

Yasunari Kawabata - Vuietul muntelui

Language: Română

Length: 90 pages

Atunci cînd aștepși doar moartea, s-ar putea sș vinș în locul ei dragostea. Atunci cînd nu spui ce te frșmîntș, visezi. Atunci cînd vuiuște muntele, se întîmplș întotdeauna lucruri neașteptate. Cînd îmbștrînești poși sș descoperi într-o zi cș n-ai urcat încș pe Fuji-Yama. și sș constași cș fericirea nu se aflș, poate, decît în clipa care zboarș.

Tatșl nu-și înșelege fiul, fiul își neglijeazș nevasta, nora se simte mai aproape de tatșl soșului ei decît de toși ceilalși, o fiicș se simte neglijatș, o amantș este, dacș vrea (dar nu vrea), mai puternicș decît o familie. Un copil sau doi sau nici unul. Un bșrbat care se joacș de-a bștrîneșea aude vuietul muntelui, care acoperș și stinge vuietul familiei. Sau poate cș vuietul familiei își gșsește ecou în vuietul îndepșrtat al muntelui.

YASUNARI KAWABATA (1899-1972)

Laureat al Premiului Nobel pentru Literaturș-1968.

*

YASUNARI KAWABATA

VUIETUL MUNTELUI

Traducere de

PERICLE MARTINESCU

HUMANITAS

BUCUREȘTI

Coperta colecșiei:

IOANA DRAGOMIRESCU MARDARE

Descrierea CIP a Bibliotecii Nașionale

Kawabata, Yasunari

Vuietul muntelui / Yasunari Kawabata; trad.:

Pericle Martinescu. - Ed. a 2-a. rev. - București:

Humanitas, 2000

240 p.; 18 cm. - (Cartea de pe noptierș; 2)

ISBN: 973-50-0046-6

I. Martinescu, Pericle (trad.)

821.521-31=135.1

YASUNARI KAWABATA

YAMA NO OTO

î 1954, Moștenitorii lui Yasunari Kawabata

î Humanitas, 2000, pentru prezenta edișie

Prima edișie a acestei traduceri a apșrut

la Editura Minerva, în 1973

*

Vuietul muntelui

1

Cu sprâncenele pușin încruntate, cu gura întredeschisș, Ogata Shingo pșrea adâncit în gînduri. Deși mai curînd ai fi crezut cș e abștut, decît cș mediteazș.

Shuichi, fiul lui, își dșdea seama î dar nu se mai alarma, întrucît se obișnuise cu asta î cș bștrînul, departe de a medita, nu fșcea decît sș-și adune amintirile.

Tatșl își scoase pșlșria de pe cap și o puse pe genunchi, lșșindu-si mîinile peste ea, dar fiul lui o luș și o așezș în plasa de bagaje a vagonului ce-i ducea spre periferie.

î Ei, na! fșcu Shingo, gșșindu-și cu greu cuvintele. Servitoarea aceea, care a plecat nu de mult, cum o chema oareș

î Vorbești de Kayoș

î Ah, da. Kayo. Cînd a plecat de la noiș

î Joia trecutș; acum cinci zile.

î Cinci zile... Sș nu-ti mai aduci aminte nici chipul, nici veșmintele unei servitoare care te-a pșrșsit acum cinci zile...

De necrezut...

Obișnuit acum cu lapsus-urile tatșlui sșu, Shuichi nu le mai lua în seamș, dar Shingo, cu toate cș și el era obișnuit, simșea cș-1 cuprinde un fior de spaimș, în ciuda strșdaniilor sale, nu-și putea aminti deloc chipul fetei aceleia. Zadarnica frșmîntare a creierului sșu abia dacș-i aducea în fașș o imagine ce-1 impresionase cîndva, demult.

La fel se întîmpla și acum. Servitoarea se sprijinise cu amîndouș palmele pe prag, în semn de plecșciune; apoi își înclinase trupul înainte de a-i vorbi.

5

Kayo îl slujise timp de aproape șase luni, dar ea nu mai stșruia în memoria lui decît printr-un gest, printr-o plecșciune pe pragul casei. Asta îl fșcea sș simtș cș viașsa se detașează de el.

2

Yasuko, soșia lui Shingo, avea șaizeci și doi de ani. Era deci cu un an mai mare ca el. Aveau un bșiat, pe Shuichi, și o fatș, Fusako, care avea la rîndul ei doi copii.

Yasuko pșrea încș tînșrș. Vșzînd-o, n-ai fi crezut cș e mai în vîrstș decît bșrbatul ei. și nu fiindcș acesta ar fi arștat chiar atît de bștrîn. Ai fi crezut-o mai tînșrș deoarece așa se cuvenea, iar aparenșele acestei perechi nu dezminșeau o astfel de supoziție. De altminteri, femeia asta, scundș și robustș, nu se plîngea niciodatș de sșnștate.

Yasuko nu era frumoasș, în tinereșea lor se vedea cît de colo cș ea era cea mai în vîrstș dintre amîndoi; de aceea nici nu-i plșcea sș iasș împreunș cu bșrbatul ei.

Shingo nu putea să spună de când anume imaginea pe care o ofereau ei încetase să mai contravină simțului comun, conform căruia soțul trebuia să fie cel mai în vârstă. Să fi fost după ce a împlinit el cincizeci de aniș în general femeile îmbătrânesc mai repede, la ei însă era tocmai pe dos. Anul trecut, când intrase într-al șazeci și unulea an, Shingo scuiase pușin sânge. Asta îi venea probabil de la plămâni, dar n-a găsit de cuviință să facă un examen mai serios, ba nici măcar nu și-a îngăduit un răgaz de adevărat odihnă. Nu-i vorba, de atunci sănătatea nu l-a mai supărat cu nimic. Ceea ce nu însemna chiar că ar fi îmbătrânit; dimpotrivă, obrații îi păreau mai sănătoși ca oricând. După două săptămâni de ședere la pat, ochii și buzele lui recăpătaseră coloritul tinereții. Shingo nu avusese niciodată mai înainte vreun semn de boală care să-l facă să se gândească la tuberculoză. Să scuipe sânge, la șazeci de ani, asta i se păruse destul de trist! De aceea, refuzase să fie consultat de un medic. Shuichi socotise că nu era decât o încălzire de bătrân.

6

Yasuko dormea foarte bine, desigur datorită sănătății sale zdravene. Sforșiturile ei îl trezeau uneori din somn pe Shingo. Obișnuia să sforșie de când era adolescent; părinții ei încercaseră să o vindece de acest defect, dar nu izbutiseră. Scăpase de meteahnă atunci când se căsătorise, însă pe la cincizeci de ani a început să sforșie din nou. În astfel de situații Shingo o apuca de nas pe soția lui și o zgâlțâia ușor, iar dacă asta nu ajuta la nimic o strângea de ceafă. Așa cel puțin povestea el în zilele lui bune. În cele rele, trupul soției, alături de care trăise atât amar de vreme, îi producea dezgust. Or, în seara aceea, bătrânul era prost dispus. Aprinsese lumina, privise cu coada ochiului spre fața lui Yasuko, o apucase de gât, o zgâlțâise. Era transpirat. Soțul nu-și mai atingea nevasta decât atunci când voia să o trezească din sforșit în constatare ce-i răscolea un fel de ușoară compătimire. Luș o revistă lăsată lângă marginea pernei, dar căldura jilavă îl făcu să se scoale; împinse ușa glisantă și se așeză în genunchi lângă ea.

Era o noapte cu lună.

O rochie era întinsă afară, la uscat, alburie la lumina lunii și dezagreabilă la vânt. Se gândi mai întâi că rufa fusese uitată pe frînghie, apoi că fusese anume lăsată acolo, ca să se zvînte de sudoare.

Auzi un jârîit în grădini; un șârîit de greier lângă trunchiul cireșului, la stînga lui. "Greiere să fie oare zgomotul ăsta atât de lugubru?" se întrebă el. Da, era un greiere.

"Greierii se trezesc oare și ei din somn atunci când visează urât?"

Unul intrase în cameră și se așezase pe marginea cuverturii; Shingo îl prinse cu mâna, dar gîngania nu tipa deloc.

"E mut, își zise el, nu e ăsta."

Ca sş nu mai fie atras iarşşi de lumina din cass, îl aruncş
cu putere spre vîrfurile cireşului, dar i se pşru cş nu şintise
bine. şinînd uşa cu mîna, îşi rotea privirile spre pom, fşrş
sş ştie dacş insecta ajunsese la destinaşie.

Ce adîncş e noaptea la lumina lunii! Simşea în el însuşi
aceastş adîncime, care se întindea la orizont, pînş departe
de tot.

7

Nu era încş zece august, dar gîzele de toamnş începuserş
sş cîhte. Se auzea de asemenea cum picşturile de rouş cşdeau
de pe o frunzş pe alta.

Deodatş, vuietul muntelui ajunsese pînş la urechile lui
Shingo.

Nu se simşea nici o adiere de vînt. Luna, aproape plinş,
era luminoasş, noaptea puşin umedş, iar conturul arborilor
care desenau în aer mici munş era vaporos, însş nemişcat
în vşzduhul încremenit.

Frunzele de ferigş, din josul verandei, stşteau neclintite,
în unele nopş, în fundul vşii Kamakura se distingea mur-
murul valurilor; Shingo se întrebş dacş nu aude cumva ma-
rea, dar nu, nu era decît vuietul muntelui.

Un vuiet ca al vîntului îndepşrtat, însş un zgomot de o
forşş adîncş, un muget pornit din mşruntaiele pşmîntului.
Cum lui Shingo i se pşru cş zgomotul nu rşsunş decît în
tîmplele lui şi cş s-ar putea sş fie un vîjîit al urechilor, îşi
scuturş de cîteva ori capul.

Zgomotul încetş deodatş.

În aceeaşi clipş, Shingo fu cuprins de o mare spaimş.

Tremura ca şi cum i s-ar fi vestit ceasul morşii.

Acest şuietat de vînt, sau acest murmur al mşrii, sau acest
vîjîit din ureche, Shingo era convins cş-1 auzise de-a binelea.

Dar dacş nu rşsunase nimicş

Totuşi acest vuiet al muntelui se auzise cu adevşrat, ca
si cum un diavol oarecare ar fi trecut pe acolo şi l-ar fi fşcut
sş rşsune.

În faşa lui, versantul abrupt forma un zid sumbru în lu-
mina acestei nopş umede. Era un munte mic, o colinş ce
pornea parçş din curtea casei. Se profila în noapte ca o ju-
mştată de ou cu coaja tare. Mai erau şi alte coline asemş-
nştoare, alşturi sau în dosul acesteia, însş în mod sigur asta
era aceea care vuisse.

Cîteva stele licşreau printre arborii de pe creastş.

Inchizînd din nou uşa glisantş, îşi aminti de o întîmplare
ciudatş.

8

Cu vreo zece zile mai înainte aşteptase un prieten într-o
ceainşrie deschisş de curînd. Prietenul întîrzia, o singurş
gheişş se afla acolo, altele, una sau douş, nu veniserş încş.
Î Scoateş-vş cravata. E cald şi zşpuşealş, spusese fe-
meia.

Shingo o ascultase. O cunoștea destul de pușin, totuși ea îi luase cravata și o vîrșe în buzunarul hainei lui, agșșatș lîngș tokonoma. Apoi se apropie de el și începu sș-i spunș povestea vieșii sale.

Cu douș luni mai înainte, încercase sș se sinucidș împreunș cu unul din dulgherii care construierș ospșșșria. Dar în clipa cînd sș înghitș cianura o strșbștu o îndoialș; dacș otrava n-are sș-i ucidșș

î Mi-a spus cș doza e suficientș. Dovadș cș erau douș pacheșele. Tocmai cît trebuia.

Dar ea nu credea cș e destulș, și cu cit se gîndea mai mult la asta, cu atît se îndoia mai tare.

î Cine a dozat pacheșeleleș Poate cș n-a pus decît atîta cît sș ne facș pe amîndoi sș ne chinuim... Cînd își cer sș-mi spui numele medicului care și le-a dat, nu vrei sș-mi rșspunzi. Dar te ferești degeaba. Dupș ce-om muri, rumeni nu o sș mai știe nimic.

Shingo fu ispitit sș întrebe: îmi depeni o povesteș" dar se mulșumi sș tacș.

Gheișa susșinea cș dupș ce verificaserș dozele, reîncepuserș discușia.

î Le am la mine, iatș-le.

Shingo gșsi toatș povestea asta cam dubioașș. Singur cuvîntul îdulgher" i se pșru verosimil.

Gheișa scoase pliculeșele cu otravș din geantș și le deschise.

î Prea bine, exclamș arunci Shingo, numai sș fie cu adevrșrat cianurș!

Acum, în timp ce închidea ușa glisantș, își aduse aminte de gheișa aceea.

Se întoarșe sș se culce, fșrș a îndrșzni sș-si trezeascș nevasta de șaizeci și doi de ani pentru a-i spune cît de tare se speriasē cș auzise muntele vuind.

9

3

Shuichi lucra la aceeași societate cu tatșl sșu; pe deasupra, el îl ajuta sș-si aducș aminte ceea ce-i dispșruse din memorie, funcșiune la care își dșdea contribușia Yasuko, bineînșeles, și chiar Kikuko. Erau astfel trei persoane în familie care veneau în sprijinul bștrînului.

O secretarș angajatș juca de asemenea rolul de memento. Shuichi intrș în biroul tatșlui sșu, scoase o carte din mica bibliotecș instalatș într-un colș al încșperii și începu s-o rșsfoiascș.

î Iatș ce scrie aici! fșcu el, apropiindu-se de masa tinerei fete, cșreia îi arșș paginile deschise.

î Ce esteș întrebș Shingo zîmbind.

Shuichi îi întinse cartea fșrș s-o închidș.

î Nu-i vorba, aici, de pierderea sentimentului de castitate. Bșrbatul nu poate suporta plictiseala de a iubi veșnic

aceeași femeie, după cum femeia nu se poate mulțumi să iubească un singur bărbat. Pentru ca amândoi să fie fericiți și să poată continua să se iubească un timp cât mai îndelungat, ei recur, fiecare la rândul său, la căutarea unui alt partener. Este, de fapt, un procedeu de a întări uniunea dintre ei... Iată pasajul în chestiune.

Î Unde se petrec toate astea?

Î La Paris... E jurnalul de călătorie în Europa al unui romancier.

Mintea lui Shingo nemaiputând fi sensibilă la glume și la paradoxuri, reflecția de mai sus i se păruse a nu fi nici una, nici alta, ci o observație sinceră și firească.

Shuichi pesemne că nu luase citatul prea în serios; poate că nici nu era decât un șiretlic spre a-i da întâlnire fetei. Cel puțin, asta era impresia bătrânului.

Coborînd în gara din Kamakura, Shingo se gândi că ar fi trebuit să se înțeleagă cu Shuichi asupra orei când se întoarce el, în așa fel ca să ajungă acasă în urma fiului său. Autobuzele erau tixite de muncitori ce veneau de la Tokyo. Shingo porni agale pe jos. În dreptul magazinului de pește

10
se opri. Stăpînul prăvăliei îl salută dinșuntru. Shingo intră în vorbă cu el.

Apa din hîrdșul de lemn în care se aflau homarii pșrea cam turbure, cam stătută. Shingo atinse cu vîrfurile degetului un crustaceu care, deși fșrș îndoiat și viu, nu mai făcea nici o mișcare.

Se gșseau un soi de scoici care se vindeau mult, astfel că se gândi să cumpere și el cîteva.

Î Cîteș

întrebarea negustorului îl făcu să șovșie o clipă.

Î Hm... trei. Acelea care par mai pline.

Î Vi le preparăm, domnușe Bun!

Negustorul de pește și fiul lui înfipseră vîrfurile cușitelor în scoici, ca să le scoată carnea, iar scrîșnetul lamei de oșel pe cochilia de os făcu să-1 treacă fiori pe Shingo. Le spșlară cu apă la robinet, apoi le țiară mșrunt, cu mișcări iușe. Între timp, două femeiuști se opriseră în fașa prăvăliei.

Î Ce doritiș le întrebă negustorul, continuîndu-și treaba la scoicile lui.

Î Vreau niște scrumbie.

Î Cîteș

Î Una.

Î Vrei un îpește"ș

Î Da.

Î Unul singurș

Î Pe-aia. și-arș o scrumbie de mșrime mijlocie.

Femeia nu luș seama la mojicia pescarului. Acesta îi dșdu scrumbia, după ce o împacheta într-o hîrtie.

Însoșitoarea ei o strînse ușor de braș, de la spate:

Î Am putea să ne lipsim.

Prima, în timp ce lua scrumbia, trase cu ochiul la homari.

Î Sîmbăţul o să mai aveţi Prietenul meu se omoară după
astea.

Cea din spatele ei ţcea.

Shingo îi aruncă o ocheadă pe furie, cu luare-aminte. Era
o prostituată cu umerii dezgoliţi, bine făcută, cu sandale de
piele.

11

Pescarul adună carnea tăiată, făcu trei grămjoare pe
mijlocul mesei, apoi le puse în cele trei cochilii de scoică.

Î Femei de teapa asta se găsesc acum câte vrei la Kama-
kura, făcu el, ca să cum ar fi scuiat în ceva.

Tonul lui îl surprinse foarte mult pe Shingo.

Î Dar sînt destul de bine crescute! ripostă el, fărîş să prea
ştie de ce.

Pescarul pune carnea în scoici cu un gest nepăsător.

Shingo urmărea un singur amănunt: carnea fiecerei mo-
luşte nu mai ajungea să umple scoica din care fusese scoasă.

Î Azi e joi, gîndi Shingo. Pînă sîmbăţul mai sînt trei zile,
dar acum pescarii au homari din belşug."

Î Cum o să prepare fata aia homarul pentru americanul
eiş Oricum, e uşor, fie că îl fierbe, fie că îl frige sau îl înşuş
în aburi. A prîji un homar e o treabă simplă, dar barbară."

Bătrînul încerca un sentiment de simpatie pentru fata
aceea, însă mai pe urmă nu-si putu înlătura o anumită tris-
teşe.

Acasă la el erau patru persoane; iar el cumpărase doar trei
scoici. Ceea ce nu era un semn de delicateţe făcuse de Kikuko,
deoarece asta dovedea că Shuichi nu va veni la masă. Ceruse
trei, fărîş să se gîndească: îl omisesese pur şi simplu pe Shuichi.
În drum se opri la negustorul de legume şi mai cumpără
nişte nuci de ginkgo l.

4

Shingo venise acasă cu un pachet de scoici, ceea ce nu
era în obiceiul lui.

Nici Yasuko, nici Kikuko nu se arătară mirate, poate ca
să nu se mire nici de faptul că Shuichi lipsea, deşi ar fi tre-
buit să se întoarcă împreună cu tatăl său.

După ce-i dădu plasa cu tîrguieii nurorii sale, bătrînul
o urmă în bucătărie.

Ginkgo- arbore cu frunzele în evantai, cu fruct comestibil,
cultivat şi ca plantă ornamentală (subramura gymnospermelor).

12

Î Vrei să-mi aduci un pahar cu apă şi zahăr?

Î Numai de cît, răspunse Kikuko, dar bătrînul deschise
el însuşi robinetul.

În bucătărie se aflau şi creveţi, precum şi homari. Ce co-

incidenș: bștrînul simșise, într-adevșr, o ușoarș poftș de crustacee, dar nu șinuse cu tot dinadinsul șș cumpere nici din unele, nici din altele.

Se uita la homari, la coloritul lor viu: "îȘînt frumoși", zise el.

Kikuko spșrgea o nucș cu muchea cușitului de bucșșrie.

î "îmi pare rșu, dar nucile astea nu-s bune de mîncat.

î Da. Tocmai mș gîndeam cș nu e timpul lor.

î Șș-i telefonșm bșcanului, șș-i spunem.

î Nu meritș osteneala, în schimb, scoicile șînt rude cu crustaceele. Am adus apș la rîu!

î A, fac prinsoare cș asta îti amintește de ceainșriile din Enoshima. și Kikuko se linse ușor cu limba pe buze: Fiindcș scoicile de la Enoshima șînt bune mai ales ca tsuboyaki¹, creveșii o șș-i frigem, iar homarii o șș-i prșjim. Mș duc șș cumpșr niște ciuperce uscate, între timp, tatș, ești bun șș culegi cîteva pștlșgele vinete din grșdinșș

î Da... rșspunse Shingo.

î și cîteva frunze de mentș.

î Dar ce, homarii nu ne-ajungș

Kikuko aduse numai douș scoici la masș.

Shingo șovșî pușin, apoi întrebș: "îMi se pare cș mai este unaș"

î Da, dar fiindcș tata-mare și mama-mare au dinșii slabi, m-am gîndit cș le-ar conveni șș împartș una între ei.

î De ce "îtatș-mare" de vreme ce nu vșd nici un nepot pe aiciș

Yasuko rîdea cu fașa aplecatș în jos.

î lartș-mș. Nora se ridicș repede de la masș și aduse și a treia scoicș.

1 Tsuboyaki î scoici fierte în cochilie, cu condimente și stropite cu sake.

13

î Cum spunea Kikuko, interveni Yasuko, noi am putea prea bine șș împșrșim una amîndoi.

Bștrînul admira în sinea lui prezenșa de spirit a tinerei femei. Gluma ei risipise jena pe care putea s-o producș faptul cș nu aveau destule scoici la masș. De fapt, ea vorbise cu un aer foarte nevinovat. Ceea ce era demn de reșinut.

Ar fi putut șș spunș cș ea nu mșnînceș, spre a-i opri lui Shuichi o porșie; sau cș va împșrșî una cu soacra sa. Dar probabil nu-i dșduse așa ceva prin cap.

Totuși, Yasuko, fșrș a bșnui gîndurile lui Shingo, stșrui ca o netoatș:

î Ce, n-au fost decît trei scoici în prșvșlieș Ai cumpșrat trei, cînd noi șîntem patruș

î Shuichi nu vine la masș; atunci de ce-aș fi luat și pentru elș

Yasuko rîse cu un aer fistîcit; gestul ei nu semîna de fapt a rîs, dar asta poate cî din pricina vîrstei.

Kikuko nu se mohorî la chip și nici nu întrebî mîscar unde se dusesse soșul ei.

Fusesse cea mai tînșrș dintr-o familie cu opt copii. Ceilalși șapte mai mari decît ea erau cșșștoriși și aveau ei înșiși multi copii. Asta îl fșcea pe Shingo sș aducș mereu vorba despre marea fecunditate a pșrinșilor lui Kikuko.

La rîndul ei, aceasta se plîngea adesea cș Shingo nu izbutise sș reșinș numele frașilor si surorilor sale, și cu atît mai pușin pe cele ale droaiei de nepoși și nepoșele.

La nașterea tinerei femei, mama sa, care nu mai voia sș aibș copii și se credea scșpatș de lehuzie, cuprinsș de rușine î la vîrsta ei! î își blestemase chiar trupul, încercase sș avorteze, dar în zadar. Nașterea fusesse grea și copilul a trebuit sș fie tras de cap, cu cleștele.

Kikuko îi povestise lui Shingo aceste amșnunte, pe care le știa de la mama ei; dar el nu înșelegea nici ca o mamș sș-i împșrtșșeascș asemenea lucruri fiicei sale și nici ca fiica sș i le spunș socrului ei.

Dîhdu-si pșrul la o parte, Kikuko îi arștase o micș cicatrice pe frunte. De cînd zșrise aceastș cicatrice, Shingo resimșea

14

o ușoarș atracșie pentru nora lui, pe care o socotea demnș de a fi iubitș.

I se pșrea anume cș Kikuko fusesse rșșfșșatș, ca fiind cea mai micș dintre copii, sau, mai degrabș, cș avea darul de a se face iubitș. Există în ea un nu știu ce plin de gingșșie. Cînd intrase în casa lui, Shingo fusesse izbit de tinuta ei grașioașș, de felul plșcut în care-si mișca umerii, ce-i dșdea un farmec nou în ochii lui. și apoi, Kikuko, mșrunșicș si albș la chip, îi amintea de sora mai mare a lui Yasuko.

în adolescenșș Shingo simșise o puternicș atracșie fașș de acea femeie. Dupș moartea ei, Yasuko, ceva mai tînșrș, intrase în familia ei pentru a face menajul și a se îngriji de copilul pe care-l lșsase sora ei, dedicîndu-se în întregime acestei sarcini. Ea ar fi vrut s-o înlocuiascș în toate pe sora sa, cșci îl îndrșgea pe cumnat î un bșrbat frumos î dar o iubise prea mult pe sora sa, o adevșratș frumuseșe, despre care nu s-ar fi zis cș fusesse zșmislitș de aceeași mamș. Pentru Yasuko, sora și cumnatul ei erau douș fiinșe nșscute ca sș facș parte dintr-o lume idealș.

Yasuko îi era de folos cumnatului ei din cauza copilului, dar el se prefșcea cș nu bșga de seamș adevșratele intenșii ale tinerei fete și ducea o viașș foarte dezordonatș. Yasuko pșrea a se mulșumi cu o existenșș de fiinșș devotatș, cînd Shingo î care era la curent cu toate aceste împrejurșri î o luș în cșștorie.

Astșzi, dupș treizeci de ani, el nu se mai gîndea cș aceastș cșștorie a fost poate o eroare. O cșștorie bunș nu de-

pinde totdeauna de un punct de pornire bun sau rău.
Cu toate acestea, imaginea surorii lui Yasuko le rămasese în inimă și, fărș și vorbească nici unul, nici celălalt despre ea, n-o puteau uita. Nimic surprinzător deci că apariția lui Kikuko reînsufleși, ca lumina unui fulger, amintirile lui Shingo.

Shuichi, însurat doar de doi ani, avea deja o metresă, spre marea uimire a tatălui său. Deosebindu-se în această privință de tînșrul provincial care fusese Shingo, Shuichi nu pșrea frșmîntat nici de pasiunile, nici de sentimentele sale în acestea nu puneau pentru el nici o problemă. De

15

cînd data prima experiență amoroasă a fiului său Shingo habar n-avea.

El bșnuia că actuala metresă a bșiatului trebuie să fie o profesionistă, un fel de prostituată. Pe secretarele de la întreprindere Shuichi se mulșumea să le invite doar la dans, poate numai ca să-1 pșcșlească pe tatăl său. Partenera lui probabil că nu era o tinerică, își spunea Shingo, fărș vreun temei valabil, ci numai fiindcă se gîndea la Kikuko.

De cînd Shuichi avea o metresă, viața conjugală a tinerei perechi luase o întorsătură nouă. însuși trupul lui Kikuko se schimbase. În noaptea ce urmă incidentului cu scoicile, Shingo, trezindu-se din somn, auzi vocea lui Kikuko într-un fel cum n-o mai auzise niciodată.

„Nu știe nimic despre ibovnica bșrbatului ei”, gîndi bștrînul.

„Cu o scoică, tatăl a cerșit iertarea”, era să spună el cu glas tare.

Dar, dacă Kikuko nu bșnuia ceea ce urma spre ea ca valurile mării, de la cealaltă femeie, Shingo, la rîndul lui, se minuna: „Ce-a fost oare?”

Bștrînul nu mai avea somn. Se crșpa de ziuș. El se ridică din pat și se duse să ia ziaarele. Luna era sus pe cer. își aruncă ochii peste titluri și adormi din nou.

5

În gara Tokyo, Shuichi se urcă repede în tren ca să ocupe un loc, spre a-1 ceda apoi tatălui său, care venea după el. îi dșdu ziarul de seară, dimpreună cu o pereche de ochelari pe care-i scosese dintr-un buzunar. Bștrînul își avea ochelarii lui, dar cum îi uita adesea, lșsa o pereche de rezervă la Shuichi, să-i pșstreze el.

Acesta, aplecîndu-se pușin înainte, vorbea pe deasupra ziarului.

„Astăzi, zise el, am rugat-o pe Tanizaki să ne aducă pe una din colegele ei de școală, o fată care vrea să lucreze ca servitoare.

16

„O! O prietenă de-a lui Tanizaki! Dar nu te gîndești că asta s-ar putea să prezinte un inconvenient?”

Î Cares
Î O servitoare instruită de Tanizaki ar putea s-o informeze pe nevastă-ta.
Î Eh! și ce-ar putea să-i spună
Î Mă rog, o să vedem după ce vom cunoaște persoana în chestiune.
Coborîr în stația Kamakura. Shuichi vru să se lșmu-rească.
Î Tanizaki și-a spus ceva despre mine
Î Nu mi-a spus nimic. Ași aranjat în așa fel ca să nu sufle o vorbă, nu-i așa
Î Ce idee! Dacă, din întâmplare, ar fi ceva între secretara dumitale și mine, asta ar fi foarte jenant pentru dumneata. Ar rîde lumea, recunoști
Î Crede ce vrei! Dar bagă de seamă, descurcă-te cum poți, numai Kikuko să nu știe nimic.
Shuichi pșrea că nici nu avea de gînd să se ascundă.
Î De la Tanizaki ai aflat
Î Oare ea dorește să se distreze cu tine știind că ai o prietenă
Î Probabil. E la mijloc un fel de gelozie.
Î Cumplit!
Î Dar am s-o rup cu femeia aceea. Da, da, am s-o rup.
Î Nu pricep nimic din ce-mi spui. Va trebui să te ascult cînd voi fi cu mintea limpede.
Î O să vorbim în liniște despre asta după ce o voi pșși.
Î Oricum, nu-i spune nimic lui Kikuko.
Î Bine. Dar dacă știe
Shingo mormși ceva, apoi țcu, mîhnit.
Acasă, bștrînul rșmase tot timpul încruntat. Se sculă de la masă înainte de a termina și se retrase în camera lui. Kikuko intră să-i aducă o felie de pepene.
Î Kikuko, ai uitat sarea, zise Yasuko venind în urma ei. Cele două femei se așezară, fșrș vreo treabă deosebită, în verandă.
Î N-ai auzit-o pe Kikuko strigînd: pepenele, pepenele
17
Î Nu, n-am auzit nimic. Dar știam că l-a pus să se rșcească, rșspunse bștrînul.
Î Vezi, Kikuko, n-ai strigat destul de tare! zise Yasuko întorcîndu-se către nora ei.
Î Pesemne că pe tata îl supșrș ceva, rșspunse aceasta.
Shingo țcu un rșstimp.
Î Am necazuri cu urechile, de la o vreme încoace. Ieri noapte am ieșit să mă rșcoresc pe pragul ușii și am auzit un zgomot ca și cum muntele vuia. Cu toate astea, maică-ta dormea duș.
Yasuko și Kikuko își întoarsers fețele către munte.
Î E cu puțină ca muntele să vuiască întrebă Kikuko.
Î Într-o zi, mama ne-a povestit că dumneata ai auzit muntele

vuind tocmai înainte de moartea surorii ei. Dumneata ne-ai povestit, nu-i așa, mamșș
Shingo fu cuprins de groazș. I se pșrea de neiertat cș ui-tase așa ceva. Vuietul muntelui ajunsese pînș la el, dar el nu-și mai aducea aminte.

Kikuko pșrea si ea tulburatș dupș ce adusese vorba de-spre asta. Umerii ei frumoși erau neclintiși.

18

Aripile de greiere

1

Fusako, fiica lor, veni în vizitș cu cele douș fetișe ale sale: cea mare era de trei ani, cea micș era încș neînșșrcatș. Dacș va respecta aceastș periodicitate, viitorul nou-nșscut nu va putea șș aparș prea repede; totuși Shingo o întrebș, cu un aer distrat:

î Mai e vreunul pe drumș

î Ce idee, tatș! Nu de mult mi-ai mai pus aceeași întrebare.

O întinse pe cea micș pe spate, ca s-o schimbe.

î Dar Kikukoș fșcu ea la fel de distratș.

Kikuko, care privea de aproape fetișă, se întunecș ușor la fașș.

î Mai lasș plodul șla în pace!

î Spune-i Kuniko, dacș nu te superi, nu plod. La urma urmei, dumneata i-ai dat numele șta, tatș.

Shingo pșrea a fi singurul care observase schimbarea de pe fașă nurorii sale, dar, absorbit de gesticulașia piciorușelor goale eliberate din fașș, nu dșdu importanșș acestei schimbșri.

î Las-o în pace. Mititica e cuminte. Se înșbușea de cșl-durș, zise Yasuko apropiindu-se de fetișș și bștînd-o ușor cu palmele pe burțș și pe șezut. Du-o mai bine pe cea mare în baie și șterge-o cu prosopul, cș e learcș de sudoare.

î Ai prosoapeș întrebș Kikuko, revenindu-si pușin.

î Am, rșspunse Fusako. (Probabil cș avea de gînd șș stea cîteva zile la ei.)

Satoko, fetișă cea mai mare, nu se dezlipea o clipș de fusta mamei sale, care scotea în țșcere prosoapele și hșinușele

19

din bocceaua ei. Copila nu deschisese deloc gura de cînd veniserș aici. Vșzutș din spate, își încînta înșș privirea cu pșrul ei negru și frumos.

Bocceaua în care se aflau lucrurile fiicei lui i se pșru cunoscutș lui Shingo, dar el nu-și amintea decît cș ea plecase din casa lor. Poate cș tînșra femeie venise de la garș pe jos, ducînd-o pe Kuniko în spate, cu o mînș tinînd-o pe Satoko, iar în cealaltș mînș avînd bocceaua.

îCe cșlștorie!" își zise Shingo.

Satoko nu era o fetișș prea ascultștoare; desigur, mama ei avusese mult de furcș cu ea pe drum; avea darul șș facș

greușși tocmai cînd Fusako era la strîmtoare și trecea prin momente de descurajare.

Shingo se întrebș dacș Yasuko nu era jenatș s-o vadș pe nora ei mai îngrijitș decît propria sa fiicș.

În timp ce Fusako se dusesse la baie, Yasuko rșmase cu cea mai micș și-i tampona o roșeașș ce-i apșruse pe poponeașș.

Î Am impresia cș asta va fi mai cuminte decît sora ei mai mare.

Î Pși aceasta s-a nșscut cînd pșrinșii începuserș deja șș nu se mai înșleagș. Lucrurile astea au lșsat urme asupra lui Satoko.

Î Crezi tu cș un copil de trei ani își dș seama de așa cevaș

Î Bineînșeles, si o influenșează.

Î Cred mai curînd cș e ceva înnșscut. Aceastș micș Satoko...

Bebelușul, cu o mișcare neprevșzutș, se întoarse cu fașa în jos, se sprijini în patru labe și se ridicș în picioare, șinîndu-se cu mîinile de perete.

Î Ha! ha! Kikuko, cu brașele desfșcute, se repezi spre fetișș, o prinse în palme și o ajutș șș pșșeascș în camera de alșturi. Între timp, Yasuko se ridicș repede și luș portmoneul lui Fusako, lșsat lîngș bagaje, spre a-l cerceta pe furiș.

Î Ce faci acoloș Shingo vorbea încet, dar glasul îi era plin de mînie. Lasș aia!

Î De ceș fșcu Yasuko moale.

20

Î Își spun șș lași aia jos. Ce-ai de gîndș Vîrfurile degetelor îi tremurau nervos.

Î N-o fur.

Î E mai rșu decît dacș ai fura!

Yasuko puse portmoneul la loc, dar nu se dșdu bștutș:

Î Am dreptul șș mș interesez de fiica mea. Ce vezi rșu în astaș Mi-ar fi rușine s-o știu la mine și șș n-aibș cu ce șș cumpere bomboane fetișelor. și apoi, vreau șș cunosc situașia.

Shingo îi aruncș o privire furioașș.

Fusako se întoarse de la baie. Mama ei îi ieși înainte, hotșrîțș șș-i spunș totul.

Î știi, Fusako, mi-am aruncat ochii în portmoneul tșu și taiçș-tu m-a certat. Dacș asta te supșrș, își cer iertare:

Î Dacș asta te supșrș! Ai dres-o bine!

Shingo socotea cș e și mai neplșcut s-o vadș pe Yasuko scuzîndu-se fașș de Fusako, deși în sinea lui cșuta șș-și spunș cș așa ceva e normal între mamș și fiicș; dar, pe de altș parte, tremura de ciudș si simșea cum oboseala vîrstei îi nșpșdea fiinșa din adîncuri.

Fusako îi aruncș o privire piezișș, surprinsș mai mult de furia lui decît de indiscreșia mamei sale. Zvîrli portmoneul

pe genunchii acesteia.

Î Poftim, spuse ea, uitș-te cît vrei!

Gestul ei îl izbi si mai mult pe Shingo. Yasuko nu mai îndrșznea acum șș întindș mînș spre portmoneu.

Î Aihara crede cș dacș n-am bani, n-o șș-1 pșrșsesc. Pof-tim, nu-i nici o lescaie în el!

Piciorușele fetișei pe care o sprijinea Kikuko se muiarș deodatș. Micușa cșzu la pșmînt. Tînșra femeie o ridicș în brașe.

Fusako își desfșcu bluza, ca șș-i dea sîn. Chipul ei era lipsit de farmec, dar încolo era bine fșcutș. Pieptul nu i se deformase încș, sînul îi era larg și umflat.

Î Shuichi a plecat de acasș chiar și azi, duminicaș

Fusako aduse vorba de fratele ei, spre a încerca șș îm-prșștie stinghereala ce domnea între cei doi pșrinși.

21

2

În drum spre casș și cînd mai avea numai pușin de mers, Shingo își ridicș ochii spre floarea-soarelui care creștea într-o grșdinș.

Se oprise sub coroana plantei și o privea îndelung. Floa-rea se înșlșa într-o parte a porșii grșdinii și se apleca spre ea, în așa fel cș Shingo, stînd în loc, bloca pur și simplu in-trarea în curte. La spatele lui aștepta o fetișș care se întorcea acasș. Nu i-ar fi fost greu șș se strecoare pe lîngș el ca șș împingș poarta, dar fetișa îl cunoștea, astfel cș aștepta alș-turi de dînsul.

Î Ce flori mari, zise el cînd o observș. Grozave cu ade-vșrat!

Ea zîmbi, pușin intimidatș.

Î Le plivim, ca șș nu creascș decît o floare pe tulpinș.

Una singurș.

Î De aceea sînt așa de frumoase, înfloresc mult timpș

Î Da.

Î Cîte zileș

Fetișa putea șș aibș doisprezece sau treisprezece ani. În timp ce fșcea socoteala, ea își ridica fașa spre bștrîn, apoi o întorcea cștre flori, o datș cu el. Fașa îi era rotundș si bron-zatș, dar brașele și picioarele subșiri.

Shingo îi fșcu loc șș treacș, apoi își îndreptș privirile mai departe, pe drum. Cîteva case mai încolo, se înșlșau alte tul-pini de floarea-soarelui. Fiecare tulpinș avea trei flori în vîrf, pe jumștate mai mici decît cele pe care le admirase adineauri. Înainte de a porni, Shingo își mai întoarse o datș privirile spre acele mari tulpini de floarea-soarelui.

Î Tatș! Era vocea lui Kikuko. Ea venea în urma lui. Pșș-tșile de soia verde atîrnau pe marginea coșnișei sale. Bine ai venit! Te uitai la floriș

Shingo resimși o anumitș sfialș, nu fiindcș fusese surprins admirînd o floare, ci fiindcș se întorsese acasș fșrș Shuichi.

și, aproape ajuns, admira floarea-soarelui de unul singur.
Î Sînt magnifice, nu-i așaș Ai zice cș-s niște capete de
oameni mari.

22

Kikuko ridicș ușor fașa.

Aceastș comparașie: "îcapete de oameni mari", îi venise
deodatș, pe negîndite, dar, dupș ce rosti cuvintele, greutatea
florii-soarelui îi apșru ca un lucru foarte concret; la fel ca și
alcștuirea armonioasș, ordonatș, a plantei. Petalele formau
o coroanș, un ciucure ornamental, dar cea mai mare parte
a florii, tot centrul ei, era plin de o mulșime de seminșe alun-
gite, încșrcate de miez, însș liniștite si așezate la rînd, fșrș
a evoca nici dezordine, nici învrșjbire.

Floarea era mai mare decît un cap de om; aceastș impre-
sie de volum organizat putea șș trezeasç o comparașie cu
un creier, iar aceea a unei puteri naturale avea pentru el
sensul unui simbol de virilitate. Nu știa cum sînt împșrșite
organele bșrbștești și femeiești pe acest capitul al florii, dar
pentru bștrîn el simboliza o forșș bșrbșteasç.

Amurgul se lșsa peste aceastș zi de varș; era momentul
cînd se stîrnește adierea rșcoroasș a serii.

Petalele ce înconjurau floarea pșreau încș galbene, de o
culoare femininș.

Oare imaginașia lui se juca acum cu dînsul fiindç se afla
alșturi de Kikukoș Shingo își întoarse ochii de la floare și
își reluș mersul pe drum.

Î Mîntea mi-e atît de fragilș çș e destul șș vșd astfel de
flori și șș mș gîndesc la un cap de om. Dacș ar fi și capul
meu la fel de curat ca floarea asta! Mai adineaori, în tren,
mș întrebam dacș n-ai putea șș-ti trimiti capul la spșlștorie,
sau la reparat. Șș-1 tai... ar fi poate prea brutal; dar, mș rog,
șș desprinzi pentru o vreme capul de trunchi, șș dispui de
el ca de o ruș murdarș. Bunșoarș, la spitalul universitar:
"Vreși șș vi-1 curșșmș" și și-ar spșla creierul, și-ar repara
strieșciunile, în timp ce trupul ar dormi fșrș șș viseze, fșrș
șș se rșsuceasç.

Kikuko îi arunç o privire înneguratș.

Î Tatș, dumneata ești obosit!

Î Da, rșspunse el. Chiar azi, la birou, am primit pe ci-
neva. Am tras un fum de șigarș, am pus-o în scumierș, am
aprins alta și am pus-o si pe aia în scumierș; și-am observat
deodatș çș erau trei șigșri care se fumau singure, înșirate la
23

rînd, toate la fel de lungi, una lîngș alta. M-am simșit foarte
încurcat.

Într-adevșr, în tren, ideea de a-și spșla creierul îi trecuse
la un moment dat prin mîntea, însș noșiunea trupului ador-
mit îl sedusese mai mult decît a unui creier reînnoit. De bunș
seamș, era obosit.

Azi dimineașș, în zori, avusese douș vise și în amîndouș

îi apăruse câte un mort.

î N-ai vrea să-și iei un concediu în vara asta? îl întreb
tânșra femeie.

î Ba da, as vrea să-l iau. M-aș duce la Kamikochi, fiindcă
nimeni nu vrea să se împovăreze cu capul meu. Mi-ar plă-
cea să văd munșii.

î Ce idee bună, făcu Kikuko, pe un ton cochet.

î Da, însă deocamdată o avem pe Fusako la noi. A ve-
nit fiindcă și ea are nevoie de odihnă. Și, pentru ea, e mai
bine să rămân acasă, ori să plec. Cum crezi că e mai bine,
Kikuko?

î Ce șrinte bună ești dumneata! O invidiez pe Fusako,
zise Kikuko, dar i se pără că vorbele ei sunau prea fals.
Bștrînul, spunîndu-i toate acestea tinerei femeie, sau în-
cercînd s-o amuze, nu căuta oare s-o facă să uite că el se în-
torcea acasă fără soșul ei? Nu avusese această intenție, dar
poate că în inconștientul lui...

î Nu cumva rîzi de mine?

Kikuko nu știa ce să răspundă.

î Dacă fiind situația în care se află Fusako, nu prea văd
cum as putea fi numit un șrinte bun.

Kikuko, fîrîcîț, se roși pînă în vîrfurile urechilor.

î Nu e vina dumitale, tată! zise ea, și în tonul vocii sale
Shingo resimși o oarecare consolare.

3

Lui Shingo nu-i plăcea să bea rece nici chiar în toiuș verii.
Yasuko nu voia să-i dea bșturi reci și, încetul cu încetul,
24

nu-și mai aducea aminte de cînd obișnuinșă de a se abșine
devenise regulă.

Dimineașă, la scolare, apoi seara, cînd se întorcea acasă,
bea mult ceai cald. Era o tradiție asupra căreia veghea
Kikuko.

Ajungînd acasă după ce admiraseră împreună floarea-
soarelui, Kikuko se grăbi să-i dea ceaiul convenit. Bștrînul
bșu o jumătate de ceas, apoi se dezbrăcă, punîndu-și un
chimonou ușor, de bumbac; după aceea își luă ceasca și ieși
pe verandă, sorbind câte o înghișitură de ceai, din mers.
Kikuko îl urmă, cu un șervet curat și șigșri, îi mai turnă
o ceas de ceai, apoi se ridică să-i aducă ochelarii și ziarul
de seară.

Ce neplăcut lucru să-ți pui ochelarii după ce ti-ai șters fașă!
Contempla grădina.

Pajiștea era neglijată, în fund, un pîlc de iarăș sălbatic
și unul de trifoi creștea ca pe cîmp. Mai încolo, dșdea din
aripi un fluture; Shingo îl vedea apărînd și dispărînd printre
frunșuri; probabil că erau mai mulți. Shingo ar fi vrut să-l
vadă ridicîndu-se deasupra ierburilor, sau depșrtîndu-se, dar
fluturele zbura numai în dosul frunzelor.

Privindu-l astfel, Shingo avea impresia că în dosul acestor

buruieni există o lume micș, deosebitș de cea obișnuitș. Ari-pile flutrelui, care se zșreau printre trifoiuri, i se pșreau pline de grașie.

Își aminti deodatș de stelele care licșreau printre arborii de pe colinș, în spatele casei, mai alaltșsearș, cînd luna era aproape plinș.

Yasuko veni lîngș el, pe verandș.

Î Shuichi o sș se întoarçș tîrziu astș-searșș întrebș ea, fșcîndu-și vînt sș se rșcoreascș.

Î Cred çș da, fșcu Shingo, întorcîndu-și fașa spre grș-dinș. Vezi fluturile acela care zboarș dincolo de tufișș îl veziș
Î Da.

Acum fluturasii î erau trei î o zbughiserș pe deasupra trifoiului, ca și cum nu le-ar fi plșcut çș fuseserș vșzuși de Yasuko.

25

Î Uite, erau trei. Sînt ochi de pșun, zise Shingo. Nu erau fluturi din aceia prea mari, iar culoarea lor i se pșru mai curînd ștearsș.

Reapșrurș în dreptul pinilor de lîngș casa vecinș, dupș ce descriaserș o diagonalș peste gard. Zburau în formașie verticalș, fșrș sș devieze sau sș modifice distanșa dintre ei. Se înșlșarș cu vitezș printre pini, spre vîrfuri. Pini aceia nu fuseserș tșiași niciodatș, çși așa fac bunii grșdinari; crescuserș deci foarte înalși.

O clipș mai tîrziu, unul dintre fluturi șîșni într-o direcșie neprevșzutș. Strșbștînd curtea în zbor jos, el se îndreptș spre trifoi. ;

Î Azi dimineașș, îi spuse Shingo lui Yasuko, înainte de ', a mș trezi, am visat de douș ori morti. Bștrînelul de la ceai-nșria Tatsumi îmi oferea sobal.

Î și n-ai luatș

Î Eh... n-ar fi trebuit sș iauș

Shingo se întrebș: îS-ar putea sș mori fiindçș ai primit, în vis, un blid cu mîncare de la un mortș"

Î Ce-am fșcutș Nu, nu cred c-am mîncat. Erau tșieșei j de hrișçș pe funduleș de bambus. ;

Avea impresia çș se deșteptase fșrș sș fi mîncat. Forma vasului era pștratș, neagrș pe dinafarș, de un roșu aprins înșuntru, cu lemn de bambus la fund. Bștrînul își amintea limpede culoarea tșieșeilor.

Visul era cu adevșrat în culori, sau îl colorase el la deșteptareș Nu mai știa. În orice caz, numai hrișçș rșmșsesse precis în amintirea lui, restul devenise șters.

Shingo stștea în picioare, lîngș castronelul cu mîncare pus "jos pe tatamf-, în timp ce moșul și ai lui erau așezași. Nimeni n-avea pernș. Çș Shingo rșmșsesse în picioare, asta era curios. Iatș ce reșinuse el din toatș scena.

Visul acesta îl trezise din somn; la deșteptare și-l amintise foarte bine. Apoi adormise din nou. A doua zi dimineașa

1 Soba   t ie ei de hri c .

2 Tatami   rogojină.

26

amintirea visului  i era  nc   i mai vie, dar seara totul se  terse-
sese, afară de imaginea în care se vedea hri c ; restul, ceea
ce fusese mai înainte  i ceea ce urmase, intrase în umbră.

Mo ul din vis era un t mplar decedat cu trei sau patru
ani în urmă, la peste  aptezeci de ani. Shingo, pl c ndu-i la
el felul de a fi al me terilor de alt dat ,  i d dea bucuros
să-i lucreze c te ceva, dar rela iile dintre ei nu fuseser  toc-
mai at t de amicale  nc t să-l viseze dup  c  iva ani.

Scena se petrece parc  în od i a din dosul atelierului,
unde Shingo st tea de vorbă cu mo neagul.  n realitate  n ,
el nu intrase niciodat  acolo. De ce oare, în visul acela, Tatsumi
 i oferea t ie ei de hri c 

T mplarul avusese șase copii, numai fete. Să fi fost oare
una dintre ele  Shingo n-o mai identifica acum, dar în vis
luase în bra e o fată.

Despre asta  i amintea cu precizie,  n  c t prive te fa a...

Pierduse orice punct de reper. C nd se trezise prima oară,
f r   ndoial  că o cunoștea; după ce adormise din nou, di-
minea a, poate că  i-o mai amintea,  nc , dar spre seară nu
mai  tia nimic.

Acest vis urm nd dup  acela cu mo  Tatsumi, b tr nul se
g ndise că s-ar putea să fie una din fetele tâmplarului,  n 
nu p stra nici o impresie precisă în privin a asta.

De altfel, nici chipurile acelor fete nu-i veneau toate în
minte. Visul acesta pesemne că era o urmare la cel de mai
Înainte, de i nu era cu putin  să se stabilească vreo leg tur 
 ntre el  i scena cu hri c .

La deșeptare, Shingo nu- i mai aducea aminte dec t acest
am nunt. De aceea i se păru mai pe urmă că, m ng ind acea
fat , ar fi fost normal să fie zbuciumat si s  se trezeasc  din
somm.

Totu i el nu resim ise nimic special, iar desf  urarea vi-
sului  i scăpase, la fel ca  i imaginea  tears  a partenerii
sale. Nu-i r m sese dec t amintirea unei senza ii f r  vlagă
a unui trup fără vreo reac ie precisă; o decep ie, într-un cu-
v nt.

27

Shingo n-avea nici o experien  a femeilor de aceast 
v rst ; el nu  tia de cine anume era vorba   o fecioară, după
toate aparen ele, o poveste de neconceput.

La șaizeci  i unu de ani, el nu avea prea des vise erotice,
dar uimitor pentru el, c nd se trezi, era că sim ea gustul
searb d al unui vis care aproape că nu mai putea fi numit
erotic.

Dup  acel vis adormise din nou, dar avusese alt vis.

Aita, un bătrîn corpulent, urca la el, la Shingo, aducînd o sticlă cu sake¹ de circa doi litri. Omul părea puțin afumat. Fașa-i roșie, cu porii dilatași, precum și gesturile lui îi trădau beșia. Iaș ce reșinea Shingo din visul acesta.

Casa din vis era oare aceea în care Shingo locuia acum, sau cea în care locuise mai de multș Aita, care lucrase la aceeași societate cu Shingo, ca director, murise la sfîrșitul anului trecut, în urma unei hemoragii cerebrale; în ultimii ani slăbise mult.

Î Pe urmș am mai avut un vis, îi spuse lui Yasuko. În acesta se făcea că Aita venea la noi cu o sticlă plină.

Î Domnul Aitaș Dar domnul Aita nu bea, e straniu!

Î Așa-i. Era astmatic. Cînd a avut atacul, mucoasele l-au înșbușit. Omul șta nu bea, avea totdeauna o doctorie la el. Totuși, imaginea lui Aita, așa cum îi apăruse în vis, cu gesturi degajate, de mare băutor, îi stăruise foarte vie în minte.

Î și tu ai băut cu elș

Î Nu, n-am băut deloc împreunș, zise Shingo. Abia s-a apropiat de mine, că m-am și trezit, fărș ca el să fi avut timp să se așeze.

Î E groaznic! Să visezi două persoane, moarte amîndouș!

Î Poate că au venit să mș ia, murmurș Shingo.

Ajunsesse la vîrștș cînd mulși dintre vechii lui prieteni muriserș. Era poate normal ca acești morși să-i aparș în vis; totuși, nici Aita, nici moș Tatsumi nu apăruserș în visele

1 Sakei băutorș alcoolicș din orez; vin japonez.

28

lui în chip de morși; ci ca oameni vii. Vășzuse bine trupul lor, fașa, mai limpede chiar decît în amintirile reale pe care le păstra despre ei. Fașa aceea împurpuratș de beșie, Aita n-o avusese niciodatș în viașș și Shingo și-o amintea foarte bine, pînș în cele mai mici amșnunte: cu porii dilatași.

Cum se face atunci că chipul fetei pe care o mîngîiase în aceleași visuri a putut să-i scapeș și că nici nu știa mșcar cine eraș

Se întrebș dacș nu cumva vreun simșșmînt de vinovșșie îi umbrea memoria. Nu, nu putea să fie asta, deoarece nu rămșsesse prea mult timp treaș ca să formuleze o judecatș moralș; somnul îl cuprinsese din nou, numaidecît.

Bătrînul nu reșinea din acel vis decît amintirea unei decepșii a simșurilor.

Ce vis ciudat totuși, visul unei astfel de decepșii! Chiar în somn Shingo nu-l gșsise plșcut și n-avea de gînd să mai vorbeascș despre el nimșnui, nici mșcar soșiei lui.

În bucștșrie se auzeau sporovșind Kikuko și Fusako, care pregăteau masa. I se păru că ele vorbeau pușin prea tare.

4

În fiecare seară greierii sșreau din cireș și intrau în casș. Aflîndu-se în grșdinș, Shingo voi sș cerceteze cireșul de acolo. El auzi un mare zumzet de aripi: erau greierii care zburau în toate pșrșile. Se mirș nu atît de numșrul insectelor, cît de volumul extraordinar al acestui zgomot, asemșnștor, i se pșrea lui, cu cel al zbîrnîitului unui stol de vrșbii puse pe fugș.

Își îndreptș ochii spre arborele înalt: era, tot, un bîzîit neîntrerupt.

Norii, pe cerul cenușiu, fugeau spre rșșșrit. Buletinul meteorologic lșsa sș se spere cș ziua de azi î a douș sute zecea dupș echinocșul de primșvarș î are sș scape de taifunurile de pominș.

Shingo avu totuși impresia cș astș seară un început de furtunș ar putea sș le aducș frigul.

29

Kikuko se apropie de el:

Î Tatș, și s-a întîmplat cevaș Am auzit greierii și m-am speriat.

Î Fac, într-adevșr, o larmș nemaipomenitș, ca și cum s-ar fi întîmplat o nenorocire. Se vorbește de foșnetul de aripi al pșșșrilor de baltș, dar și șta mi se pare cel pușin la fel de puternic.

Kikuko șinea între degete un ac cu așș roșie.

Î Nu e atît zgomotul de aripi, cît șîrîitul lor, ca și cum le-ar fi fricș de ceva.

Î N-am observat asta.

Shingo se uitș spre odaia de unde venea Kikuko. Tînșra femeie cosea o hșinușș roșie, de copil, croitș din stofa unei bluze aruncate de Yasuko.

Î Satoko se mai joacș si acum cu greieriiș întrebș Shingo.

Kikuko ridicș fașa. Bștrînul crezu cș vede pe buzele ei o încuviinșare ce nu putea fi auzitș cu urechile.

Fetișa venea de la Tokyo; greierii o atrșgeau, dar o și speriau pușin. Fusako îi dșduse unul cșruia îi tșiase mai îhtîi aripile cu foarfecș. De-atunci, de cîte ori copila prindea o astfel de insectș, venea cu ea la Yasuko sau la Kikuko, cerîndu-le sș-i taie aripile.

Yasuko condamna acest obicei: îFusako nu fșcea așa cînd era micș", zicea ea, vrînd sș explice prin asta reaua influenșș a soșului.

Intr-o zi pșli cînd dșdu de o colonie de furnici roșii care cșrau un greiere mutilat. Shingo se amuzș, deoarece Yasuko nu era femeia care sș se lase impresionatș de un asemenea incident. Dar poate cș ea fusese strșpunșș de un sentiment, în cauzș nu putea fi numai greierele acela.

Satoko, de o vicleanș încșpșșșinate, continua sș facș obrșznicii chiar dupș ce persoanele mari îi cedau. Fu vșzutș aruncînd în grșdinș, cu un gest prefșcut, cu un aer perfid,

o insectă care fusese mutilată astfel, știind că cei mari o observau.

Fusako se plîngea în fiecare zi mamei de situația ei, dar fîrș și fixeze data plecării. Asta, fiindcă nu-i împărțise în întregime problemele sale.

30

Seara, în pat, Yasuko îi raporta lui Shingo plîngerile zilnice ale fiicei sale. El o asculta în general cu un aer distrat, dar simțea că Fusako nu spusese încă totul.

Bătrînul știa că e de datoria părinților să pregătească terenul pentru destăinuire, însă cu o fiică de treizeci de ani, măritată, e greu să intri în inima subiectului. A primi în casă o femeie cu doi copii, asta înseamnă de asemenea o încurcături. Ca atare, amîna mereu discuția, de pe o zi pe alta, așteptînd să se ivească o rezolvare.

Într-o zi, la masă, Fusako spusese de față cu Shuichi și Kikuko:

Î Tata e foarte drăguț cu Kikuko.

Î Se înțelege, răspunse Yasuko. și eu mă silesc să fiu drăguț cu ea.

Vorbele spuse de Fusako nu cereau numai decît un răspuns; Yasuko se exprimase pe un ton vesel, dar replica era totuși o mustrare. ÎEa însăși nu e drăguț cu noiș"

Kikuko roși.

Yasuko vorbea probabil fîrș ocolișuri, dar cuvintele ei pșreau să conșină un gînd ascuns. Ele însă se subînțeleagă că părinții o preferau pe norș, care pșrea fericită, mai mult decît pe propria lor fiică, ce pșrea nefericită. I se putea atribui oare lui Yasuko atîta răutate?

Ceea ce încerca ea era un anumit dezgust de sine. Cel puțin așa interpreta lucrurile Shingo, care descoperea un simșmînt analog la el însuși. Dar ca o femeie, o mamă bătrînă, să-1 fi putut manifesta față de nefericita ei fiică, iată ceea ce fu neașteptat pentru Shingo.

Î Eu, unul, nu sînt de părerea asta. Kikuko nu e drăguț cu bărbatul ei, zise Shuichi, și gluma lui sună cam fals. Shuichi, Yasuko și, bineînțeles, Kikuko știau că Shingo arșta multă simpatie tinerei sale nurori, dar nu se vorbea niciodată despre asta, iar remarcă făcută de Fusako avu darul de a-1 posomori deodată pe Shingo.

Pentru el, nora lui era o rază de lumină în această casă sumbră, ai cărei membri nu trăiau în sensul în care l-ar fi voit el, ba nu izbuteau nici măcar să trăiască după dorinșele lor proprii.

31

Astfel, fiinșele zămislite din sîngele și carnea lui îl apșsau greu pe Shingo, în timp ce prezența nurorii sale îi adusesse o ușurare, o rază de lumină în singurștatea lui mohorîț.

Se însă în voia sentimentalismului său.

În ce-o privea, tînșra femeie nu se gîndea cîtuși de puțin

la sumbrele meandre prin care se târșste psihologia oamenilor bștrîni și nu se ferea deloc de el.

Reflecșia fșcutș de Fusako, își spuse Shingo, se apropiase poate prea mult de taina ascunșș în inima lui.

Incidentul rșbufni peste trei sau patru zile, la ora mesei.

Shingo stștea sub cireș și se gîndea la toate acestea, precum si la aripile de greiere și la Satoko.

î Fusako se odihneșteș

î Da, rșspunse Kikuko, ridicînd ochii spre el. S-a dus s-o culce pe Kuniko.

î Ciudat copil e Satoko asta! De cîte ori Fusako o adoarme pe cea micș, Satoko le însoșește și se urcș în spinarea mamei sale. Atunci devine cuminte.

î E prea micș.

î Bunicș-sa n-o iubește, dar probabil cș va sforși ca ea, cînd o sș aibș paisprezece sau cincisprezece ani.

Kikuko, miratș, nu pșrea cș înșelege.

Ea se pregștea sș se întoarç în camera unde cosea, iar el într-a lui; tocmai pornise într-acolo, cînd ea îi spuse din urmș:

î Mi se pare cș ai fost la dans!

î Cumș fșcu Shingo, întorcîndu-se spre ea. Ești la curentș E uimitor!

Cu douș zile în urmș, el se duse la dancing cu fata care lucra la biroul lui. Era într-o duminicș: fata aceea, Tanizaki Eiko, probabil cș-i povestise lui Shuichi în ajun, iar fiul îi vorbise lui Kikuko.

Iatș ani si ani de cînd Shingo nu se mai duse sș danseze. Eiko, în aparenșș surprinșș de aceastș invitașie, pretindea cș ieșirea cu el va da loc la clevetiri la birou, dar Shingo îi spusese cș nu era nevoie sș vorbeascș nimșnui despre asta. Cu toate acestea, se vede treaba cș ea îi povestise a

32

doua zi lui Shuichi, care, prefșcîndu-se fașș de tatșl sșu cș nu știe nimic, se grșbise sș-i spunș torul soșiei sale.

în toatș treaba asta, bștrînul urma pilda fiului sșu, care, de bunș seamș, o ducea din cînd în cînd la dans pe aceastș Eiko. Probabil cș se gîndea s-o vadș la dancing pe metresa lui Shuichi. Dar, odatș aflat în acel local, nu mai putuse sș-și continue cercetșrile și nici nu avusese curajul s-o întrebe despre ea pe însoșitoarea lui.

Aceastș invitașie cu totul neprevșzutș o intimidase în mod vizibil pe biata fatș; ea se arșș foarte încîntatș, ceea ce fșcu sș parș vulnerabilș în ochii bștrînului, care încercș un sentiment de milș fașș de ea.

La doușzeci și doi de ani avea niște sîni mici, cș-i puteai cuprinde în podul palmei. Shingo își aminti numaidecît o stampș eroticș de Harunobu I. Datș fiind atmosfera localului, zgomotos și învșlmșșit, asta era o asociașie de idei destul de caraghioașș.

Î Data viitoare am să te iau pe tine, Kikuko, zise el.

Î Adevărat? Voi fi încântat.

Continua să-și pșstreze roșeașă ce o nșpșdise în clipa când îl chemase din urmăș. Bșnuia cumva că el se dusese la dancing în speranșă că o va întâlni acolo pe metresa fiului său.

Că era la curent cu escapada lui, asta n-avea importanș; dar, din cauza preocupșrii tainice în legșturș cu cealaltă femeie, se simșise puțin tulburat când nora lui aduse vorba despre acest subiect.

Urș pe ușă cea mare și se îndreptș spre camera lui Shuichi.

Î Ascultș, fșcu el fșrș să se așeze, Tanizaki te-a pus la curent.

Î Un eveniment care privește familia.

Î Un eveniment! Proxima dată când o vei mai duce la dans, cumpșrș-i mșcar o rochie de varș!

1 Harunobu, Hozumi Jihai, zis Suzuki (1725-1770), gravor nșscut în Tokyo, presupus creator al stampeii în mai multe culori.

33

Î Așă! și-a fost rușine cu ea.

Î Tot ce se poate... Bluza și fusta nu i se armonizau deloc!

Î Are și altele. E normal, ai luat-o pe nepregștite. Dacă i-ai fi spus dinainte, s-ar fi îmbrșcat mai bine.

și întoarse capul.

Shingo, ocolind camera unde dormea Fusako împreunș cu cele două fetișe ale ei, intrș în odaia alșturatș. Ridicș ochii către pendulș. "E ora cincii", murmurș el, ca pentru a se ușura.

34

Norii de flșcșri

Deși ziarele anunșaserș că a doua saptă zecă zi, adică ziua când se produc în mod obișnuit taifunurile, va fi liniștitș în anul acela, un taifun se iscș totuși în ajun.

Shingo citise acele articole și poate nu tocmai niște adevșrate buletine meteorologice și cu câteva zile în urmăș. La apropierea calamitșșii, toatș presa a publicat, se înșelege, nenumșrate informașii și avertismente.

Î Astșzi cred că ai să te întorci devreme acasș!

Shingo îi propunea fiului său să plece împreunș cu el.

Eiko, secretara, îl ajutș pe bștrîn să se pregșteascș, apoi se îmbrșcș și ea la repezealș, trșgându-și un impermeabil alb și transparent, prin care pieptul îi apărea încș și mai plat.

De când, într-o searș, la dancing, observase bustul ei plș-pînd, Shingo nu se putea împiedica să nu-și arunce ochii spre el, în ciuda acestui mic cusur.

Eiko, aproape alergând, coborî scara după ei și-i ajunse la ieșire. Fiindcă ploua cu găleata, fata nu-și mai făcuse buzele și obraji.

Shingo se pregătea să-o întrebe: "Locuiești departe?" dar se abșinu: îi mai pusese poate de douăzeci de ori această întrebare, fără să reșină niciodată răspunsul.

În stația Kamakura căștorii coborî și se refugiară sub streșini ca să se ferească de șfichiurile ploii.

Când Shingo și Shuichi ajunseră în dreptul casei cu floarea-soarelui, auziră prin șuierul furtunii o voce care cânta *Sous les toits de Paris*.

Îi Ei nici nu-i pas! făcu Shuichi, recunoscând un disc de Lys Gauty, pe care-l pusese Kikuko.

35

După ce discul se termină, cântecul reîncepu. Pe la jumătatea lui, se auzi zornșitul ușii exterioare, care se închidea. Acompaniind discul, vocea tinerei femei, care cânta în timp ce trșgea ușa, ajunse pînă la ei. Ea nu prinsese de veste, din pricina furtunii și a cântecului, că socrul și bărbatul ei se întorseseră acasă.

Îi E teribil, pantofii îmi sînt plini de apă. Shuichi își scoase ciorapii în antreu.

Shingo intră în casă, ud leoracă.

Îi Iaș-vă! Bine că ași ajuns! Kikuko, foarte bucuroasă, le ieși înainte, Shuichi îi dădu ciorapii pe care-i șinea în mînă.

Îi Tată, și dumneata ești ud!

Discul se opri. Kikuko mai puse o dată placa de la început, apoi se ridică, șinînd pe brașe hainele din care curgea apă.

Shuichi își înnodă un obi peste chimono.

Îi Știi că te aud vecinii cîntînd? Nu-și pas, pe o vreme ca asta.

Îi Am pus discul să cînte tocmai fiindcă mi-era frică.

Eram îngrijorată din pricina voastră, nu mai puteam sta locului.

Cu toate acestea, tînșra femeie arșta o veselie nervoasă, ca și cum furtuna ar fi surescitat-o. Cînta întruna, în timp ce mergea și aducea de la bucșșrie ceaiul lui Shingo.

Shuichi era cel care-i cumpăraseră cîntecul acesta pariziene, care, de altfel, îi plăceau și lui. El vorbea franșuzește, soșia lui nu, înșș o învășșase pronunșia. Ea se ajuta de disc și ajunseseră să cînte destul de bine. Firește, nu reda întocmai savoarea pe care Lys Gauty îi o femeie care în împrejurări grele izbutise să iaș la liman în o dșdea acestor melodii, dar interpretarea stîngace și simplistă a lui Kikuko nu era lipsită de farmec.

Când se mșritase, fostele ei colege de liceu îi făcuseră cadou o colecție de cîntece de leagșn din lumea întregă.

La început le punea adeseori la patefon, iar cînd era singură, cînta ea înșșși cu jumătate de voce, urmșrind înregistrarea.

Shingo fusese ușor emoționat. Socotea că acest cadou feminin era foarte frumos.

36

Tînșra femeie, cînd asculta acele cîntece de leagșn, pșrea adîncitș în amintirile sale din copilșrie.

Î La înmormîntare aș vrea să-mi cînte aceste discuri.

M-aș mulșumi cu atît. Fșrș predici și discursuri funebre, îi spusese într-o zi Shingo. Nu era decît o vorbș aruncatș în vînt, dar ochii ei se umpluserș de lacrimi. Cum însș Kikuko nu avea nici un copil, probabil că se sșturase de aceste cîntece de leagșn; de la o vreme ele nu se mai auzeau în casș.

Muzica se opri deodatș, înainte de a se sfîrși cîntecul.

Î S-a întrerupt curentul! strigș Yasuko din camera alș-turatș.

Î S-a întrerupt curentul, nu mai avem luminș electricș, zise tînșra femeie, închizînd butonul plșcii de patefon.

Î Mamș, să mîncșm repede!

În timpul cinei, curenșii de aer stînsersș de trei sau patru ori luminșrile aprinse.

Pe fondul sonor al urletului furtunii se auzea mugînd marea, iar acest muget pșrea și mai îngrozitor decît vacarmul vijeliei.

2

Mirosul lumînșrii stinse, lîngș pernș, stșruia în nșrile bștrînului.

Casa se cutremurș ușor; Yasuko, dibuind, cșutș cutia de chibrituri pe pat; o scuturș încet, spre a se încredinșa că nu era goalș și totodatș ca să fie auzitș de Shingo. Apoi îi cșutș mîna, pe care o atinse ușor fșrș să o strîngș.

Î Nu-i nici un pericolș

Î Nici unul. Chiar dacș vîntul smulge ceva afarș, nu e cazul să fugim din casș.

Î Dar la Fusako ce-o fiș

Î La Fusakoș Shingo uitase cu totul de ea. Poate că le prinde bine. Mșcar în aceastș noapte de furtunș se vor culca și ei împreunș, fșrș să se mai certe.

Yasuko rșspunse, mai mult pentru ea: "Numai de-ar putea să doarmș", apoi țșcu.

37

Se auzeau vorbind Shuichi și Kikuko. Femeia cea tînșrș chicotea ca un copil.

Pușin mai tîrziu, Yasuko reluș:

Î Au douș fetișe, nu e ca la noi.

Î Si pe urmș, soacrș-sa are dureri de picioare. Cum stș cu reumatismulș

Î Adevșrat. Dacș ies din casș, Aihara va trebui s-o ducș pe maicș-sa în spinare.

Î Nu poate să meargș singurșș

Î Mai mult se tîrșste, dar pe o furtunș ca asta... Trebuie să fie destul de trist la ei.

Shingo gîndi în sinea lui cş bştrîna lui nevastş se exprima într-un mod cam sşrşcuş cu duhul.

î Peste tot e trist.

î O femeie îşi schimbş coafura de mai multe ori în viaşsa ei. Scria în ziare. Gşsesc cş e destul de interesant ca idee.

î în ce ziarş

Era vorba, dupş Yasuko, de o femeie care murise de curînd. Ea fşcea portrete mondene. Aşsa începea articolul.

în realitate, textul spunea cu totul altceva: pictorişsa aceea nu-si schimbă niciodatş coafura si, de la vîrsta de douşzeci de ani pînş la moarte, la şaptezeci şi cinci de ani, adicş timp de mai bine de jumşstate de veac, îşi pşstrase acelaşi stil: cel mai simplu, cu un pieptene în ceafş.

Yasuko resimşea o admiraşie faşş de o persoanş atît de constantş în simplitate, dar în acelaşi timp pşrea foarte impresionatş de o fraşş asupra diferitelor coafuri care marcheazş viaşsa unei femei.

Avea obiceiul sş citeascş zilnic gazetele, apoi sş reciteascş mai multe edişii succesive. La care ziar se referea în acel momentş Afarş de asta, seara, asculta cu pioşenie ştirile de la ora nouş, astfel cş nu rareori se întimpla sş deschidş vorba despre subiecte cu totul neprevşzute.

î Fusako ar trebui sş-si schimbe si ea mai des coafura, sugerş Shingo.

î Asta e adevşrat pentru femei, dar astşzi coafurile se schimbş mai rar ca altşdatş, cînd se purta conciiul dupş ve-

38

chea modş. Dacş Fusako ar fi tot aşsa de frumoaşş cum e Kikuko, asemenea schimbşri ar fi interesante.

î Cînd a venit aici te-ai purtat urît cu ea. Probabil cş a plecat supşratş.

î Din pricina ta. S-ar zice cş nu-şii pasş decît de Kikuko.

î Nu-i adevşrat, eşti nedreaptş.

î Nicidecum. Chiar şi înainte n-o iubeai pe Fusako, nu te ocupai decît de Shuichi. Aşsa eşti tu. în timp ce nu te simşii în stare sş-1 mustri pe Shuichi cş are o amantş, o copleşeşti cu atenşii pe Kikuko. Ceea ce, la drept vorbind, e mai rşu. O împiedici sş-şii arate gelozia. E dureros. Ah, mai bine ne-ar înghişi potopul!

Shingo, încremenit de aceste cuvinte furtunoase, rşspunse cu jumşstate de glas:

î E un taifun!

î Un taifun, da. Fiica noastrş, la vîrsta ei, şi în vremea noastrş, nu este oare o laşş tşcînd din gurş atunci cînd ar vrea ca pşrinşii ei s-o sfştuiascş sş divorşezeş

î Nu-i chiar aşsa, dar se pune problema divorşuluiş

î Cş se pune sau nu, vşd de pe acum mutra ta conster-natş cînd o sş te pomeneşti cu Fusako şi cu cele douş fetişse în braşe.

î Tu eşti cea care te sperii mai mult.

Î Fiindcă mai e și Kikuko, preferata ta. Dar chiar își
sînd-o la o parte pe Kikuko, situația asta nu-mi face plăcere.
Din cînd în cînd vorbele lui Kikuko mă înveselesc, pe cînd
Fusako mă deprimesc, înainte de a o fi mșritat, nu era chiar
așa. Oare pșrinșii sș se schimbe într-atîtaș Oricum, e fiica
noastrș, sînt nepoșelele noastre. Ce grozșvie! Uite cum mă
influenșezi!

Î Ești mai lașș decît Fusako!

Î Vorbeam în glumș. N-ai vșzut, pe întuneric, cș sco-
team limbaș

Î Asta mă surprinde. știu cș ai limba scurtș, bunico!

Î Îmi pare rșu pentru Fusako. șie nuș

39

Î Am putea s-o lușm la noi. Ca și cum ar fi fost izbit
de o amintire, Shingo continuș: Alaltșieri venise cu o stambș
în care își împachetase lucrurile.

Î O stambșș

Î Da, o stambș. și mi se pșrea cș am mai vșzut-o cîndva,
dar nu-mi amintesc bine. Nu era de la noiș

Î O bucăț lungș de pînzș, nuș Cînd s-a mșritat i-am
înfșșurat în ea oglinda din trusoul ei. Era o oglindș mare.

Î Adevșratș Cînd am vșzut acea pînzș, nu mi-a plăcut.

De ce sș se foloseascș tocmai de eaș Ar fi putut sș ia valiza
din timpul cșștoriei de nuntș.

Î Valiza e grea, si mai are și doi copii. Nu mai e vorba
sș facș impresie.

Î Dar la noi mai e și Kikuko.

Î Ei bine, pînzș aceea o adusesem eu cînd ne-am cșșș-
torit noi, ca sș fac o boccea.

Î Ce spui!

Î Dar era și mai veche. O aveam, cred, de la sora mea,
cșci dupș moartea ei mi-a servit ca sș înfșșor un ghiveci cu
arșar, cînd m-am întors la adevșrata mea casș. Era destul
de mare ca sș înveleascș un arșar pitic.

Î Auzi, auzi! fșcu Shingo încet. Coloritul acelu copșcel
splendid îi apșru distinct în minte, iluminîndu-i tot capul.
Tatșl lui Yasuko se ocupa cu creșterea arborilor miniatu-
rizași și îndeosebi a arșarilor, într-un oraș din provincie. El
era ajutat de sora mai mare a lui Yasuko.

În aceastș noapte de furtunș, Shingo, în patul lui, își
amintea de ea revșzînd-o în picioare, în fașa rîndurilor de
arșari.

Acest tatș îi oferise, fșrș îndoialș, fiicei sale un arbust cînd
a pșrșsit casa, ca tînrșș mșritatș; sau poate îl ceruse eaș
Apoi, dupș moartea ei, întrucît era un ghiveci preșios și ni-
meni n-ar fi fost în stare sș se îngrijeascș de el în noua fa-
milie a tinerei cșșștorite, a fost adus înapoi, ori poate bștrî-
nul îl ceruseș

Arșarul cu frunzele verzi care umplea acum mintea lui
Shingo era chiar acela care fusese pus pe altarul familiei.

În Sora lui Yasuko a murit deci toamna", își zise Shingo. În regiunea Sinano toamna vine repede.

Dar vasul a fost adus înapoi atunci, imediat după moartea tinerei căsătorite. Arșarul înflorise pe altarul familiei.

Nu, coincidența ar fi prea simbolică. Imaginația lui s-a joacă oare cu amintirile. Bătrânul rămase pe gânduri.

Shingo nu mai știa când murise cumnată-sa, dar se abșinu să o întrebe pe Yasuko, deoarece aceasta îi spusese într-o zi: "Eu nu l-am ajutat niciodată pe tata și-și cultivate copșceii lui în ghivece. Poate că așa era firea mea, dar aveam impresia că el n-o iubea decât pe sora mea. De fapt, și eu o iubeam mult. Eram geloasă pe ea, bineînșeles le făcea pe toate mult mai bine ca mine."

Și, cum nu se putea să vie vorba de părtinirea lui Shingo față de Shuichi, fșrș a se duce cu gândul la aceea a tatșului lui Yasuko pentru sora ei mai mare, Yasuko spusese într-o zi: "Își eu am fost un fel de Fusako."

Shingo se mirș că stamba de care se folosise fiica lui era o moștenire de la cumnata lui, dar fiindcă era vorba despre această moartș, nu mai spusese nimic.

În Să dormim, zise Yasuko. Tinerii vor fi gândind că nici bătrșnilor nu le arde de somn. Și adșugș: Cum poate Kikuko să rșdș așa, pe o furtună ca astaș și să punș mereu același cântecș O gșșesc jalnicș.

În Mi se pare că, nu de mult, îmi spuneai contrariul.

În Ce rșu ești!

În Adevșrat vorbești! O dată ne culcșm și noi devreme, și uite ce pșșesc cu tine.

Arșarul miniatural îi stșruia încș în minte.

În tinereșe, Shingo simșise atracție pentru cumnata lui.

Dupș treizeci de ani de cășștorie, această veche ranș și mai sângereze oare și acumș Astfel gândea el, în acea parte a capului unde stșruia imaginea arșarului.

Adormi ca la un ceas după șotia lui. Un zgomot puternic îl trezi din somn.

În Ce esteș

Auzi pașii lui Kikuko, care venea, pe dibuitele, de la celșlalt capșt al coridorului.

41

În V-ăși trezitș strigș ea. Mș tem că acoperișul de tablș de pe mikoshi l a fost aruncat de vânt pe casa noastră. Cel pușin, așa ni s-a pșrut nouș.

3

Toate foile de tablș care acopereau mikoshi fuseserș luate de vânt. șapte sau opt dintre ele au fost gșșite în grșdina lui Shingo. Îngrijitorul de la templu a venit și le ia, dis-de-dimineășș.

A doua zi, linia spre Yokosuka a fost restabilitș. Shingo se duse la birou.

Î Ai auzit ce-a fost astș-noaptes Nici dumneata n-ai putut șș dormi, nu-i așaș o întrebș el pe secretarș în timp ce aceasta îi servea ceaiul.
Î Nu, într-adevșr. Eiko îi descrie cîteva stricșciuni provocate de taifun, pe care le vșzuse pe fereastra trenului de suburbie.
Î Ce-ar fi șș mergem astșzi la dansș zise Shingo dupș ce fumase douș șigșri.
Eiko ridicș ochii spre el și zîmbi.
Î Alaltșieri, a doua zi dupș ce am fost împreunș, m-au durut rinichii. Nu mai sînt decît un biet bștrîn!
Pe fașa tinerei fete se desens o cutș rșutșcioasș, de la pleoapa inferioarș pînș la rșdșcina nasului.
Î Poate așși fost prea încordat.
Î Prea încordatș Crezi oare cș spinarea mi s-a încovoiat de pe acumș
Î Vș șșineașși atît de depșrtat de mine cînd dansașși, de parcș ar fi fost o crimș șș mș atingeșși.
Î Daș Nu-mi dșdeam seama... Nu-i adevșrat.
Î Totușși...
Î Cșșutam șș mș șșin dreptș O fșșceam fșrșș șș vreau.
Î Adevșratș

1 Mikoshi Î altar portabil; palanchin sfînșit.

42

Î De altfel și dumneata ai un fel de a dansa corp lîngș corp, care e foarte incomod.
Î Sînteșși aspru.
În timp ce dansa, lui Shingo i se pșruse cș fata era anormal de agitatș, dar îșși fșșcea iluzii, el era cel mai încordat.
Î Altș datș am șș dansez mai aplecat, ca șș mș lipesc de dumneata.
Fata îșși lșșș fașa în jos, încercînd șș-șși stșpîneascș rîsul.
Î Vș voi înoșși cu plșcere, dar nu astșzi. N-am o șșinutș convenabilș.
Î Bineînșșeles, nu azi...
Bștrînul privi corsajul alb al secretarei lui și panglicușă albș cu care-șși legase pșrul la ceafș.
Un corsaj alb e banal, dar panglicușă albș sublima oarecum albeașă bluzei. Era legatș cu fundș mare. O șșinutș pozitivș, orice s-ar zice, pentru o zi de taifun.
Conturul pșrului urma o linie unduitoare îndșrștul urechilor, în locul acela, acoperit de obicei, negrul pșrului contrasta puternic cu albeașă pielii.
Fata purta o rochie bleumarin de șșcolșrișș, din lînș subșire, care nu era nouș și nu lșșa șș se observe îngustimea pieptului.
Î Shuichi nu te-a mai invitat din ziua aceeaș
Î Nu.

Î Dacș fiul te neglijeazș din pricinș cș dansezi cu tatsl,
n-ai noroc, șș știi!

Î Nu vorbiși așa! Eu sînt cea care am șș-1 invit pe dînsul.

Î Vșd cș n-am motive șș mș neliniștesc pentru dum-
neata.

Î Dacș mș tachinași, n-am șș mai merg șș dansez cu
dumneavoaștrș.

Î Oricum, ești la curent cu toate, el nu se poate ascunde
fașș de dumneata.

Eiko tresșri.

Î O cunoști pe amanta luiș E dansatoareș

Fata țșcu, încurcatș.

Î E mai în vîrstș decît elș

Î Mai în vîrstșș E mai în vîrstș decît soșia lui.

43

Î E frumoasșș

Î Da, e frumoasș, bîigui ea, însș are o voce rșgușitș.

Sau, mai bine zis, spartș. Domnul Shuichi zice cș e o voce
eroticș.

Î Așa!

Shingo ar fi vrut șș-si astupe urechile ca șș nu mai audș
restul. Simșea o rușine fașș de el însuși și dezgust fașș de
natura metresei lui Shuichi, ba chiar fașș de Eiko, care era
gata șș-i dezvșluie totul.

Felul cum fata îi reprodușese vorbele fiului șșu îl sur-
prindea și pe el: vocea îeroticș" a acelei metrese! Shuichi
nu era decît un prostșnac, iar fata asta nu valora nici ea mai
mult.

Eiko, descifrînd expresia de pe chipul bștrînului, țșcu.

În seara aceea Shuichi se întoarse iarșși devreme acasș,
împreunș cu Shingo. încuiarș casa și se duserș șș vadș, în
patru, un film fșcut dupș o piesș din repertoriul clasic: Car-
netul de subscripșie.

În timp ce Shuichi își scoșese cșmașa ca șș se schimbe,
Shingo zșrise niște pete roșii în partea de jos a pieptului
și pe braș, mai jos de umșr. Șș le fi fșcut Kikuko în noaptea
trecutș, pe furtunșș

Trei dintre actorii filmului, Koshiro, Uzaemon și Kiku-
goro, nu mai erau în viașș. Reprezentașia nu produse aceeași
împresie asupra lui Shingo și asupra tinerei perechi.

Î De cîte ori 1-am vșzut noi pe Koshiro jucînd rolul de
Benkeiș întrebș Yasuko.

Î Am uitat.

Î Dumneata spui totdeauna cș ai uitat!

Fiîndcș lumina lunii scșlda orașul, Shingo ridicș ochii
spre cer. Niște flșcșri mari înconjurau luna î asta simși el
dintr-o datș. Norii din jurul lunii pșreau a forma focul acela
care se ridica de dincolo de Fudo, zeul pșzitor înfuriat, sau
focul din sufletul lui Inari, zeul Vulpe î toate acele flșcșri
care strșlucesc în picturile budiste. Ce forme ciudate luau

norii aceia...

44

și totuși, vșpaia asta îngheșatș, lipsitș de colorit, luna asta rece, presimșirea toamnei fșcurș deodatș șș i se strîngș inima în piept bștrînului.

Luna, suspendatș la rșșșrit, aproape plinș, era aureolatș de acele flșcșri nebuloase, iar razele sale estompau contururile norilor mai apropiasi. In afarș de aceastș pulbere de foc alb, restul cerului era curat. Dupș furtunș, în rșștimp de o noapte, el devenise în întregime negru.

Prșvșliile orașului trșseserș obloanele și prezentau, dupș taifunul din ajun, un aspect dezolant. La ieșirea din cinema, spectatorii se rșșpîndeau pe strșzile pustii.

Î Dupș noaptea cumplitș de ieri, șș mergem șș ne culcșm mai devreme, zise Shingo, simșind cum îl pștrunde un frig, o tristeșe fizicș. Ar fi vrut șș aibș cșldura unui alt trup. I se pșrea cș se apropie momentul crucial al vieșii î da, acesta era simșșmîntul ce-l stșpînea; pșrea cș dibuie în preajma unui imponderabil ce trebuie determinat.

45Castanele

1

Î Uite, ginkgo începe șș dea iar muguri.

Î E întîia oarș cș observi asta, Kikukoș Eu am vșzut de mult.

Î Fiindcș dumneata, tatș, stai totdeauna cu fașa spre el. Tînșra femeie care i se arșta din profil socrului ei, întoarse fașa spre arbore.

De multș vreme, locul fiecșruia dintre cei patru membri ai familiei era fixat pentru totdeauna la masș. Shingo se așeza cu fașa spre rșșșrit, soșia lui la stînga sa, privind spre sud, fiul șșu la dreapta, spre nord, și nora, în fașa bștrînului deci privind spre apus.

Grșdina se vedea la sud și la rșșșrit. Pșrinșii ocupau locurile mai bune. Cele ale femeilor erau, în plus, dictate de comoditatea serviciului la masș. Luaserș obiceiul de a se așeza mereu așa, chiar si atunci cînd nu mîncau.

Kikuko stștea totdeauna cu spatele la ginkgo, dar faptul cș ea nu observase mai curînd înmugurirea arborelui îi pșrea îngrijorștor lui Shingo.

Î Cum de n-ai observat cînd deschideai ușa glisantș sau cînd mșturai verandaș

Î Intr-adevșr, mș mir si eu, acum, cș-mi spui dumneata.

Î și, ia gîndește-te: cînd te întorci acasș, pșșești drept pe sub arbore, așa cș el își sare în ochi. Dar tu mergi mereu cu fașa în jos, preocupatș!

Î Ah, sînt o zșpșcitș! Tînșra femeie fșcu o mișcare din umeri. De-acum încolo am șș fiu mai atentș, ca șș vșd tot ceea ce vezi dumneata.

Bștrînul gșsi cș rșșpunsul ei era pușin melancolic.

46

În-o sâ se fie tocmai uşor.

În viaşa lui Shingo n-avusese vreo prietenş cşreia sş-i fi dorit sş vadş tot ceea ce vedea el.

Kikuko stştea cu privirile aşintite la ginkgo.

În Spre vârful colinei mai e un arbore care înmugureşte.

În Da, mş întreb dacş nu şi-a pierdut frunzele în taifun.

Colina care se ridică în dosul casei lui Shingo se sfîrşea la picioarele templului şintoist, iar marginea ei fusese netezită pentru a se amenaja pajiştea din faşş. Acolo se înşlşa acel ginkgo, înşş vşzut pe fereastrş, din sufragerie, l-ai fi luat drept un arbore de pe colinş. Fusese dezgolit de taifunul de peste noapte.

Acest ginkgo si cireşul erau singurii arbori cşrora vîntul le smulse frunzele: ei suferiserş mai mult decît ceilalşi atacurile furtunii, poate fiindcş erau cei mai mari din preajma casei. Ori frunzele lor sînt mai puşin rezistenteş Cireşul pşstrase la început cîteva frunze veştede, dar acum cşzuserş şi acelea, astfel cş rşmşsesse golaş.

Pe colinş, frunzele de bambus se veştejeau şi ele. Poate din cauzş cş marea era aproape şi vîntul aducea stropi de apş sşratş, în grşdinş, s-au gşsit chiar cîteva ramuri de bambus, smulse de furtunş.

Marele ginkgo începuse aşadar sş înmugureascş din nou; Shingo îl privea în fiecare zi cînd se întorcea acasş, deoarece de îndatş ce pşrşsea strada şi pornea pe cşrare, mergea drept spre el; si apoi îl vedea din sufragerie.

În Ginkgo e totuşi mai rezistent decît cireşul, îl privesc si mş întreb: arborii înzestraşi cu longevitate sînt oare de o altş naturş decît ceilalşiş zise Shingo. Ce forşş trebuie sş aibş în el acest copac bştrîn ca sş dea muguri toamna!

În E ceva trist în asta, rosti Kikuko.

În Da. şi mş întreb dacş frunzele vor deveni tot aşa de frumoase ca si cele din primşvarş; abia cresc.

Frunzele mici si rare nu izbuteau sş acopere ramurile; ele pşreau prea subşiri şi, lipsite de clorofilş, rşmîneau gşlbi-cioase.

Soarele acestei dimineşi de toamnş pşrea sş lumineze lemnul copacului golaş.

47

Pe colinş, dincolo de templu, creştea un mare numşr de copaci cu frunze rezistente. Aceia probabil cş suportau mai bine asalturile furtunii, deoarece nu se observa la ei nici un fel de stricşciune. Deasupra acestui desiş, un copac înalt îşi arşta mugurii destul de verzi, aceia despre care adusesse vorba Kikuko.

Yasuko pesemne intrase pe uşa de la bucşţşrie, cşci se auzea apa de la robinet. Ea spunea ceva, dar zgomotul apei îl împiedica pe Shingo sş distingş vorbele sale.

În Ce spui acoloş strigş el.

În Zice cş pomul înfloreşte bine, rşspunse Kikuko.

Î Daș

Î Zice că si celșlalt la fel, adșugș femeia cea tînșrș.

Yasuko vorbea mai departe.

Î Mai taci odatș! strigș bștrînul. Nu înșeleg nimic.

Kikuko, cu fașa în jos, era gata șș izbucneascș în rîș.

Î Șș-și servesc eu drept interpret.

Î Interpretș Pentru un monolog de femeie bștrînșș

Î Zice că asearș a visat că toatș casa pșrinteascș din

Shinano era distrusș.

Î Zșuș!

Î Asta-i tot ce gșșești dumneata șș rșșpunziș

Î și ce vrei șș rșșpundș

Yasuko închise robinetul și o chemș pe nora ei.

Î Kikuko, vrei șș te ocupi de floriș Erau frumoase, așă de frumoase, că nu m-am putut opri șș nu le culeg, dar te-aș ruga șș le aranjezi tu.

Î Cu plșcere, înșș mai întfi vreau șș i le arșt tatei.

Tînșrș femeie le aduse în brașe.

Yasuko se spșș pe mîini, apoi veni în casș, aducînd o vazș din faianșș de Shigaraki, udș de apș.

Î Coadă-vulpiei din grșdina vecinului face niște flori foarte frumoase, zise ea, așezîndu-se.

Î Crește în aceeași curte cu floarea-soarelui, adșugș Shingo, care își aduse acum aminte de splendida plantș frîntș de furtunș si care zșcea la pșmînt, de cîteva zile, pe marginea potecii, cu o tijș de un metru și jumștate. S-ar fi spus că e un cap retezat de pe trup.

48

Petalele florii se ofiliserș cele dintfi, apoi marea tulpinș își pierduse frșgezimea, culoarea se stinsese, devenise pș-mîntie. Cînd venea, cînd pleca, trebuia șș pșșeascș în fiecare zi peste ea, înșș nu voia s-o mai vadș.

Partea de jos a tulpinii decapitate rșmșsese în picioare, la poartș, fșrș frunze. Alșturi de ea, cinci sau șase flori de coada-vulpiei, aliniatē, erau de un roșu strșlucitor.

Î Orice s-ar zice, nu sînt alte coada-vulpiei pe aici care șș se compare cu ale vecinilor, constatș Yasuko.

2

Casa devastatș pe care o visase Yasuko nu era alta decît vechea casș a familiei sale, care rșmșsese pustie dupș moartea pșrinșilor ei.

La mșritișul fiicei mai mari, tatșl lor se gîndea, desigur, șș lase aceastș locuinșș moștenire lui Yasuko. El pșrea șș procedeze împotriva preferinșelor lui, dar probabil că Yasuko fi inspira oarecare milș, întrucît cealaltș, foarte frumoasș, avusese mai mulși peșitori.

Cea mai micș, dupș moartea surorii sale, se dusese șș lucreze în familia unde se cșșștorise aceasta și unde aproape că o înlocuia. Tatșl, adînc rînhnit, era pesemne ros de remuscșri, cșci dacș Yasuko putea șș nutreascș asemenea gînduri,

pșrinșii, familia ei purtau într-o oarecare mșsurș rșspunde-rea. Dar el pșru sș fie mulșumit de cșșștoria ei cu Shingo, astfel cș se resemna sș-și sfırșeascș zilele fșrș a mai cșuta moștenitor pentru cșșușă lui.

Shingo depșșise acum vırsta pe care o avea socrul lui atunci cınd se fșcuse aceastș cșșștorie. Mama lui Yasuko i-o luase înainte soșului ei cu moartea, dar curınd îi venise și lui rındul.

Dupș vınzarea pșmıntului arabil, nu-i mai rșmșsesese decıt pușin teren muntos și curtea din jurul casei. Aici nu se afla nici o clșdire mai veche.

Totul fusese trecut pe numele lui Yasuko. Ea lșsase ıntrea- ga moștenire pe seama vecinilor și a rudelor, care trebuiau

49
sș plșteascș cheltuielile și impozitele cu ceea ce cıștigau din vınzarea lemnelor de pe terenul muntos. Astfel, de multș vreme, aceastș casș nu mai ınsemna o povarș, dar nici nu aducea vreun venit.

Odatș, ın timpul rșzboiului, se ivise un cumpșrștor, pe vremea cınd se fșcea evacuarea populașiei de la oraș, ınșș Shingo voi sș crușe atașamentul soșiei lui pentru casa pș- rinteascș.

Fșcuserș nunta aici. Tatșl lui Yasuko șinuse ca nunta sș aibș loc la el, spre a se consola de faptul cș ultima fiicș îl pșrșsea. Exact ın momentul cınd schimbau pocalele, cșzuse o castanș din pom; Shingo nu uitase niciodatș acest amș- nunt.

Castana cșzuse pe una din acele pietre mari din grșdinș, apoi se rostogolise mai departe, pınș ın pırıu. Poate fiıncș suprafașă acelei pietre era ınclinatș, rostogolirea castanei fusese de o frumuseșe impresionantș.

Fusese cıt pe-aici sș scoatș un strigșt de uimire. Aruncase o privire ın jurul lui. Nimeni nu pșrea sș fi observat cșderea unei banale și nefınsemnate castane.

A doua zi dimineașă, Shingo fșcu o plimbare pınș la rıu.

Pe malul apei zșcea o castanș. Alte cıteva cșzuserș din pom, ici și colo, astfel cș aceasta nu era neapșrat cea de ieri. To- tuși, Shingo o ridicș și o luș cu el. ıl strșbștu gındul de a-i vorbi despre ea lui Yasuko, ınșș gındul i se pșru copilșresc.

De altfel, ea și cei din preajma ei, l-ar fi crezut oareș O arun- cș ınt-un tufiș, temındu-se mai pușin de ındoiala șotiei lui, decıt de ridicolul ın fașă bșrbatului fostei sale cumnate.

Dacș acest cumnat n-ar fi fost acolo, Shingo ar fi putut sș atragș atenșia cș, chiar ın timpul ceremoniei de nuntș, cșzuse o castanș din pom, ınșș prezenșă lui îi impuse o tș- cere care semșna cu o umilire, ınt-adevșr, atracșia pe care o simșise altșdatș pentru cumnata lui, chiar dupș cșșștoria ei, îi crea un fel de muștrare de conștiinșș, iar ınșurștoarea cu Yasuko, dupș boala și moartea acelei surori, ıl fșcea sș se rușineze fașș de cumnatul șșu. Situașia lui Yasuko era, se

înșelege, și mai complicatș, deoarece cumnatul ei o folosise
50

oarecum ca servitoare, făcându-se că nu vede ce se petrece
în inima ei.

Că acest cumnat a fost invitat la nuntaș, nimic mai normal,
dar Shingo simșea că-i vine rău numai când se trezea în fașă
lui. Era, ce-i drept, un bărbat de o frumuseșe strălucitoare.
Lui Shingo i se părea că el lumina locul unde se afla.

Perechea pe care o formase cu sora ei i se părusese tot-
deauna lui Yasuko că face parte dintr-o lume idealș. Shingo,
luând-o pe sora părusitș, se situa deci pe un plan de ireme-
diabilș inegalitate în raport cu cumnatul său, care, i se pă-
rea lui, privea cu răcealș și de sus cășștoria celebratș în ziua
aceea.

Acest amșnunt pe care Shingo nu îndrșznise să-l dea în
vileag, acest incident neînsemnat, căderea unei castane, tre-
buia să rămînș îngropat în istoria vieșii celor doi soși.

Când se nășcu Fusako, tatșl ei sperș în tainș, fărș s-o mșr-
turisească soșiei lui, că fata va fi frumoasă și că va semșna
cu mștușă ei. Dar vai, Fusako avea să fie și mai urâtș decât
mama ei.

Shingo susșinea că în vinele celor două surori nu cursese
același sânge, iar în forul lui interior era dezamșgit de soșia
lui.

La câteva zile după ce Yasuko visase vechea casș părin-
teascăș, o telegramș, trimisș de niște rude apropiate de la șarș,
le aduse vestea că Fusako se instalase acolo, cu cele două
fetișe. Kikuko primi telegrama și ea o transmise soacrei ei.

Î Visul meu a fost deci o prevestire! zise Yasuko, mai
degrabș calmș, adresându-se soșului ei, care citea ziarul.

Î A, da, casa de la șarșș

Primul gând al lui Shingo fu că fiica lui nu se va sinucide.

Î Dar de ce nu s-a întors la noiș

Î S-o fi temut să nu afle Aiharaș

Î Eh... a dat el vreun semn de viașșș

Î Nu.

Î Acum, că faptul e consumat, de vreme ce soșia lui și
copilele au plecat...

51

Î Dar dacă Fusako i-a spus că vine la noi, ca rîndul tre-
cutș Cred că lui Aihara nu i-ar veni ușor să vinș și se plîn-
gș la noi.

Î Oricum, faptul e consumat, nu-i așaș

Î Mș mirș că ea a putut să plece la șarș.

Î Nu putea să vinș la noiș

Î Nu putea... Vorbești ca un om fărș inimș. Trebuie să
recunoști că n-ar fi putut să se întoarș la noi, biata Fusako.

Își dai seama câtș tristeșe pentru părinșii, pentru copii...

Shingo, cu sprîncenele încruntate, cu bărbia întinsș înain-
te, își dezlega cravata.

Î O clipș. Unde-s hainele meleș
Nora îi aduse lucrurile de schimb, apoi se retrase în țș-
cere cu costumul de oraș al bștrînului.
Yasuko stștea cu capul plecat, cu ochii îndreptași spre ușa
glisantș pe care tînșra femeie o trșsesese în urma ei.
Î Nimic n-o va împiedica pe Kikuko șș plece si ea, mur-
murș bștrîna.
Î Pșrinșii nu pot fi responsabili la infinit de viașa conju-
galș a fiilor lor.
Î Ah, nu ești în stare șș înșelegi sufletul femeilor... în-
tr-o situație neplșcutș, o femeie reacșioneazș altfel decît un
bșrbat.
Î M-ar mira, totuși, ca o femeie șș înșeagș sufletele
tuturor celorlalte femei.
Î Nici astș-searș Shuichi nu vine acasș. De ce n-ati ve-
nit împreunșș Nu-1 aduci niciodatș cu tine și-și dai hainele
șș și le punș bine Kikuko. Ce metode!
Shingo nu rșspunse nimic.
Î N-ar fi bine șș discutșm cu Shuichi despre cazul lui
Fusakoș
Î Sș-1 trimitem la șarșș Ar trebui șș se ducș s-o aducș.
Î Pușin îi pasș lui de sorș-sa! Crezi cș ea ar fi fericitș
șș fie adusș de elș
Î Sș nu ne pierdem în mșrunșșuri. Sș-1 trimitem sîmbșțș.
Î Ce-au șș spunș despre noi cei de la șarșș Dar, mș rog,
știu cș noi n-o șș mai dșm pe-acolo... Nu mai avem nici o
legșturș cu ei, iar Fusako nu are pe nimeni cșruia șș i se
. 52
destșinuie. Ce nesocotinșș din partea ei șș se ducș tocmai
acolo!
Î Mș întreb cine se ocupș de eaș
Î S-ar putea șș fie singurș în toatș casa goalș. Mștu-
șș-mea nu mai e în stare șș-i poarte de grijș.
Aceastș mștușș trebuia șș aibș acum peste optzeci de ani,
dar Yasuko nu mai șinea legștura cu verii ei. Shingo nici nu
știa mșcar cîte persoane numșra familia aceea. Dupș visul
lui Yasuko, vechea casș pșrinteascș era complet dșrșșnatș.
Gîndul cș fiica lui si-a gșsit refugiu acolo îl îngheșș pe Shingo
ca o adevșratș groazș.
3
Sîmbșțș dimineașa cei doi bșrbași pornirș împreunș de
acasș pentru a trece mai întfi pe la birou, cșci trenul nu pleca
prea devreme.
Shuichi intrș la tatșl șșu.
Î Las umbrela aici, zise el cștre secretarș.
Eiko fșcu un ușor semn din cap, cu ochii pe jumștate în-
chiși.
Î Pleci pentru vreo afacereș
Î Da.
Shuichi puse valiza într-un colș și se așezș pe un scaun,

în fașa lui Shingo. Fata nu-1 slșbea din priviri.
î S-ar putea sș fie frig. Te rog, fii atent!
î Poftim! fșcu Shuichi adresându-se lui Shingo, dar ui-
tându-se la Eiko. Fșgșduisem ca astșzi sș mș duc la dans cu
fata asta!

î Daș

î Roagș-1 pe tata sș te ducș el.

Eiko se înroși.

Shingo n-avea chef de vorbș.

Când Shuichi ieși, fata vru sș-1 însoșeascș ducându-i valiza.

î Iși mulșumesc, dar o sș fim vșzuși.

î smulse valiza din mânș și dispșru pe ușș.

53

Simșindu-se pușin pșrșsitș, dezamșgitș, fata fșcu un gest
imperceptibil în fașa ușii, apoi se întoarse la locul ei. Era cu
adevșrat supșratș, sau numai se prefșceaș

Shingo nu încercș sș deslușeascș adevșrul, dar simși o
ușurare fașș de aceastș reacție femininș de prisos.

î îmi pare rșu. Ai pierdut prilejul de a fi cu el.

î Acum nu se mai poate conta pe el.

î Am sș-i șin eu locul.

î O!

î Ce vezi rșu în astaș

Eiko ridicș ochii în care se ghicea surprinderea.

î Prietena lui Shuichi vine și ea la dancingul acelaș

î Nu.

Tot ceea ce știa de la Eiko era cș amanta fiului sșu avea
o voce îeroticș"; nu voise sș întrebe mai mult. Secretara
lui o cunoștea pe acea femeie, în timp ce familia lui Shuichi
n-o cunoștea. Era poate normal așa î așa se întîmplș în
lume î dar Shingo nu era mai pușin iritat din pricina asta,
mai ales când Eiko se afla acolo, în fașa lui.

Vșzînd-o, nu puneai mare preș pe ea, era o micș fșpturș
fșrș importanșș și, totuși, în aceastș împrejurare, pșrea cș
se înalșș un zid greu peste tainele omenești; nici nu știai
mșcar ce e în gîndul ei.

î Spune-mi, când te-a dus la dans, ai întilnit-o acolo pe
femeia aceeaș întrebș bștrînul pe un ton cșruia se strșduia
sș-i dea un aer de nepșsare.

î Da.

î De multe oriș

î Nu prea.

î Shuichi și-a prezentat-oș

î Prezentat e prea mult spus, dar, în sfîrșit...

î Nu pricep nimic. Sș te invite ca sș-și arate pe amanta
lui! Voia s-o facș geloasșș

î O persoanș neînsemnatș ca mine nu-1 intereseazș pe
el, fșcu fata înlșșînd umerii.

Shingo știa cș Eiko nutrea o afecșiune pentru Shuichi și
cș era geloasș pe el.

Î Probabil că l-ai deranjat!

54

Eiko pufni cu fașa în jos.

Î și ea venise cu o altă persoană.

Î Cumș Aduce acolo un bărbatș

Î O prietenș, nu un bărbat.

Î Ah, asta mă liniștește!

Eiko ridică ochii spre Shingo.

Î E o persoană care stă cu ea.

Î Cu eaș Douș femei care locuiesc într-o camerăș

Î Nu, într-o căsuș micușș, dar frumușicăș.

Î Așa! Ai fost acoloș

Eiko dădu semn de șovșialș. Shingo fu cuprins de o nouș uimire.

Î Unde e acea căsușșș stăru el.

Fata luș deodată un aer sfînjenit.

Î Mi-e rușine să spun, murmură ea.

Shingo aștepta în tăcere.

Î La Hongo... Lîngș Universitatea din Tokyo.

Î Bun.

Ca pentru a se elibera de apăsarea ce o resimșea, fata continuș:

Î într-o strădușș îngustș și întunecoasș, dar casa e drș-gușș. .. Cealaltș persoanș e o adevșratș frumuseșe. Mie îmi place foarte mult.

Î Cealaltș persoanș Cea care nu e iubita lui Shuichiș

Î Ea îmi face o impresie excelentș.

Î Adevșratș Si aceste douș femei, ce faciș Sînt amîndouș celibatareș

Î Da, nu știu prea bine...

Î Douș femei singure...

Î N-am cunoscut o persoanș atît de simpaticș. Aș vedea-o cu plăcere în fiecare zi, fșcu Eiko cu o mutș de copil rșsfșșat, ca și cum faptul că acea persoanș era așa de simpaticș ar fi putut să fie o scuzș pentru rșsfșșul ei.

Bștrînul trecea din surprizș în surprizș. El crezu că distinge, în laudele despre cealaltș femeie, o criticș indirectș la adresa metresei fiului șșu, dar nu izbutea să vadș limpede în inima lui Eiko.

Fata întoarse ochii spre fereaștrș.

55

Î Soarele începe să se ridice pe cer.

Î Da. Deschide pușin geamul.

Î Cînd mi-a lșsat umbrela, mă neliniștisem, acum mă bucur că vremea se limpezește, pentru căștștoria lui.

Credea, probabil, că Shuichi plecase în interesul întreprinderii. Fata rșmase o clipș în picioare, cu mîinile sprijinite de fereaștra cu douș geamuri mobile, dintre care unul era ridicat. Rochia stștea strîmbș pe ea; reda imaginea însșși a nehotșrîrii. Reveni la locul ei, cu capul plecat. O funcșio-

narș aduse două sau trei scrisori. Eiko le luș și le puse pe biroul lui Shingo.

Î Iar o înmormântare. Ce plictiseală! murmurș Shingo.
De data asta Toriyama. La două după-masă. Ce-o fi cu nevasta aia a luiș

Fata, obișnuitș sș-1 vadș pe patronul ei monologînd, privea cu un ochi calm gura lui întredeschisș, aerul lui absent.

Î N-o sș putem merge azi la dans din pricina acestei înmormîntșri... Iată un bărbat pe care nevastă-sa l-a maltratată pur și simplu la bătrîneșe. Nu-l mai hrășnea, nu-i mai lășa nimic de mîncare. Dimineașă, doar, își lua micul dejun acasă, apoi pleca. Ea nu-i pregăttea nimic, avea grijăș numai de copii; el mîncă ceva repede, pe ascuns. Seara, se temea atît de mult de ea, cș nu îndrășznea sș se mai întoarç acasă. Se plimba, asculta muzicș, se ducea la cinematograful, ca sș nu revinș decît după ce nevasta și copiii se culcau, cșci și șia mici conspirau cu mama lor ca sș-i facș zile fripte.

Î De ceș

Î Așă...! Bătrîneșea lui o chinuia. E groaznicș îmbătrînirea.

Fata se întreba dacș Shingo nu-și bătea cumva joc de ea.

Î Poate cș soșul ei avea niscaiva apucșturi releș

Î Pe vremea de care vorbesc era înalt funcșionar. Apoi a trecut la o societate particularș. După toate aparenșele, era un om important, fiindcș slujba de înmormîntare i se face într-un templu budist. Cînd lucra la stat, nu era un desfrînat.

Î își întreșinea familiaș

56

Î Bineînșeles. .

Î Atunci, nu înșeleg deloc.

Î Da, persoane ca dumneata nu pot sș înșeleagș, dar sînt domni de cincizeci sau șaizeci de ani care se tem de neveste, nu îndrășznesc sș se întoarç acasă și umblș haihui toată noaptea.

Shingo încercș sș-și reaminteascș chipul lui Toriyama, dar în zadar, fiindcș nu-l mai revșzuse de zece ani. Se întreba dacș Toriyama murise acăș la el.

4

La înmormîntare, crezînd cș va întîlni pe vreunul dintre foștii colegi de universitate, Shingo mai rșmase pușin la ușa templului, după ce se aprinșerș mirodeniile; dar nu recunosc pe nimeni. De asemenea, nu vșzu nici o persoanș de vîrsta lui. De bunș-seamș cș venise prea tîrziu.

Cînd își aruncase o privire în interiorul templului, oamenii care stțuserș la rînd în fașă intrșrii în sanctuarul principal, unde se afla familia, începurș sș se împrșștie.

Shingo avusese dreptate sș presupunș cș soșia lui Toriyama trșia încș. Ea trebuie sș fie fșptura aceea slabș care

ședea la cșpșfiul coșciugului, își vopsea pșrul, dar probabil cș acum n-o mai fșcuse de cîțva timp, cșci albise la rșdșcins. În momentul cînd se înclinș în fașa acestei doamne bș-trîne, Shingo se gîndi cș lunga boalș a soșului ei nu-i mai dșduse rșgazul sș-si vopseascș pșrul, dar întorcîndu-se sș punș o boabș de țsmîie la coșciug, fu cît pe-aci sș spunș cu jumștate de glas: "ÎȘș ne ferim de ea..."

Asta fiindcș, salutînd familia dupș ce trecuse pragul cel mare al sanctuarului, el uitase cu totul povestea despre felul cum fusese tratat Toriyama de cștre nevasta lui; și-o aduse însș aminte în clipa cînd se înclinș în fașa mortului, dupș ce-i fșcu înconjurul.

Acest lucru îl îngrozî. Ieși din sanctuar, strșduindu-se sș nu dea ochii cu vșduva.

57

Ceea ce-l speria mai mult, era uitarea asta ciudatș a lui.

Nu mai era vorba nici de Toriyama, nici de soșia lui, dar simșea un fel de ameșealș bolnșvicioaș.

Plecș, pșșind pe cșrarea pietruitș. Avea senzașia cș moartea și uitarea îl apșsau pe creștetul capului.

Doar cîteva persoane mai cunoșteau aceastș dramș. Dupș toate aparenșele, ea fusese datș uitșrii. Probabil cș a fost lșsatș în voia memoriei tendenșioase a femeii; nu mai exista o a treia persoanș care sș judece lucrurile fșrș pșrtinire.

Odatș, la o reuniune de foști colegi, unde Shingo se întîlnise cu cinci sau sase prieteni, venind vorba despre Toriyama, nimeni nu atacase subiectul altfel decît ca sș facș haz. Cel ce începuse sș povesteascș despre aceastș dramș o prezentase sub forma unei caricaturi plinș de vervș.

Doi dintre bștrînii care fuseserș la reuniune muriserș înaintea lui Toriyama. De ce soșia sș-l maltrateze astfelș

Cum a putut sș devinș el omul care sș se lase persecutat . de nevastșș Shingo presupunea acum cș nici el, nici ea nu-și dșduserș seama de ceea ce se întîmpla.

Așaa cș mortul dusesese în mormînt o tainș a cșrei cheie n-o avea nici el însuși. Cît pentru vșduva lui, totul era trecut î un trecut pe care ea îl va retrși fșrș tovarșșul ei, și va muri fșrș sș cunoascș adevșrul.

Se zice cș cel ce povestise despre nenorocirile lui Toriyama avea în colecșia lui cîteva vechi mșști no1. Toriyama fșcîndu-i o vizitș într-o zi, acest prieten al lui binevoi sș i le arate; iar vizitatorul nu se mai îndura sș plece. Era greu de crezut cș acele mșști, pe care le vedea pentru prima datș, ș1 pasionau în asemenea grad; mai curînd cșuta sș-și omoare timpul pînș cînd soșia lui avea sș se culce.

Ce se petrecea oare în mintea acestui cap de familie cinquantenar, care bștea strșzile ziua și noapteaș Shingo își puna deseori aceastș întrebare.

1 No 1 dramș liricș medievalș japonezș, jucatș cu mșști,

combinînd dansul, muzica și poezia.

58

Fotografia lui Toriyama așezată pe altarul sanctuarului se pșrea cș fusese fșcutș la un Anul Nou, într-o zi de sșrbștoare, pe vremea cînd era funcșionar. Avea redingotș și arșta bine la chip, cu fașa rotundș pe care î mulșumitș desigur si retușurilor fotografului î nu transpșrea nici o umbrș de încrșșiturș.

Aerul acesta satisfșcut al unui Toriyama tînșr contrasta cu acela al femeii ce stștea lîngș coșciug. Dacș te-ai fi luat dupș aparente, ar fi trebuit sș tragi concluzia cș îmbștrînise din pricina tratamentului rșu la care o supusese bșrbatul ei. Femeia era micș de staturș; tocmai datoritș acestui fapt, Shingo putuse sș observe firele albe la rșdșcinș ale pșrului ei. Avea apoi un umșr mai ridicat decît celșlalt și pșrea tare obositș.

Bșieșii și fetele ei, precum și alșii î de bunș seamș bșrbașii și soșiile acestora î erau aliniași de-o parte și de alta. Shingo abia îi observase.

Așteptînd la ușa marelui templu pe foștii lui colegi de studii, Shingo i-ar fi întrebat, dacș i-ar fi întîlnit: "Dumneata cum o mai duciș" Atunci i s-ar fi pus aceeași întrebare și lui și el ar fi rșspuns: "Slavș Domnului, am ajuns pînș aici sșnștos si teafșr, dar, din pșcate, nici fiul meu, nici fiica mea n-o duc bine în cșșnicie." și i-ar fi plșcut sș discute despre asta.

Destșinuirile nu aduc nici o ușurare nimșnui. De altfel, rumeni nu dorește sș se împovșreze cu necazurile altora; vorbești, vorbești, pînș ajungi la stașia de tramvai, apoi te disparși de celșlalt. Tocmai asta ar fi dorit acuma Shingo. "Toriyama e mort, nu ne-a mai rșmas nici o dovadș materialș cș a fost persecutat de nevasta lui."

"Dacș menajul fiilor si fiicelor merge bine, șsta e un lucru bun ce trebuie pus la activul unor soși."

"În lumea noastrș de azi, în ce mșsurș pșrinșii pot fi rșspunștori de viașă conjugalș a copiilor lorș"

Astfel ar fi vrut sș se destșinuiascș el vechilor sși prieteni și ecoul murmurat al acestor cuvinte imagine rșsunș pe neașteptate înlșuntrul lui.

59

Un stol de vrșbii cocoșate pe acoperișul de la porticul templului ciripeau fșrș încetare. Pșșșrile zburau pe sub streășinș, descriind curbe largi, reveneau pe acoperiș și descriau mereu alte curbe noi.

5

Dupș ceremonia funebrș, întorcîndu-se la birou, Shingo gșsi doi clienși care îl așteptau. Scoase o sticlș cu whisky dintr-un dulap așezat la spatele lui și turnș cîteva picșturi în ceaiul din ceașcș. Astfel memoria i se mai limpezi pușin.

în timp ce vorbea cu cei doi vizitatori, își aduse aminte de alte vrșbii pe care le văzuse, acasă la el, în dimineața din ajun. Zburau prin ierburile înalte ce creșteau la poalele colinei, în spatele casei, și ciuguleau seminșe. Cșutau boabe sau viermisorii Shingo le urmșrea cu privirea și își puneă această întrebare, când observș mai multe presuri în stolul pe care-l crezuse la început format numai din vrșbii.

Atunci le cercetș mai cu luare aminte.

Zborul pșșșrilor, din spic în spic, fșcea șș tremure vîrfurile plantelor. Numșșș printre ele trei presuri. Acestea erau mai liniștite decît vrșbiile și nu se foiau de colo-colo ca ele, rareori treceau de la un spic la altul.

Aripile lor strșlucitoare, gîturile cu pene în culori vii, îi arștau cș erau pșșșri de anul șsta, în timp ce vrșbiile pșreau murdare și prșfuite.

E de la sine înșeles cș lui Shingo presurile i se pșrurș mai frumoase; cele douș specii se deosebeau prin ciripiturile lor, iar mișcșrile li se acordau cu glasurile. Bștrînul pîndi cîteva clipe, așteptînd șș se producș o încșierare, dar vrșbiile se interpelau și se încrucășau în zbor, în timp ce presurile se strîngeau laolaltș și formau un grup compact. Cele douș specii de pșșșri rșmîneau astfel separate unele de altele; din cînd în cînd se amestecau, dar fșrș șș se nascș nici cea mai micș umbrș de vrajbș între ele.

Bștrînul fusese încîntat de acest spectacol, ieri, pe cînd își fșcea toaleta de dimineășș. Vederea vrșbiilor ce zburșș-

60
ceau la poarta templului șș-i fi adus oare în memorie pe cele care zburau, ieri, în grșdina luiș

îi conduse pe cei doi clienși pînș la ușș, o închise în urma lor, apoi, întorcîndu-se cștre secretara lui, îi zise:

î Ai șș mș duci la locuinșă amantei lui Shuichi.

Se gîndise la asta tot timpul cît durase vizita celor doi clienși. Eiko fu luatș pe nepregștite. O ușoarș umbrș de împotrivire trecu peste fașă tinerei fete, dar ea se supuse numaidecît. Rșspunse, totuși, cu o voce seacș:

î Ce șș faceși acoloș

î N-am șș-și creez nici un necaz.

î Aveși de gînd s-o întîlnișș

Shingo nu proiecta chiar o întîlnire pentru ziua aceea.

î Ar fi poate mai bine șș vș duceși cu domnul Shuichi, cînd se va întoarce, fșcu ea calm.

Shingo simșși dispreș în vocea fetei.

în taxi ea pșrea și mai abștutș. Shingo gșsea cș e penibil s-o umileascș astfel, s-o striveascș, dar nu era totul și mai umilitor pentru fiul șșu și pentru el însușiș

Bștrînul se complșcea șș viseze cș o șș rezolve problema în absenșă lui Shuichi, dîndu-și totuși seama cș planul acesta al șșu rșmînea de domeniul himerelor.

î Dacș vreși șș discutași, zise Eiko, eu cred cș este în

interesul dumneavoastră și stați de vorbă cu prietena ei.
Înceea care dormea și se pare mai simpatică
Înceea. Vreți să o aduc la birou
Î Da, făcu Shingo, fără convingere.
Î Domnul Shuichi bea la dânsa. Când se îmbată de-a binelea, devine brutal. Atunci o pune și cânte. Dacă e în voce, doamna Kinuko plânge; doamna Kinuko e blândă cu prietena sa, deoarece cântecul ei o face și plângă.
Ciudate vorbe... Această Kinuko trebuie să fie amanta lui Shuichi.
Bătrînul nu știa că fiul său avea obiceiul să se îmbete.
Coborînd din mașină lângă universitate și apucând pe o străduță îngustă.

61

Î Dacă domnul Shuichi o să afle, n-o să mai îndrăznesc să dau ochii cu dânsul. Va trebui să-mi dau demisia, murmură tînșra fată. Pe Shingo cuvintele ei îl înghețară.
Se opri deodată din mers:
Î Acolo. După colțul zidului acela de piatră. A patra casă, aceea pe a cărei plăcuță de la ușă e scris numele de Ikeda. Au să mă vadă, nu vreau să merg mai departe.
Î Te-am deranjat, dar pentru azi e destul.
Î Cum așa, de vreme ce ați venit până aici? Dacă familia dumneavoastră și-ar găsi liniștea, ați fi fericiți, nu-i așa? Shingo discerneva un fel de urș în împotrivirea lui Eiko de a merge mai departe.
Ea spuse: zidul de piatră, însă era un zid de ciment, în curte se zărea un arșar mare. La colț coti. A patra casă, o casă veche și banală, avea o plăcuță cu numele Ikeda. Ușa era orientată către nord, deci în umbră. Ușile de sticlă de la primul etaj, închise, nu lăsa să răzbată nici un zgomot. Shingo trecu mai departe de casă, fără să găsească nimic deosebit la ea, și simți o ușoară decepție.
Această casă ascundea o parte necunoscută din viața fiului său. I se pără cu neputință să dea buzna înșuntru.
Bătrînul se îndreptă spre altă stradă; Eiko nu mai era nici în locul unde se desprășiseră, nici pe strada cea mare unde coborâseră din mașină.
Când se întoarse seara acasă nu avu țaria să o privească pe nora lui în față.
Î Shuichi n-a stat decât o clipă la birou, apoi a plecat.
Ce noroc că e vreme bună, zise el.
Se simțea foarte obosit; se culcă devreme.
Î Pentru câte zile a plecată întrebă Yasuko din sufragerie.
Î Nu 1-am întrebă. Două sau trei, fără îndoială, căci n-are altă treabă decât să o aducă pe Fusako, răspunse el din pat.
Î Azi Kikuko a avut bunăvoință să pună bumbac în furcă și să toarcă, iar eu i-am dat o mână de ajutor.
Shingo se gândea la necazurile ce vor cădea pe capul lui

Kikuko după ce se va întoarce Fusako cu cele două fetișe ale ei. Dacă Shuichi s-ar muta în altă parte... Gîndul acesta
62

îi aduse aminte de casa pe care o văzuse azi, aceea a metresei, în cartierul Hongo. Împotrivirea lui Eiko îi reveni, de asemenea, și ea în minte.

O vedea pe această fată în fiecare zi, dar nu știa să se fi revoltat vreodată. "Poate că și Kikuko îmi rezervă surpriza unei revolte asemănătoare", își zise el. Yasuko spunea că nora își stăpînea gelozia din respect pentru socrul ei. Shingo adormi repede, dar sforșiturile lui Yasuko îl treziră iar din somn. O ciupi de nas. Ea începu să vorbească asemenea unei persoane care nici n-ar fi apucat să adoarmă. "Fusako va veni oare cu pînza aceea, drept orice bagaj?"
"Tot ce se poate."
și nu-și mai spusese nimic.

63

Visul cu insula

1

O cășea abandonată a fost pe pșmîntul gol, chiar sub verandă.

"A fost" e spus cam cu indiferență, dar de fapt asta era starea de spirit ce domnea în casă. Cășeaua a fost fșrș ca nimeni să bage de seamă.

"Mamă, adusesse vorba Kikuko, în bucușrie, cu șapte sau opt zile în urmă, Teru n-a mai apșrut pe aici nici ieri, nici alaltșieri. Nu cumva o fi fost?"

"Acum, că și-ai amintit de ea, e adevșrat, n-am mai văzut-o pe aici, rșspunse Yasuko, fșrș prea mult interes. Shingo, cu picioarele vîrîte în kotatsu¹, în care jșratecul era strîns la mijlocul vasului, își făcea o ceașcă de gyokuro². Luase de astș-toamnă obiceiul să bea acest soi de ceai, pe care-l prepara el singur.

Kikuko vorbise de cășea în timp ce pregștea dejunul, dar după aceea nu mai pomeniș nimic de ea. Cînd îngenunche în fașa socrului ei să-i ofere un castronaș cu supș, el o invită să servească pușin ceai.

"Cu plăcere, zise ea; și fiindcă asemenea invitașie nu era ceva obișnuit, se așeză jos cu oarecare ceremonie.

Shingo se uită la ea și zise:

"Ai un aorș și un obi cu desene în formă de crizanteme. Sezonul lor a trecut. Anul șta, din pricina necazurilor cu Fusako, am uitat de aniversarea ta.

1 Kotatsuîncșlzitor cu cșrbuni, acoperit cu o pșturș groașș, folosit la încșlzirea picioarelor și a mîinilor.

2 Gyokuro î sortiment superior de ceai verde.

3 Haori î pardesiu japonez (cu croialș de kimono).

Î Nu, obi are motivul celor patru prinși. Se poate purta tot anul.

Î Cei patru prinșiș Cum adicășș

Î Florile clasicilor: orhideea, floarea de bambus, floarea de prun, crizantema, recitiș Kikuko, cu o voce limpede. știi prea bine, tatș, e un motiv pe care l-ai mai vșzut de arștea ori. El se gșsește în picturș si e folosit adesea pentru chi-monouri.

Î E un motiv de om zgșrtit, acest motiv pentru patru ano-timpuri!

Kikuko lșșș jos ceașca de ceai.

Î E delicios, fșcu ea.

Î Spune-mi, de la cine îl avemș Cineva ne-a dat acest ceai de lux ca sș-mi mulșumeascș pentru ofranda de țșmșie, dar nu mai știi la care înmormântare s-a întșmplat asta.

Acum am început sș beau din el. Altșdatș aveam mai mult, cșci nu foloseam bancha.

În dimineașă aceea Shuichi plecase primul de acasș.

Bștrșnul, în timp ce se-ncșlș pe treptele de la intrare, încerca sș-si aminteascș numele prietenului defunct a cșrui familie îi oferise ceaiul acesta. Dacă ar stșrui pe lșngș Kikuko, fșrșș îndoialș cș ea ar putea sș-l ajute, dar nu îndrșzni s-o mai întrebe, deoarece omul murise subit într-un hotel termal, unde era însoșit de o femeie tșnșrș.

Î într-adevșr, Teru n-a mai dat pe aici, schimbș el vorba.

Î Nu, rșspunse Kikuko. Nici ieri, nici azi.

De obicei, cșșeaua alerga la ușș de cum îl auzea pe Shingo cș iese; uneori se șinea dupș el pșnș în stradș.

Cu cșteva zile în urmș, tșnșrș femeie mșngșiase cșșeaua pe burțș, în pragul casei. Acum își aduse aminte de lucrul acesta.

Î Ce dezagreabil e! exclamase ea atunci încruntșndu-ș și sprșncenele. Moale și umflatș! Totuși pșrea cș o palpeazș, în cșșutarea puilor. Cșși or fi oareș

Teru se uita la Kikuko într-un fel curios, dșndu-ș și peste cap albul ochilor. Apoi se întinse pe o parte, cu burta descoperitș.

65

Nu era chiar așă de umflatș, cu toate cș tșnșra femeie o gșsise dezagreabilș. Pielea din partea de jos a pșntecului, de culoare roz, pșrea subșiatș, rșdșcina șșșelor murdarș.

Î Sș aibș zecesș

Ca sș rșspundș la întrebarea lui Kikuko, Shingo numșrșș și el, din ochi, mamelele cșșșelei; perechea din fașș, mai micș, pșrea atrofiatș.

Teru avea desigur un stșpșn, fiindcș purta o plșcușș la gșt, înșș, dupș cșt se vedea, acolo n-o mai hrșnea nimeni.

Mai mult sau mai pușin abandonatș deci, ea dșdea rșrcoale prin vecini, de la o bucșțșrie la alta. De cșnd Kikuko îi pșștra, în afarș de resturi, o porșie de mșncare, venea tot mai

des în curtea lui Shingo.

Auzind-o cum latrș noaptea în grșdinș, se putea crede cș ea își însușise obiceiurile casei, dar nu într-atît încît tî-nșra femeie s-o considere ca fiind a lor. De altminteri, cș-șeaua se ducea totdeauna ca sș fete la stșpînul ei. Iatș de ce, nemaivșzînd-o nici în ajun, nici cu douș zile în urmș, Kikuko spusese cș probabil s-a întors la stșpînul ei. Sș se ducș sș fete la un asemenea stșpîn... Shingo socotea acest fenomen demn de milș.

În realitate, de data asta, lucrul se produsese la el sub verandș, dar, timp de zece zile, nimeni nu a prins de veste cș Teru fștase.

Î Tatș, strigș Kikuko cfnd Shingo se întoarse de la birou cu Shuichi, Teru are cșșei la noi.

Î Ce spuiș Undeș

Î Jos, sub camera servitoarei. ')

Î Adevșratș

Cum nu aveau slujnicș, acea micș odaie servea îndeobște de magaziaoarș.

Î Cînd s-a strecurat sub podea, mi-am aruncat ochii acolo; mi s-a pșrut cș vșd niște cșșei.

Î Daș Cîșiș

Î E greu de spus, fiindcș e întuneric și sîht tocmai în fund.

Î Atunci înseamnș cș a fștat la noiș

66

Î Mama zicea cș Teru se rotea de colo-colo, pe lîngș hambar, într-un fel ciudat; parcș zgîrîia pșmîntul cu ghearele. Probabil își cștuta un loc unde sș fete. Dacș i-am fi pus paie, s-ar fi dus în hambar.

Î Ce-o sș facem cu atîșia cșșei cînd au sș creascșș zise Shuichi.

Lui Shingo nu-i pșrea rșu cș Teru venise sș fete la el, dar își aduse aminte de dezgustul pe care-l încerci arunci cînd trebuie sș te descotorosești de cșșei.

Î Cred cș Teru a fștat, își dșdu cu pșrerea si Yasuko.

Î Așa se pare.

Î și e sub podeaua de la camera servitoarei. E foarte bine, fiindcș și așa nu stș nimeni acolo.

Yasuko, cu picioarele în kotatsu, alșturi de bșrbatul ei, ridicș spre el o fașș pușin cam mustștoare.

Î De fapt, ce s-a întîmplat cu fata aceea pe care, dupș cum mi-ai spus chiar tu, Tanizaki avea de gînd sș ne-o prezinteș îl întrebș el pe fiul sșu, dupș ce-și terminș ceașca de ceai.

Își mai turnș o porșie de ceai.

Î E scrumiera, tatș! îi atrase atenșia Shuichi.

Shingo își turnase ceaiul în scrumierș.

2

ÎPșrul mi-a albit fșrș sș mș fi urcat pe Fuji," murmurș

Shingo, la biroul lui. Această frază îi veni în minte din întâmplare, dar i se pșrea foarte pilduitoare. O repetș, o silabisii de mai multe ori la rînd.

În noaptea trecutș se visase la Matsushima. De aici pornea, poate, asociașia de idei ce-i rșșri acum în minte. Dimineașă i se pșru cu totul ciudat acest vis despre o insulș unde nu cșlcase niciodatș. Bștrînul constatș cș, în pofida vîrstei lui, nu fusese nici la Matsushima, nici la Amano-Hashidate, care se numșrau printre cele mai celebre peisaje din Japonia. Abia dacș apucase șș treacș prin

67

Miyajima, odatș, iarna, între douș trenuri, pe cînd se întorcea dintr-o cșlștorie de afaceri din Kyushu.

Visul, din care la deșeptare își mai amintea cîteva frînturi, îl izbi prin culorile proaspete ale pinilor și ale mșrii.

Nu încșpea îndoialș cș era vorba de Matsushima.

Shingo șinea o femeie în brașe, pe iarș, la umbra pinilor. Se ferea parçș, îi era teamș de ceva; unul dintre îndrșgostiși era nevoit șș se ascundș.

Era o femeie foarte tînșrș, aproape o adolescentș. Ce vîrstș putea șș aibș el în acel visș De bunș seamș trebuie șș fi fost tînșr și el, cșci alergaserș amîndoi printre pini. Nu-și aducea aminte ca, strîngînd în brașe acea femeie, șș fi fost conștient cș între ei era vreo diferenșș de vîrstș. Se purtase ca un tînșr, dar fșrș șș aibș sentimentul cș întinerise, ori cș trșia amintirea unei experienșe din trecut. Avea iarșși doușzeci și doi de ani, rșmînînd el însuși, omul de șaizeci și doi de ani. Asta-i partea frumoasș a viselor! Barca cu motor a prietenilor lui de cșlștorie se îndeprștase pe mare. Singurș, la pupș, o femeie flutura fșrș încetare o batistș, a cșrei albeașș, conturîndu-se pe apș, îi rșmșsese limpede în minte a doua zi dimineașă. Fuseserș deci lșsași pe acea insulș, dar asta nu-l neliniștea cu nimic. Vedeau barca depșrtîndu-se pe mare, fșrș însș ca persoanele din ea șș-i poaș ghici refugiul; și nu se gîndea decît la aceasta, în timp ce privea batista albș, se trezi.

N-ar fi putut șș spunș arunci cine era însoșitoarea din visul lui; nu pșstrase despre ea nici o imagine/nici o trasș-turș, nici o senzașie. Numai coloritul peisajului era precis. Dar de ce Matsushimaș De ce această insulș pe care n-o vșzuse niciodatșș Pe deasupra, el nu fusese niciodatș într-o insulș pustie cu o barca cu motor.

Se gîndi șș-i întrebe pe cei din familie dacș a visa în culori nu e un semn de nevrozș, dar nu avu curaj.

Faptul cș în vis strînsese în brașe o femeie îl fșcu șș se rușineze. Noroc cș natura viselor este de așă fel, încît ea îi reda fșrș greutate tinereșea, lșșîndu-l șș-și pșstreze totuși personalitatea din prezent.

68

Acest miracol al timpului îl consolase într-o oarecare

mșsurș.

Simșea cș miracolul s-ar spulbera dacș ar ști cine era femeia. Așa gîhdea, fumînd la biroul sșu, cînd cineva bștu ușor în ușș.

Î Bunș dimineaș. Era prietenul lui Suzumoto. Mș teameam cș n-am sș te gșsesc aici.

Se descoperi. Eiko sșri de la locul ei sș-i ia pardesiul, în timp ce el se așeza pe scaun. Lui Shingo îi venea sș rîdș de calvișia vizitatorului sșu. Cîteva pîrdalnice semne de bștrîneșe, deasupra urechilor, își accentuaserș mult albeaș.

Î Ce vînt te-aduce încioace, așa de dimineașșș

Ca sș-si stșpîneascș accesul de veselie, Shingo își fixa ochii pe mîinile lui, pe care niște pete negricioase apșreau si dispșreau din timp în timp.

Î știi, Mizuta, care a murit de o moarte paradisiacș...

Î A, Mizuta! Shingo își aduse în sfîrșit aminte. Am fost și eu la înmormîntarea lui. Mi-au datgyokuro drept mulșumire pentru ofranda de țșmie. Am reluat obiceiul sș beau iar astfel de ceai. și e grozav.

Î Ceaiul e bun, nimic de zis, dar eu n-aș refuza sș am o moarte ca a-lui. Sînt povești despre care auzisem vorbindu-se, însș n-aș fi crezut niciodatș cș Mizuta sș aibș un asemenea sfîrșit.

Î Nu, bineînșeles.

Î O moarte demnș de invidiat, nu-i așaș

Î și tu ești gras si pleșuv, ai șanse.

Î Numai cș am tensiune micș. Se pare cș Mizuta se teme de un atac. Nu dormea niciodatș singur cînd pleca de acasă.

Mizuta murise subit într-un hotel termal. La înmormîntare, bștrînii lui prieteni șușoteau cș fusese, ca sș întrebuișșm expresia lui Suzomoto, o îmoarte paradisiacș".

Dacș stai și te gîndesti, întîmplarea pare puțin suspectș.

Luase cu el o femeie tînșrș, e adevșrat, dar sș tragi de aici concluzia cș...

Totuși, în timpul ceremoniei funebre, Shingo, curios, o cșutase din ochi pe femeia aceea. Unii spuneau cș ea va fi

69

dezgustatș toatș viașa de acea întîmplare, alșii, cș trebuie sș fie copleșitș de durere dacș șinea cu adevșrat la amantul ei. Deoarece fșcuserș studiile împreunș, acești sexagenari foloseau jargonul din studenșie, ceea ce lui Shingo i se pșrea însș si expresia urîșeniilor bștrîneșii; își dșdeau pînș și porecelele sau diminutivele de altșdatș.

Faptul cș se cunoscuserș în tinereșe trezea în ei, firește, o cordialitate umbritș de nostalgie, dar și oarecare dezagrement, întrucît simșeau cum egoismul lor capștș o pojghișș de mucegai.

Moartea lui Mizuta, care-si rîsese de Toriyama, decedat primul, devenise așadar un subiect de trșncșneli. Suzumoto

susșinea întruna, cu încșpșșînare, teza despre o moarte paradisiacș. În ce-1 privea, Shingo își imagina foarte bine o astfel de moarte și o socotea conformș cu dorinșele lui, dar deodatș îl cuprinse groaza.

Î Pentru un bștrîn, nu-i frumos, bîgui el.

Î Ai dreptate. Noi nu mai avem de-a face cu femeile nici mșcar în vis, zise celșlalt, în sfîrsit temperat.

Î Ai urcat vreodatș pe Fujiș întrebș Shingo.

Î Pe Fujiș Muntele Fujiș Suzumoto fșcu o mutrș uimitș.

Nu. De ceș

Î Nici eu. Am îmbștrînit fșrș șș mș fi urcat pe Fuji...

Î Nu înșeleg. Are vreo legșturșș

Shingo începu șș rîdș. "Ești nebun!" zise el.

Secretara, care își fșcea socotelile la abac, așezatș la o masș, aproape de ușș, pufni și ea în rîs.

Î Mai mulși oameni decît ne închipuim noi ajung la capștul vieșii fșrș șș fi vșzut cele trei peisaje clasice ale Japoniei. Care o fi procentajul japonezilor care au urcat pe Fujiș

Î Oh... Poate cș unu la sutș.

Suzumoto își urma ideea lui:

Î Prin compensașie, norocul lui Mizuta nu-1 are decît un om la zeci, la sute de mii...

Î Lozul cel mare, cu alte cuvinte! Cu toate astea, familia defunctului nu cred cș e prea mulșumitș.

Î Apropo de familia defunctului: doamna Mizuta a venit și mi-a fșcut o vizitș, zise Suzumoto pe un ton ceva
70

mai profesional. Ea mi-a încredinșat astea, continuș el, dezlegînd pînza în care era învelit un pachet destul de mic.

Iatș, niște mșști. Mșști no. Doamna Mizuta îmi propune șș le cumpșr. Si am venit șș ti le arșt.

Î Nu mș pricep. Am auzit despre existenta lor, dar n-am vșzut pînș acum nici una, întocmai ca și cu cele trei peisaje celebre ale Japoniei.

Erau douș cutiușe, din care Suzumoto scoase mșștile învelite în cîte o pungș.

Î Asta se numește Jido; astșlaltș, Kasshiki. Amîndouș sînt mșști de bșieși.

Î De bșieși, zșuș

Shingo o luș pe a lui Kasshiki și o cercetș îndeaproape, apucînd între degete șnurul de hîrtie ce trecea prin gaura urechilor.

Î Uite, vezi, pșrul pictat pe frunte, în formș de frunș deginkgo, e o pieptșnșturș de adolescent. E vorba, deci, de un novice, exact înaintea ceremonialului de majorat. Privește, are chiar și gropișe în obraji.

Î Da.

Shingo întinse brașul, cu un gest ce-i era obișnuit.

Î Domnișoarș Tanizaki, ochelarii te rog!

Î Poftim! Așa-i! Se zice cș mșștile trebuie privite de la

capștul brașului, ridicându-le pușin. Prezbitismul e tocmai bun pentru contemplarea mșștilor no. Punându-le pușin în umbrș, nișel aplecate.

Î Parcș recunosc pe cineva care-i seamșnș. E foarte realist.

Vizitatorul îi lșmuri cș a apleca masca, se numește îa o înnoura". Expresia ei capșș atunci o urmș de melancolie. Dar dacș o rșstorni pe spate, se numește îa o lumina", cșci atunci figura pare veselș. Dacș o miști de la stînga la dreapta, se numește îa te servi", sau mai bine îa țșia", cum se zice.

Î îmi amintește de cineva, repetș Shingo. Mi-e greu șș-1 iau drept un bșiat, dar drept un tînșr, mai curînd...

Î Altșdatș copiii erau precoci. De altfel, ceea ce se numește un chip copilșresc, ne-ar apșrea ridicol aici. Uitș-te

71

bine la el, e un bșiat, pe cînd Jido e un geniu. Cred cș simbolizeazș pe tînșrul care nu îmbștrînește niciodatș.

Shingo cercetș masca lui Jido, mișcînd-o dupș indicașiile lui Suzumoto. Masca avea o panglicușș, ca aceea a fetitelor.

Î Ce zici de astaș O ieiš

Bștrînul puse masca pe masș.

Î șie ti le-a oferit. Cumpșrș-le, deci, tu.

Î Eu am cumpșrat. Ca șș-și spun drept, vșduva mi-a adus cinci mșști. Eu am pșstrat douș mșști de femei. Am mai luat una pentru Unno. Acum, am venit la tine.

Î Așa, atunci înseamș cș ai adus ce-a mai rșmas. Mșștile de femei le-ai pșstrat pentru tine. Ai socotit bine!

Î Le preferai pe aceleaș

Î Dacș le preferamș Nu, n-am nici o preferinșș.

Î Dacș dorești, pot șș și le aduc pe ale mele. Ar fi o ușurare pentru mine, dacș le-ai vrea. Cunoscînd modul cum a murit Mizuta, mi s-a fșcut miłș de vșduvș și n-am îndrșznit s-o refuz. Dar mi s-a explicat cș aceste mșști sînt mai bune decît cele feminine. Un etern adolescent, nu e minunat, spuneș

Î Mizuta e mort. Toriyama, despre care se spune cș le-a privit timp îndelungat la Mizuta, a murit și el alaltșieri. Nu e prea plșcut!

Î Dar nu uita, masca asta încarneazș pe eternul adolescent!

Î Ai fost la înmormîntarea lui Toriyamaș

Î Am dat dovadș de multș nepoliteșe, dar m-a împiedicat ceva.

Suzumoto se ridicș.

Î Oricum, ti le las. Studiazș-le în liniște. Dacș nu-ti plac, poși șș le oferi altcuiva.

Î Nu e treaba mea șș-mi placș sau șș-mi displacș. Am impresia cș aceste mșști au o anumitș valoare. Atunci, a le pșstra fșrș a le folosi, în altș parte decît la no, înseamș șș le lipsești de viașș.

Î Totuși...

Î și preșul Sînt scumpeș fșcu Shingo ca și cum ar fi vrut sș-l opreascș.

72

Î Da. I-am spus doamnei Mizuta sș scrie preșul pe panglicușele de hîrtie. Ea a zis cș preșul reprezintș cam valoarea lor. Dar poate cș va face o reducere.

Shingo, punîndu-și ochelarii, încercș sș îndepșrteze panglicușele de hîrtie. Astfel obiectul se vedea mai bine si el fu cît pe-acî sș scoatș o exclamașie, într-atît de frumos i se pșru desenul pșrului și al buzelor lui Jido.

Dupș plecarea lui Suzumoto, secretara se apropie de birou.

Î Nu e frumoasșș

Eiko dșdu din cap, fșrș sș spunș nimic.

Î Vrei s-o pui pe fașșș

Î Cum, euș... Ar fi caraghios! și apoi, sînt îmbrșcatș cu haine occidentale! Totuși, cînd bștrînul îi întinse masca, ea si-o puse singurș pe fats, legînd panglicușele la ceafș.

Î Mișcș încet capul.

Eiko fșcu mai multe mișcșri pentru a prezenta masca din diferite pozișii.

Î Bun! Bun! exclamș bștrînul. N-ar fi fost nevoie de mai mult pentru ca masca sș capete viașș.

Fata purta o rochie de un roșu închis, pșrul i se revșrsa pe amîndouș pșrșile; totuși, efectul era puternic.

Î E de-ajunșș

Î De-ajuns.

Shingo o trimise imediat sș cumpere cîteva cșrti ce tratau despre mșștile no.

3

Cele douș mșști aveau semnștura artistului. Shingo o cșutș într-o carte și descoperi astfel cș ele nu erau opera unui maestru din epoca îclasicș", Muromachi, ci a unui artist din perioada urmștoare. Cu toate cș era primul lui contact cu niște mșști no, simșea cș acestea nu sînt falsuri.

Î Ce obiect vrșjitoresc, zise Yasuko, care-și pusese ochelarii ca sș le priveascș.

Kikuko pufni în rîs.

Î Cum, mamș, dumneata vezi cu ochelarii tatiîș

73

Da, rșspunse Shingo în locul soșiei lui, ochelarii de prezbîit sînt ochelari de leneș, poși sș-i pui pe oricare.

Yasuko se servea de aceia pe care Shingo îi scosese din buzunar.

Î De regulș, soșul îmbrștrînește mai repede, dar la noi soșioara fiind mai în vîrstș...

Shingo se simșea în vervș, își încșlzea picioarele în kotatsu fșrș sș-si ridice pulpanele pardesiului.

Î Partea proastș cu acești ochelari, continuș el, este cș vedem prost mîncarea care ni se servește, mai ales cînd bu-

catele sînt țiate mșrunt. De cînd vederea a început sș-mi slșbeascș, dacș apropii castronul cu orez, uite așa, boabele își pierd conturul, nu se mai disting unele de altele în ochii mei; și asta e neplșcut pentru privire!

În timp ce vorbea, Shingo admira mșștile.

Sfîrși totuși prin a observa cș nora sa îi șinea hainele în fașș, așteptînd ca el sș se schimbe; totodatș constatăș cș Shuichi era și în seara asta plecat.

Shingo se ridicăș sș se schimbe, fșrș a-si lua ochii de la mșștile puse pe încșlzitor, ferindu-se astfel sș întîlneascș privirile lui Kikuko. Aceasta aranja costumul ca și cum nu se vorbise de nimic, fșrș mșcar sș se uite la mșști.

Î Da, sînt obiecte vrșjitoarești, repetș Yasuko. Parcș ar fi niște capete țiate.

Shingo se întoarse lîngș kotatsu.

Î Care este, dupș pșrerea ta, cea mai frumoasșș

Î Asta, rșspunse fșrș șovșire Yasuko, luînd masca lui Kasshiki. Ai zice cș-i un om viu.

Î Gșseștiș

Dezamșgit de judecata superficială a lui Yasuko, Shingo explicș:

Î Amîndouș dateazăș din aceeași epocș, fșrș sș fie fșcute de aceeași mînș. Sînt contemporane cu Toyotomi Hideyoshi.

Își aplecș fașa tocmai deasupra lui Jido.

Kasshiki avea trșșșturi virile, sprîncene stufoase, în timp ce Jido, mai asexuat, își arcuia în sus sprîncenele în formș de semilunș, sprîncene de fatș.

74

Shingo apropie din ce în ce mai mult masca în dreptul ochilor. Pielea, netedș ca a unei adolescente, apșrea moale la privit și cșpșta, pe mșsurș ce distanșa se micșora, cșldura unei epiderme omenești. Deodatș, însufleșindu-se, masca îi zîmbi, galeșș.

Î Ha! Shingo era cît pe-aci sș leșine.

La zece centimetri de fașa lui, o femeie vie îi zîmbea, cu un surîs senin și frumos.

Ochii, gura, trșiau aidoma, în gșurile goale ale pupilelor se inseraserș irișii negri. Buzele vopsite pșreau ușor umezite.

În timp ce Shingo, cu rșsuflarea țiatș, apropia masca, aducînd-o pînș lîngș vîrful nasului, pupilele negre se îndreptau cștre el, carnea buzei inferioare se umfla. Ar fi vrut parcș sș o sșrute. Scoase un suspin lung înainte de a-și re-trage fașa din preajma ei.

De la distanșș, tot ceea ce se petrecuse nu pșrea decît o amșgire; totuși, continua sș priveascș masca, gîfind.

Posomorit, Shingo bșgș la loc masca lui Jido, în punga de pînzș roșie cu fire aurite, și întinse cutiușa lui Kasshiki soșiei sale: "împachetează-o!"

Shingo avu impresia cș zșrește fundul buzei inferioare,

partea unde roșul pronunțat se atenuază. Gura întredeschisă era fărș dinși. Pe masca pictată în alb, buzele ieșeau în evidență ca niște flori roșii pe zăpadă.

Nu era prea curioasă, o perversiune de neiertat, să privești o mască no vîrînd-o sub nas. Nu acesta era modul de a o examina pe care-l prevăzuse autorul ei. Shingo simți emoția secretă a artistului care făcuse masca, așa încît, privit de la distanță, pe scenă, să pară însuflețit, și totuși să fie și mai tulburătoare cînd o apropii pînă la atingere.

Emoția pe care o simțise, acea tresrire ca sub impulsul unei priviri fatale, îl făcu să presupună că descoperise taina iubirii ce-l stăpînise pe sculptor. De altminteri, masca era mai tulburătoare decît o femeie reală.

Încercă să rîdă și să pună această impresie pe seama vederii lui slabe. Poftim, strînsese o femeie în brașe, în vis, o găsisse pe secretara lui frumoasă cu o mască pe față, era

75

cît pe-aci să sîrute buzele lui Jido. Ce de bizarerii... Se întrebă dacă nu se clatină ceva în el.

De cînd îi slăbise vederea, Shingo nu mai atinsese cu obrazul sau fața unei fete. Asta să producă oare o plăcere înduioșătoare unui prezbiter?

Shingo îi povesti soșiei lui că această mască îi aparținuse lui Mizuta, cel care murise într-un hotel termal și în memoria căruia primiseră ei un ceai atît de bun.

Î E un obiect vrșjitoresc, repetă Yasuko.

Shingo bău o ceașcă de ceai obișnuit, în care turnase cîteva picături de whisky.

În bucătărie, Kikuko ția mșrunt niște ceapă pentru o mîncare de doradă.

4

Într-o dimineață dinspre sfîrșitul anului, în ultima lună, Shingo privea, în timp ce-si rșdea barba, spre Teru, care se încălzea la soare cu căștii ei.

Nici cînd aceștia începuseră să iasă din culcușul lor de sub podea, nu se știa încă dacă erau patru sau cinci. Uneori, Kikuko îi prindea pe cei care ieșeau și-i aducea în casă; în brașele ei stăteau liniștiți, dar, fiindcă fugeau cînd vedeau pe cineva și nu așreau niciodată toși împreună, tînșra femeie susșinea ba că erau patru, ba că erau cinci.

În dimineața aceea însorită se puteau numșra cinci în colșul unde Shingo văzuse stolul de presuri zburînd printre vrșbii. Mai înainte, la poalele colinei, se afla grșmada de pșmînt scos pentru construirea unui adșpost antiaerian; în timpul rșzboiului acolo se cultivau legume. Acum orșșniile veneau aici să se scalde în soarele de dimineață.

Aproape veștede, bșlșriile înalte, cărora pșșșrile le ciuguliseră spicele, se înclinau de la poalele colinei către această movilă de pșmînt. O iarbă moale crescuse deasupra ei. Bștrînul fu mișcat văzînd că Teru, în înșelepciunea ei, alesese

tocmai colșul acesta.

76

Înainte de scularea celor din casș, sau chiar după aceea, în timp ce ei își făceau de lucru cu pregătirile de dimineașș, cșșeaua își aducea aici puii spre a-i alșpta la soare. Se bucura de momentul acesta matinal, cînd nu era stingheritș de ni-meni. Shingo surîse privind acest tablou ce amintea reîn-noirea, cșci, deși mai erau trei zile pînș la sfîrșitul anului, soarele din Kamakura pșrea de pe acum primșvratic.

Totuși, el observș cum cșșeii, supunîndu-se asprei legi a naturii, se îmbrînceau între ei ca șș apuce o șîșș, apoi apș-sau cu vîrful labelor ca șș sugș laptele. Iar Teru, poate fiindcș puii erau acum mari, cșci se cșșșrau pe moviș, își rșsucea uneori trupul sau se întindea pe burtsș, ca și cum ar fi fost obositș de atîta alșptat. Șîșele ei aveau urme roșii, făcute de ghearele și dinșii celor mici.

În sfîrșit, cșșeaua se ridicș, se descotorosi de pui și coborî în fugș de pe moviș. Unul negricios, care se încșpșșina șș se șinș după ea, cșzu pe spinare, rostogolindu-se pînș la capștul pantei; asta însemna o prșvșlire de circa un metru. Bștrînul tresșri.

Cșșelușul se ridicș cu greu; rșmase cîteva clipe ca buimș-cit, apoi începu șș alerge deodatș, mai mult tîrîndu-se pe pșmînt.

Shingo se mirș, cșci aceastș atitudine a micului animal, deși o vedea fșrș îndoialș pentru prima datș, trezea totuși în el impresia cș o mai vșzuse cîndva.

Î A, tabloul lui Sotatsu! bîigui el după ce reflectș cîteva clipe, în mșrime naturalș!

Aruncîndu-și odatș privirea asupra unei reproduceri ce reprezenta un cșșel pictat de Sotatsu, el crezuse cș vede un fel de jucșrie stilizatș. Era înșș un realism viu; aceastș constatare îl izbise atunci.

Dacș s-ar adșuga pușinș demnitate, pușinș eleganșș si-luetei cșșelului, el ar pșrea exact cel din tablou. Shingo își anunș cș si masca lui Kasshiki i se pșruse realș și cș semșna cu cineva. Sculptorul acestei mșști era un contemporan al pictorului Sotatsu.

77

Acum Shingo ar fi fost gata șș susșinș cș Sotatsu pictase puiul unei cșșele oarecare.

Î Hei! Veniși șș-i vedeși! Au apșrut toși cșșeii!

Ceilalși patru coborau încet movila, precauși, împiedi-cîndu-se în labelor lor minuscule.

Contrar speranșei lui Shingo, nici negriciosul, nici frașii lui nu mai reproduceau mișcarea pe care o imprimase pe pînșș penelul pictorului.

Metamorfoza unui cșșel într-un tablou S5tatsu, a unei mșști de teatru îhtr-o femeie realș și invers, constituiau poate revelașia pe care i-o produsese o privire aruncatș la întîm-

plare...

Bștrînul agșșș pe un perete masca lui Kasshiki, în timp ce a lui Jido fu ascunsș, ca un obiect esoteric, în fundul unui dulap.

La chemarea lui Shingo, Yasuko și Kikuko veniș repede în camera de toaletș.

Î Voi, femeile, fiindcș nu vș bșrbieriși, nu vedeși nimic!

Cu o mînș pusș ușor pe umșrul soacrei sale, Kikuko protestș:

Î Femeile au prea multș treabș dimineaș, nu-i aș, mamșș

Î Aș-a-i. Unde e Teruș întrebș Yasuko. Unde s-a dus nebuna abandonîndu-și cșșeii, bieșii de eiș

Î O șș ne parș rșu cînd îi vom abandona și noi, zise Shingo.

Î Doi am si gșșit cui șș-i dșm.

Î Ce spuiș S-au și ivit amatoriș

Î Da. Adicș pentru unul e stșpînul lui Teru. Vrea o cșșelușș.

Î Auzi colo! Sub pretext cș Teru e o cșșea vagaboandș, dumnealui vrea șș cearș în schimb una micșș

Î Aș se pare, zise Kikuko, rșspunzînd apoi la întrebarea de mai înainte: Mamș, Teru s-a dus șș mșnînce prin vecini. și tînșra femeie explicș: Deșteptșciunea acestei cșșele uimește pe toatș lumea și toși vorbesc despre ea. știe cînd se pune masa prin casele de primprejur și apare tocmai la momentul potrivit.

78

Î Cum aș! fșcu Shingo, resimșind o ușoarș dezamșgire, în timp ce noi îi dșm de mîncare dimineaș și seara crezînd cș s-a obișnuit la noi, dumneaei dș tîrcoale pe la vecini la ora meseiș

Î Nu atît la ora mesei, cît la ora spșlatului vaselor, preciza Kikuko. Toși vecinii mș întrebș cînd mș vșd: îEi, de data asta Teru a fștat la dumneavoatrșș" și îmi cer vești despre ea. Copiii din cartier au venit în lipsa dumitale șș le arșt cșșeii.

Î Dupș cum se vede, javra se bucurș de o mare popularitate.

Î Chiar aș, zise Yasuko. O doamnș mi-a povestit ceva amuzant. Ascultași: îDacș Teru a fștat la dumneavoatrșș, asta înseamnș cș o șș vi se nascș un copil în casș!" Teru, zicea ea, a fșcut ca tînșra cșșștoritș din familia lor șș aișș un copil. Cșșeaua asta poartș noroc!

Î O, mamș! murmurș Kikuko, roșindu-se, și-și retrase mîna de pe umșrul bștrînei.

Î Eu nu repet decît ceea ce spun vecinele.

Î Ce legșturș, între un cîine și o fiinșș omeneascș!

Reflecșia lui Shingo cșdea rșu, dar Kikuko ridicș fașa pe care o lșsase în jos.

În Tatși domnului Amamiya îi poartă foarte mult de griji
lui Teru. A venit să-mi spună să ne îngrijim de ea. Era atât
de politicoasă, încât mă fisticisem.

În Cum să nu! decretă bătrânul. A venit la noi, să rămână
aici!

Amamiya era vecinul stăpînului lui Teru. Întreprinderea
lui de negoș dăduse faliment și el fusese nevoit să-și vîndă
casa, apoi se mutase la Tokyo. Își întreținea cei doi părinți
bătrîni, care se ocupau încă de micile lor afaceri, dar fiindcă
locuința de la Tokyo nu era mare, îi lășase la Kamakura.

În vecini, bătrînului nu i se spunea decît "tatși domnului
Amamiya". Cu acesta Teru se înțelegea cel mai bine. După
ce se instalase în noua lui locuință, bătrînul venise să-o vadă.
În Bine, am să-i transmit răspunsul dumitale, zise Kikuko
și/ răsucindu-se pe călcîie, ieși.

79

Shingo nu se uită după ea; avea ochii așintiți la cîșelul
cel negru. Zări pe fereastră un mare ciulin cîșut la pămînt,
cu petalele desfăcute, cu tulpina zdrobită în partea de jos.
Floarea îi era, totuși, de un albastru intens.

"Ce plantă rezistentă!" gîndi Shingo.

80

Cireșul de iarnă

1

Ploaia începu în ajunul Anului Nou și continua să cadă
și la 1 ianuarie.

În această zi intra în vigoare, în mod oficial, calendarul
occidental. După acest calendar, Shingo avea șaiszeci și unu
de ani, iar Yasuko șaiszeci și doi.

La 1 ianuarie oamenii dorm de obicei mai mult, însă
Shingo nu-și putu prelunge somnul din pricina lui Satoko,
care tropșia de la un capăt la altul al verandei.

În Satoko, vino încoace! Hai să prăjim plăcintele de orez
pentru dejun. Satoko, vrei să mă ajuși?
Așadar, Kikuko se sculase și ea. Încearcă, desigur, să bage
fetișă în bucătărie, mai departe de camera lui Shingo, dar
aceasta se făcea pesemne că n-aude, deoarece tropșiturile
continuau.

În Satoko! Intră în casă! Fusako o striga din pat, însă fetișă
nici vorbă să răspundă.

În O zi de Anul Nou ploioasă! zise Yasuko de îndată ce
deschise ochii.

În Da, făcu Shingo.

În Cum se scoală, Satoko îi dă de lucru lui Kikuko! În
timp ce Fusako se întoarce pe partea cealaltă! Yasuko bol-
borosi aceste cuvinte pe jumătate adormită.

Lui Shingo îi veni să rîdă.

În E mult de cînd nu m-a trezit un copil în dimineața de
Anul Nou.

În De-acum încolo se va întîmpla asta în fiecare dimi-

neașș, nu numai azi.

81

Nu cred. Acasă la Aihara n-au verandș, așa cș e ceva nou pentru ea; cînd se va obișnui, probabil cș n-o sș-i mai facș plșcere.

Creziș Care copil de vîrsta ei nu tropșie pe verandșș Auzi cum îi lipșie țșlpile! zise Yasuko, întinzînd urechea. Ceea ce mi se pare curios e cș aceastș fetișș care se apropie de cinci ani, acum, deodatș, nu are decît trei l.0 adevșratș scamatorie! Pentru mine, a mș întoarce de la șaizeci si patru la șaizeci și doi, nu înseamnș o diferenșș chiar așa de mare. î Pardon! Nu e tocmai atît de simplu, iar ceea ce se întîmplș cu noi e neobișnuit: cum aniversarea mea cade înainte de a ta, vom avea cîtva timp aceeași vîrsta. De la ziua mea de naștere, pînș la a ta.

Yasuko pșrea sș ia cunoștinșș de acest lucru pentru prima datș.

î Iatș marea descoperire! Un adevșrat eveniment în viașă noastrș!

î Se poate, mormș bștrîna. Dar cu ce ne încîntș asta, la vîrsta la care sîntemș

î Satoko! mai strigș o datș Fusako. Satoko! Fetișă, probabil sștuł de alergat, se duse la mama ei: și-au îngheșat picioarele!

Shingo închise ochii.

î Daș micușă asta s-ar juca si arunci cînd sîntem noi de fașș, ar fi minunat, zise dupș o clipș de țșcere Yasuko; dar în prezenșă noastrș stș bosumflatș si se agașș de rochia maicș-si.

Fiecare dintre ei încerca oare sș descopere la celșlalt un semn de atașament fașș de fetișșș Shingo, cel pușin, crezu cș simte cum soșia lui îl sonda în acest sens. Se strșduia el oare sș fie îngșduitorș Zgomotul țșlpilor care lipșiau pe podea nu-i fșcuse prea multș plșcere, cșci nu-l lșsase sș doarmș; nu se poate spune cș îl enerva, dar duioșia, pe care

1 Japonezii socotesc nou-nșscușii ca avînd un an, dupș un sistem vechi.

82

ar fi trebuit sș i-o inspire pașii unei nepoșele, nu se manifestș. Se pare cș afecșiunea îi era în deficit!

Nu se gîndi nici o clipș cș pe verandș, cu obloanele trase, era întuneric. Soșia lui se gîndise înșș de la început la asta. și de aici i se nșscu poate compasiunea pentru fetișș.

2

Daș nefericita cșștorie a lui Fusako, care lșsase o patș obscurș în firea micușei Satoko, trezea o anumitș milș în inima bștrînului, ea îi producea mai ales o supșrare continuș, din cauzș cș, în fapt, nu putea s-o ajute cu nimic; mai mult

înceș: resimșea durerea de a nu putea face nimic pentru ea. Bineînșeles, pșrinșii n-au decît puteri limitate în viașă conjugalș a fiilor lor, dar ceea ce-l întrista pe Shingo mai presus de orice, acum, cînd situașia ajunsese pînș la punctul unde divorșul pșrea singura solușie, era neajutorarea fiicei lui în-sșși. Pșrinșii puteau s-o adșposteascș pe ea și pe fetișele sale, dupș divorș, dar asta nu va repara nimic, viașă ei nu va putea sș apuce din nou pe calea cea bunș.

O femeie care a fșcut o cșșștorie proastș sș nu mai aibș oare nimic de sperat în viitorș

Cînd și-a pșrșsit soșul, în toamnș, nu s-a refugiat la pșrinșii ei, ci s-a dus la vatra natalș, la Shinshu. De acolo i-a anunșat, prin telegramș, despre plecarea sa. Shuichi își luase sarcina s-o aducș acasș.

Dupș o lunș, plecase din nou, spunînd cș o va rupe o datș pentru totdeauna cu Aihara. Poate cș ar fi fost mai bine ca tatșl ei, sau fratele, sș se ducș sș stea de vorbș cu soșul; ei îi propuseserș asta, dar Fusako nici nu voi sș audș. Dacș ea nu se mai întoarce, degeaba.

Yasuko se oferise sș șinș fetișele la dînsa.

î Dar tocmai despre soarta lor e vorba! ripostase Fusako, adresîndu-se mamei sale pe un ton aproape isteric. Nu știu dacș mș voi mai putea îngriji de ele. și odatș plecatș, Fusako nu se mai întorsese la ei.

83

La urma urmei, probleme de genul șta trebuie sș fie dez-bștute între soș și soșie. Shingo și ai lui se întrebaserș, îngri-jorași, cît timp se cuvenea sș aștepte în țcere. Zilele trecuserș în mare neliniște, fșrș ca Fusako sș le dea vreo veste.

Avea cumva de gînd sș-si reia viașă conjugalșș

î O sș stea mereu nepșșștoareș întrebare Yasuko.

î Noi stșm nepșșștori! rșspunsese Shingo, mohorit la chip, ca și soșia lui.

Pe neașteptate, în ajunul Anului Nou, Fusako reapșru la ei.

î Ce s-a întîmplatș o întîmpinase Yasuko, aruncînd o privire speriatș spre fiica și nepoșelele ei.

Fusako se sforșă sș închidș, cu mîinile tremurînde, umbrela cșreia pșrea sș i se fi rupt una sau douș vergele.

î Ploușș continuase Yasuko.

Kikuko venise în prag pentru a o lua pe Satoko în brașe.

Fusako intrase pe ușă de la bucșțșrie, în momentul cînd mama ei tocmai se pregștea sș punș pe un funduleș de lemn o mîncare tradișionalș de Anul Nou.

Shingo bșnuia cș fiica lui venise sș cearș ceva bani, dar Fusako nu dșdea semne cș acesta ar fi fost motivul adevșrat.

Yasuko se ștersese pe mîini înainte de a intra în camerș, si rșmșsesse îh picioare, fșrș a-și putea lua ochii de la fiica sa.

î Frumos lucru! Te-a gonit în ajun de Anul Nou!

Tînșra femeie se porni sș plîngș, fșrș sș rosteascș nici un

cuvânt.

Î E mai bine așa! O ruptură definitivă! spusese Shingo.

Î Măcar de-ar fi cum spui, aruncă șotia lui. N-aș fi crezut cu puținșș și gonești pe cineva în ajun de Anul Nou.

Î Am venit de bunăvoie, declară Fusako cu o voce sugrumată de lacrimi.

Î Adevărat? Atunci ai venit numai și petreci sărbătorile în familieși își cer iertare. Și nu mai vorbim despre asta acum.

O și discutăm pe îndelete mai târziu.

Si bștrîna se reîntoarce la bucșșrie.

Shingo fusese pușin surprins de tonul ei, dar vedea în el un anumit fond de dragoste de mamș. De bună seamș, Yasuko fusese mîhnită de spectacolul oferit de fiica ei intrînd

84

în casș pe ușa din dos și în ajun de Anul Nou, precum și de zgomotul pașilor fetei pe dușumeaua din veranda scufundată în întuneric. Dar Shingo mai simșea că nevasta lui ascundea față de el o anumită jenș amestecată cu neliniște.

Fusako dormi mai mult decît ceilalși în această zi de 1 ianuarie. La ora cînd trebuia să fie la masș, își făcea gargara. Toaleta ei nu se mai sfîrșea.

Î Sș bem cîte un pșșrel pînș vine ea, zise Shuichi, care turnș sake în paharul tatșlui șșu. Pșrul duminical a albit acum aproape tot.

Î E și firesc. La vîrsta mea albește în fiecare zi cîte un fir. Uneori albești vșzînd cu ochii.

Î Povestii!

Î Ba da. Ia uitș-te bine!

Yasuko și Shuichi se uitau la capul lui coliliu; Kikuko îl privea și ea, cu o minș serioasă. Pe genunchi o șinea pe cea mai micș dintre fetitele lui Fusako.

3

Instalaserș al doilea kotatsu pentru Fusako și fete. Kikuko se duse în camera lor. Yasuko stștea deoparte, în timp ce bșrbașii se priveau pe deasupra paharelor. Shuichi nu prea bea acasă la el, dar acest An Nou ploios 3 antrenă poate mai mult decît capacitatea lui de rezistenșș, își umplea pahar după pahar, uitînd de tatșl șșu. Privirea începea să i se împșienjenească.

Urșrîndu-i această privire, bștrînul își amintea .ceea ce i se povestise: că fiul șșu se duse la metresa lui într-o stare de beșie cumplitș și că o făcuse pe femeia aceea și plîngș, cerîndu-i și cîte pentru el.

Î Kikuko! strigș Yasuko. Vrei să aduci și pentru noi niște portocaleș Kikuko împinse ușa și, după ce aduse fructele, bștrîna continuș: Vino să-mi șii de urît. Stau la masș cu o pereche de beșivi posaci!

Kikuko aruncș o privire spre soșul ei.

85

Î Nu mi se pare că tata a bșut prea mult, zise ea, ca și

schimbe subiectul de discuție.

Î Stăteam și meditam, mormăși Shuichi, pe un ton aproape arogant. Mă gândeam la viața dumitale, tată.

Î La viața mea? Ce găsești deosebit în ea?

Î O, nimic precis. Dacă ar trebui să-mi rezum cugetările, iată: viața dumitale e o reușită sau un eșec?

Î Nu-și dau voie să mă judeci, ripostă Shingo, care pșș-tră apoi țcere, timp de un minut. Pe urmă continuă: Mîncărurile care mi s-au servit în această zi de Anul Nou mi-au amintit gustul celor de dinainte de război. Ei bine, sub acest raport, se poate spune că viața mea e o reușită.

Î Mîncărurile? Ce rost au mîncărurile în afacerea asta?

Î Da, mîncărurile. Oare nu totul se reduce la asta? Dacă tu zici că ai reflectat puțin asupra vieții tatălui tău...

Î Putin, mă rog...

Î O viață mediocră, obișnuită, destul de lungă și care se delectează acum cu o masă bună de 1 ianuarie. Cîși cunoscși de-ai lui au murit încă de mult?

Î Într-adevăr!

Î Dar dacă trebuie să judeci un părinte după reușita sau eșecul conjugal al copiilor lui, atunci n-am cu ce să mă mîndresc.

Î Asta este impresia dumitale sinceră?

Î Mai terminași cu prostiile astea! Fșcu Yasuko înșlșînd capul. Așa începeși voi noul an? Apoi, cu voce joasă: Fusako e alături. Să nu vă audă! De fapt, ce face acolo?

Î Doarme, răspunse Kikuko.

Î Și Satoko?

Î Doarme și ea cu cea mică.

Î Poftim! Dorm toate trei! Yasuko fșcu niște ochi mari și pe fața ei se citea ceva din acea serafică inocență care vine o dată cu vîrsta.

Ușa de la intrare se deschise. Kikuko se sculă în picioare.

Tanizaki Eiko venea să prezinte familiei urșurile sale de Anul Nou.

Î Poftim! Pe o ploaie ca asta! Fșcu Shingo surprins, ca un ecou la exclamația scoasă de Yasuko.

86 ,

Î Zice că nu vrea să urce, anunșă Kikuko.

Î Ah! Shingo se ridică și se îndreptă spre intrare.

Eiko îl aștepta în picioare, cu pardesiul pe braș, îmbrăcată într-un taior de catifea neagră; cu fața fardată din belșug, într-o atitudine puțin stingherită, ea pșrea mai mșrunșică decît era în realitate. Salutul ei avea ceva silit parcă.

Î Ce drăguș să vii aici, pe potopul șa! Astăzi nimeni nu iese din casă. Nici eu nu mă gândeam să plec undeva.

Vino sus, să te încălzești puțin, e frig.

Î Mulțumesc.

Shingo nu putu să-și dea seama dacă atitudinea fetei se datora mersului ei pe jos, prin ploaia rece și pe vînt, sau

vreunei taine pe care voia să i-o încredinșeze. Oricum, să vii pe un asemenea timp, i se pșru vrednic de laudș.

Eiko nu se arșta dornicș și urce.

Î Daș-i așa, o să mș aventurez și eu afarș. Asteaptș-mș cîteva minute aici, dacș vrei. Am să te însoșesc. De fiecare l ianuarie am obiceiul să mș duc cel pușin la domnul Itakura, fostul director al societșșii noastre.

Îneș de dimineașș Shingo se gîndise la aceastș obligașie.

Vizita lui Eiko fșcîndu-l să se hotșrascș, se duse repede și se pregșteascș.

Shuichi se întinșese desigur pe pat de îndatș ce tatșl șșu ieșise din camerș ca și coboare în antreu, cșci acesta, întorcîndu-se și se schimbe, îl vșzu ridicîndu-se în capul oaselor.

Î A venit Tanizaki, zise Shingo.

Ca și cum aceastș vizitș nu l-ar fi privit cu nimic, Shuichi refuzș și o vadș.

Cînd tatșl șșu ieși pe ușș, Shuichi ridicș pușin capul și urmșri din ochi silueta care se îndepșrta:

Î Ar fi bine să te întorci înainte de miezul nopșii.

Î Da, voi fi acasș devreme.

Cșșeaua îi însoti pînș la poartș. Cșșelușul cel negru, apșrînd nu se știe de unde, alergș înaintea lui Shingo, luîndu-se dupș mama lui. Se împiedicș, udîndu-și tot pșrul de pe o laturș a trupului.

Î O, șșrșcușul de el!

Eiko se aplecș spre cșșel.

87

Î A nșscut cinci. Diverse persoane ne-au cerut cîte unul și patru i-am și dat. Nu ne-a mai rșmas decît șșta. Dar l-am promis și pe el.

Trenul de pe linia Yokosuka era mai mult gol.

Privind picșturile de ploaie care loveau aproape orizontal în geamurile vagonului, Shingo își spunea cș e o adevșratș performanșș și iasș din casș și încercș o realș satisfacșie.

Î în fiecare an, de ziua asta, trenul e ticsit de oameni care se duc și se roage la templul Hachiman.

Eiko înșlșș din umeri.

Î Dumneata vii totdeauna de l ianuarie la noi, observș Shingo.

Î Da. Tînșra fatș își șinea fașa în jos. Chiar dacș n-aș mai lucra la dumneavoatrș, mi-ar plșcea și mi înșșduiși și vș fac o vizitș de l ianuarie.

Î N-o să mai lucrezi la birou cînd ai să te mșriși, zise Shingo. Dar ce aiș Vrei și mi spui cevaș

Î Nu.

Î Vorbește deschis. Eu am mintea cam tulbure, sînt pușin ameșit.

Î Glumiși, fșcu Eiko pe un ton bizar. Oricum, aș vrea și pșrșesc biroul dumneavoatrș.

Shingo, pe care aceste cuvinte nu-l surprindeau chiar cu

total, nu gâsi mare lucru și răspund.

Î Să ve vorbească despre asta la 1 ianuarie!... N-am venit cu acest scop, continuă ea cu o voce limpede și fermă. O să discutăm altă dată.

Î Bine.

Buna dispoziție a lui Shingo se întunecă. I se pare că această fată, care lucra la el de circa trei ani, devenea, pe neașteptate, altă femeie.

Nu mai era, se vedea bine, aceeași. De fapt, n-o privise niciodată mai de aproape, căci o considera o secretară și nimic mai mult.

Simți deodată nevoia de a o opri, cu toate că nu avea, se înșelează, nici o putere asupra ei.

Î Dacă ai să ne părăsești, asta va fi din cauza mea. Te-am silit să mă însoțești până la casa unde locuiește metresa lui Shuichi. Știu că nu și-a făcut plăcere. Te jenează să-l întâlnești pe Shuichi la birou.

Î M-am simțit foarte stânjenit, zise, cu sinceritate, Eiko.

Dar, gândindu-mă bine, am înțeles că era o acțiune explicabilă pentru un tată. De altfel, mi-am dat seama că eu am greșit. Am fost măgulit de pădă că domnul Shuichi m-a invitat la dans; atât de măgulit, că am acceptat să mă duc la Kinuko. Sînt dezonorat!

Î Dezonorat? Cuvîntul e cam tare!

Î Am procedat rău, făcu Eiko întristată, cu ochii pe jumătate închiși. Când voi pleca de la birou, ca să ve mulțumesc pentru bunătatea dumneavoastră, am s-o rog pe doamna Kinuko să renunse.

Shingo, surprins, era și puțin jenat.

Î Adineauri am întâlnit-o pe tînșra doamnă în antreu, ea era, nuș

Î Vorbești de Kikukoș

Î Da. M-am simțit foarte prost. Am hotărît să stau de vorbă cu cealaltă, orice-ar fi.

Shingo se simți cu inima mai ușurat. Optimismul lui Eiko i se transmitea și lui. În definitiv n-ar fi cu neputință ca toată încurcătura asta să fie rezolvată de această fată!"

Își zise în sinea lui bătrînul.

Î Dar nu se cuvine să-și ceră să încerci asemenea demers.

Î Eu singur am luat această hotărîre, din proprie inițiativă, ca să ve arătă grațitudinea mea.

Aceste cuvinte mari, pe niște buze atât de mici, îi produsese lui Shingo oarecare tulburare. Se gîndea s-o roage pe fată să pună capăt intervențiilor ei nesocotite, dar Eiko pșrea emoționată de propriile sale "hotărîri".

Î Nu-i mai pricep deloc pe bărbăși! Când ai o șotie atât de drăgușă... Mă supără cînd îl veđ că-și pierde timpul cu Kinuko, dar în ce privește pe soșia lui, oricare ar fi raporturile dintre ei, n-as putea să fiu geloasă în nici un fel.

Î Poate că o femeie care nu inspiră nici un fel de gelozie

altor femei nu-i satisface pe bărbați! fșcu Shingo cu un zîmbet pușin acru.

î Mi-a spus adesea cș soșia lui e copilșroaș.

89

î și-a spus el astaș Dumitaleș

î Da. Mie și lui Kinuko... îFiindcș e copilșroaș, îi place tatei", ne povestea adesea.

î Imbecilul!

Aruncș, fșrș sș vrea, o privire cștre tînșra fatș, care adșu-gș numaidecît:

î Dar acum nu mai vorbește nimic, nu ne mai spune nimic despre ea.

Shingo simși cș îl cuprinde un tremur de furie. Pentru el, cuvintele fiului sșu se refereau la fiinșa fizicș a soșiei lui. Dar ce se aștepta el sș gșseascș în eaș O prostituatșș Ce ignoranșș fenomenalș, își spunea bștrînul, dar și ce atrofiere a calitșșilor spirituale! Asta îl îndreptșșea oare sș sșvîrșeascș o asemenea necuviinșșș Sș vorbeascș despre nevasta lui cu Kinuko și chiar cu Eiko!

Shingo îl judeca pe fiul sșu ca fiind crud, dar nu numai el, ci și Kinuko și Eiko i se pșrurș crude cu privire la Kikuko.

Shuichi sș nu fie oare deloc sensibil la puritatea tinerei femeieș Bștrînul se gîndise la chipul copilșresc, alb si fin al nurorii lui, aceastș ultimș venitș în familia lor.

Sș simțș o urș fizicș fașș de fiul sșu, din pricina soșiei acestuia, așa ceva nu era o reacșie prea normalș; Shingo își dșdea seama de asta, dar nu putea sș-și înlșture un astfel de sentiment.

El se însurase cu Yasuko, deși cu un an mai mare, atunci cînd sora acesteia, pentru care simșise atracșie, murise. Aceastș înclinare pușin bizarș rșmșsese ca o umbrș în viașa lui; era exact ceea ce-l înfuria acum din pricina lui Kikuko.

Kikuko își înșbușea gelozia pentru faptul cș Shuichi își luase atît de repede o amantș, dar, în ciuda deficienșei morale a lui Shuichi, în ciuda cruzimii lui, poate chiar din cauza aceasta, în ea începea sș se trezeascș femeia.

Shingo își spunea cș, sub acest raport, Eiko era încș și mai pușin dezvoltatș decît nora lui.

Pînș la urmș, bștrînul simșea cș tristeșea îi tempereazș furia; ca atare, țșcu.

Eiko nu mai zise nici ea nimic. Fata își scoase mșnușile și-și netezi pșrul.

90

4

în aceastș livadș a hanului din Atami era un cireș cu toate ramurile înflorite. Faptul se întîmpla în luna ianuarie. Asemenea pomi sînt denumiși îciresi de iarnș".

Shingo auzise pe cineva spunînd cș ei începuserș sș înfloreascș încș dinainte de Anul Nou, dar avea impresia cș redescoperș acum primșvara, într-o lume diferitș de uni-

versul lui cotidian.

Bștrînul confunda florile roze ale prunilor cu cele ale pier-sicilor și se întreba dacă florile albe nu sînt cumva ale unui cais.

Înainte de a intra să vadă camera, Shingo, sedus de oglin-direa cireșilor înfloriși în apa unui izvor, înainta pînș la pî-rîu și acolo se opri o clipș, în picioare, pe un podeș ce trecea peste apă, contemplș această revșrsare de flori, apoi, ajun-gînd pe celșlalt mal, admirș prunii țșiași în formș de um-brelș și acoperiși cu flori roșcate. Trei sau patru rașe ce se bșlșceau acolo se speriarș și o luarș la fugș. Galbenul cio-cului lor, și cel al labelor, pușin mai pronunșat, îi aminteau de asemenea cș venise primșvara.

A doua zi întreprinderea sa dșdea aici o recepșie; Shingo venise s-o organizeze. Toatș treaba fusese să stea de vorbș cu proprietarul livezii.

Așezat pe un scaun, în verandș, ca să poatș privi spre grșdinș, observș azaleele albe. Niște nori groși, de ploaie, venind dinspre vîrful Jikkoku, se îndreptau spre el; abia atunci se îndurș și între în camera lui.

Pe masș avea ceasul de mînș și ceasul de buzunar. Acesta din urmș mergea cu douș minute înainte, încît cele douș ceasuri rareori se potriveau și asta îl irita totdeauna. "Dacă te enerveazș, mulșumește-te numai cu unul", spunea Yasuko. Acest punct de vedere era just, se înșelege, dar de ani de zile Shingo se obișnuise să poarte la el douș ceasuri. Înainte de a lua masa, se dezlșnșui furtuna. Curentul elec-tric se întrerupse. Shingo se culcș devreme.

91

Fu deșteptat din somn de un cîine care urla în grșdinș, de vîjîitul ploii și al vîntului; ai fi zis cș e mugetul unui ocean pe un timp hain.

Broboane de sudoare îi strșluceau pe frunte; atmosfera din camerș i se pșru grea, umedș, sufocantș, ca atunci cînd se pregștește o vijelie la șșrmul mșrii, primșvara.

Respirș adînc, cuprins de neliniște, ca și cum ar fi fost pe cale să scuipe sînge. Asta i se mai întîmplase atunci cînd împlinise șaizeci de ani, dar nu și mai tîrziu.

Î Nu-i de la piept, își zise el, e doar greașș.

Simșea o durere ușoarș în urechi, care se reflecta spre tim-ple, pînș la frunte, își frecș pieptul și fruntea cu palmele.

Mugetul acela de mare înfuriatș era produs de bștaia grindinii, a vîntului și a ploii ce loveau în coasta muntelui; din adîncurile furtunii se desprindea un vuiet îndepșrtat.

ÎE un tren care trece prin tunelul de la Tanna, gîndi el; nu poate să fie altceva."

Cînd trenul ieși din tunel, rșsunș un șuierat ascușit. Spe-riat deodatș, Shingo se trezi de-a binelea.

Vuietul se prelungește peste mșsurș de mult. Tunelul avea circa opt kilometri, astfel cș trenului îi trebuiau șapte sau

opt minute ca să-l străbată; or, lui îi se păruse că-l auzise din momentul când trenul intrase pe gura cea mai depărtată, la Kannami. Era posibil oare ca acest vuiet al trenului în tunel să se audă până la opt sute de metri de gara dinspre Atârniș? Resimțise în creier prezența trenului care străbătea tunelul întunecat și totodată uruitul ce-și răsună în urechi, tot timpul traversării, până la ieșirea cea mai apropiată; scoase un suspin de ușurare când trenul ieși din tunel.

Totuși, lucrul era bizar. Bătrînul rămase nedumerit. "Am să-l întreb mâine pe proprietar, hotărî el, și o să telefonez la gară."

Îi trebui mult timp până să adoarmă din nou.

"Shingo-o-o! Shingo-o-o!" se auzi chemat prin somn. Singura care-i pronunșase vreodată numele în felul acesta fusese sora lui Yasuko. Era o trezire de o nespuse dulceasă.

"Shingo-o-o!" Vocea se strecurase sub fereastră, în spatele casei, și-l chema.

92

Shingo fu în curînd trezit cu adevărat. Ropotul pîrîului care curgea prin dosul locuinței se întese. Se auzeau niște glasuri de copil.

Shingo se sculă și împinse obloanele în afară. Soarele de dimineață strălucea cu acea strălucire căldică ce urmează după o ploaie de primăvară. Pe cărarea ce se întindea de partea cealaltă a pîrîului, șapte sau opt băieți se întîlniseră ca să se ducă împreună la școală. Ei să fie aceia pe care îi auzise el strigîndu-se?

Shingo se aplecă pe fereastră și cercetă cu privirea rufe de bambus de pe malul cel mai apropiat.

93

Apa de dimineață

* 1 *

Cînd fiul său îi spusese, la Anul Nou, că pîrîul îi albea, bătrînul răspunsese că la vîrsta lui pîrîul albește de la o zi la alta, ba uneori chiar vîzînd cu ochii. Se gîndea la Kitamoto. O bună parte dintre foștii lui colegi de studenție, acum sexagenari, eșuaseră în viață, în timpul războiului sau după aceea. Eșuare teribilă, căci la cincizeci de ani omul ajunge să fie cineva, iar redresarea e atunci mult mai grea! Acești oameni aparțineau apoi generației care-și văzuse fiii pierînd în război.

Kitamoto pierduse și el trei copii. După conversiunea industriei de război, Kitamoto, care era inginer, s-a pomenit fără serviciu.

Unul din vechii lui prieteni, făcîndu-i o vizită lui Shingo, la birou, îi povestise următoarea întîmplare:

"Se zice că a înnebunit tot smulgîndu-și de pe cap firele albe de păr. Nemaducîndu-se la slujbă, deci avînd destul de mult timp liber, își smulgea firele albe, desigur ca să se distreze. Cel puțin așa socotea la început familia lui,

cș e o manie fșrș urmșri î un lucru ce nu trebuie luat î n serios. Totuși, Kitamoto se așeza î n fiecare zi î n fașa oglinzii și se studia î ndelung. Locul pe care-l cursșase î n ajun, albea din nou a doua zi. Pșrul alb era, de fapt, mult prea numeros ca sș poaș fi smuls tot, fir cu fir. ședinșele î n fașa oglinzii se prelungeau de la o zi la alta. Nimeni nu-l mai vedea umblînd prin casș. î Ah, iar s-a dus la oglindș!" Dacș se retrșgea o clipș, se î ntoarcea numaidecît la loc, neliniștit. și nu mai contenea cu smulsul pșrului.

94

î Atunci cum de n-a rșmas chel completș î ntrebș Shingo, cșruia î i venea sș rîdș.

î Eh, nu-i de rîs! Nu i-a mai rșmas nici un fir negru pe cap!

Shingo fșcu și mai mare haz.

î Ia gîhdește-te! Nu-ti spun baliverne! Prietenul î l privea pe Shingo drept î n ochi: Cu cît î și smulgea perii albi, cu atît capul î i albea mai tare, aș mi s-a spus. El smulgea unul, și alte fire albeau î n jur. î și scruta chipul cu o privire greu de definit... Pșrul î se rșrise de tot.

Shingo î și stșpîni ilaritatea:

î și nevasta l-a lșsat aș a, fșrș sș-i spunș nimicș î ncearcș el sș î ntrebe, dar prietenul continuș cu un aer grav:

î Iatș-l deci pe Kitamoto al nostru aproape chel. De fapt, cele trei fire care i-au mai rșmas erau albe ca neaua.

î Dar nu-l dureaș

î Cînd și le smulgeaș Apuca unul cîte unul, avînd grijș sș nu prindș vreunul negru, aș cș, î n felul acesta, nu-l durea. Numai cș, dupș ce-ai smuls atîta pșr, pielea capului suferș, devine foarte sensibilș. Nu sîngereazș, dar craniul se cojește, se î nroșește, se umflș. Pînș la urmș l-au internat. Pușinele fire ce i-au mai rșmas, Kitamoto și le-a smuls la spital. Te-apucș fiorii nu-i aș aș Ce obsesie î ngrozitoare!... Omul nu voia sș î mbșrîneascș, din contra, voia sș î ntinereascș. Nu se poate totuși spune dacș a î nceput sș-și smulgș pșrul fiindcș î nnebunise, sau dacș a î nnebunit fiindcș î și smulgea pșrul.

î Dar, mș rog, s-a fșcut bineș

î S-a fșcut bine. A fost un miracol; pe creștetul gol-goluș, au î nceput sș-i creascș iar fire de pșr negru.

Shingo se porni sș rîdș.

î Strașnicș poveste!

î Nu-i poveste, i-o î ntoarse prietenul sșu, foarte serios.

Se pare cș reîntinerim mult dacș ne pierdem minșile. și se uitș la capul lui Shingo. î n ce mș privește, nu mai am șanse, dar la tine toate speranșele sînt î ndreptșșite.

Acest prieten era foarte chel.

95

î Ar trebui, poate, sș î ncep și eu sș-mi smulg pșrulș zise Shingo.

încearcă, dar tu n-o sș pui atîta pasiune în asta, ca sș și-l smulgi de tot.

î Nu. De altminteri, pe mine pșrul alb nu mș face sș sufșr. și nici nu șin morșisș sș rșmîn cu pșrul negru.

î Asta fiindcș situașia ta e stabilș. Tu ai plutit liniștit printre dezastre și printre suferinșele a milioane de oameni.

î Nu e tocmai atît de simplu, zise Shingo. I-ai fi putut spune lui Kitamoto cș e mai ușor sș-și vopseascș pșrul, decît sș și-l smulgș la nesfîrșit.

î Ar fi fost o minciunș. Dacș își pui în gînd sș te amșgești cu minciuni, atunci miracolul nu se mai produce.

î Dupș cîte știu, Kitamoto a murit. Așa cș, chiar dacș miracolul de care vorbești tu se întîmplș, chiar dacș pșrul reîntinerește...

î Ai fost la înmormîntarea luiș

î Pe vremea aceea n-am putut fi înștiinșat. Am aflat de moartea lui cînd situașia s-a mai îndreptat pușin, dupș rșzboi. La drept vorbind, fiindcș era în perioada cea mai cumplitș a bombardamentelor, nici nu m-aș fi dus la Tokyo.

î Un miracol împotriva naturii nu poate sș dureze. Kitamoto s-a revoltat contra scurgerii anilor, contra fatalitșșii decșderii. Se poate, dar eu concep fatalitatea într-alt fel. Pșrul lui a înnegrit din nou, dar în schimb viașsa nu i s-a prelungit. Ba chiar, cu cît a depus o energie mai fantasticș pentru ca pșrul negru sș-i creascș în locul celui alb, cu atît șirul zilelor i s-a scurtat. Oricum ar fi, omul șsta și-a jucat viașsa în aceastș aventurș, iar noi nu putem sș rșmînem nepșșș-tori.

Prietenul lui Shingo dșdu din cap ca pentru a-și întșri vorbele. Pe creștetul lui șuvișe subșiri de pșr pieptșnate peste chelie formau o micș banderolș albș.

î Toate persoanele pe care le întîlnesc acum au pșrul alb. Eu însumi nu aveam atîta în timpul rșzboiului, dar pe urmș...

96

Shingo nu luase povestirea prietenului sșu drept adevșratș sutș la sutș, ci mai mult ca o anecdotș pe marginea cșreia celșlalt brodase din belșug.

Cît despre moartea lui Kitamoto, aceasta era un fapt împlinit, deoarece Shingo aflase despre ea mai demult, din altș parte.

Dupș plecarea prietenului sșu, Shingo, gîndindu-se la aceastș întîmplare, fșcu un șir de reflecșii bizare. Moartea lui Kitamoto nu putea fi pusș la îndoialș; i se pșrea de asemenea cu putinșș ca pșrul alb al lui Kitamoto sș fi fost înlouit cu unul negru. Dacș e adevșrat cș Kitamoto era nebun, fșrș îndoialș e adevșrat și cș el și-a smuls mai înainte tot pșrul de pe cap. Dacș e adevșrat cș și-a smuls tot pșrul, fșrș îndoialș e adevșrat cș pșrul îi albea în timp ce se privea în oglindș. Atunci, de ce n-ar fi și povestea prietenului

sșu adevșratș de la un cap la altulș Bștrînul se simti strș-puns de un fior.

Î Am uitat sș-1 întreb cum arșta Kitamoto dupș ce murise și dacș pșrul îi era negru sau alb.

În timp ce fșcea aceste reflecșii, Shingo începu sș rîdș, însș nici vorbele lui, nici rîsul nu puteau fi auzite; el era singurul care se auzea vorbind și rîzînd.

Chiar dacș cele auzite erau adevșrate și neînflorite, așă cum le spusese prietenul sșu, se simșea totuși parodia. Un bștrîn vorbind despre moartea altui bștrîn în batjocurș și cu cruzime! Întîlnirea îi lșșș lui Shingo o senzașie neplșcutș. Dintre fșștii colegi ai lui Shingo, doi muriserș de o moarte curioașș: Mizuta si Kitamoto. Primul, mort pe neașteptate într-un hotel termal, însouit de o femeie tînșrș; la sfîrșitul anului trecut, Shingo se vșzuse silit sș cumpere niște mșști no pe care le lșșase defunctul. Cît despre Kitamoto, Shingo se pomenise cș o are în preajma sa pe Tanizaki Eiko datoritș lui.

Mizuta murise dupș rșzboi, astfel cș Shingo putuse sș asiste la înmormîntarea lui, dar moartea lui Kitamoto, în timpul bombardamentelor, nu-i fusese anunșatș decît mult mai tîrziu.

97

Cînd Tanizaki Eiko se prezentase cu o scrisoare de recomandare din partea fiicei lui Kitamoto, Shingo descoperise cș familia defunctului se stabilise în provincia Gifu, dupș evacuare.

Eiko se dșduse drept colegș de clasș cu fiica lui Kitamoto, dar recomandarea acesteia îl surprinsese mult pe Shingo, care n-o întîlnise niciodatș; nici Eiko n-o vșzuse de la rșzboi înceace. Shingo le gșsea pe fete cam flurșturatice. Dacș nevas-ta lui Kitamoto își amintise, la cererea fiicei sale, de Shingo, de ce nu i-a scris ea însșșșș

Shingo nu luase prea în serios acea scrisoare de recomandare. Cînd se prezentase Eiko, o fatș slșbușș, îi fșcu impresia cș e cam zvșșșiatș. Totuși o angaja și o repartiza la biroul sșu. Fata a lucrat acolo trei ani. Trei ani e pușin, dar pentru vîrsta lui Eiko e destul de mult, avea sș-și spunș mai tîrziu Shingo.

În acești trei ani Eiko s-a dus sș danseze cu Shuichi î lucru, altfel, destul de normal î dar ea a intrat si în casa metresei fiului sșu. Shingo însuși s-a dus sș vadș acea casș condus de ea. Toate acestea pșreau sș fi devenit o povarș pentru fatș, care din pricina asta voia sș plece de la biroul lor.

Shingo nu discutase niciodatș cu ea despre Kitamoto.

Ea nu știa probabil nimic despre nebunia ce-1 lovise pe tatșl prietenei sale; cele douș fete nu puteau fi atît de apropiate, încît Eiko sș se fi amestecat în familia lui Kitamoto. Shingo o socotea cam zvînturatecș, dar, dupș plecarea ei,

își dădu seama că era înzestrată cu o bună doză de conștiință și de bunăvoință. Și în plus cu un fel de puritate, fiindcă nu era încă mârțoasă.

2

Î Tată, te-ai și sculat?

Kikuko vărsă apa pe care o folosea la spălat, apoi își scurge curg în chiuvetă alta rece pentru Shingo.

98

Câteva picături de sânge căzură în această apă, diluându-se în ea, căpătând o culoare spălăcită.

Shingo își aminti deodată ziua când el scuirose sânge. Sângele lui Kikuko i se pără însă mai frumos. Credea că e o ușoară hemoptizie, dar nu era decât o sîngerare din nas.

Kikuko apăsa cu un prosop pe nări.

Î Capul pe spate! Capul pe spate! Shingo o cuprinse cu brașul, însă ea, ca și cum s-ar fi desprins, se aplecă înainte.

El o apucă de umăr ca s-o șie, apoi îi puse mîna pe frunte și o întoarse cu fața în sus.

Î Lasă, tată. Scuză-mă!

Spunînd acestea, un firisor de sânge îi curse din palmă spre cot.

Î Nu te mișca. Așază-te aici, apoi ai să te întinzi puțin.

Susținută de socrul ei, Kikuko se lăsa jos, sprijinindu-se de perete.

Î Întinde-te, repetă Shingo.

Nemișcată, cu ochii închiși, cu fața lividă, de parcă ar fi leșinat, tînșra femeie pșrea neprihănită, o copilă resemnată. Shingo observă mica cicatrice la rădăcina părului, pe fruntea ei.

Î Gata? După ce se va opri sângele, ai să te duci să te odihnești în camera ta.

Î Acum mă simt bine, zice ea ștergîndu-și nasul cu prosopul. Chiuveta e murdară, vreau s-o curăț.

Î Nu e nevoie.

Shingo se grăbi s-o golească, gîndindu-se la culoarea sîngelui, descompus, spălăcit, de pe fund. Fără a mai folosi castronul, își vîrî mîinile sub robinet, să se bîrbiească, îi trecu prin gînd s-o trezească pe soșia lui ca să aibă grijă de Kikuko, dar își spuse că acestea nu i-ar face plăcere să se arate în fața soacrei sale în starea asta.

Sângele aproape tănșise din nasul tinerei femei, dar Shingo văzuse parcă șîșnind însăși suferinșă ei.

Trecu pe lîngă bîtrîn, care se pieptșna în fața oglinzii.

Î Kikuko!

Î Da?

99

Întoarse capul spre el, în timp ce-și continua drumul spre bucătărie. Apoi aduse o lopșșică. Shingo văzu izbucnind câteva flăcărui. Ea punea cărbuni aprinși în kotatsu din sufragerie.

Shingo, cutremurat, lșșș sș-i scape o exclamașie; își aduse aminte cș uitase de fiica lui. Sufrageria era încș în întuneric din cauzș cș Fusako dormea cu cele două fetișe în camera de alșturi, astfel cș nu fuseserș deschise obloanele exterioare. Nu era nevoie s-o deranjeze pe bștrînș ca s-o ajute pe Kikuko, deoarece Fusako se afla acolo. Dar el se gîndise la bștrînș și nu la fatș. Era curios. Dupș ce se așezș lîngș kotatsu, Kikuko îi aduse ceaiul fierbinte.

î Ai ameșeliș

î Pușin.

î Atunci odihnește-te în dimineașă asta. De altfel, e încș devreme.

î Mai bine sș mș mișc. Sîngele s-a oprit la frig, cîhd m-am dus sș iau ziarele. și apoi, se zice cș dacș unei femei îi curge sînge din nas, nu e nimic, rșspunse Kikuko pe un ton potolit, în dimineașă asta e frig, tatș. De ce te-ai sculat așă devremeș

î Nu știi. M-am trezit cu mult înainte de a bate clopotul de la templu. El bate la ora șase, iarna ca și vara.

Cu toate cș Shingo se sculase primul, plecș în oraș în urma lui Shuichi. Așă avea el obiceiul în anotimpul urît. La prînz îl invitș pe fiul sșu într-un restaurant din cartierul european.

î Ai observat cicatricea pe care o are Kikuko pe frunteș

î Bineînșeles.

î Dupș cum știi, nașterea ei a fost grea și doctorul a trebuit s-o tragș cu cleștele. N-as spune cș semnul acela e o urmș a chinurilor venirii ei pe lume, înșș cicatricile apar numai atunci cînd ea e supșratș.

î Ca azi dimineașșș

î Da.

100

î Probabil era supșratș din pricina sîngelui care i-a curs din nas. Cînd are o minș proașș, cicatricea se pronunșș într-adevșr.

Kikuko îi vorbise așadar lui Shuichi despre accidentul ei, fșrș ca Shingo sș știe. Asta îi produse bștrînului o oarecare decepșie.

î încș de asearș Kikuko nu putea sș doarmș, fșcu Shingo. Shuichi încrunț sprîncenele și țșcu timp de o clipș.

î Tatș, n-ai nici un motiv sș te îngrijești atîta de ea; la urma urmei, nu e fiica dumitale.

î Nu-i fiica mea, ziciș Dar e nevasta ta!

î Tocmai! N-ai nici un motiv sș te îngrijești atîta de nevasta fiului dumitale.

î Ce vrei sș spui cu astaș

Shuichi nu rșspunse.

3

Intrînd în camera de primire de la birou, Shingo o gșsi

pe fosta lui secretarș așezatș pe un scaun și o necunoscutș stind în picioare lîngș ea.

Î Iatș atîta vreme de cînd nu v-am mai vșzut, zise Eiko, în loc de orice alt preambul. S-a fșcut cald...

Pșrea mai împlinitș la fașș, se farda mai mult ca înainte.

Shingo își aminti de sîinii ei pe care i-ar fi putut șine în podul palmei, atunci cînd o dusesese la dans.

Î Dînsa e doamna Ikeda, de care v-am... în timp ce-o prezenta pe prietena ei, Eiko avea niște priviri rugștoare, gata parcș sș izbucneascș în lacrimi î expresie obișnuitș în momentele sale de seriozitate.

Î A, da! Ogata.

Shingo n-avea totuși de gînd sș-i spunș acestei femei: "Vș mulșumesc pentru grija pe care i-o purtași fiului meu!"

Î Doamna Ikeda nu voia sș vinș. Zicea cș n-are nici un rost, dar am rugat-o eu.

Î Așăș Bine. Apoi adresîndu-se lui Eiko: Vș convine aiciș Putem sș ieșim, sș mergem în altș parte.

101

Eiko se uitș la prietena ei cu o privire întrebștoare.

Î Putem sta și aici, rșspunse aceasta fșrș blîndeșe.

Într-adevșr, Shingo era foarte încurcat. Secretara lui îi propusesese odatș sș i-o prezinte pe prietena metresei lui Shuichi, dar el n-o luase în serios. Dupș douș luni de la plecarea ei din serviciu, Eiko se șinea de cuvînt. Shingo fu luat prin surprindere.

Îndrșgostișii se hotșrșiserș, în sfîrșit, sș rupș legșturaș Shingo aștepta ca Eiko sau doamna Ikeda sș înceapș sș spunș ceva.

Î Dacș am venit, zise aceasta din urmș pe un ton ce lșsa sș se vadș cș e nemulșumitș, e fiindeș Eiko a stșruit atît de mult. Eu nu socoteam necesar. Dar, de vreme ce sînt aici, sș vș spun: de mult o tot sfștuiesc pe Kinuko mai bine sș se despartș de domnul Shuichi. Dacș e vorba sș joc vreun rol în despșrșirea lor, o voi face.

Î Perfect.

Î Eiko vș pșstreazș multș recunoștinșș și apoi e înduioșatș de soșia domnului Shuichi.

Î Fiindeș e o femeie cumsecade, adșugș fata.

Î Orice-ar spune Eiko în convorbirile ei cu Kinuko, în zilele noastre sînt pușine femei care se retrag fiindeș soșia domnului e o persoanș cumsecade. ÎConsimt sș las bșrbatul care nu e al meu, dar sș mi-l redași pe al meu, care a murit în rșzboi", iatș cum îmi rșspundea la început Kinuko. ÎDacș el mi-ar fi înapoiat viu, i-as acorda toatș libertatea, chiar sș aibș aventuri; chiar sș-și ia o metresș. Ce ziciș" Iatș ce-mi cerea ea. Si eu mi-am pierdut soșul în rșzboi, așa cș o îndeleg bine. Kinuko spune: îNoi am îndurat absenșa bșrbașilor noștri cînd s-au dus la rșzboi, apoi au murit acolo. Ce-o sș devenim acumș Cînd Shuichi vine sș mș vadș, n-are a se

teme de nimic, viașă nu-i e ameninșată de nimeni, poate
șș plece de aici șșnștos și teafșr. E adevșratș"

Shingo rîse albastru.

îChiar dacș soșia lui e o persoanș cumsecade, ea nu si-a
pierdut bșrbatul în rșzboi, așă cș...

î E un fel cam dur de-a pune problema!

102

î Așă spune ea cînd se îmbatș și începe șș plîngș. Bea
împreunș cu Shuichi, apoi îi spune: îHai, du-te acasș, spu-
ne-i nevetei tale cș ea nu știe ce înseamnș șș-și vezi bșrbatul
plecînd în rșzboi. Tu, tu ai un soș care e obligat șș se întoarçș
la tine. Așă șș-i spui!" î îDa, am șș-i spun!" Si eu sînt în
aceeași situașie, în iubirea vșduvelor de rșzboi nu intrș oare
și o anume cruzimeș

î Adicșș

î Bșrbașii, si chiar Shuichi, sînt groaznici cînd se îmbatș.
El se poartș foarte violent cu Kinuko. O silește șș cînte, ei
nu-i place. Eu sînt mai slabș, cînt uneori cu jumștate de glas,
și-l potolesc. Altfel ne-ar face de rîs fașș de toti vecinii... Cînd
mș pune șș cînt, mș înfurii pe el, mș simt jignitș. Nu zic
cș apucșturile lui urîte se datoresc numai beșiei, poate sînt
apucșturi din vreme de rșzboi. Shuichi nu s-a distrat și el
cu tot felul de femei pe frontș Cînd vșd aceste zvșșșieli, ele
mș fac șș mș gîndesc la propriul meu soș, care se distra
poate la fel; apoi a fost ucis. Inima mi se strînge, mintea mi
se înceșoșează. Cum șș vș explicș îmi creez iluzia cș sînt o
femeie cu care petrece bșrbatul meu. Cînt cîntece îngrozi-
toare și plîng. Mai tîrziu i-am povestit toate astea lui Kinuko.
Ea mi-a rșspuns cș nu crede șș se fi întîmplat așă si cu bșr-
batul ei, dar pînș la urmș... De-atunci, de cîte ori Shuichi
mș pune șș cînt, Kinuko începe șș plîngș si ea.

Chipul lui Shingo se întunecș la auzul acestei povesti
morbide.

î Ar trebui șș puneși capșt la toate astea. Pentru binele
dumitale însșșși.

î E adevșrat, cînd Shuichi pleacș, Kinuko îmi spune
uneori pe un ton grav: îO șș ne facem de rîsul lumii dacș
o s-o șinem așă." Dar dacș îmi vorbește astfel, atunci de ce
n-o rupe cu elș Se teme cumva șș nu cadș și mai jos dupș
rupturșș O femeie...

î Ei, nu! interveni Eiko.

î Firește cș nu, deoarece ea are de lucru. Eiko știe.

î Da.

î Ceea ce vedeși pe mine e fșcut de ea, zise doamna
Ikeda, arștînd cu o mișcare îmbrçșșmintea de pe dînsa. E

103

ajutoarea șefului de atelier. Toatș lumea are o pșrere bunș
despre ea, deoarece arunci cînd a cerut șș fie angajatș Eiko,
a fost primitș imediat.

î Lucrezi în același atelierș întrebș Shingo, surprins, ui-

tîndu-se la Eiko.

Fata înșlșș fruntea și roși pușin.

Intraș la același atelier de croitorie ca și amanta lui Shuichi, ba chiar datoritș acesteia, fata o aduce azi la el pe doamna Ikeda.. Shingo nu înșelegea de ce fșcea aceasta.

Î îmi închipui deci cș Kinuko nu-i dș prea multe griji

lui Shuichi din pricina banilor, zise doamna Ikeda.

Î Nu e o problemș de bani, fșcu bștrînul indignat, dar stșpînindu-se.

Doamna Ikeda, cu fașa în jos, cu mîinile puse pe genunchi, continuș:

Î Cînd o vșd pe Kinuko maltrataș de Shuichi, iatș ce spun: Omul acesta s-a întors și el rșnit. E un soldat rșnit în inimș. Așa cș... Aici, vorbitoarea ridicș fașa. N-ar putea trși departe de dumnevoastrșș îmi spun uneori, dupș ce-am stat și-am reflectat bine, cș dacș ar locui singur cu soșia lui, s-ar desșrși poate de Kinuko.

Î Am șș mș gîndesc la asta, rșspunse bștrînul înșltind capul.

Cu toate cș era iritat de tonul autoritar al acestei vizita-toare, nu se putea împiedica șș nu-i dea dreptate.

4

Shingo nu voia șș-i cearș nimic acestei doamne Ikeda; el nu avea nimic șș-i spunș, astfel cș se mulșumi numai s-o asculte.

În ce-o privea pe aceastș femeie, ea nu șinea șș-l vadș pe el în pozișia omului care cere ceva, dar dacș el nu-și arșta gîndurile fașș de ea, intervenșia sa ar fi fost zadarnicș. El trebuia șș recunoașcș mșcar cș doamna Dceda vorbise bine. În aparenșș își ceruse scuze pentru Kinuko, și totuși fșcuse mai mult decît atît.

104

Shingo avea impresia cș trebuie șș le mulșumeașcș celor douș femei; vizita lor nu trezise în el nici cea mai micș bș-nuiaș, nici cel mai mic gînd ascuns.

Totuși, nu era cumva atins în orgoliul luiș Plecînd de la birou, se duse la un banchet pe care-l organizase întreprin-derea sa. Tocmai se așeza pe locul lui, cînd o gheișș îi șopti cîteva cuvinte la ureche.

Î Cumș Sînt surd, n-aud! fșcu el pe un ton întșrîtat.

O apucș de umșr, dar îi dșdu numaidecît drumul.

Î M-ași strîns prea tare, mș doare, scînci gheișa, frecîndu-și umșrul.

Fiindcș Shingo fșcea o mutrș jenatș, ea îl trase în coridor:

Î Veniși o clipș aici, îi zise.

Se întoarse acasș pe la orele unsprezece seara, dar fiul șșu nu venise înșș.

Î A, te-ai întorsș

în odaia de lîngș sufragerie, Fusako alșpta copilul; ea ridicș fașa, cu capul sprijinit într-un cot.

Î Da, iată-mă.

Shingo își îndreptă ochii spre ea.

Î Satoko doarme.

Î Da, cea mare s-a culcat. Știi ce m-a întrebat: "Mamă, ce face mai mult, zece mii de yen, sau un milion? Spune-mi ce face mai mult?" Noi am pufnit în râs. Eu i-am spus și-l întrebe pe bunicul, când s-o întoarce, dar ea a adormit.

Î Poftim! Zece mii de yen dinaintea de război și un milion de după război! rosti bătrânul, rîzînd. Kikuko, dă-mi, dacă vrei, un pahar cu apă.

Î Da. Apăs și-e sete și Kikuko se ridică, cu un aer întrebător.

Î Apăs de puș, nu din aceea în care s-a pus clor.

Î Bine.

Î Satoko nu era născută înainte de război. Eu nu eram mșritată, continuă și vorbească Fusako, din patul ei. De fapt, înainte sau după război, ar fi fost poate mai bine dacă nu mă mșritam.

Auzind scîrțitul pușului care se afla în spatele casei, soșia lui Shingo strigă:

105

Î Scîrțnetul pompei! Când o aud iarna mă ia cu fiori. Pentru ceaiul țu Kikuto a făcut acest țrșboi azi-dimineaș cu noaptea în cap, încît am început să tremur pînă și în pat.

Î Aș vrea ca Shuichi să se ducă și stea în altă parte cu nevasta lui, zise Shingo, vorbind cu jumătate de glas.

Î Să stea în altă parte.

Î Ar fi mai bine. Mai ales dacă Fusako o să rămînă mai multă vreme la noi...

Î Dar o să plec eu dacă e vorba să vă desprășiți, zise Fusako, pșrsindu-și patul pentru a veni mai aproape. Eu sînt cea care trebuie să trșiasc la casa mea, nu-i așa?

Î Asta n-are nici o legătură cu tine, îi aruncă tatăl ei.

Î Ba tocmai, că are. Aihara mi-a spus că am un caracter urît fiindcă tatăl meu nu mă iubește. Mi se ridicase un nod în gît și nu-i puteam răspunde, înșă niciodată n-am fost jignită mai rău.

Î Încetător! Pușin calm... La treizeci de ani...

Î Ah, nu pot să mă calmez! șuieră Fusako, strîngîndu-și chimonoul în jurul frumosului ei piept.

Shingo se ridică în picioare cu un aer obosit.

Î Haidem la culcare, mamă!

Kikuko, tinînd o frunză mare de copac într-o mînă, îi adu-se paharul cu apă. Shingo, în picioare, îl bău cu sete.

Î Ce-i asta? o întrebă el.

Î O frunză tînșă de moșmon. E lună nouă. Am zșrit ceva alb în fașă pușului și m-am dus să văd: erau frunze de moșmon, care au crescut mari.

Î Ce școlșrișș! o ironiză Fusako.

106

Glasul în noapte

1

Shingo se trezi din somn la auzul unei voci; pșrea cș
geme cineva.

Om sau cțineș Nu izbuti sș facș distincșie. La început,
luș acest zgomot drept urletul unui cține.

Teru sș fie oare pe moarteș Sș fi fost otrșvitiș de carevaș
Pulsul lui Shingo se accelereș brusc: "Oh!" gemu el, apș-
sindu-și mîna pe piept. Se temea de o crizș cardiacș.

Odatș trezit, lucid, bștrînul înșelese cș nu era cține, ci un
om, un om parcș strîns de gît, cu limba paralizatș în gurș.

Shingo se cutremurș: undeva se întîmpla o agresiune.

Î Ascult! Ascult! se auzea vocea, într-un geamșt înșbu-
șit, dezarticulat.

ÎAscult!" în ghearele morșii, victima voia sș audș rugile
sau poruncile agresoruluiș

Toatș zarva asta se petrecea la ușș. Un om se zbștea acolo.

Bștrînul ridicș umerii, pregștindu-se sș se scoale.

Î Kikuko! Kikuko!

Recunoscū glasul lui Shuichi, care o chema pe soșia lui,
cu limba împleticitș, fșrș a izbuti sș-i rosteascș numele în-
treg. Probabil cș era beat turtș.

Obosit, Shingo își lșșș capul sș-i cadș din nou pe pernș.

Inima lui bștea ca o tobș. Își ridicș ușor palma deasupra gurii
și încereș sș-și controleze respirașia.

Î Kikuko! Kikuko!

S-ar fi zis cș în loc sș batș cu pumnul în ușș, Shuichi o
împingea cu tot trupul lui ce se bșlșbșnea.

Shingo ar fi vrut sș-i deschidș, dupș ce își recapștș rșsu-
flarea, dar își dșdu numaidecît seama cș n-ar fi fșcut bine.

107

Shuichi o chema pe Kikuko cu o tandreșe și o melancolie
mișcștoare, cu o voce îndureratș: un geamșt de copil, care,
sub povara unei mari suferinșe sau în primejdie de moarte,
o cheamș pe mama lui; un strigșt ieșind din adîncurile tul-
buri ale pșcatului. Cu inima dezvșluitș pînș la deznșdej-
de, Shuichi fșcea pe copilul rșsfșșat spre a o înduioșă pe
soșia lui. Poate si pentru a cșuta o iertare în beșia lui, gîndin-
du-se cș nevasta nu-l va auzi. în felul lui, avea un cult pen-
tru Kikuko.

Î Kikuko! Kikuko!

Tristeșea lui Shuichi se transmitea si tatșlui sșu. ÎAm
chemat-o oare eu vreodatș pe nevasta mea, cu patima asta
deznșdșjduitșș" se întrebș Shingo. Firește, el nu cunoscuse
niciodatș durerile care trebuie cș-1 chinuie uneori pe Shuichi
pe cîmpurile de luptș din afara familiei.

Shingo așinti urechea, dorind ca tînșra femeie sș se tre-
zeascș si totodatș rușinat la gîndul cș ea aude vocea asta
plîngșreașș. Își spunea cș, dacș cea tînșra nu se scoalș, are
s-o deștepte pe Yasuko. Dar sș se scoale odatș!

împinse cu vârful piciorului sticla cu apă caldă, aruncând-o spre capștul patului.

Nu cumva inima îi bătea atât de tare fiindcă pusese o sticlă de apă caldă la picioare, deși afară se zvonea acum de primăvară?

Această sticlă i-o pregătise Kikuko. I-o cerea el însuși din când în când, căci, pregătită de nuna ei, își pștra căldura mai multă vreme, iar dopul era mai bine pus.

Yasuko, din încșșșinare, sau fiindcă se șinea bine chiar la vârsta ei, nu folosea niciodată așa ceva. Picioarele ei erau mereu calde, între cincizeci și șaizeci de ani Shingo se încșlzea lipindu-se de soșia lui, dar de câșiva ani el se depșrta de dînsa, iar ea nu-si apropia deloc picioarele de sticla încșlzită.

Î Kikuko! Kikuko!

Se auzea încș băștînd la ușă. Shingo aprinse lampa de lîngă cășștîi și se uită la ceas. Era aproape două și jumătate dimineașă. Ultimul tren pe linia Yokosuka ajunge înainte

108
de ora unu la Kamakura. Shuichi probabil că a întîrziat în vreo cărciumă din fașă gșrii.

Judecînd după vocea lui, legătura cu femeia de la Tokyo n-are să mai dureze mult, gîndi Shingo.

Kikuko se sculă și ieși prin bucșșrie. Ușurat, băștrînul stinse veioza și murmură, ca și cum s-ar fi adresat lui Kikuko: "Îlăș-1!"

Pesemne că Shuichi s-a agșșat de soșia lui, ca să poată merge, căci ea strigă:

Î Au! Mă doare! Lăș-mă! Mă tragi de pșr cu mîna stingă!

Î Ah!

În bucșșrie se împiedică și cășzură amîndoi pe pardoseală.

Î Ei, hai, stai liniștit! Pe genunchii mei! Dacă bei prea mult și se umflă picioarele!

Î Picioarele meleș! Mincinoase!

Probabil că Kikuko șinea picioarele lui Shuichi pe genunchii ei, ca să-1 descalșe.

Îl ierta! Shingo putea fi liniștit în privinșă asta. Poate că tînșra femeie se bucura chiar că are prilejul să-1 ierte! Poate că ea înșelesese foarte bine chemșrile de afară ale lui Shuichi! Oricum ar fi, soșul ei se întorcea beat din casa metresei lui și, totuși, ea îi șinea picioarele în poală și-1 descșlșă. Afîta încșduinșș îl mișcă adînc pe Shingo.

După ce-și adormi soșul, Kikuko se duse să închidă ușă de la bucșșrie. Niște sforșituri ajunseră pînș la urechea lui Shingo; fiul său dormea buștean.

și arunci care putea să fie situașia acelei Kinuko pe care Shuichi o silea să-i șie tovșrșșie la beșile saleș. Așa femeie la care se zicea că se îmbată el, pe care o brutaliza și o fșcea

sș plîngșș

Afarș de asta, de cînd Shuichi o cunoștea pe cealaltș, șoldurile lui Kikuko se rotunjiserș, cu toate cș uneori se fșcea palidș la fașș.

109

2

Sforșitul puternic al lui Shuichi se opri deodatș, dar Shingo nu mai putu sș adoarmș. El se întreba dacș obiceiul de a sforși al lui Yasuko nu-l molipsise și pe fiul lor î dar nu, nu putea sș fie asta, ci era pur si simplu efectul beșiei. De cîteva zile, Shingo n-o mai auzise pe soșia lui sforșind. Dormea de bunș seamș mai bine cînd în casș era mai rș-coare.

A doua zi dupș aceastș noapte de insomnie, memoria lui Shingo se dovedi încș și mai deficitarș, fenomen penibil, ce-i provoca accese de sensibilitate exasperantș.

Chiar și în noaptea aceea, nu oare dintr-un sentimentalism prea mare i se pșruse cș simte atîta pasiune în chemș-rile fiului sșuș Shuichi nu vorbea așa numai fiindcș i se încurca limba în gurș! Poate cș el nu ascundea nici o remuș-care în gesturile lui de beșiv. A simșî dragoste, durere, în acea voce tulbure si greoaie, nu înseamnș oare a-i atribui fiului sșu sentimente pe care el dorea sș le vadș manifestîndu-se la Shuichiș

Oricum, Shingo, auzindu-l strigînd astfel, îl absolvi de orice pșcat și presupuse cș și tînșra femeie îl iartș la rîndul ei. Era, bștrînul își dșdea seama de asta, o reacșie de egoism pșrintesc, în ciuda dorinșei lui de a se arșta bun fașș de norș-sa, i se pșru cș, de fapt, trecînd peste toate, lua apșrarea fiului sșu.

Shuichi era o fiinșș nemernicș: dupș ce se îmbștase la metresa lui, venise sș batș la ușa casei lui.

Dacș, din întîmplare, i-ar fi deschis Shingo, bștrînul l-ar fi fixat cu privirea și fiul s-ar fi dezmeticit imediat. E mai bine cș i-a deschis Kikuko. Shuichi a putut sș intre în casș sprijinindu-se de umșrul șotiei lui; așadar, Kikuko, victima, l-a iertat.

Kikuko n-avea mai mult de doușzeci de ani. Ca sș ajunsș la vîrsta socrilor ei împșrșind viașă cu un asemenea soș, cîte jigniri repetate va trebui sș îndure din partea luiș Va fi ea în stare sș-l ierte mereuș

110

Viașă conjugalș e o mlaștinș îngrozitoare, în care se împotmolesc acșiunile rele ale unuia sau ale altuia. Dragostea lui Kinuko pentru Shuichi, dragostea lui Shingo pentru Kikuko, vor fi ele înghișite într-o zi î fșrș sș lase urme î în mlaștina care era cșșștoria lui Shuichi și Kikukoș Shingo socoti cș e bunș aceastș nouș legislașie conform cșreia unitatea familialș e asiguratș de cuplu, iar nu, ca înainte, de grupul format din pșrinșî și copii.

În scurt, mlaștina conjugală, zise el. Shuichi trebuie să trăiască la casa lui."

E semnul caracteristic al vârstei lui obiceiul ăsta de a vorbi singur. După părerea lui, la această vârstă doar șotii mai sînt în stare să-și suporte jignirile reciproce; în felul acesta ei își adîncesc mocirla din jurul lor.

Luarea de atitudine a unei femei pare să înceapă arunci cînd se împotrivesc apucăturilor rele ale soșului.

Shingo simși o mîncîșime la sprîncene și se scarpîș cu degetul. Se apropia primăvara. Insomniile i se pșreau mai pușin chinuitoare decît iarna, înainte de a fi fost trezit de vocea fiului său, el fusese trezit de un vis. La început și-l amintea bine, dar dimineașă îl uitase cu totul. Bșșile de inimă să-i fi spulberat oare amintirea întregului vis?

Totuși, reșinuse două amșnunte:

O fată de paisprezece sau cincisprezece ani avortase, iatăș primul; apoi aceste cuvinte: își copila a devenit o sfîntă pentru totdeauna."

În visul lui, Shingo citea o nuvelă în care aceste cuvinte constituiau o concluzie și, paralel cu ea, acșiunea se desfășura ca într-o piesă de teatru sau ca într-un film. Bșșrînul nu juca aici nici un rol, era un simplu spectator.

O sfîntă care avortase la paisprezece sau cincisprezece ani, e destul de curios, dar era vorba de o poveste lungă și de altfel excelentă, aceea a unei iubiri între un adolescent și o fecioară. Cînd termină lectura și se trezi, se pomeni că era foarte emoșionat.

Acea fecioară nu se știa înșșrcinată și nici nu avea conștiinșă că avortase; ea se lșșase doar sedusă de un adolescent

111
de care fusese despșșrită. Astfel se înfșșșă acea intrigă, fșșș nimic care să nu fie firesc și curat.

Un vis, odată uitat, nu mai poate fi recompus. De altfel, sentimentul pe care-l încerca bșșrînul la lectura acestei povești fșșea și el parte din vis.

Acea fecioară va fi trebuit să rșșpundă la un nume, probabil că i-a văzut și fașă, dar din ea nu mai rșșmșese decît o vagă impresie a dimensiunilor corpului ei sau, mai bine zis, a micimii staturii sale. Probabil că purta un chimonou.

Shingo se întrebă dacă nu întrevșzuse în acea copilă imaginea frumoasei surori a lui Yasuko, dar i se pșru că nu.

Originea acestui vis se gșșea pur și simplu într-un articol din ziarul de seară, din ajun:

O FATĂ NAȘTE DOI GEMENI. TULBURȘTOAREA PRIMȘVARȘ DIN AOMORI.

Sub acest titlu cu litere mari se puteau citi urmștoarele:
În după ancheta întreprinsă de Serviciul sanitar al Prefecturii Aomori, printre persoanele care au avortat în cadrul legii eugeniste, în sus-numita prefectură, se numșrau cinci fete de cincisprezece ani, trei de paisprezece ani, una de trei-

sprezece ani, și patru sute avînd între șaisprezece și optsprezece ani, adică fiind încă de vîrstă școlară. Dintre acestea din urmă, 20% frecventează liceul. Cît despre elevele de gimnaziu, ele au domiciliul: una la Hirosaki, una la Aomori, patru la Minamitsugaru, una la Kitatsugaru. În plus, din pricina lipsei de cunoștințe în materie ginecologică, 2% au decedat, 2,5% sînt grav bolnave. Iată, după datele care se cunosc, cumplitul rezultat. Dar sînt motive de îngrijorare și mai mare prin aceea că alte tinere mame, tratate clandestin de persoane necalificate, își pierd neconștient viața.

Cît despre nașteri, s-au depistat patru cazuri, în luna februarie c.r., o elevă de paisprezece ani, în clasa a doua de gimnaziu, a fost apucată subit de dureri și a născut doi gemeni. Mama și copiii se simt bine; tînșra fată s-a întors la școală, unde urmează acum cursurile de clasa a treia. Pșrinșii ei nu știau nimic despre situația sa.

O tînșra de șaptesprezece ani, studentă în al doilea an la colegiul din Aomori, logodită cu unul din colegii ei de

112
clasă, a rămas însărcinată în vara trecută. Pșrinșii de ambele părți au făcut-o să avorteze, pe motivul că acești tineri erau încă studenți. Totuși, tînșrul a declarat: "N-a fost un joc.

Eu vreau să mă însor cu fata asta. O să ne căsătorim în curînd."

Articolul îl tulbură adînc pe Shingo, care avu și un vis, dar adolescenții din vis nu erau nici urși, nici rși. El făcuse din toate acestea o poveste de iubire pură și o canonizase pe fată în lucrul la care, înainte de a adormi, nici nu s-ar fi gîndit.

Tulburarea lui fusese transformată în ceva foarte frumos, dar în ce scop? Ca să o absolve pe fată, și totodată pe el însuși? După toate aparențele, în acest vis transpșrea o anumită intenție binevoitoare.

Sentimentele lui bune, se întrebă el, au fost detestate oare de această fantasmă? Se lșsa cumva pradă unui anumit sentimentalism? Ultima scripă de tinerețe ce pîlpîia la vîrstă lui înaintată îl făcea oare să se gîndească la iubirea pură a adolescenților?

Acest sentimentalism să-1 fi prevenit oare pe Shingo într-un sens binevoitor, spre a-1 face să distingă, în chemșrile lui Shuichi, acel urlet în care se amestecau dragostea și mîhnirea?

3

În dimineața următoare, bștrînul o auzi, din patul său, pe Kikuko scuturîndu-1 pe soșul ei ca să se deștepte. În zilele acelea Shingo se trezea foarte devreme, deși ar fi vrut să mai doarmă. Yasuko, care avea somnul bun, îl cișlea mereu la cap: "Sculatul șta de dimineață al bștrînilor nu face plăcere nimșnui, întocmai ca și obiceiul lor de a-și bșga nasul în toate celea." De fapt, el însuși gșsea că nu e

cuvios și se scoale înaintea nurorii sale. Așa că deschidea ușor zgomot ușa de la intrare, lua ziarele și le citea liniștit în pat.

113

Fiul lui probabil că se duse la baie și caute periușa de dinși. Sau avea crampe la stomac. Deoarece știa că vomea.

Kikuko alergă la bucătărie. Shingo, sculându-se, o întâlni pe coridor, în timp ce ea se întorcea.

Î Ah, tată!

Se opri în fașa lui, înroșindu-se. Dintr-un pahar pe care-l ținea în mână dreaptă căzuse câteva picături, fărâșă în doială de sake rece pentru soțul ei, căruia îi era rău după chef. Chipul fărâșă fard, pușin palid, se îmbujora; tînșra femeie i se știa bîștrînului cu ochii somnoroși, intimidată. Un surîs pudic dezgolea niște dinși frumoși între buzele naturale, fărâșă ruj. Shingo o găsi încîntătoare. În toată șșptura ei stăruia încă atîta grație copilăroasă! Shingo își aduse aminte de visul lui din ajun.

Totuși, dacă se gîndea bine, nu avea de ce să fie mirat de aceste cășștorii dintre adolescenți. Ele fuseseră numeroase, în timpurile de demult. Shingo însuși simșise o atracție pentru sora lui Yasuko pe cînd era aproape un copil.

Kikuko, surprinsă că-l vede pe socrul ei așezat la masă în sufragerie, deschise obloanele exterioare. Lumina acestei dimineți semiprimăvăratace nșvăli în odaie.

Fîșțicîș poate de această lumină vie, dar și fiindcă bîștrînul, aflat la spatele ei, o privea de acolo, tînșra femeie ridică brașele spre a-și potrivi câteva fire rșzleșe de păr.

Marele ginkgo, copacul de lîngă templu, nu-si arșta încă mugurii noi, dar, cu nșrile proaspete de dimineașș și grație calitșșii luminii, puteai aproape să spui că simșeai de pe acum mirosul florilor.

Tînșra femeie, după o toaletă scurtă și rapidă, aduse ceașca plină cu ceai din cel bun.

Î Poftim, tată, azi am întîrziat.

De cum se scula, Shingo bea o ceașcă de ceai făcut cu apă foarte fierbinte. Prepararea lui era destul de delicată. Bîștrînul avea impresia că nimeni nu se pricepe mai bine decît Kikuko la asta. Î Acest ceai, se întrebă el, să fie oare și mai bun servit de mîna unei feteșș

114

Î Sake, pentru beșiv; ceai din cel bun, pentru bîștrîn. Tu ești dșrnicia întrupașș, Kikuko! zise el mai mult în glumă.

Î Așadar, tată, știașș

Î M-a trezit din somn azi-noapte. Mai întîi am crezut că urla cășșeaua.

Î Da, da!

Femeii, așezată jos, cu fașa aplecată, știa că-i vine greu să se ridice.

î și pe mine m-a trezit, înaintea lui Kikuko, se auzi glasul lui Fusako din odaia alăturată. Strigătele acelea cumplite m-au speriat. Teru nu latră în halul ăsta.

Înainta spre sufragerie în pijama, șinînd-o pe micușă Kunitiko la sîn și dîndu-i șș sugș. La fașș era urîțș, dar avea un piept alb și bine fșcut.

î Ce șinutș! Ești cam neglijentș! mormșii Shingo.

î De nevoie, fiindcș așa e și Aihara. Cu un bșrbat dez-mșșat, cum vrei șș fiuș

Fusako trecu copilul la sînul celșlalt, apoi adșugș:

î Daç nu voiai ca fiica dumitale șș ajungș o zoioașș, f ar fi trebuit șș alegi mai bine partida pe care i-ai oferit-o.

î Bșrbașii vșd altfel lucrurile astea.

î Așa-i! Uitș-te la Shuichi!

Fusako se îndreptș spre cabinetul de toaletș.

Kikuko întinse amîndouș brașele spre ea. Mama îi dșdu copilașul cu un gest atît de repezit, cș acesta începu șș șipe; dar ea se îndeprțș fșrș șș șinș seama de nimic.

Apșru și Yasuko, dupș ce se spșlase pe fașș.

î Iatș-mș, zise ea, luînd copilul în brașe. Ce intenșii mai are taicș-suș adșugș apoi, uitîndu-se la feșișoara de la pieptul ei. De cînd s-a întors Fusako, în ultima zi a anului trecut, s-au scurs douș luni. Zici cș Fusako e neglijentș, dar tu ești acela care te arșș nepșștor în lucrurile importante, în ajutorul Anului Nou spuneai cș totul merge bine, cș despșrșirea e ca și fșcutș. Cu toate astea, nu s-a întîmplat nimic. Aihara nu ne spune nici el nimic. Cum zice Shuichi, acea Tanizaki, pe care o aveai la birou, ar fi o semivșduvș. Se poate spune cș Fusako nu e decît o semidivorșatș.

î O semivșduvșș

115

î N-a fost cșșștoritș, dar iubea un bșrbat care a murit în rșzboi.

î Pșii, în timpul rșzboiului nu era decît o copilș.

î Avea, totuși, șaisprezece sau șaptesprezece ani, dupș vechiul calendar. E normal șș fi gșșit un bșrbat la care șș-i fi rșmas inima.

Shingo aprecie expresia "un bșrbat la care șș-i fi rșmas inima" ca neașteptatș în gura soșiei lui.

Shuichi plecș fșrș șș fi luat micul dejun, probabil din cauza cș avea gura amarș, întîrziase, dupș cîte se putea vedea. Shingo mai stștu acasș pîhș la ora cînd venea prima postș. Printre scrisorile pe care i le puse dinainte Kikuko se afla una închisș, adresatș tinerei femei.

î Kikuko! Shingo o luș si i-o întinse.

De bunș seamș, Kikuko o adusese fșrș șș se uite la numele de pe plic; ea primea rar scrisori, iar acum se pșrea cș nu așteaptș nici una. Aflș numaidecît despre ce era vorba.

î E de la una din prietenele mele, care a avortat și nu se simte bine. S-a internat în spitalul universitar din Hongo.

Î Ah! Shingo își trase ochelarii spre a o vedea mai bine pe Kikuko la față. Pesemne că n-a fost îngrijitș de o moașș cu diplomș. Așă ceva e periculos!

Ce coincidenșș, articolul acela asearș si scrisoarea asta dimineașș! Fu ispitit șș-i povesteascș visul șșu lui Kikuko, dar nu îndrșzni. O privea îndelung si o rșmșșișș a tinereșii lui palpitș înlșuntrul șșu. Apoi o bșnuialș îi fulgerș deodatș prin minte: dacș si Kikuko e însșrcinatș, dacș și ea vrea șș avorteze... Aceastș asociașie de idei îl îngrozi.

4

În timp ce trenul strșbștea valea Kitakamakura, tînșra femeie privea pomii înfloriși cu un aer admirativ: "Ce superbi sînt!" zise.

În locul acela prunii sînt foarte deși pe marginea cșii ferate. Shingo îi privea în fiecare zi, însș cu gîndurile aiurea.

116

Pomii trecuserș de momentul de apogeu al înfloririi, astfel cș albeașă lor în bștaia soarelui era acum pușin ștearsș.

Î Tot așă înfloresc și în grșdina noastrș, zise Shingo, numai cș acolo nu sînt decît doi sau trei. ÎE, mi se pare î gîndi el î prima datș, anul șsta, cînd ea vede asemenea pîlc de pomi înfloriși."

Kikuko primea rar scrisori și tot atît de rar pleca de acasș, mulșumindu-se șș-și facș tîrguieile pe strșzile din Kamakura.

Acum voia șș-și viziteze prietena internatș la spitalul universitar și Shingo o însoșea acolo. El era neliniștit, deoarece casa amantei fiului șșu se afla tocmai în fașă universitșșii.

Pe de altș parte dorea s-o întrebpe pe Kikuko dacș nu cumva e însșrcinatș, întrebarea n-ar fi trebuit șș fie greu de pus, dar el avea impresia cș nu va reuși s-o punș niciodatș.

Oare de cîti ani soșia lui nu-i mai pomenea de indispozișiiile eiș De cînd începuse șș îmbștrîneascș ea nu mai atinsece acest subiect, iar feminitatea sa nu se mai manifesta deloc. Ceea ce ea sfîrși prin a trece sub țșcere, Shingo sfîrși prin a da uitșrii, dar amintirile i se trezirș din nou o datș cu dorinșă de a o chestiona pe Kikuko.

Dacș Yasuko ar fi știut cș tînșra femeie se duce la serviciul de ginecologie al spitalului, ar fi îndemnat-o șș consulte ea însșși un medic. Ea nu se sfia șș deschidș vorba despre copii cu norș-sa, iar bștrînul o vșzuse pe aceasta ascultînd-o cu un aer jenat.

Fșrș îndoiialș, Kikuko îi mșrturisise lui Shuichi problemele ei intime. Bșrbatul cșruia o femeie i se destșinuie în felul acesta trebuie șș fie un bșrbat de încredere. Dacș din întîmplare o soșie gșșește altul, atunci ea șovșie șș-i spunș totul soșului ei. Iatș ceea ce unul din prietenii lui îi sptise cîndva bștrînului, iar el își amintea cș ascultase cu admirașie

aceste dezvăluiri delicate.

O fatș nu-i face confidenșe tatșlui ei. Shingo și Kikuko pșreau a fi evitat pînș acum sș vorbeascș despre amanta lui Shuichi.

117

Dacș tînșra soșie e înșșrcinatș, asta e la ea o hotșrîre luatș din pricina lui Kinuko aceea. Lucru cumplit... Dar, la urma urmei, ea nu-i decît o femeie ca toate celelalte. Totuși, gîndul acesta care-l fulgerș pe Shingo îl fșcu sș i se parș adevșratș cruzime o chestionare a lui Kikuko.

Î și-a spus mama cș tatșl domnului Amamiya ne-a vizitat ieriș întrebș ea pe neașteptate.

Î Nu, nu mi-a spus nimic.

Î A venit sș-și ia adio, deoarece fiul lui îl muțș la el la Tokyo. Bștrînul ne roagș sș avem grijș de Teru și ne-a dat douș cutii mari de biscuiși.

Î Pentru cșșeaș

Î Probabil, dar una va fi poate pentru ai casei, zice mama.

Se pare cș negoșul fiului sșu merge bine, cșci și-a mșrit locuinș. Bștrînul era mulșumit, în orice caz.

Î Cred. Un negustor își poate reconstrui repede o casș dacș își sporește afacerile vînzînd tot, pînș și proprietatea de la șarș. La noi înșș, zilele se scurg fșrș folos și seamșnș unele cu altele, de zece ani. Sș iei în fiecare dimineaș trenul pe linia Yokosuka, asta mș plictisește cumplit. Alaltșieri, de pildș, am avut o reuniune la un restaurant, o reuniune de bștrîni. și ne spuneam cș au trecut cîteva decenii de cînd repetșm aceste întilniri. A devenit obositor! Nu mai e mult și o sș fim chemași în altș parte!

Kikuko pșrea a nu fi înșeles numaidecît despre ce fel de îchemare" era vorba.

Î Am ajuns la concluzia cș în ziua cînd vom compșrea dinaintea judecștorului, vom fi complet nevinovași, deoarece noi nu sîntem decît niște rotișe în mișcarea cea mare a vieșii. și ar fi o cruzime ca o biatș rotișș sș fie osînditș!

Î înșș...

Î Asta e. Care om, în care epocș, a trșit din plinș E o întrebare pe care putem sș ne-o punem ori cînd. Sș lușm, bunșoarș, pșzitorul de sandale dintr-un restaurant. A scoate papucii clienșilor, a-i orîndui într-un dulap, asta-i treaba lui zilnicș. Pentru o rotișș de nivelul șsta, lucrul pare mai degrabș ușor. Așa susșinea unul dintre bștrîni, vorbind la modul abstract... Noi am fost crescuși cu servitoare. Ea ne-a

118

spus cș și pșzitorul de sandale are o viașș grea. într-un fel de pivnișș; cu dulapuri pline de încșlșșminte în jurul lui, el lustruiește întruna la papuci, încșlzindu-se la un kotatsu pe care-l șine între picioare. Iarna îi e frig, vara îi e cald... Nevesti-mii îi plac poveștile despre azilurile de bștrîni, așa-iș

Î Mamaș Poate așa ca femeile tinere care spun cș le-ar

plșcea șș moarș. Dar nu cred cș vorbesc serios.

Î De fapt, pretenșia ei de a-mi supravieșui e întu totul fundatș. Dar despre ce femei tinere vorbești tuș

Kikuko șovșii:

Î și prietene mea, înt scrisoarea ei...

Î Aceea de azi-dimineaașșș

Î Da. Nu era mșritatș.

Î Ah!

Tșcerea bștrînului o împiedicș pe Kikuko șș continue.

Trenul trecu prin gara Totsuka. Pînș la urmștoarea oprire mai era încș mult.

Î Kikuko, începu Shingo. E un lucru la care mș gîndesc de multș vreme... Ai vrea cumva șș te muși înt alț parteș Tînșra femeie se uita la chipul bștrînului si aștepta urmarea.

Î De ce, tatșș zise ea apoi, cu o voce rugștoare. Din pri-cinș cș s-a întors cumnata meaș

Î Nu. N-are nici o legșturș cu Fusako. Ea e, ca șș zicem așa, pe jumștate divorșatș. Asta ar putea șș-ti creeze șie complicașii, dar, chiar dacș se desparte definitiv de Aihara, nu cred cș are șș rșmînș mult timp la noi. Lșșînd-o la o parte pe Fusako, e vorba de situașia voastrș, ca soșii. Nu crezi cș interesul țșu ar fi șș te separi de noiș

Î Nu. Eu sînt rșsfșșatș la voi, prefer șș rșmîn. Șș ne se-parșmș Ar fi dezolant.

Î Ești prea drșgușș!

Î O, nu, sînt un copil rșsfșșat. Ultimii nșscuși sînt tot-deauna rșsfșșaașii, înt familia mea, tata mș copleșea cu atenșiiile lui. Poate pentru asta îmi place șș rșmîn înt tovșrșșia voastrș.

Î înteleg cș tatșl țșu te copleșea cu atenșiiile lui. Prezenșta ta îmi aduce și mie atîta consolare! Ar fi dezolant șș ne

119

pșrșșești. Dar cînd Shuichi trșiește așa cum știi și cînd eu n-am izbutit șș-și vorbesc despre asta niciodatș... nu merit prezenșta ta. Problema asta nu s-ar rezolva oare mai ușor dacș voi așii trșii singuri amîndoiș

Î Nu. știi cș dumneata ești bun cu mine, cș te îngrijești de mine, chiar dacș nu spui nimic despre asta. Iar eu mș agșș de asta, pot continua, așa cș... Ochii mari ai lui Kikuko se umplurș de lacrimi. Șș mș despart de voiș Numai gîndul la așa ceva mș întșpîmîntș. Nu l-aș mai putea aștepta singurș, tristș, dezolatș.

Î înteleg, șș-l aștepșii singurș... Dar șșta nu e un subiect de discutat înt tren. Gîndeste-te la ce și-am spus.

Tînșra femeie pșrea întșpîmîntș ta. Umerii îi tremurau.

Ajunserș înt gara Tokyo. Shingo luș un taxi spre a o conduce pe nora lui la Hongo, întrucît ea fusese rșsfșșatș de tatșl ei, sau fiindcș era tulburatș înt acele clipe, atenșiiile lui nu i se pșrurș nelalocul lor.

Era prea pușin probabil ca amanta lui Shuichi sș treacș tocmai atunci pe acolo; totuși Shingo, conștient de un anume risc, spuse șoferului sș opreascș, se feri sș coboare și se mulșumi s-o urmșreascș pe tînșra femeie din ochi, pînș la intrarea în spital.

120

Clopotele primșverii

1

E anotimpul florilor; clopotele templelor sunș toatș ziua pentru șșrbștoarea celei de a șapte suta aniversșri a capitalei budiste Kamakura.

Uneori Shingo nu le auzea, Kikuko pșrea cș le ascultș tot timpul, cu toate cș lucra și vorbea cu ceilalși, stînd în picioare, pe cînd bștrînul trebuia sș-și așinteascș bine urechea, ca sș le poatș distinge.

Î Ascultș! Tînșra femeie îl fșcu atent: încș unul!

Î Adevșratș zise Shingo, sucindu-și capul. Tu auzi ceva, bșbușoș

Î Firește. Tu nu-1 auzi nici pe ștaș întrebș Yasuko, pe un ton batjocoritor. Ea citea pe îndelete ziarele vechi de circa cinci zile, pe care le șinea grșmadș pe genunchi.

Î Da, da. Acolo. Acum aud! Sunș! O datș ce prinse firul sonor din aer, îi era ușor sș nu-1 mai piardș.

Î Uite-1 ce încîntat e! rîse Yasuko, ridicîndu-si ochelarii ca sș se uite la el.

Î Domnii bonzi de la templu trebuie sș fie obosiși, cșci trag clopotele toatș ziua, fșrș îtrerupere.

Î Nu ei le trag, ci credincioșii, care plștesc cîte 10 yeni pentru fiecare bștaie.

Î Bunș idee!

Î Astea sînt clopotele pentru morși. E planificat în așa fel ca o sutș de mii de persoane sau un milion de persoane sș le facș sș sune.

Î îPlanificatș" Cuvîntul i se pșru curios lui Shingo.

Î Numai cș cel de la templu e lugubru; nu-mi place sș-l aud.

121

Î Lugubruș Fugi de-aici!

Shingo gșsea sunetul clopotelor mai curînd mîngîietor, în aceastș duminicș de aprilie, în timp ce contempla, pe fe-reastra sufrageriei, cireșii din grșdinș.

Î A șapte suta aniversare, ce eveniment mai celebrșm si aziș

Î Cicș cei șapte sute de ani ai marelui Buddha. Nu si cei șapte sute de ani ai lui Nichiren, cșlugșrul care a fundat sec-taș zise pe un ton întrebștor Yasuko.

Shingo nu știu ce sș rșspundș. Kikuko țcea și ea.

Î E ciudat sș nu știm noi, care locuim la Kamakura!

Î în ziarele pe care le ai pe genunchi nu scrie nimicș

Î S-ar putea, fșcu Yasuko, întinzînd nurorii sale teancul

de ziare împșturite bine. Ea nu pșstrș în mînș decît unul.

î Da, am impresia cș am vșzut ceva, undeva.

î Oricum, eu am citit un articol despre doi bștrîni, soș și sotie, care și-au luat lumea în cap; cazul lor m-a mișcat. Nu pot șș-i mai alung din minte. L-ai citit cumva și tuș

î Da.

î îVicepreședintele Asociașiei japoneze de canotaj î care este numit binefșșstorul canotajului japonez", Yasuko citi o paginș de la începutul articolului, apoi comentș: Mai era și președintele unei societșși de construcșii de bșrci cu vîsle și de iahturi. El avea șaizeci și nouș de ani, iar soșia lui șaizeci și opt.

î și ce te surprinde în astaș

î Au lșsat niște scrisori cștre familiile copiilor lor adoptivi și cștre nepoși.

Yasuko reluș lectura:

î îCînd întrevedem o bștrîneșe demnș de plîns, în care nu vom face decît șș supravieșuim, complet uitași de lume, noi gîndim cș e preferabil șș nu ajungem atît de bștrîni. Înșlegem starea sufleteascș a baronului Takagi. Socotim cș e mai bine șș dispșrem atunci cînd toatș lumea ne iubește încș. Înconjurași de afecșiunea adîncș a al or noștri, de simpatia numeroșilor noștri prieteni, de foștii noștri colegi și de cei mai tineri ca noi, socotim cș ar trebui șș dispșrem." Iatș ce le spuneau în scrisoarea de adio lșsatș copiilor lor

122

adoptivi, apoi iatș ce le scriau nepoșilor lor: îZiua independenșei patriei noastre ocupate se apropie, dar viitorul e sumbru. Daș studenșii pe care-i ameninșș mizeria datoratș rșzboiului aspirș la pace, ei sînt nevoiși șș se mșrgineascș a practica nonviolenșa pe care o predica Gandhi. Cît despre noi, sîntem prea bștrîni. Existenșa noastrș prelungitș pînș în aceste zile s-ar dovedi zadarnicș dacș ar trebui șș așteptșm vîrsta decrepitudinii. Mșcar nepoșii noștri șș pșstreze despre noi amintirea unui bunic cumsecade și a unei bunici blîhde. Nu știm încotro ne ducem. Vrem numai șș ne sfîrșim zilele în pace."

Yasuko se opri o clipș din citit. Shingo întorsese capul și privea cireșii din grșdinș, Bștrîna își aplecș ochii Spre ziar și continuș:

î își-au pșrșsit locuinșa din Tokyo; au fșcut o vizitș surorii lor din Osaka, apoi li s-a pierdut urma... Sora din Osaka e o persoanș în vîrșta de optzeci de ani."

î Soșia lui n-a scris nimicș

î Cumș Yasuko ridicș, tresșrind, capul.

î N-a rșmas nici o scrisoare de la soșieș

î Soșia luiș Vrei șș vorbești de bștrîna doamnșș

î Bineînșeles. Daș au plecat ca șș moarș împreunș, ar fi normal ca șotia șș fi scris și ea ceva. Imagineazș-ti cș eu as vrea șș mș sinucid împreunș cu tine, tu ai avea fșrș în-

doialş ceva de spus. Ai scrie, nu-i aşaş
î N-aş simşi nevoia, zise cu simplitate Yasuko. Numai
în sinuciderile tinerilor scrie si femeia. Acolo este vorba, de
fapt, de o dragoste neîmplinitş... În cazul a doi oameni cş-
şştorişi, scrie bşrbatul şi asta e destul. Ce-aş avea eu de spus,
acumş

î Oareş

î Daçş aş muri singurş, atunci ar fi altceva!

î Daçş ai muri singurş... Atunci ai avea şş ne adresezi

o droaie de învinuiri, nu-i aşaş

î Nu m-aş obosi şş vi le spun... La vârsta mea...

î Ce vorbe simple! Iatş o femeie bştrîna care nu vrea şş
moarş şi nici nu-si simte moartea aproape. Dar tu, Kikukoş
întrebş bştrînul, cu un zîmbet uşor.

123

î Euş rşspunse Kikuko încet, cu o voce şovşitoare.

î Şş presupunem cş te-ai sinucide împreunş cu Shuichi,

n-ai lşsa nici o scrisoare de adiosş

Erau vorbe spuse netam-nesam, dar de îndatş ce le rosti,
Shingo le regretş.

î Nu ştiu. Nu ştiu ce-aş face dacş aş fi hotşrîtş şş mş
sinucid.

Cu degetul mare de la mîna dreaptş vîrît în obi, ca şş-l
dezlege, Kikuko rşmase cu privirea îndreptatş cştre Shingo.

î Cred cş aş vrea şş vş las cîteva cuvinte, zise ea.

Ochii tinerei femei se umezirş ca ai unui copil, nşpşdişi
de lacrimi. Bştrînul înşelese cş dacş Yasuko nu se gîndea
la moarte, Kikuko nu era strşinş de asemenea gînduri.

O vşzu înclinîndu-se înainte. Se clştina î era gata şş
cadşş Dar se îndreptş şi plecş. Yasuko se uitş dupş ea.

î Curios! De ce plîngeş A devenit istericş. Da, isterie!

Shingo deschise cîşiva nasturi de la cşmaşş şi-şi vîrî pal-
ma la piept.

î Ai palpitaşiiş îl întrebş Yasuko.

î Nu. Am nişte mşneşrimi la sîn. Vîrful e tare si îmi dş
mîneşrimi.

î Eşti ca o fatş de paisprezece ani!

Shingo îşi frecş sînul stîng cu buricul degetelor.

În acea dublş sinucidere a celor doi soşi bştrîni numai
bşrbatul lşsase o scrisoare, femeia nimic. Şş fie oare din cau-
zş cş ea se considerase reprezentatş de soşul ei, sau fiindeçş-l
înşşrcinase pe el şş exprime şi gîndurile ei o datş cu ale luiş
în timp ce Yasuko citea articolul acela, Shingo se întreba
asupra acestui lucru care-l interesa: pentru cş trşiesc îm-
preunş doi oameni nu mai formeazş decît un singur trup,
o singurş inimşş Bştrîna aceea sşrîşise prin a-şi pierde orice
personalitate, prin a abdica de la ultimele ei dorinşş
Acea femeie care nu avea nici un motiv şş moarş, se jert-
fise totuşi ca şş-şi urmeze bşrbatul; în ultima lui scrisoare
el putuse şş vorbeascş şi în numele ei. Şş nu fi avut ea nici

o ezitareș Ce curios!

124

La fel și bștrîna soșie a lui Shingo spunea cș, în caz de sinucidere, n-ar dori sș lase nici o scrisoare și s-ar mulșumi cu aceea a soșului ei...

O femeie care își însoșește bșrbatul pe drumul morșii, fșrș sș spunș nimic... S-ar putea închipui și cazul contrar, însș în general soșia se mulșumește sș urmeze. Soșii de genul aceleia care, acum îmbștrînitș, se afla alșturi de el.

Bștrînul simși o ușoarș înfrigurare.

Kikuko și Shuichi nu erau de multș vreme împreunș și totuși aveau neînșelegeri. Poate fusese crud cu Kikuko, poate o jîgnise întrebînd-o dacș ar lșsa o scrisoare în urma ei.

Bștrînul își dșdu seama cș nora lui se afla pe marginea prșpastiei.

Î Kikuko se comportș ca o copilș cu tine, e gata sș plîngș pentru te miri ce, zise Yasuko. Tu o rșsfeci, dar nu te si-lești sș rezolvi adevșrata ei problemș. De altfel, tot așa procedezi și cu Fusako!

Shingo contempla cireșii înfloriși din grșdinș. Pe tulpina celui mai mare se încolșcea o vișș sșlbaticș, plantș care lui Shingo nu-i plșcea deloc, înainte de înflorirea cireșilor se gîndise s-o smulgș, dar în luna martie ninsese mult, iar acum pomii erau deja în floare.

Cu vreo trei ani mai înainte, Shingo țsiase aceastș plantș de la pșmînt, ceea ce a avut drept efect cș o întșri și mai mult. El se gîndise atunci cș nu va scșpa de ea decît smulgînd-o din rșdșcini; iatș ceea ce ar fi trebuit sș facș.

Dupș cum observase odatș Yasuko, bștrînul ura mai mult verdele crud al frunzelor de yatsude. În lipsa acestora, trunchiul înalt al cireșului se distingea bine, iar ramurile se întindeau în toate pșrșile, fșrș sș fie împiedicate de nimic, unele ajungînd cu vîrfurile pînș la pșmînt. Nu-i vorbș, chiar cu aceastș yatsude, ramurile se aplecau foarte mult în jos.

Î Ce belșug de flori!

În lumina dupș-amiezii petalele florilor de cireș pluteau în toatș splendoarea lor spre cerul albastru. Nici culoarea pomului, nici forma lui nu erau prea pronunșate, dar umpleau vșzduhul. Pomul se afla în apogeul înfloririi î cum puteai sș crezi cș toate florile astea sînt sortite pieiriiș

125

Totuși, ele cșdeau, petalș cu petalș, iar sub cireș era un adevșrat omșt de flori scutate.

Î Cînd citesc un articol despre tineri care se sinucid și mor, îmi spun: îPoftim! Alșii!", dar cînd e vorba de bștrîni mș cutremur.

Î îSocotim cș e mai bine sș murim atîta vreme cît lumea ne iubește încș." Yasuko probabil cș recitise de mai multe ori acest articol despre cei doi bștrîni care s-au sinucis.

Î Acum douș zile, un om de șaizeci de ani a pșrșsit pre-

fectura Tochigi cu un paralizat de șaptesprezece ani, pe care voia să-l interneze la spitalul Sfântul Luca1. L-a luat în cârș și l-a purtat prin tot Tokyo, dar fiindcș bșiatul acela se opunea cu încșpșșinare și între în spital, l-a strîns de gît cu un prosop. Ai citit cazul în ziarș

Î A, nu cred, rșspunse Shingo gîndindu-se la altceva, cșci studiul despre avorturile fetelor din prefectura Aomori îl preocupa mai mult. Își aduse aminte cș avuse chiar un vis în legșturș cu asta.

Cît de mult se deosebea de bștrîna lui soșie!

2

Î Kikuko! strigș Fusako. Mașina asta de cusut rupe mereu așa. Merge bineș Vrei să te uiș pușin la eaș E un îSinger", mecanismul trebuie să fie bun. Dar poate cș mi-am pierdut eu îndemînarea. Sau poate cș sînt prea nervoasă.

Î Se poate să se împiedice, e o mașinș de ocazie, pe care ai mei au cumpșrat-o pe cînd eram în liceu. Kikuko se apropie de cumnata ei: Dar pe mine mș ascultș. Dș-te la o parte. Sș încerc eu.

Î Ah, Satoko se șine veșnic de poalele mele, asta mș enervează, mi-e teamș și nu-i cos mîna. Firește, așa ceva nu e cu puținșș, dar ea pune mereu mîna acolo. Cînd mș uit

1 Spital catolic.

126

la lucru, și cînd ochii încep să-mi oboseascș, stamba și mîna fetișei se confundș una cu alta.

Î Trebuie să fii tare obositș!

Î De-ar fi numai atît, dar sînt cu nervii zdruncinași. Cșci, dacș-i vorba de obosealș, și tu ești, Kikuko. În casa noastră numai bștrînii nu sînt obosiși. Ce om! La șaizeci de ani trecuși se plînge cș are mîncșrimi la sîn!

La întoarcerea de la spital, dupș vizita la prietena internatș, Kikuko cumpșrăse un cupon de stambș ca să facș rochișe celor două nepoșele. Fusako le cosea acum, ceea ce explica purtarea plinș de drșgșlșșenie fașș de cumnata sa; dar cînd Kikuko îi luș locul la mașina de cusut, Satoko îi aruncș o privire crîncenș și întunecatș.

Fusako își ceru iertare; fetișă nu-i semșna deloc.

Î Vai, tanti dupș ce cș ne-a cumpșrat de rochișș acum ne-o și coase!

Î Te rog să mș ierși. Copila asta are caracterul lui tai-cș-sșu.

Kikuko puse ușor mîna pe umșrul lui Satoko.

Î Vrei ca bunicul să te ducș și-l vezi pe marele Buddhaș Acolo vor fi mulși copii mici și ai să vezi dansuri.

Silit de Fusako, bștrînul plecș în oraș cu ea și cu fetișă.

Mergînd pe strada principalș din cartierul Hase, observș în fașa unui debit de tutun o camelie în miniaturș. Cumpșrș

un pachet de șigșri Hikasi și rosti câteva laude în legșturș cu planta. Aceasta avea cinci sau șase flori duble, deschise. Tutungiul îi rșșpunse cș specia asta de camelii pitice, cu petale duble, nu valoreazș nimic si cș numai camelia șșlbaticș poate încînta ochiul atunci cînd e cultivatș în ghiveci. El îl duse pe Shingo în grșdina sa, în dosul magazinului. Acolo, la capștul unor straturi de legume ce ocupau o suprafașș de circa cincisprezece metri pștrași, ghivecele erau înșirate pe pșmînt. Aceste camelii șșlbaticice erau niște arbuști bștrîni, cu trunchiul foarte viguros.

Î Ca șș nu se îngreueize prea mult, le-am cules florile, zise stșpînul grșdinii.

Î Mai înfloresc și acumș
127

Î Ar avea mult mai multe, dar eu le las cît mai pușine; chiar și aceea din prșvșlie avea doușzeci sau treizeci de flori. Îi furniza o serie de explicașii despre felul cum sînt îngrijite plantele miniaturale și-i vorbi despre amatorii din Kamakura. Ascultihdu-1, bștrînul își aminti de numeroși arbuști crescuși în hîrdaie și care se vedeau prin vitrinele de pe strșzile comerciale.

Î Mulșumesc. Bșnuiesc cș vș procurș o mare plșcere, zise în pragul prșvșliei.

Î N-am mare lucru, rșșpunse negustorul de tutun, dar cameliile din grșdinș nu sînt tocmai urîte. Chiar dacș n-ai decît un copșcel, trebuie o atenșie extraordinarș ca șș nu capete o formș pocitș și șș nu se usuce. Un leac minunat contra leneviei!

Shingo, continuîndu-și drumul, aprinse una din șigșrile pe care le cumpșruse.

Î Au reprodus chipul marelui Buddha pe pachet. Au fost fabricate special pentru Kamakura, zise el, dîndu-i pachetul fiicei sale.

Î Aratș-mi-1! strigș Satoko, ridicîndu-se în vîrful picioarelor.

Î Toamna trecutș cînd ai fugit ca șș te duci la Shinshu...

Î Nu fugisem, îl corectș Fusako.

Î N-ai vșzut atunci niște miniculturi în casa de la șarșș

Î N-am vșzut nimic.

Î Într-adevșr, cșci au trecut patruzeci de ani... Bunicului tșu îi plșceau asemenea culturi, dar Yasuko e, dupș cum știi, neîndemînaticeș. Fibrele inimii ei sînt lipsite de delicateșe. și atunci a trebuit ca sora ei, care de altfel era mai îndrșgits de tatșl lor, șș se ocupe de plante. Era o fatș atît de frumoasș, încît nimeni n-ar fi crezut cș e sorș cu Yasuko. O vșd pînș și acum, curatș și frumoasș, într-o dimineașș cînd ninsese pe policioara cu ghivecele de flori, îmbrșcatș într-un chimonu roșu, dupș moda veche, și pieptșnatș ca o fetișș, ea scutura zșpada. și fiindcș era ger la Shinshu, rșșuflarea ei era ca un noruleș alb.

Lui i se pșruse cș suflul acela albit de ger exala însuși
farmecul tinerei fete.

128

Fusako, aparșinînd unei alte generașii, rșmînea cu totul
strșinș la aceste amintiri, dar Shingo se lșsa cu plșcere în
voia lor.

Î Chiar și la aceste camelii sșlbatice au trecut mai bine
de treizeci sau patruzeci de ani de cînd sînt îngrijite!
Ce bștrîneșe! Oare cîși ani îi trebuie unui trunchi ca sș
capete aspectul unui mușchi umflat prin efortș
Arșarul miniatural care înflorea lîngș altar, atunci cînd
murise sora lui Yasuko, o mai fi exisfînd oare, grașie îngrijirii
vreunor mîini necunoscutesh

3

Ajunserș toși trei în curtea templului. O procesiune de
copii din cor șerpuia pe cșrarea pavatș, prin fașa statuii ma-
relui Buddha. Copiii probabil cș veniserș de departe, pe
jos, deoarece unii erau trași la fașș. În dosul mulșimii îngrș-
mșdite acolo, Fusako o ridicș sus pe Satoko, care privea cu
ochi lacomi spre copiii aceia cu lungi mîneci înflorate. Fiindcș
bștrînul auzise pe cineva spunînd cș se înșlșase un monu-
ment în cinstea unui poem de Yosano Akiko¹, fșcurș încon-
jurul templului. De bunș seamș cș se crestaserș în piatrș,
pe postament, la dimensiuni mșrite, cuvinte scrise chiar de
mîna poetei.

Î Uite, scrie și despre Sakyamuni²!

Dar Fusako nu cunoștea aceste versuri atît de celebre, ceea
ce-1 mirș pe tatșl ei:

La Kamakura

Buddha, zeul sfînt,

E doar Sakyamuni:

Un bșrbat frumos.

Astfel cînta Yosano Akiko.

1 Yosano Akiko (1878-1942) î poetș japonezș.

2 Sakyamuni î nume dat lui Buddha, ca fiu al șefului tri-
bului Sakya (aici, ipostaza terestrș a lui Buddha).

129

Î Marele Buddha nu înseamnș Sakyamuni, adicș Buddha
din istorie, ci Amida, Buddha din meditașii. Poeta a sșvîrsit
o eroare, apoi a îndreptat-o, dar poemul devenise deja cele-
bru cu cuvîntul Sakyamuni. De altfel, dacș ai rectifica, înlo-
cuind pe Sakyamuni fie cu Amida Butsu, fie cu Daibutsu,
sonoritatea n-ar fi mai plșcutș. Oricum, textul gravat pe acest
monument comportș o eroare.

Într-un cort înșlșat nu prea departe, se servea ceai verde.

Fusako avea bilete de intrare acolo primite de la Kikuko.

Bștrînul urmșrea reflexele cerului în ceai; el se întrebș
dacș nepoșica va bea și ea. Fetișă apucș ceașca cu o singurș

mînș, șinînd-o de margine. Era un ceai preparat de curînd, servit într-o ceașcă obișnuită, dar Shingo întinse mina s-o ajute.

î E amar!

î Amarș

Fetișă se strîmbeș înainte chiar de a fi gustat. Cam jumș-tate dintr-un grup de mici dansatoare intrș si se așezarș pe bșnci, aproape de ușș; celelalte rșmaserș în picioare, îngrș-mșdite în fașa colegelor lor. Erau foarte fardate si îmbrșcate toate în chimonouri cu mîneci lungi, ce cșdeau în jos. în spatele lor se vedeau doi sau trei cireși înfloriși, înșș florile lor pșleau pe lîngș vesmintele în culori vii ale dansatoarelor. Mai departe soarele strșlucea în frunzișul unor copaci ceva mai mari.

î Mamș, vreau apș! ceru Satoko, îndreptînd o privire rșușcioașș spre fetișele din grup.

î Aici nu e, ai șș bei acășș, zise Fusako, încercînd s-o potoleașș.

Shingo simși deodatș, si el, nevoia de apș.

în ce zi din luna martie zșrise din tren o fetișș de vîrsta lui Satoko bînd apș la cașmea pe peronul gșrii Shinagawaș. Ea rșsucise robinetul, apa șîșnise, apoi, uimitș, începuse șș rîdș. Ce chip frumos și vesel avea! Mama ei potrivi robinetul. Vșzînd copila aceea bînd cu atita plșcere, bștrînul simșise apropierea primșverii; era o impresie pe care n-a uitat-o niciodatș.

130

Se întrebș dacș exista vreun motiv temeinic ca și fetișei și lui șș li se facș sete la vederea dansatoarelor în chimono. Satoko se porni șș scînceașș:

î Chimono! Chimono! Cumpșrș-mi și mie!

Fusako se ridicș în picioare.

în mijlocul grupului de mici dansatoare era una care putea șș fie cu un an sau doi mai mare decît Satoko. Sprîncenele ei scurte, groase, formau o linie descendentș; cu o bobitș de roșu la coada ochilor frumoși, mari, pșrea o pșpușș. Satoko n-o slșbea din priviri. Fusako o trase de mînș, dar, la ieșirea din cort, Satoko voi șș se îndrepte spre mica dansatoare.

î Chimono! Vreau un chimono!

î Are șș-și cumpere tata-mare un chimono pentru serbarea copiilor, zise Fusako î aluzie fșșișș la adresa tatșlui ei. Satoko n-a avut niciodatș haine japoneze, de cînd s-a nșscut, în afarș de scutece. Da, niște scutece fșcute dintr-un chimono vechi de yukata.

Shingo se odihni într-un magazin de ceai. Acolo ceru apș. Nepoșica bșu douș pahare, cu înghișituri mari. Pșrșsirș curtea templului pentru a se mișca pușin. Fetișă cu chimono de dans și mama ei, care o șinea de mînș, le-o luarș înainte, cu pași grșbiși; copila trecu chiar pe lîngș Satoko. Shingo pre-

simși un pericol; o prinse cu brașul de umeri pe Satoko, dar prea târziu.

Î Chimonoul! Satoko pșru gata sș se repeadș și sș smulgș mîneca chimonoului.

Î Nu! Copila fșcu o mișcare sș se fereascș, dar se împiedicș în mîneca ei lungș si cșzu cu fașa la pșmînt.

Shingo își acoperi ochii cu palmele. "A cșlcat-o!" Nu putu sș audș decît propriul sșu strigșt, dar avu impresia cș mai multe persoane strigaserș în același timp, cu același glas. Un automobil se opri brusc, cu un scrîșnet de frîne. Trecștorii rșmaserș pe loc, înmșrmuriși; cîtiva se repezirș sș sarș în ajutor.

Fetișa se ridicș repede de jos și se agșșș de chimonoul mamei sale. Apoi începu sș șipe.

131

Î Ce noroc! Ce noroc! Frînele au funcționat bine. E o mașinș de lux, spuse un trecștor.

Î își dai seama, dacș ar fi fost o trșsurș oarecare, copila ar fi moartș!

Satoko, cu fașa crispatș, cu ochii albi de spaimș, avea o expresie îngrozitoare.

Fusako se scuza fșrș încetare fașș de mamș, întrebînd dacș fetișa nu fusese rșnitș, dacș mîneca lungș nu fusese ruptș, dar femeia pșrea cș nu aude nimic.

Cînd mica dansatoare se opri din plîns, fardul i se șterse cu torul, dar ochii îi strșluceau puternic de parcș ar fi fost proaspșt spșlași.

Shingo se întoarse acasș mai degrabș morocșnos. Cea micș se auzea șipînd. Kikuko le ieși înainte îngîmînd un cîntec de leagșn.

Î Te rog sș mș ierși, am lșsat-o sș plîngș. Nu-s în stare de nimic în asemenea situașii, zise ea cștre cumnata sa. Fie cș șipetele celei mai mici o întșrîtarș, fie cș acasș încordarea fșcu explozie, Satoko se porni sș zbiere cît o șinea gura.

Maicș-sa, fșrș sș-i dea vreo atenșie, își deschise bluza si o luș pe cea micș din brașele lui Kikuko.

Î Iatș, sudori reci! Sîinii îmi sînt uzi!

Bștrînul aruncș, în trecere, o privire spre un pretins manuscris al lui Ryokan¹ agșșat pe perete; caracterele însemnau: "Furtuș pe cer", îl cumpșruse cîhd operele lui Ryokan erau îneș ieftine, dar acesta nu era decît o copie. Fusese prevenit; de altfel, acum își dșdea si el seama.

Î Am vșzut monumentul ridicat în slava poemului lui Akiko, îi spuse nurorii sale. E gravat cu scrisul poetei și e despre Sakyamuni.

Î A, daș

1 Ryokan (1757-1831) poet japonez.

După ce terminară masa, Shingo plecă singur și se uita prin câteva magazine de îmbrăcăminte și prșvălii de haine vechi, dar nu găsi nimic care să i se pară potrivit pentru Satoko. Deveni din această cauză și mai îngrijorat, simșind un fel de teamă nelșmurită.

O fetișă de vârsta asta poate oare încerca o plăcere atât de puternică și posedă lucrurile frumoase pe care le vedea în jurul ei? Satoko și ai ei poftă, dorinșe mai accentuate decât ale altora? Sau poate dorinșele ei erau zgândărite în acest moment în mod anormal?

Bștrînul avusese senzașia că trecuse printr-o criză de semi-nebunie. Dacă copilă aceea cu mîneci lungi ar fi fost călcată, ucisă, oare ce-ar fi pe capul lor acum?

Desenele de pe mînecele acelea îi reapșreau în minte cu toată limpezimea. Vesmintele de șrbștoare de genul acela nu se prea gșsesc în magazine; totuși, întorcîndu-se acasă cu mîinile goale, drumul însuși pe care mergea i se pșrea mai întunecat.

E cu puținșș ca Yasuko să nu-i fi cedat fiicei sale decât un singur halat de baie ca să facă scutece din el? Tonul din glasul lui Fusako era amar, dar nu minșise cumvaș Mama ei și nu-i fi dat oare nici hșinușe pentru copilași, nici vesminte pentru a se duce și se roage la templu? Poate că Fusako voia rochia europenești, mai știi?

Î Nu mi-aduc aminte, zise Shingo, cu glas tare.

Într-adevșr, nu-si mai aducea aminte dacă nevasta sa îi ceruse vreun sfat în acest sens. Dacă s-ar fi ocupat mai îndeaproape de fiica lor, această femeie urită ar fi nșscut oare o fetișă frumoasă? Un simșșmînt de neiertatș vinovșșie îi îngreuna pasul.

Cunoaștem viașă dinainte de a ne naște

Cunoaștem viașă dinainte de a ne naște

și n-avem pșrinși pe care să-i îndrșgim

și fiindcă nu ne recunoaștem pșrinșii

N-avem nici copii

Care să ne iubească și să plîngă după noi.

Acest fragment dintr-o piesă îi reveni în minte, însă trunchiat nu reda deloc inspirașia îndeșleptului.

și astfel: Buddha care a fost, e azi plecai;

Buddha care va fi n-a apșrut încă. 'Și

încarnași între două visuri, î*

Ca să visșm între două vieși, ><î-

Cum să cunoaștem viașă *.

și s-o deosebim de visș

Din îndeșmplare ne-afost datș ș:

între o mie de încarnșri î

Această formă omenească...

Satoko, care era cît pe aci s-o atace pe mica dansatoare, moștenea oare de la Fusako acest caracter rșu și violentș Avea în vine sîngele lui Aiharaș Sau al lui Fusakoș în acest caz, mergea pe linia lui Shingo, linia paternș, sau pe cea a lui Yasuko, linia maternșș

Dacș bștrînul s-ar fi însurat atunci cu sora lui Yasuko, de bunș seamș din uniunea lor nu s-ar fi nșscut o fatș ca Fusako și nici o nepoatș ca Satoko.

Iatș un gînd ce-1 strșbștea pentru prima oarș.

Shingo o chemș din nou, din adîncul inimii, pe aceea pe care o iubise, într-atît de mult ar fi dorit șș gșseascș sprijin în ea. El avea șaizeci si trei de ara, iar cea femeie moartș între doușzeci și treizeci de ani ar fi totuși acum mai în vîrstș ca el...

Cînd ajunse acasș, Fusako se culcase, cu copilul în brașe; o vedea prin ușa glisantș ce era deschisș spre sufragerie. î Doarme, îi spuse Yasuko, în timp ce el privea prin deschizștura ușii. Inima îi bștea foarte tare, așă cș a luat un calmant și a adormit.

Bștrînul clștinș din cap.

î Ești bunș șș închizi ușa aceeaș

î Cu plșcere, zise Kikuko, ridicîndu-se.

Satoko, ghemuitș la spatele mamei sale, pșrea cș șine ochii deschiși; ea avea obiceiul șș stea uneori așă, liniștitș și țșcutș.

Shingo nu vorbi nimic despre colindul lui în cșutarea unui chimono. Avea impresia cș Fusako nu-i povestise nimic lui

134

Yasuko despre capriciile lui Satoko, nici despre primejdia în care era șș-i tîrascș.

Bștrînul intrș în odaia lui, unde veni și Kikuko, aducînd cîtiva cșrbuni aprinși.

î Aseazș-te puțin.

î Numaidecît. Dar Kikuko ieși. Se întoarse peste pușin cu un ulcior cu apș pe o tavș care ar fi fost de prisos, dacș nu erau si niște flori.

Shingo le luș în minș.

î Cum se numescș Parcș ar fi campanule.

î Crini negri.

î Adevșratsș

î Da. Mi i-a dat adineauri o prietenș care practicș arta ceaiului, în timp ce vorbea, tinșra femeie deschise un dulap de la spatele lui Shingo, de unde scoase o micș vazș.

î Prin urmare șștia sînt crinii negri! fșcu Shingo, curios.

Prietena lui Kikuko îi povestise cș la muzeul din Rokuso, în cursul ultimei celebrșri a aniversșrii lui Rikyu, crinii negri erau amestecași cu flori albe de magnolia, în colșul rezervat descendenșilor direcși ai școlii din Enshu. Ei erau așezași într-un vas vechi de aramș, cu gîtul subșire si lung.

î Auzi, auzi! Shingo privea cu atenșie crinii negri, care

aveau fiecare câte două flori.

În primăvara asta a nins de zece sau douăsprezece ori,
nu-i așaș

Î Da, a nins de multe ori.

Î Se zice că la aniversarea lui Rikyu, care cade la începutul primăverii, era o zăpadă de aproape zece centimetri.

Iată pentru ce crinii negri erau rari și pretioși. E o floare de munte.

Î Culoarea lor seamănă cu a cameliei negre.

Î Exact. Kikuko turnă apă în vase. Am auzit spunându-se că, în timpul aniversării, scrisorile testamentare ale lui Rikyu și cușitul de care s-a folosit ca să-și scrie pînțelele, erau și ele expuse acolo.

Î Daș Prietena ta e profesoară de arta ceaiuluiș

Î Da. A învățat asta mai demult. E văduvă de război și acum îi prinde bine.

135

Î Din ce școală face parteș

Î Din cea de la Kankyu.

Ceea ce nu-i spusese nimic lui Shingo, care era destul de neinformată în materie.

Kikuko știa gata să aranjeze florile, dar Shingo le șinea încă în mânăș.

Î S-au deschis în timp ce le-am înclinat puțin, ori s-au vestejit așa, deodatăș Campanulele se îndoaie când se vestejescș

Î Nu știu. Am impresia că de fapt crinii sînt altceva decît campanulele. Ce ziciș

Î Sînt de părerea ta.

Î La prima privire, ai zice că-s negri, dar e o amăgire; ei sînt mai degrabă de un violet intens, în realitate, nu e nici așa: eu cred că în culoarea lor e un purpuriu aprins. Mîine am să-i examinez bine la luminăș.

Î La luminăș Au o transparență purpurie bîșînd în roșu.

Î Diametrul corolelor, cînd sînt dezvoltate, nu pare să fie mai mare de o șchioapă. și în fiecare, capștul pistilului se împarte în trei, avînd cîte patru sau cinci stamine, iar petalele se desfac către cele patru puncte cardinale, formînd cupe de circa o șchioapă. Ele au aceeași formă ca florile de crini obișnuiteș, care trebuie să se distanșeze ceva mai mult de o șchioapăș.

La capștul acestei examinări, Shingo îndepărtaș florile.

Î Infect! fșcu el cu un aer glumeș. Miros a femeie nesplăș.

Nu voia să spună nimic precis prin asta, însă Kikuko se înroși pînă în vîrfurile urechilor și-și lșșș ochii în jos.

Î Un parfum care m-a dezamăgit, se corectă apoi. Mi-roase și tu.

Î Eu n-am să le studiez amănunșit, ca dumneata.

Kikuko aranja cum crezu mai bine florile în vazș.
î Pentru o ceremonie a ceaiului, patru flori ar fi, desigur,
prea mult. Vrei șș le las așa cum sîntș
î Da. Lasș-le așa.

136

Tînșra femeie așezș crinii în tokonoma.
î Am pus mșștile în dulapul acela, de lîngș vazș. Ești
bunș șș le scoșiș
î Cu plșcere.
Fragmentul acela din piesa no revenindu-i în memorie,
îl fșcu șș-și aducș aminte de ele. O luș pe cea a lui Jido.
î E un geniu. Cînd am cumpșrat-o mi s-a spus cș repre-
zintș pe veșnicul adolescent. și-am vorbit despre eaș în ziua
aceea o pusesem pe fașa lui Eiko, fata care lucra la biroul
meu. Ce frumoasș mi s-a pșrut atunci! Mș uluise!

Kikuko puse masca pe fașș.
î Trebuie șș leg cordelușele astea la ceafșș
Din fundul ochilor mșștii, pupilele lui Kikuko trebuiau
șș-1 fixeze pe Shingo.
î Trebuie s-o miști. Altfel nu va cșpșta nici o expresie,
în ziua cînd o cumpșruse, bștrînul era cît pe-aci șș atingsș
cu buzele frumoasa gurș rumenș și încercase o înfiorare
la fel cu aceea pe care i-ar produce-o, desigur, o pasiune
fatalș.

O floare șș-mi rșmînș în inimș,
Deși sînt lemnul putrezit...
Aceste versuri fșceau parte din piesa no.
Curînd, Shingo nu mai suportș șș o vadș pe Kikuko miș-
cîndu-și fașa mascatș ca un adolescent grașios. Figura ei era
destul de micș pentru ca masca șș o acopere aproape în
întregime. Din bșrbia abia vizibilș, începurș șș curgș, spre
gît, o lacrimș, apoi douș urme de lacrimi, pe urmș trei...
Curgeau, fșrș șș se mai opreascș.

î Kikuko, exclamș Shingo, te-ai întrebat, astșzi, cînd ai
fost în vizitș la prietena ta, dacș n-ai putea șș devii o maes-
trș a ceremoniilor de ceai, divorșîndș
Kikuko-Jido aprobș din cap.
î Aș face-o bucuroasș, dar alșturi de dumneata, chiar
dacș aș divorșa, rșspunse ea din dosul mșștii, cu o voce lim-
pede.
Se auzi Satoko șipînd. Cșșeaua se porni șș urle deodatș,
în grșdinș.

137

Shingo avu sentimentul î sentimentul, într-adevșrș____
unei prevestiri de rșu. Kikuko pșrea cș-și îndreaptș urechea
și cș ascultș spre ușș, întrebîndu-se dacș soșul ei se întorcea
de la amanta lui, unde probabil cș se dusesse, deși era du-
minicș.

138

Casa uliului

1

Clopotul de la templu bștea la ora șase fix, iarna ca și vara. și iarna ca și vara, Shingo se socotea matinal dacș-l auzea.

Marinai, pentru el, nu însemna șș se scoale devreme, ci șș se trezeascș devreme. Numai cș, ora șase dimineaș pe timp de varș și ora șase dimineaș pe timp de iarnș nu înseamnș desigur același lucru. Shingo știa cît e ceasul, deoa-rece clopotul bștea în toate dimineșile cu punctualitate, înșș vara la ora aceea se fșcea de mult luminiș.

El așeza un ceasornic destul de voluminos la cșpștîi, dar ca șș vadș ora trebuia șș aprindș lampa și șș-și punș ochelarii, aș ca cș se uita destul de rar la el. De altfel, abia dacș distingea, cu ochiul liber, limba cea mare de limba cea micș. în general, Shingo nu prea avea motive șș se șinș de orar, iar deșteptșrile lui pretimpurii mai degrabș îl plictiseau decît îl ajutau.

Iarna, la ora șase e încș devreme. Shingo, neputînd suporta șș stea liniștit în pat, se scula și se ducea șș ia, bunș-oarș, ziarele.

De cînd le plecase servitoarea, Kikuko era aceea care se scula cea dintii din casș.

î Vai, tatș, te-ai și sculatș îl întrebș ea, și lucrul acesta pșrea cș-l intimideazș pușin.

î Ai dreptate, am șș mș mai culc.

î Foarte bunș idee. De altminteri, apa nu s-a încșlzit încș.

Faptul cș nora lui era deja în picioare îl liniștea parcș.

De cîtva timp se trezea noaptea și se simșea trist, mai ales iarna. Primșvara, aceste deșteptșri erau mai plșcute.

139

într-o dimineașș din a doua jumștate a lui mai, bștrînul auzi, pușin dupș încetarea clopotului, un croncșnit de uliu.

î A, înseamnș cș a dormit pe aici pe aproape, murmurș el, așintind urechea fșrș șș se ridice din pat.

I se pșru cș pașșrea a descris un arc larg pe deasupra casei, apoi s-a îndreptat spre mare.

Se sculș și, în timp ce-și spșla dinșii, cșutș șș vadș pașșrea pe cer, dar în zadar. Croncșnitul acela subșire ca un scîncet de copil i se pșru cș purificase atmosfera deasupra casei lor.

î Kikuko, strigș el spre bucșșrie, tu ai auzit uliul nos-truș

Tînșra femeie vșrșș într-un vas de lemn niște orez din care ieșeau aburi.

î Probabil cș mș gîndeam la altceva, nu l-am auzit.

î Mi se pare cș si-a fșcut cuibul la noi.

î Se poate.

î Anul trecut l-am auzit de mai multe ori croncșnind, dar în ce lunș, în ce anotimpș Nu-mi mai aduc bine aminte.

Fiindcș Shingo, în picioare, se uita la ea, fînșra femeie își

dezlegș panglica ce-i șinea pșrul. El avea impresia cș nora
lui doarme adesea cu pșrul legat.

Lșșînd descoperit vasul cu orez, Kikuko pregști repede
ceaiul pentru socrul ei.

Î Dacș uliul stș la noi, înseamnș cș și presurile vor rș-
mîne.

Î Poate si corbiș

Î Corbiș fșcu Shingo, zîmbind. Dacș uliul e al nostru,
apoi și corbii sînt tot ai noștri. Se poate spune cș în casa asta
nu sînt decît oameni; dar uite cș aici locuiesc și niște pșșșri.

Î În curînd vor apșrea și puricii, și șînșarii.

Î Taci din gurș! șia nu fac parte dintre-ai casei, deoarece
nu stau aici tot timpul anului.

Î Ba poate cș stau, cșci gșsim purici si iarna.

Î Nu prea cunosc durata de viașș a puricilor, dar nu cred
ca cei de care vorbești tu sș fie purici din vara trecutș.

Kikuko începu sș rîdș, uitîndu-se voioașș la Shingo.

Î E timpul sș-și facș aparișia și șarpele.

140

Î Acela care te-a speriat atît de tare anul trecutș

Î Da.

Î El e stșpînul casei, generalul nostru în albastru.

Vara trecutș, întorcîndu-se de la cumpșrșturi și intrînd
în bucșșrie, Kikuko se speriasc vșzînd acolo un șarpe mare.

La șipetele sale, Teru sșri numai decît din culcușul ei; cșșeaua
lștra ca o nebunș, aci repezindu-se înainte, cu botul în jos,
gata sș muște, aci dîndu-se înapoi cam pînș la un metru,
pentru a se apropia apoi din nou, ca de atac.

șarpele, cu capul pușin ridicat, își scotea limba roșie, fșrș
sș se uite la cșșea; apoi începu sș se tîrascș afarș, trecînd
peste pragul bucșșriei.

Dupș spusele lui Kikuko, reptila era de douș ori mai lun-
gș decît lșrgimea ușii de la bucșșrie, adicș avea aproape
doi metri. Trupul îi era mai gros decît mîna tinerei femei.
Ea spunea toate acestea cu inima la gurș, în timp ce Yasuko
o asculta cît se poate de calmș.

Î El e stșpînul casei. Locuiește de ani de zile aici. E aici
dinainte de venirea ta, Kikuko.

Î și dacș Teru l-ar fi mușcat, ce s-ar fi întîmplatș

Î Cșșeaua nu și-ar fi înfipt colșii în el. șarpele ar fi plez-
nit-o cu coada. Teru știe asta, de aceea se mulșumește doar
sș latre.

Tînșra femeie fu afît de speriatș o bunș bucățș de timp,
încît nu mai îndrșzni sș treacș pragul bucșșriei; intra și
ieșea de acolo pe ușa cea mare ce da direct din casș.

Gîndul cș uriașul șarpe se afla sub dușumea, sau poate
sus, în pod, o înșpșimînta, înșș mai probabil era cș el își avea
culcușul undeva pe colinș și nu venea aici decît în vizitș.

Colina nu aparșinea lui Shingo, care nici mșcar nu știa
cum se numește proprietarul terenului. Coasta înclinatș

pornea chiar de lângă casă, astfel că pentru vieșuitoarele de acolo nu exista nici un fel de hotar între lăcașul lor și grădina lui Shingo. Florile și fructele de pe colină cădeau, și ele, cele mai multe, în grădiniș.

Î Uliul s-a întors, murmură Shingo, apoi repetă tare:

Kikuko, mi se pare că uliul s-a întors.

Î Daș Acum îl aud și eu.

141

Kikuko își ridică ochii, amuzată, spre tavan. Croncșnitul pșșrii se prelungi timp de câteva clipe.

Î Adineauri s-a dus spre mareș

Î Da, croncșnitul lui arșta că se ducea în direcția aceea.

Î Poate că a prins un pește și s-a întors. Ascultând-o vorbind astfel, bștrînul se gândi că poate așa s-a și întâmplat.

Ce-ar fi să lșșm niște pești într-un loc anumit unde el să-i vadă din zborș

Î Teru i-ar șterpeli.

Î Eu zic într-un loc, undeva, sus.

Anul trecut, ca și mai înainte, bștrînul, auzind când se trezea din somn croncșnitul uliului, resimșea un fel de simpatie pentru el. Si nu pșrea a fi singurul, căci expresia îuliul nostru" intrase în vocabularul familiei.

Totuși, Shingo se îndoia că era o singură pasșre. O dată crezuse că-a văzut zburând două pe deasupra casei. Să fi auzit oare el, de ani de zile, unul și același uliu croncșnind mereu. Nu era vorba cumva de generații succesive, pșrinșii murind fșrș ca el să prindă de vesteș Această idee îl strșbștu pentru prima dată în dimineașă aceea.

Daș uliul cel bștrîn a murit anul trecut, Shingo și ai lui îl ascultau acum pe cel tânșr când se trezeau dimineașă din somn, fșrș să bșnuiască nimic, rșmînând convinși că acesta e singurul și unicul lor uliu. Ar fi caraghios!

Daș stai și te gîndești, pare ciudat că pasșrea și-a fșcut cuibul pe colină, în spatele casei, când ar fi gșsit atâtea alte locuri în Kamakura.

Nu știi sigur, dar poate că l-am văzut,

Nu știi sigur, dar poate că l-am auzit...

spune proverbul. Probabil la fel e și cu uliul.

Da, această pasșre locuia cu ei, dar se mulșumea să-si arate prezenșă numai prin croncșnitul ei moale și plșcut.

2

Kikuko și Shingo fiind singurii care se sculau devreme în toată casa, aveau prilejul să schimbe între ei câteva vorbe.

142

Cu Shuichi bștrînul stștea de vorbș în timpul cășștoriei lor cu trenul spre oraș.

ÎSîntem aproape ajunși", zicea în sinea lui Shingo, după ce treceau peste podul de fier de la Rokugo, unde le rșșșrea în fașș pșdurea de la Ikegami. O privea în fiecare dimineașș, în timp ce trenul trecea pe lângă ea.

Erau ani de cînd cșlștorea pe această linie și privea această pșdure, dar abia de curînd descoperise acolo doi pini. Singuri din specia lor, se distingeau prin înșlșime; își înclinau trunchiurile ca pentru a se îmbrșșișă, iar vîrfurile, apropiindu-se unul de altul, erau gata sș se uneascș acolo, sus.

Nu mai erau și alși copaci la fel de înalși în acea pșdure. Așă c-ar fi trebuit sș-i vadș de la început; totuși Shingo nu-i bșgase de seamș pînș acum. Acum înșș ei îi sșreau în ochi de fiecare datș.

în dimineașă aceea, cei doi pini se ghiceau vag prin pînza ploii.

î Shuichi, ce are Kikukoș îl întrebș tatșl pe fiul sșu.

î Nimic deosebit.

Shuichi rșșfoia un sșptșmînal; cumpșrase douș, dintre care unul pentru tatșl sșu, care-l șinea în mînș fșrș sș citeascș.

î Spune-mi, ce areș stșrui Shingo.

î Probabil dureri de cap.

î Mira-m-aș. Mama ta zice c-a fost ieri la Tokyo. Seara, cînd s-a întors, s-a culcat numaidecît. Nu pșrea în apele ei. Maicș-ta bșnuiește cș i s-a întîmplat ceva, acolo, la oraș. Kikuko nici n-a mîncat nimic asearș, în plus, cînd te-ai întors tu, pe la ora nouș, si ai intrat în camerș, ea plîngea cu suspine înșbușite.

î O sș se înzdrșveneascș în cîteva zile, nu-i nimic grav.

î Asta m-ar surprinde. O durere de cap n-ar face-o sș plîngș așa. și azi dimineașș, în zori, am auzit-o suspinînd.

Shuichi mîrri ceva neînșeles.

î Cînd Fusako i-a dus cîna, Kikuko pșrea foarte supșratș c-o vede intrînd la ea. își ascundea fașă ca sș n-o vadș.

Fusako mi s-a plîns de asta. Așă cș voiam sș-și cer explicașii.

143

î Ce de povești! Toatș lumea din casș stș cu ochii șintiși la nevastș-mea! Shuichi îl scrutș cu privirea pe tatșl sșu: Chiar si Kikuko se poate îmbolnșvi din cînd în cînd.

î îmbolnșvi! exclamș Shingo, revoltat. Dar despre ce fel de boalș e vorbaș

î Un avort! scrîșni Shuichi.

Shingo, uimit, rșmase cu privirile întoarse spre banca unde stșteau doi soldași americani. Deschisese această discușie bizuindu-se pe faptul cș soldașii nu cunoșteau japoneza.

î La un medicș întrebș bștrînul cu o voce sugrumatș.

î Da.

î Ieriș

î Da.

Shuichi lșșș cititul.

î Tu ai împins-o la astaș

î Ea s-a încpșșinat s-o facș.

Î Din proprie inițiativșș Minși!
Î E purul adevșr.
Î De ceș
Î De ceș De ce i-ai bșgat în cap asemenea gîndș
Shuichi rșmase tșcut.
Î Tu ești de viňș, nu-i așăș
Î Cred cș da. Înșș ea s-a încșpșșinat șș n-aibș acum, cu
nici un chip, un copil.
Î Ai fi putut s-o faci șș se rșzgîndeascș, dacș ai fi vrut.
Î În momentul de fașș, nu cred.
Î În momentul de fașșș Ce vrea șș zicș astaș
Î Dumneata știi prea bine... Datș fiind situașia mea ac-
tualș, nevasta mea nu vrea cu nici un chip șș aibș un copil.
Î Vrei șș spui, atîta vreme cît tu ai o amantșș
Î Dacș tii neapșrat.
Î Dacș tin! E prea mult! Shingo simti cș-1 înșbușș furia.
E o semi-sinucidere din partea lui Kikuko. Desigur, ești de
pșrerea mea. E vorba mai puțin de un protest, cît de o semi-sin-
ucidere.
Shuichi avu un gest de retragere în fașa mîniei tatșlui șșu.
144
Î I-ai ucis sufletul. Asta ar putea șș nu mai aibș vin-
decare.
Î Aș spune cș are un suflet destul de tare.
Î Uiși cș e femeie. Nevasta ta. Depinde de purțșrile tale,
de atenșiile tale ca șș nascș voioașș, lșșînd la o parte ches-
tiunea cu amanta ta.
Î Nu se poate s-o lșșșm la o parte, știi prea bine.
Î Yasuko așteaptș șș aibș nepoși. Kikuko își dș seama
de asta. Ea pare chiar jenatș cș nu e încș mamș, nu-i așăș
și iat-o acum silitș șș renunșe la dorinșele ei, fiindcș tu ești
pe cale șș-i zdrobești sufletul.
Î Nu-i chiar așa. Cred cș în ce-o privește, e mai curînd
o nevoie de-a avea ea totul...
Î O nevoieș
Î Nu-i place șș fie pusș în situașia asta. E prea curatș.
Î Așăș
La urma urmei, își zise Shingo, acestea sînt chestiuni
care-i privesc numai pe soși. Oare Shuichi a dezgustat-o,
a umilit-o în asemenea mșsurș pe Kikukoș
Î E de necrezut! Chiar dacș Kikuko a spus-o, chiar
dacș a mers pîňș la a face un simulacru din asta, nu voi
crede niciodatș cș acesta este adevșratul ei simșșmînt. Un
soș care face caz de curșșenia soșiei lui... șșta-i un semn cș
nu prea are afecșione pentru ea. Nu se cade șș iei, în înșe-
lesul riguros al cuvintelor, nemulșumirile unei femei.
Shingo se simșea pușin descumpșnit.
Î Dacș Yasuko ar ști cș a pierdut ocazia de-a avea un
nepoșel, ce-ar spune oareș
Î De fapt, prin asta Kikuko a dovedit cș e fecundș. Mama

ar trebui să fie mai degrabă mulșumiți.

Î Cum poți să te bizui pe copiii care au să vinșă

Î Mș bizui.

Î Nu și-e teamă de răzbunarea cerului! E o dovadă că
nu iubești pe nimeni.

Î Dumneata încurci totul, chiar și lucrurile cele mai
simple.

Î Nu e atât de simplu. Nu. Gîndește-te bine. Știi doar cît
plînge soșia ta.

145

Î și eu doresc un copil, însă în momentul de față situația
nu e prielnică. Cred că n-ar fi un copil reușit.

Î Nu pricep ce vrei să spui prin "situația". Kikuko nu
se află într-o situație neprielnică. Dacă a ta este așa și
numai a ta este așa și Kikuko, în ce-o privește, nu e femeia
care să se lase fîrîș într-o situație neprielnică". Numai tu
ești vinovat. N-ai știut să potolești gelozia nevastei tale. Iată
cum ti-ai pierdut copilul! și poate mai mult decît copilul!
Shuichi pșru foarte mirat de expresia de pe chipul tatșlui
sșu.

Î Continuă să te îmbeși la amanta ta și să te întorci beat
acasă. Să-și pui picioarele cu ghete murdare în poala lui
Kikuko. Pe urmă să-i ceri să te descălșe. Si-o să vezi tu! zise
Shingo.

3

În aceeași zi, Shingo se duse la bancă pentru o treabă ce
privea întreprinderea, iar de acolo rșmase să ia masa de
prînz cu un prieten. Statură de vorbă pînă aproape de ora
două, apoi Shingo telefona la birou, de la restaurant, că pleacă
direct acasă.

Kikuko stștea în verandă, cu fetișă cea mică în brașe. Sur-
prinsă de întoarcerea lui înainte de vreme, tînșra femeie
dșdu să se ridice.

Î Stai liniștit. Poși să mai rșmîi puțin afară să întreb
Shingo ieșind și el pe verandă.

Î Da. Tocmai voiam să-o schimb pe-asta mică.

Î Dar Fusako unde e?

Î S-a dus pînă la poștă cu Satoko.

Î Ce face la poștă și de ce și-a lșsat și copilul?

Î Așteaptă puțin, zise Kikuko adresîndu-se fetișei, să-1
ajut mai întîi pe bunicul țșu să și schimbe hainele.

Î Mulșumesc, mulșumesc! Copilul mai întîi!

Kikuko ridică spre el o figură zîmbitoare. Între buze i se
zșrea un rînd de dinși albi și frumoși.

Î Dînsul vrea să începem cu tine, Kuniko.

146

Tînșra femeie era îmbrăcată ca de casă, într-un halat larg
de mștase, legat doar cu un cordon la mijloc.

Î și la Tokyo a stat ploaia?

Î Dacă a stat ploaia? Cînd m-am urcat în tren, ploua,

dar cînd am coborît era frumos. N-am observat cînd s-a înseninat cerul.

Î Adineauri ploaia pe Kamakura, dar pe urmă s-a oprit; cumnata mea a putut deci să plece. Uite, colina e udă încă. Copila cea mică, întinsă pe verandă, își ridică țîlpile și apucă vârful degetelor mari, mișcîndu-și cu mai multă ușurință picioarele decît mîirale.

Î Foarte bine, foarte bine! Ia uită-te tu la colină! făcu Kikuko, ștergîndu-i coapsele cu prosopul.

Un avion militar american trecu pe acolo, zburînd jos. Auzind zburîntul motorului, fetișa ridică ochii. Aparatul nu se vedea, însă umbra lui mare aluneca pe versantul co- x linei, apoi dispăru în dată fusese într-adevăr umbra lui. \ Fetișa trebuie s-o fi văzut.

Ochii aceia nevinovați, sclipind de uimire, îl făcură pe bătrîn să tresară deodată.

Î Copilă asta nu știe ce sînt acelea bombardamente. Sînt astăzi destui ca ea, care nu le-au cunoscut, nu-i așa? Shingo își încrușă privirea cu aceea a fetei, dar sclipirea acesteia se potolise acum mult.

Î Ar fi trebuit să fotografiem acești ochi. Cu umbra avionului în ei. Pe fotografia următoare...

...Un copil zăcînd la pămînt... sfîșiat, mitraliat... iată ce-ar fi vrut să adauge Shingo, dar, la gîndul avortului din ajun, țșcu.

Cîși copiii, cîși nenumărați copii ar fi putut să înfășșeze aceste două fotografii imaginare.

Kikuko o luă pe Kuniko în brașe. Cu o mînă răsuci scutecele ude făcîndu-le sul și le duse în camera de baie. Shingo se întoarse în sufragerie; el își aduse acum aminte că, dacă venise atît de devreme acasă, era din cauza neliniștii în legătură cu Kikuko.

Î Ce repede te-ai întors azi!

Yasuko îi ieși înainte.

147

Î Unde erai?

Î Mă spălăm pe cap. După ploaie soarele a început să ardă deodată, și mă mîncă în cap. Cînd îmbătrînești, capul te mîncă din nimica toată.

Î Al meu nu mă mîncă așa des.

Î Fiindcă al țșu e un cap deosebit, zise ea rîzînd. Știam c-ai venit, dar mă temeam să nu mă cerși dacă și-aș fi ieșit înainte cu pșrul zburlit. Te-ai fi îngrozit.

Î Pșrul zburlit al unei femei bătrîne... Ce-ar fi să-1 tai de tot?

Î Ar fi o idee bună, răspunse Yasuko. Dar o astfel de coafură nu e pentru doamnele în vîrstă; ea se purta în epoca lui Edo, atît la bărbați cît și la femei. Se țșia pșrul scurt și se înnodea la ceafă ca un pșmștuf. Am văzut o asemenea coafură la teatru, în Kabuki.

Î Eu mș gîndeam la aceea în care pșrul cade drept, fșrș
șș fie înnodat la ceafș.

Î S-ar putea... Numai cș al meu e foarte des, ca și al
țșu.

Î Kikuko era sculatș, zise bștrînul, cșutînd șș vorbeascș
încet.

Î Da... de la un timp... aratș cam prost.

Î Ar fi fost bine șș nu-i lase copila pe cap.

Î Cînd a plecat Fusako, a lșsat-o pe patul lui Kikuko;
fetișă dormea dușș.

Î De ce n-ai luat-o tuș

Î Eram cu pșrul ud cînd a început șș tipe.

Yasuko se ridicș pentru a aduce hainele soșului ei.

Î Mș întrebam dacș nu ești cumva bolnav și tu, cînd
te-am auzit venind așa devreme.

Lui Shingo i se pșru cș femeia cea tînșrș ieșea de la baie
și se îndrepta spre camera ei.

Î Kikuko! o strigș el. Kikuko!

Î Daș

Î Dș-ne-o nouș pe cea micș.

Î V-o dau. Numaidecît.

Reapșru tinînd fetișă de mînș, ca s-o ajute șș meargș.

De astș datș se schimbăse, era încinsș cu obi.

148

Nepoșica se sprijini de umșrul bunicii, care peria panta-
lonii bștrînului și care, îndreptîndu-și spinarea, o puse pe
genunchii ei. Tînșrș norș luș hainele de oraș ale lui Shingo,
le așezș într-un dulap din camera alșturatș, apoi închise
ușa cu o mișcare înceatș. Pșru miratș de felul cum arșta la
chip, vșzîndu-se în oglinda prinsș în dosul ușii, și era vș-
dit cș se întreba dacș șș revinș în sufragerie sau șș se ducș
șș se culce din nou.

Î Kikuko, fșcu Shingo, n-ar fi mai bine șș te întinzi pe
patș

Î Da.

Cînd își dșdu seama ce înșeles aveau cuvintele bștrînului,
umerii începurș șș-i tremure. Intrș în camera ei, fșrș șș mai
întoarç fașă.

Î Ce aer ciudat! Nu gșșeștiș

Yasuko își încrunțș sprîncenele. Shingo nu rșspunse nimic.

Î Nu știu ce are, continuș bștrîna. Umblș încoace și în-
colo, fșrș șș se culce. Mi-e teamș șș nu cadș deodatș de pe
picioare.

Î S-ar putea...

Î Ar trebui șș faci ceva, în privinșă fiului țșu. Bștrînul
dșdu din umeri.

Î Dacș ai sta de vorbș cu Kikukoș Eu mș duc dușș cum-
pșrșturi pentru masa de searș. O iau cu mine și pe Kuniko;
ne ducem s-o întîlnim pe maicș-sa. și aia, ce mamș!

Bștrîna se ridicș tinînd fetișă în brașe.

Î De fapt, ce treabă are ea la poștă
Î Asta mă întreb și eu! Yasuko se întoarce din drum.
Șă-i fi scris oare soșului ei? Nu l-a mai văzut de șase luni.
Da, s-au împlinit șase luni de când a venit la noi, fiindcă era
în ajunul Anului Nou.
Î Dacă ar fi vorba numai de o scrisoare, e o cutie pe
aici pe aproape.
Î Si-o fi spus pesemne că o scrisoare ajunge mai repede
și mai sigur decât o pui la poșta mare. Mi-e teamă că gândul
la Aihara, punând stăpânire pe ea, și nu aprinde pîrjolul.
149

Bătrînul avu un rîs amar. O socotea pe soșia lui prea opti-
mistă. Optimismul prinde ușor rădăcini, gîndi el, într-o fe-
meie care și-a dus familia pînă la zilele bătrîneșii.
Shirigo luș un teanc de ziar prin care avea, probabil, de
gînd să se uite șotia lui. Le frunzări, fărîș intenșia de a le citi
cu adevărat, cînd un titlu îi atrase atenșia: "Nenufari de
două mii de ani care au înflorit".
În primăvara trecută s-au descoperit la Kemigawa, în
prefectura Chiba, trei seminșe de nenufari într-o barcă scoa-
șă la iveală de niște săpături arheologice pe un șantier din
epoca Yayoi. Se crede că aceste seminșe ar avea o vechime
de două mii de ani.
În luna aprilie, un savant, doctor în nenufari, a sădit
seminșele în trei locuri diferite: la laboratorul agronomic
din Chiba, în lacul din parcul Chiba și în curtea unui fabri-
cant de sake din Harake (oraș din aceeași prefectură), care,
se pare, a luat parte la săpături. Acesta a pus două mlădișe
într-un hîrdu mare, plin cu apă, pe care l-a lăsat în grădina
lui. Nenufarul său a fost primul care s-a dezvoltat.
Anunșat, doctorul în nenufari a alergat la fașa locului,
înfloriși! Au înflorit! Î strigă el, mîngîind cu palma sa fru-
moasa floare.

Aceasta avea la început forma unei sticle de sake, apoi
a unei cești de ceai, pe urmă aceea a unui crater deschis,
în cele din urmă, atinse apogeul înfloririi, semănînd cu o
farfurie circulară, după care petalele au căzut în apă."
Iată ce scria ziarul. Se mai spunea, de asemenea, că floa-
rea avea douăzeci și patru de petale.

În josul articolului era reprodusă o fotografie a savan-
tului, cu ochelari și păr cărunt după cîte se știa, tinînd
cu mîna tija nenufarului înflorit. Shingo, recitînd articolul,
afli că acel specialist avea șaiszeci și nouă de ani. El privi
îndelung fotografia nenufarului, apoi se duse cu ziarul în
camera lui Kikuko.

Era camera celor doi tineri cășătoriși. Pe o mășușă adusă
ca zestre de Kikuko se afla pîlșria soșului ei.

Tînșra femeie se pregătea oare să scrie ceva? O mapă
cu hîrtie și plicuri era așezată lîngă pîlșrie. O stofă cusută

pe margini acoperea sertarului. Bștrînului i se pșru cș simte un ușor miros de parfum plutind în aerul din odaie.

Î Cum te simșși Nu-și vine ușor sș te ridici, nu-i așaș Shingo se așezș în fașa mșsușei.

Tînșra femeie îl privea acum cu ochii foarte larg deschiși. Probabil cș el intrase tocmai cînd ea se pregștea sș se dea jos din pat. Intimidatș, fșrș îndoialș, roși ușor. Fruntea îi rșmînea palidș, însș sprîncenele îi pșreau si mai frumoase.

Î Ai citit articolul acesta despre seminșele de nenufari vechi de doușzeci de secole, care au fșcut floriș

Î Da.

Î A, 1-ai citit..., murmurș el. Atunci intrș direct în subiect: N-ai fi avut nevoie sș te supui tratamentului acela rșu, dacș ai fi stat de vorbș cu noi. Sș te întorci în aceeași zi acasș, crezi cș asta e sșnștosș

Kikuko pșru luatș prin surprindere.

Î Cred cș doar luna trecutș am vorbit despre copil. Atunci cînd ai pus masca lui Jido. În momentul acela îti dșdeai seama, așa eș

Î În momentul acela, fșcu ea cu o mișcare de negare pe pernș, nu știam nimic. Dar chiar dacș aș fi știut, n-aș fi putut sș vș vorbesc, mi-era rușine.

Î Ei! Shuichi mi-a motivat cș ești prea curatș.

Bștrînul observș lacrimile care strșluceau în ochii tinerei femei și nu mai putu continua.

Î Ai nevoie sș te mai duci la doctorș

Î Mîine, poate.

A doua zi, cînd bștrînul se întoarse din oraș, soșia lui pșrea nerșbdștoare sș-1 vadș.

Î Știi cș Kikuko s-a dus acasș la ai eiș Credeam cș doar-me. Pe la ceasurile douș, cred, a telefonat cineva de acolo. A rșspuns fiiș-ta. Î Kikuko, mi-a spus ea, s-a dus la pșrinșii ei, nu se simte bine, vrea sș se odihneascș; sîntem rugași s-o lșșm în pace, ni se dau asigurșri cș se va întoarce aici în cîteva zile, dupș ce se va simși mai bine."

Î A, daș

Î Am pus-o pe Fusako sș spunș cș fiul nostru se va duce s-o vadș. Fusako mi-a spus cș la telefon era mama lui

151

Kikuko. Așadar Kikuko s-a dus la Tokyo special ca sș doar-mș la mama eiș

Î Nu, nu-i asta.

Î Atunci, ce areș

Shingo își dezbrșcș haina, apoi se îndreptș din spate ca sș-și dezlege mai ușor cravata.

Î A fșcut un avort.

Î Cumș! Bștrîna pșru ca trșznitș. Ah!... Pe ascuns de noi... Sînt teribili, tinerii șștia de azi...

Î Dumneata nu observi nimic, mamș, zise Fusako, intrînd în sufragerie, cu fetișă în brașe. Eu însș eram la curent.

Î Cum așaș exclamș bștrînul.
Î Nu îndrșznesc șș spun. Dar știși bine cș femeile lass
un semn în urma lor, în anumite locuri...
Fusako nu fu în stare șș mai adauge nimic.

152

Parcul din capitalsș

1

Î Curios om mai e și tata! zise Fusako, strîngînd cu ciudș
farfuriile din care tocmai luaserș cina. Mi se pare mai re-
zervat cu fiica lui, decît cu norș-sa! Nu-i așa, mamșș
Î Taci! fșcu Yasuko pe un ton muștrștor.
Î și totuși, asa-i! Daș n-am fiert destul de bine spana-
cul, șș-mi spunș! Cș doar n-am șș-1 fierb pînș s-o face chi-
șșlișș pentru pșșșrele! L-am lșsat pușin mai tare! Poate ar
vrea șș-1 fiarbș într-un izvor termal.
Î Izvor termalș Ce legșturș are cu astaș
Î Acolo se preparș oușle la pahar si turtele de manju,
pe cît mi se pare. Dumneata mi-ai dat odatș, nu știu cînd,
ouș fierte la sursș radioactivș: albușul era bine rșscopt, gșl-
benușul moale... Nu mi-ai spus dumneata cș plșcintșria
Hechimatei e renumitș pentru așa cevaș
Î Plșcintșria Hechimateiș
Î Sau Hyotei, cum vrei șș-i spui. Oricît de șșracș as fi,
atîta lucru știu și eu. Nu e nevoie de prea mare savantlîc,
ca șș fierbi niște spanac.
Yasuko începu șș rîdș.
Î Daș tata ar pune șș fiarbș spanacul la sursș radio-
activș, mșsurînd temperatura si timpul, cred cș ar deveni
la fel de vînjos ca Popeye, chiar în lipsa lui Kikuko, zise
Fusako, fșrș șș rîdș. În ce mș privește, nu mai pot șș îndur,
e prea de tot.
Se ridicș, susșinînd cu genunchiul tava grea, și adșugș:
Î Nu mai are nici poftș de mîncare, cînd lipsește podoa-
ba lui de fiu si minunea de norș-sa.
Shingo înșlșș capul; privirea lui o întîlni pe a lui Yasuko.

153

Î Vorbește! Vorbește! Dș-i înainte!
Î Ba bine cș nu! M-am stșpînit destul, ca șș nu vorbesc
și șș nu plîng.
Î Pe copii nu-i poși opri șș plîngș...
Shingo stștea cu gura întredeschisș.
Î Nu-i vorba de nici un copil, ci de mine, i-o întoarse
Fusako, ieșind cu pași împleticiși.
Se auzi un zșngșnit de vase trîntite în lighean.
Yasuko fșcu o mișcare șș se ridice. Fusako începu șș sus-
pine.
Satoko îi aruncș o privire bunicii ei și porni în fugș spre
bucșșrie. Shingo își spuse cș privirea fetei era prea țșioașș.
Yasuko, ridicîndu-se, o luș cu amîndouș mîinile pe Kuniko,
care fusese lșsatș jos, lîngș ea, si o puse pe genunchii lui

Shingo.

Î Vrei s-o șii pușinș

și se îndreptș spre bucșșrie.

Shingo luș fetita în brașe. Fiindeș era foarte mlșdioașș,
o așezș în poala lui. O șinea de piciorușe. Scobitura gleznelor
și țșlpile durdulii abia umpleau palma bșșrînului.

Î Te gđdiliș

Fetișă nu pșru sș se gđdile.

Cđnd Fusako era încș o fetișș de șișș, el o întindea goalș
pe pat și, în timp ce-o schimba, o gđdila la subșiori. Copila
rđdea și nasul i se pierdea între obrajii dolofani; dșdea ve-
selș din murii. E adevșrat înșș, bșșrînul nu-și mai aducea
prea bine aminte de asta.

Shingo se ferea altșdatș sș vorbeașș despre lipsa de fru-
museșe a fiicei sale. Ar fi însemnat sș-si reaminteașș ima-
ginea femeii seducștoare care fusese sora lui Yasuko.

Așteptase în zadar, în mai multe rđnduri, ca micul chip
sș se schimbe în bine și asta cđnd fata ajunsese la vđrsta adul-
tș, dar, cu timpul, speranșele lui se spulberaserș.

Trșșșturile lui Satoko pșreau mai frumoase decđt ale
mamei sale și se mai putea încș trage nșdejdea ca micușă
Kuniko sș fie și mai drșșglașș.

154

Î E oare cu puținșș sș caut imaginea surorii lui Yasuko
pđnș și în nepoșelele meleș se întrebș bșșrînul și fu cuprins
de un simșșmđnt de rușine.

Se surprinse, cu uimire, lșșđndu-se pradș unei vișșri în
care mica fiinșș, victimș a avortului, copilul pierdut al lui
Kikuko, devenea o ređncarnare a surorii lui Yasuko î o fe-
meie frumoașș, cșșreia nu-i va fi hșșrșzit niciodatș sș trșșiascș
în aceastș lume.

Dupș ce dșdu drumul piciorușelor fetișei, micușă Kuniko
coborđ de pe genunchii lui și porni spre bucșșrie. Mergea
bșłbșnđndu-se, cu brașele întinse înainte.

Î Ai grijș! Abia apucș sș strige cș fetișă și cșzu jos.

Stștea întinșș pe dușumea, rșșsturnatș pe o parte, fșrș a
fi început încș sș plđngș.

Satoko agșșșatș de fusta mamei sale, Yasuko șđnđnd-o pe
cea micș în brașe, reveniș toate patru în sufragerie.

Î E de necrezut cđt de distrat e tata, zise Fusako adresđn-
du-se mamei sale, în timp ce ștergea masa. Cđnd a venit de
la birou și s-a schimbat ca sș-și puňș chimonoul, știi cș a în-
fșșurat chimonoul și juban-ull în sens greșit, iar cđnd a vrut
sș înnoade cordonul a rșmas încurcat, cu un aer nedumerit.
S-a mai vșzut oare un asemenea omș E prima oarș cđnd în-
fșșori chimonoul astfel; asta înseamnș cș nu ești în apele
dumitale.

Î Nu, e a doua oarș, replicș Shingo. Ultima oarș, Kikuko
mi-a spus cș în insula Ryukyu oamenii înfșșoarș chimonoul
pe o parte sau pe alta, indiferent cum.

Î Ha, ha! în insula Ryukyu! Cine poate să creadă una
ca asta? Fusako își schimbă deodată expresia feței... Când
e vorba să-și fie pe plac, Kikuko își pune la contribuție toată
imaginația. Știe cum și ce să-și spună! în insula Ryukyu!
Auzi colo!
Stăpînindu-și enervarea crescînd, Shingo îi zise:
Î Cuvîntul 'wbfln vine din portughez. Cine poate să știe
cum se încheie portughezii la haine?

1 Juban î cșmașș de croialș specialș, purtatș sub chimono.

155

Î E tot o idee de-a nurorii dumitaleș
Yasuko vru să intervinș în favoarea soșului ei:
Î Taiș-tu îmbraș adesea pe dos chimonoul de varș.
Î Sș îmbrași pe dos chimonoul de varș, fiindcș ești dis-
trat, sau din greșealș, e una, si să înfșșori chimonoul în sens
greșit e altceva.
Î Spune-i lui Kuniko să se îmbrace singurș, vei vedea
cș nu știe în ce sens să se încheie.
Î Nu e încș timpul ca tata să dea în mintea copiilor.
Fusako nu avea aerul cș se dș bștutș. Ascultș, mamș, e trist,
dar tata n-are nevoie să-și înfșșoare chimonoul pe stîngș,
în semn de doliu, din pricinș cș nora lui s-a dus să stea o
zi, douș, la pșrinșii ei. Eu m-am întors la voi de șase luni!
Așa era: trecuserș șase luni de la acel ploios ajun de Anul
Nou... De atunci, Aihara nu le dșduse nici un semn de viașș,
iar Shingo nu-l mai vșzuse deloc nicșieri.
Î Sînt tocmai șase luni, preciza Yasuko. Dar asta nu în-
seamnș cș se poate compara cazul țșu cu al lui Kikuko.
Î Cînd e vorba de tata, da!
Î Îi ești fiicș, își este tatș si dorim cu toșii ca el să poată
rezolva greutșșile tale, îndelegiș
Fusako își lșșș fășă în jos și nu rșspunse nimic.
Î Fusako, spune-mi tot ce ai pe inimș, mșcar de data asta.
Ai să te simșii mai ușuratș. Profitș cș Kikuko nu e aici.
Î Fiindcș, în principiu, eu sînt cea vinovatș, nu am nimic
de spus: vreau doar atîit, ca tata să mșnînce mîncarea fșrș
sș se plîngș, chiar dacș nu e pregătîitș de mîna lui Kikuko.
și Fusako izbucni în lacrimi.
Î Am dreptateș Tata mșnîncș în țșcere, cu un aer dez-
gustat. Pe mine asta mș întristeazăș cumplit.
Î Fusako, eu sînt convînsș cș tu ai să ne spui multe lu-
cruri. Bunșoarș, de ce te-ai dus la poștș acum douș sau trei
zileș Ca să trimiși o scrisoare soșului țșuș
Fusako pșru o clipș stînjenîitș. Ea fșcu un semn de negare
din cap.
Î Nu vșd cui altcuiva i-ai fi putut trimite scrisoare. Nu
m-am îndoît cș lui Aihara i-ai trimis.
Contrar obiceiului ei, Yasuko vorbea cu o voce asprș.

î Sau i-ai trimis, poate, baniș

Din aceste cuvinte Shingo deduse cș Yasuko îi strecura lui Fusako, din cînd în cînd, pe ascuns, bani de buzunar.

î Unde-i Aiharaș întrebș bștrînul, întorcîndu-se cștre fiica sa. și dupș ce așteptș o clipș rșpunsul continuș: Se pare cș nu e la ai lui. Trimit, o datș pe lunș, un funcșionar de la birou, șș-mi aducș vești de la familia Aihara. Mai exact, fac șș-i parvinș doamnei Aihara o micș sumș de bani, ca șș se întreșinș, cșci dacș tu ai fi la ei, ar fi datoria ta șș-i porși de grijș.

î Oh! fșcu Yasuko, uimits. Trimiși un funcșionar de la birouș

î Fii liniștitș. E un om serios, care nu ia seama la gurile rele, și nici nu trșncșnește de la el. Dacș soșul tșu ar sta acasș, m-aș duce eu însumi șș vorbesc cu el despre tine, dar așa, la ce bun șș vizitez o bștrînș cu picioarele oloageș

î și ce face Aiharaș

î Am impresia cș e amestecat într-un trafic clandestin, o afacere cu droguri, se pare. Rolul lui e de a doua mînș. Numai beșia l-a tîrît în combinașia asta.

Yasuko îi aruncș o privire îngrozitș; ea pșru mai speriatș de faptul cș soșul ei le ascunsese pînș acum netrebnițiile lui Aihara, decît de aceste netrebniții în sine. Shingo continuș:

î Se pare cș mama lui, care suferș de picioare, nu mai locuiește acolo. Casa e ocupatș de alte persoane. Familia lui Fusako nu mai existș, deci.

î Dar lucrurile eiș

î Scrinul și coșul meu de rșchitș sînt goale de mult, rșspunse Fusako.

î Așăș Arunci ești o fraierș, fiica mea, tu care te-ai întors la noi cu bocceaua la subșioarș. Vai, vai, vai... suspinș Yasuko.

Shingo bșnui cș Fusako a luat legștura cu soșul ei.

Asupra cui cșdea vina de a nu-l fi putut împiedica pe Aihara șș între în afacerea aceea compromiștoareș Asupra lui Fusakoș Asupra lui Shingoș Asupra lui Aihara însușiș Sau nimeni nu era rșspunzștor de astaș Shingo își punea

157

aceste întrebșri în timp ce privea spre grșdina peste care se lșsase întunicul.

2

Cînd ajunse la birou, pe la ora zece, bștrînul gșsi un bilet de la Tanizaki Eiko: îAs vrea șș vș vșd în legșturș cu tînșra soșie. Am șș revin."

îTînșra soșie" despre care era vorba nu putea șș fie decît Kikuko. Shingo o chestiona pe secretara care-i luase locul lui Eiko:

î La ce orș a fost Tanizaki aiciș

În imediat după sosirea mea; tocmai ștergeam praful de pe birou, deci putea să fie ora opt trecute.

În M-a așteptat

În Mda, câteva clipe. Felul greoi și prelung în care această fată zicea "înda" nu-i plăcea lui Shingo. Probabil că era un accent provincial.

În Pe Shuichi 1-a văzut

În Nu. Cred că a plecat fără să-1 fi văzut.

În Bun. Ora opt trecute, murmură Shingo. Asta înseamnă că a venit aici înainte de a se duce la atelierul ei; se va întoarce desigur către amiază.

După ce reciti cuvintele scrise cu litere mici de mîna lui Eiko pe colțul unei coli mari de hîrtie, Shingo privi pe fereastră cerul foarte senin, foarte primăvăratec, de mai. Acest cer îl contemplase și pe geamul vagonului. Văzînd văzduhul acela luminos, toți pasagerii deschiseseră ferestrele.

O pasare care zbura razant cu mîlul sclipitor al rîului Rokugo căpătî un reflex de argint; lui i se părură că nu era un amănunt întâmplător, întocmai ca și acea goană a unui autobuz roșu ce trecea peste pod în direcția nordului.

"Vînt mare pe cer, vînt mare pe cer..." Repetînd, fără să-și dea seama, cuvintele ce figurau pe manuscrisul său, falsul Ryokan, Shingo își îndreptă privirile spre pădurea Ikegami.

158

În O! exclamă el, și era gata să se aplece pe fereastră, în partea stîngă. O! s-ar putea ca pini să nu mai fie în pădure. Ba sînt mai încolo.

Pinii, care se distingeau de restul pădurii, i se părură, în dimineața aceea, mai apropiate. Ori poate ceașă primăverii, ploaia, îl împiedicaseră pînă acum să aprecieze adevărata lor depărtare.

Bătrînul încercă să-și dea seama de asta, cercetîndu-i pe fereastră. Avea chiar poftă să se ducă să verifice la fața locului și să vadă unde anume creșteau pini aceia pe care el îi privea în fiecare dimineață.

"În fiecare dimineață..." La drept vorbind, nu-i zărise decît de curînd de tot. Ani în șir trecuse pe acolo fără să le dea atenție, spunîndu-și că nu era decît o pădure, pădurea de la Ikegami.

Observase pentru prima dată, în ziua aceea, că pini se înălțau deasupra pădurii. Asta, fiindcă văzduhul dimineții era foarte limpede.

Bătrînul mai făcuse și o a doua descoperire grație acestor pini ale căror vîrfuri dădeau să se îmbrășișeze înclinîndu-se unul către celălalt.

În seara din ajun, după cină, când Shingo spusese că supraveghea casa ginerelui său și că el contribuia cu puțin la cheltuielile bătrînei mame a acestuia, furia lui Fusako se potolise deodată.

Bătrînul, înduioșat, crezuse că dezvăluie ceva din tainele

ei, dar era ceva imprecis, nu ca în cazul pinilor din pșdurea Ikegami.

Într-adevăr Shingo privise acești arbori, cu două sau trei zile mai înainte, în timp ce, împungându-l pe Shuichi cu întrebările, îl silise să-i facă mărturisiri despre avortul lui Kikuko. De arunci, pinii nu mai erau pentru Shingo niște simpli copaci, deoarece nu-i mai putea desprinde, în mintea lui, de avort. De aici încolo, de câte ori îi va vedea, în drumul spre birou, ei îi vor aduce aminte de Kikuko. În dimineașa asta, se înșelege, nu putuse să fie altfel.

În ziua când fiul său făcuse mărturisiri, cei doi pini estompași de perdeaua ploii care cădea se confundau cu pșdurea.

159

Astăzi, desprinși de ea, marcași de imaginea avortului, ei pșreau mînjiși, murdari. Asta, poate și din pricinș că timpul era foarte frumos.

Î Chiar dacă vremea de afarș e frumoasă, vremea dinșuntru omului e urîș.

Murmurînd aceste negliobii, Shingo pșrși cerul din cadrul ferestrei biroului și se apucș de lucru.

În cursul după-amiezii primi un telefon de la Eiko. Ea îi spuse că, fiind foarte ocupatș cu pregătirea colecției de varș, n-o să poată trece în ziua aceea pe la dînsul.

Î Foarte ocupatș, ziciș Ești, prin urmare, o maestrșș

Î Sș zicem. Fata rșmase țcutș cîteva clipe.

Î Îmi telefonezi de la atelierș

Î Da. Însș Kinuko nu e aici, făcu ea, rostind fșrș ocol numele amantei lui Shuichi. Ea a plecat.

Î Hm.

Î Alo, alo! Voi fi la dumneavoastrș mîne dimineașș.

Î Mîne dimineașșș Pe la ceasurile opt, ca astăziș

Î Nu. Mîne dimineașș voi aștepta pînș veși veni.

Î Ești cam zoritș.

Î Da, chestiunea nu pare să fie presantș, dar, după pșrearea mea, este. Vreau să vș vorbesc cît mai repede. Sînt foarte tulburatș.

Î Chiar într-atîș E vorba de Shuichiș

Î Vș voi spune când o să ne vedem.

Tulburarea lui Eiko îi inspira oarecare neîncredere, însș dorinșa ei de a-i vorbi, atîț de vie încît s-o facș să treacă două zile la rînd pe la el, îl neliniști pe Shingo.

Copleșit de neliniștile ce se înmulșeau, Shingo telefona pe la ora trei la pșrinșii lui Kikuko.

În timpul cît servitoarea rșspunse la telefon și pînș când nora lui veni la aparat, în receptor rșsunș o muzicș ce se auzea din camerș.

De la plecarea tinerei femei, Shingo nu mai vorbise despre ea cu Shuichi, care pșrea că evitș acest subiect. Bștrînul, pentru a nu agrava lucrurile, se abșinea s-o viziteze pe Kikuko. După cît o cunoștea el, probabil că nu le spusese nimic pș-

rinșilor ei despre avort. Totuși, nimic nu era sigur.

160

La microfonul în care se auzea acea muzică plăcută, Kikuko îl întâmpină cu o voce plină de nostalgie.

Î Alo, tată! Tată, iartă-mă că te-am făcut să aștepti atât la telefon.

Î Bine! Shingo se simți ușurat. Cum o duci cu sănătatea?

Î Mă restabilesc, tată. Îmi vei putea ierta plecarea asta neprevăzută?

Î Nu-i nimic. Atât pute să spun Shingo.

Î Tată Kikuko îl chema cu o voce veselă: Aș putea să vin chiar acum?

Î Chiar acum? Te simți în stare să ieși?

Î Da, tată. Dacă te-aș vedea imediat, m-aș putea întoarce la voi fără să-mi fie rușine.

Î S-a făcut, te aștept la birou...

În receptor muzica de dincolo se auzea în continuare.

Î Alo! Alo! Shingo o silea pe tânăra femeie să mai rămână la telefon: E frumoasă muzica aceea.

Î O, am uitat să opresc discul. E Silfidele, un balet orchestrat după muzica lui Chopin. Când vei veni, am să-ți aduc.

Î Vii numai de câțiva?

Î Da, însă fiindcă nu-mi place să trec pe la biroul dumitale, mă gândesc unde să ne întâlnim.

Kikuko îi propuse ca loc de întâlnire vechiul Parc imperial Shinjuku. Surprins, Shingo începu să râdă, dar tânăra femeie nu renunșă la ideea ei.

Î Ai să vezi, tată, vei simți răcoarea verdeții.

Î Am fost acolo, o dată, întâmplător, la o expoziție de câini.

Î Foarte bine, acum mă vei vedea pe mine!

Kikuko izbucni în râs, în timp ce discul continua să cânte.

3

Așa cum îi spusese lui Kikuko, Shingo intră în parc trecând pe sub marea poartă de lemn dinspre Shinjuku.

161

La poartă era afișat regulamentul cu tarifele: treizeci de yeni ora pentru închirierea căruciorului, douăzeci de yeni pe zi pentru o rogojină.

O pereche de americani se plimba pe alee, bărbatul cu o fetișă în brașe, femeia trăgând după ea un braț german.

Nu toți oamenii care intrau în acest parc erau perechi de americani, însă numai americanii se plimbau în voie. Shingo se lușă, fără să vrea, după ei.

Boschetul din stînga aleii, care pșrea format din zadă, era în realitate construit din cryptomerias de Himalaya. Ultima oară când venise aici, cu prilejul unei serbări date de societatea pentru protecția animalelor, admirase un minunat grup de asemenea plante, însă acum nu mai știa unde se află.

Arborii care se înșlău în dreapta aveau mici plăcuțe cu numele fiecăruia: Konotegashiwa, Utsukushimatsu I. În timp ce Shingo înainta cu pași rari, crezând că a sosit primul, Kikuko îl aștepta; ea stătea cu spatele la un ginkgo de pe malul lacului, la capătul aleii ce ducea spre poarta cea mare.

Tînșra femeie se îndreptă spre el, salutîndu-l cu o plecăciune.

Î Ești înaintea cu un sfert de oră, zise bătrînul uitîndu-se la ceas.

Î Telefonul dumitale mi-a făcut atita plăcere, că am plecat numaidecît. Ce bine îmi pare! făcu ea, vorbind foarte repede.

Î Deci, mă așteptai? Nu și-e frig în bluza asta subțire?

Î Nu. Cînd eram elevă purtam această flanelușă și roși: știi, nu mai am nici o haină acasă și nu îndrăznesc să împrumut un kimono de la sora mea.

Kikuko fiind cea mai mică dintre cei opt copii, căsătorită toată, sora" de care vorbea acum trebuie să fi fost soția vreunuia dintre frații ei.

1 Konotegashiwa, Utsukushimatsu Î Mîș de copil, Pin frumos.

162

Era îmbrăcată într-o flanelușă de un verde închis, cu mâneci scurte. Bătrînul avu impresia că vede pentru prima oară brațele goale ale nurorii lui.

Kikuko se scuză, pe un ton ceremonios, că plecase la părinții ei. Stînjelit, Shingo îi spuse, cu un glas blînd, doar afit:

Î Poți să te întorci?

Î Da, tată, zise ea, îndinînd capul cu supunere. Asta și vreau.

Îl privea cu sfială, mișcîndu-si ușor, aproape imperceptibil, frumoșii ei umeri plîpînzi. Shingo nici nu observă măcar gestul ei, dar simți caldele efluvii ce emanau din ființa tinerei femei.

Î Shuichi a venit să te vadă?

Î Da, însă dacă nu mi-ai fi telefonat dumneata...

Voia să spună că nu s-ar fi întors atît de ușor acasă șovșind și-și termine fraza, Kikuko ieși de sub umbra arborelui ginkgo. Frunzele verzi, dese, păreau prea grele și atingeau silueta ei subțire, din spate.

Lacul era amenajat în stil japonez; un soldat american flirta cu o prostituată pe marginea apei. Ceva mai încolo se afla o altă pereche de tineri, pe o bancă.

Mergînd în urma lui Kikuko și trecînd printre copaci spre a se îndrepta către marginea lacului, Shingo strigă deodată, copleșit:

Î Ce întindere mare!

Î Ei, tatș, te simșii rșcoritș il întrebș Kikuko, cu mîndrie.
Totuși, bștrînul nu voia sș mergș mai departe, spre pa-
jiștea largș, și se opri în dreptul unui moșmol ce creștea pe
marginea aleii,

Î Ce admirabil moșmol! Nimic nu-l stingherește, poate
sș-si întindș ramurile de la bazș cît de departe dorește.
Într-adevșr, vegetașia ciudatș si naturalș a acestui arbust
il emoșiona.

Î Uitș-te ce formș frumoasș are! Da, acum îmi amintesc:
în ziua expozișiei aceleia canine, am vșzut un șir de crypto-
merias de Himalaya, care își întindeau tot așa, ramurile, în
jos pînș departe. Formau un spectacol foarte plșcut. Unde
sînt oareș

163

Î în partea dinspre Shinjuku.

Î Așa-i, am intrat pe acolo.

Î Adineauri, la telefon, mi-ai spus cș ai mai fost odatș
aici sș vezi o expozișie de dini.

Î Da, însș cîinii erau pușini. Era o serbare organizatș de
Societatea pentru protecșia animalelor, ca sș strîngș fonduri.
Se aflau pușini japonezi, dar mulși strșini, aparșinînd cred
familiilor ofișerilor din armata de ocupașie si ale diploma-
șilor. Era în timpul verii. Tinerele fete indiene mi s-au pșrut
foarte frumoase, înfșșurate în sari-urile lor subșiri de mștase,
roșii si albastre. Erau multe standuri cu mșșfuri americane
și indiene, pe atunci adevșrate raritșși.

Reuniunea aceea trebuie sș fi avut loc cu doi sau trei ani
în urmș, nu-și mai putea aduce bine aminte, în timp ce vor-
bea, se depșrta pe nesimșite de moșmol.

Î Mș gîndesc la cireșul din grșdina noastrș. știi cș vreau
sș smulg din rșdșcinș vișa sșlbaticș ce crește lîngș tulpina
luiș Cînd te-oi întoarce sș nu uiti sș-mi aduci aminte.

Î Da, tatș.

Î il iubesc fiindcș n-a fost țșiat niciodatș. *

Î Cu toate ramurile lui mici, are multe flori... Luna tre-
cutș, cînd era în plîș înflorire, am ascultat împreunș clo-
potul de la templu la a șapte suta aniversare.

Î Cum, își amintești toate asteaș

Î O, nu le voi uita niciodatș. Dupș cum nu voi uita nici
croncșnitul uliului.

Kikuko pșșea pe lîngș Shingo; trecînd pe sub coroana
unui mare ulm de Caucaz, se îndreptarș spre pajiștea cea
vastș.

Bștrînul avu senzașia cș respirș mai liber la vederea imen-
sei perspective înverzite.

Î Ce eliberare! Asta întrece pe cele mai multe dintre pei-
sajele Japoniei. Cine ar crede cș existș un asemenea colș în
Tokyo! Spunînd acestea, admira covorul de verdeașș ce se
întindea pînș departe, în direcșia lui Shinjuku.

Î E un efect de perspectivș: de aici, parcul pare mai

mare.

î Cum așaș

164

î Chestiune de opticș. Marginile pajiștei și cșrșrile care o strșbat, formeazș toate niște curbe blînde.

Kikuko îi povestea socrului ei cș un profesor îi explicase odatș aceasta, î n timpul unei excursii școlare.

î Covorul acesta verde, plantat ici și colo cu arbori, este, zise ea, î n stil englezesc.

Pe pajiște nu se vedeau decît perechi de tineri: unii î ntiși pe iarș, alșii stînd pe loc sau plimbîndu-se. î n ciuda celor cinci sau șase grupuri de studenș sau de copii, Shingo avea sentimentul cș se aflș î ntr-un paradis al î nfi nirilor de dragoste și prezenș a lui aici i se pșrea nelalocul ei.

Fostul Parc imperial, eliberat, oferș oare o imagine a tineretului liber de aziș

Shingo și Kikuko, strșbștînd pajiștea, î nfi lneau perechi ocupate cu ale lor, astfel cș nimeni nu-i lua î n seamș; totuși ei cșutau șș ocoleascș pe cît posibil perechile pe lîngș care treceau.

Iar tînșra femeie, la ce se gîndea oare, plimbîndu-se cu elș Un socru care se plimbș cu nora lui, e ceva banal; cu toate acestea bștrînul nu se simșea î n apele lui. î n nirea asta pe care Kikuko i-o propusese la telefon nu-l tulburase la î nceput, dar mai pe urmș ea îi apșru î ntr-o luminș ciudatș.

î n mijlocul pajiștii se afla un copac mai î nalt decît ceilalș și spre care Shingo se simșea atras; se î ndreptș cștre el. Pe mșsurș ce se apropia, nobleșea, volumul acela de verdeașș compactș î l pștrundeau parcș î n adîncuri; prezenș a naturii îi spșla tristeșea, melancolia, atî t a lui, cît și a lui Kikuko.

î Te simti rșcorit, tatș. ..."La ce bun șș meargș cu gîhdul mai departeș

Copacul era un tulpier. De aproape, Shingo distinse trei arbori care formau o singurș coroanș. Citi pe o plșcușș cș, deoarece floarea acestui copac seamșnș cu o tulipș, i se spunea tulpier. E originar din America de Nord și se dezvoltș foarte repede. Exemplarul de fatș trebuie șș aibș î n jur de cincizeci de ani.

î N-are decît cincizeci de ani! E mai tînșr ca mine! Tulburat, Shingo își ridicș ochii spre copac.

165

Ramurile cu frunze late se î ntindeau î n jurul lor ca pentru a-i î nlșnșui și a-i ascunde. Shingo se așezș pe o bancș, dar simșea un fel de sfialș și se ridicș numaidecît; Kikuko î l privea cu uimire.

î Hai șș ne uitșm la flori, zise el.

De jur-î mprejur se zșreau, foarte distinct, grupuri de flori albe, rșspîndite pe pșmînt, la î nșșimea ramurilor de jos ale tulpierului.

î n timp ce strșbștea pajiștea, Shingo spuse:

În parcul acesta s-a srbătorit victoria generalilor învingători în războiul ruso-japonez. Aveam mai puțin de douăzeci de ani pe atunci. Eram încorporat.

De o parte și de alta a florilor se aliniau rânduri de arbori minunași; Shingo se așeză pe bancă, sub ei.

Kikuko, care stătea în picioare în fașa lui, luă loc alături de el, spunând:

Îmi dimineazăș mă voi întoarce la voi. Spune-i mamei să nu mă certe, te rog.

Îmi ai să-mi spui ceva înainte de a te întoarce acasăș

Îmi Dumitale, tatăș Aș avea multe să-și spun dar...

4

A doua zi de dimineazăș, o aștepta pe Kikuko, însă trebui să plece înainte de venirea tinerei femei.

Îmi Te roagă să n-o cerși... îi spuse lui Yasuko.

Îmi Departă de mine asemenea gând. Mai degrabă eu trebuie să-i cer scuze. Yasuko pșrea cu adevărat voioasă.

El îi spusese numai despre convorbirea pe care o avusese la telefon cu Kikuko.

Îmi Ce repede poți tu s-o convingi! Yasuko îl conduse pînă la poartă. Dar nu te condamn, încheie ea.

Cîteva minute după sosirea lui Shingo, Eiko veni să-i facă o vizită la birou.

Îmi Bună dimineașă! Ești încântătoare: ce flori frumoase! zise bștrînul, foarte amabil.

166

Îmi Odată intrat în atelier nu mai pot să plec. Așa că m-am plimbat pe străzi. Florșriile erau superbe.

Totuși, cu un aer grav, Eiko se apropie de masa lui Shingo; trăsă pe ea, cu degetul cîteva semne: "Să ne lase singuri!"

Bștrînul luă mai întîi un aer nepșștor, apoi:

Îmi Vrei să ne lași un moment singuriș îi spuse secretarei sale.

În timp ce fata ieșea, Eiko aduse dintr-un colț o vază și așeză în ea cele trei fire de trandafir, îmbrăcată într-o rochie tipică de domnișoară de magazin, ea pșrea puțin mai grasă.

Îmi Vă rog să mă iertați că v-am deranjat ieri... Tonul crispat cu care intră în subiect putea să pară ciudat. Am fost aici două zile la rând și am...

Îmi Nu vrei să ieși locș

Îmi Mulțumesc. De îndată ce se așeză pe scaun, își lșș capul în jos.

Îmi Astăzi te-am făcut să întîrzi.

Îmi Nu face nimic. Ridicînd din nou capul, Eiko privi către Shingo și pșru că-și stșpînește un suspin: Pot să vorbesc Probabil par cam nervoasă.

Îmi Despre ce e vorbaș

Îmi E vorba de nora dumneavoastră... șovși puțin, apoi:

Cred că a avortat.

Shingo nu rșpunde nimic. Cum de a aflat fata astaș Shuichi

n-a putut sș-i vorbeascș, asta-i sigur. Dar Eiko lucra în același magazin de mode cu amanta fiului sșu. Shingo simși în suflet o mîhnire apșștoare.

Î Avortul se poate admite, dar...

Eiko dșdu din nou semne de șovșialș.

Î Cine și-a spus astaș

Î Domnul Shuichi s-a împrumutat la Kinuko, ca sș plș-teascș la clinicș.

Bștrînul simși o sșgeatș înfigîndu-i-se în inimș.

Î Socot toatș aceastș poveste de netolerat, întreaga sa comportare e o insultș la adresa femeilor! Ce om lipsit de simșire! Tînșra lui șotie suferș. Așa ceva e intolerabil. Eu nu pot sș-1 mai vșd în ochi. Poate cș Shuichi i-a dat bani lui Kinuko și cș, la o adicș, acești bani îi aparșin, sînt ai lui;

167

dar mie felul sșu de a se purta nu-mi place. Omul șsta e de o condișie socialș mai ridicatș decît a noastrș, o sumș ca asta probabil cș nu conteazș pentru el. E admisibil sș procedeze astfel într-o situașie ca a luiș

Eiko abia putea sș-și stșpîneascș tremurul umerilor mici.

Î și Kinuko asta! Sș-i dea bani lui Shuichi! Nici ea nu e mai breazș ca el! într-adevșr, n-o înșeleg deloc. Sînt foarte supșratș. Toate astea mi se par îngrozitoare. Chiar cu riscul de a-mi pierde slujba în magazinul unde lucreazș Kinuko, am vrut sș vș anunș. Cu orice preș! Sau poate greșesc vorbindu-vș despre niște lucruri care nu mș privescș

Î Nu, nu! Își mulșumesc.

Î O fac fiindcș ași fost foarte bun cu mine si fiindcș-i nutresc multș simpatie tinerei soșii pe care am întîlnit-o la dumneavoatrș.

Ochii i se udarș de lacrimi si-i strșluceau.

Î Despșrșși-i!

Ea se gîndea desigur la Kinuko, dar bștrînul era afît de abștut încît se întrebș dacș fata nu-1 povșșuia s-o despartș pe Kikuko de Shuichi.

Uluit de paralizia sufleteascș, de corupșia spiritualș a fiului sșu, Shingo avea impresia cș se bșlșcește în aceeași baltș de noroi. O spaimș neagrș urcș în el, spaimș care-1 îngrozea. Spunîhd ceea ce avea de spus, tînșra fatș voi sș plece.

Î Mai stai pușin, dacș vrei, zise Shingo, fșrș prea multș convingere, ca s-o reșinș.

Î Am sș mai trec pe aici. Acum simt în mine atîta rușine, cș-mi vine sș plîng.

Bștrînul era mișcat de conștiinciozitatea, de bunștatea acestei fete. O socotise lipsitș de sensibilitate, și se mirase cînd ea intrase la același magazin unde lucra amanta lui Shuichi, la recomandarea acestuia. Dar acum, Shuichi și el însuși nu se dovedeau oare mai lipsiși de sensibilitate decît eaș își îndreptș privirea rșșcitș asupra trandafirilor de un roșu aprins pe care-i lșsase Eiko.

Shingo îl auzise pe fiul său spunând că Kikuko era prea curată ca să aibă un copil, dată fiind situația actuală a soșului
168

ei. Cum erau călcate în picioare exigențele morale ale tinerei femei!

Ea probabil că se întorsese la ora asta în casa din Kamakura, fără să bșnuiască nimic. La gândul acesta, bștrînul nu se putu opri să nu închidă ochii.

169

Rana

1

Într-o duminică dimineaș, bștrînul porni să taie cu ferșștrșul vișă sălbatică ce creștea la picioarele cireșului. Dându-și seama că nu va putea să scape definitiv de ea decât dacă ar smulge-o din rădăcini, el murmură: "Am să-i tai joardele, când vor crește din nou."

O mai ciuntise o dată, mai înainte, dar abia că-i dăduse o vigoare nouă ca să se întindă și mai mult, astfel că, de data asta, nu se mai obosi degeaba: de altfel, nici n-ar fi avut putere să o smulgă din pământ.

Coardele vișei, foarte mlșdioase, nu opuneau rezistență la dinșii ferșștrșului, însă erau atât de multe, încât pe bștrîn începuse să-l treacă sudorile.

Î Să-și dau o mână de ajutor, zise Shuichi, care se apropiase fără ca tatăl lui să-l observe.

Î Nu, mulțumesc, răspunse acesta pe un ton sec.

Shuichi rămase lângă el.

Î Soșia mea m-a trimis încoace, ca să te ajut.

Î A, daș Numai că aproape am terminat.

Așezat pe grămada de joarde țiate, Shingo își îndreptă ochii spre casă: Kikuko stătea rezemată de ușa de sticlă de la verandă în picioare, cu talia încinsă într-un dă de un roșu aprins.

Î Vrei să le tai pe toateș întrebă Shuichi luând ferșștrșul de pe genunchii tatălui său.

Î Da.

Shingo privea mișcările fiului său, mișcări de om tânăr.

După ce ție ultimele joarde dintr-o zăcnitură de mână, Shuichi se întoarse către tatăl său.

170

Î și pe astaș

Î Stai, așteaptă o clipă, făcu Shingo, ridicându-se în picioare.

Două sau trei mlșdișe de cireș pșreau să crească din rădăcinile celui mare; ramuri sterpe mai curând, iar nu adăvrași pomi. La picioarele trunchiului cel gros ieșeau de asemenea din pământ cșiva lștari ce semănau cu niște butași și care înfloriseră deja.

Shingo se dădu un pas înapoi, ca să-i cerceteze mai atent.

Î Ar fi mai bine, zise el în cele din urmă, să țiem tot

Iștarii.

Î Cum crezi dumneata.

Dar Shuichi nu trecu numaidecât la acțiune; lui i se pșru fșrș îndoialș ridicol cș tatșl șșu dșdea atita importanșș acestor mșrunșșuri.

Kikuko coborî în grșdiniș, venind spre ei.

ÎTata stș în cumpșniș dacș șș-i țșiem sau nu, rosti Shuichi pe un ton ușor, arștind cu ferșștrșul spre copșceii fragezi.

Î E mai bine șș-i țșiași, rșspunse tînșra femeie cu simplitate.

Î și așa cresc alandala, fșcu bștrînul adresîndu-se nurorii sale.

Î Ramurile nici nu ies din pșmînt.

ÎAtunci ce sînt astea care pornesc din rșdșcina cea mareș Bștrînul rîse.

Shuichi țșia Iștarii, în țșcere.

Î în orice caz, vreau șș cruș toate ramurile cireșului, zise Shingo. Vreau șș le las șș se dezvolte cît mai liber cu putinșș, cît mai natural. Am dat vișa la o parte, ca șș nu le stinghereașș. Așa cș lasș rșmurica aia de la picioarele trunchiului.

Î Rșmurelele astea, care nu sînt mai mari decît niște scobitori, aveau flori. și erau foarte frumoase, zise Kikuko, uitîndu-se la Shingo.

Î Floriș Ce spuiș Eu n-am observat.

Î Da. Ciorchini de cîte douș, trei flori: unele aveau chiar numai cîte una.

Î Adevșratș

171

Î Dar cînd vor crește Iștarii șșțiaș O șș fiu eu bștrînș cînd vor ajunge ei ca moșmonii și piersicii din vechiul Parc imperial Shinjuku.

Î N-avea grișș, cireșii cresc foarte repede, zise bștrînul învșluind-o cu privirea pe nora lui.

Shingo nu-i vorbise nici soșiei, nici fiului șșu despre plimbarea lui cu Kikuko, dar aceasta îi mșrturisise, se pare, soșului ei, la întoarcerea sa acasș. ÎMșrturisise"... termenul e prea tare. îi vorbise, fșrș îndoialș, ca despre un fapt fșrș importanșș.

Shuichi s-ar fi putut osteni șș spunș: îMi se pare cș te-ai întîlnit cu Kikuko în vechiul Parc imperial", si bștrînul ar fi trebuit șș ia inișiativa, însș nici unul din ei nu fșcu vreo aluzie la asta. între ei rșmînea o anume încordare. Fiul, deși prevenit de soșia lui, prefera probabil șș se prefacș a nu ști nimic.

Pe fașa lui Kikuko nu se observș nici un fel de stingherealș.

Shingo privea trunchiul cireșului. El încercș șș-si imagineze forma pe care o va cșpșta pomul atunci cînd slabele lui ramuri, ce puteau fi luate încș drept niște Iștari apșruși pe neașteptate, vor crește asemeni acelor crengi joase, din

vechiul Parc imperial Shinjuku.

Ce spectacol admirabil, când ele vor atirna pînș la pșmînt, încșrcate de flori! La drept vorbind, Shingo nu vșzuse nici-odatș un cireș de-o asemenea amploare...

Î Unde sș pun joardele de vișș pe care le-am țiatș în-treșș Shuichi.

Î Arunçș-le undeva, într-un colș.

Shuichi le srrînșe și le carș în brașe. Soșia lui îl ajuta, du-cînd cîteva vreascuri, dar Shuichi voia sș o menajeze!

Î Nu te obosi, Kikuko. Trebuie sș te îngrijești încș.

Î O, lucreazș și ea în grșdinș! Yasuko își scoase ochelarii de pe nas. Ea scurta o cuverturș veche, ca sș acopere copilul cînd doarme. Rar se întîmplș sș-și petreacș duminicile laolaltș, în grșdinș. Am impresia çș de cînd s-a întors Kikuko, e mai multș apropiere între ei. Cam ciudat, nuș

Î Ea pare tristș.

172

Î Nu prea, stșrui Yasuko, are un zîmbet drșgșlaș, iar acum surîde cu ochi veseli; de mult n-am mai vșzut-o așa. Tu ce ziciș Cînd vșd expresia asta voioașș pe fașa ei slșbitș, aș...

Î Hm!

Î De cîteva zile Shuichi vine devreme de la birou; iar duminica stș acasș. Dupș ploaie, timp frumos! spune proverbul.

Shingo rșmase țșcut. Shuichi și Kikuko intrarș împreunș în casș, spunînd:

Î Tatș, Satoko și-a rupt ramura cireșului, aceea la care șineai mai mult. Shuichi avea ramura în mînș. În timp ce noi credeam çș se ajoacș cu joardele de vișș, ea rupea cireșul.

Î Nu-i nimic. Acolo unde crescuse, aceastș ramurș era sortitș sș fie ruptș de un copil, zise Shingo.

Kikuko se afla lîngș Shuichi, pușin în spatele lui.

2

Cînd reveni de la pșrinșii ei, Kikuko aduse socrului sșu un aparat de ras electric, de fabricașie japonezș; lui Yasuko, o pafta pentru obi; lui Fusako, hșinușe de copii pentru cele douș fetișe ale sale.

Ceva mai tîrziu, Shingo o întrebș pe nevastș-sa:

Î Lui Shuichi i-a adus cevaș

Î O umbrelș pliantș și, mi se pare, un pieptene american, într-un toc cu oglindș pe una dintre feșe. Dupș pșrerea mea, nu trebuie sș-i ofere pieptene: se zice çș aduce ceartș. Pesemne çș Kikuko nu știe asta.

Î Probabil çș americanii nu cred nici ei în asemenea povești!

Î Avusese unul și pentru ea, de același model, înșș puțin mai mic și de altș culoare. De cum l-a vșzut, Fusako i-a zis: "Ce drșguș e!" și Kikuko i l-a dat ei. Or, Kikuko trebuia sș-l pșstreze, fiindçș îl alesese la fel cu cel al bșrbatului ei.

Fusako n-a făcut bine că i l-a luat. Nu e vorba decât de un pieptene, dar nu e frumos din partea ei.

173

Yasuko șreia rușinatș de gestul fiicei sale.

Î Rochișele pe care le-a adus pentru fețișe sînt din mș-tase de calitate bunș; vor putea șș le îmbrace cînd ies din casș. Fusako n-a primit nici un cadou, e adevșrat, dar, de fapt, cele aduse fețișelor sînt pentru ea. Fusako, luînd pieptenele, probabil că a mîhnit-o pe Kikuko. De altfel, nici nu era nevoie șș se aștepte la un cadou din partea lui Kikukoîdacș ne gîndim la motivul plecșrii ei.

Î Așai.

Shingo era de aceeași șrere cu Yasuko, dar în sinea lui simșea o tristeșe pe care ea n-o ghicea. Nora lor își putuse pune șrinșii în încurșturș, ca șș cumpere acele cadouri. Se spunea că fiul lui plștise avortul soșiei sale cu bani de la amanta lui; se putea crede, deci, că și el și ea duceau lipșș de bani. Kikuko ceruse, fșrș îndoialș, bani de la șrinșii ei, fiindcș se socotea datoare fașș de soșul ei cu cheltuielile fș-cute la spital.

Shingo se muștra că nu-i mai dșduse de mult timp bani de buzunar lui Kikuko. Se gîndise la asta, bineînșeles, dar pe mșsurș ce viașă conjugalș a tinerei perechi mergea tot mai prost, iar intimitatea lui cu nora sa creștea, considera că e un lucru delicat șș-i strecoare acesteia cîșiva bșnuși de cheltuialș.

În schimb, Kikuko putea șș punș pe același plan abșinerea socrului ei si lșcomia cumnatei sale. Se îndelege, tînșra femeie n-ar fi avut dreptul șș-l hșrtuiascș pe socrul ei ca șș obșinș bani de la el, deoarece numai desfrîul soșului o ducea la strîmtorare, dar dacș bștrînul s-ar fi arștat mai binevoitor, el ar fi scutit-o de rușinea de a avorta pe cheltuiala rivalei sale.

Î Eu aș fi fost mai bucuroaș dacș nu ne-ar fi oferit nimic, zise Yasuko pe un ton meditativ. Toate astea pot șș însemne o sumș destul de mșricicș. Tu cam cît crezi că au costatș Ia spune!

Î Pși... Shingo încerca șș rezolve aceastș problemș printr-un calcul mintal. Un aparat de ras electric... Cît costș așa cevaș Habar n-am.

174

Î într-adevșr. Yasuko fșcu un gest de încuviinșare. Dacș ar fi o loterie, tu poși spune că ai cîștigat lozul cel mare, fșrș discușie. De altfel, e normal, mai ales cînd cadoul vine de la Kikuko! Obiectul șsta face zgomot și se învîrtește.

Î Lama nu se învîrtește.

Î Ba bine că nu. Altfel, cum te-ai mai radeș

Î îmi place s-o privesc, și nu se învîrtește niciodatș.

Î Nu zșu! fșcu Yasuko, batjocoritoare. Iatș lozul cel mare, ești fericit ca un copil care a primit o jucșrie, îl pui șș zbîr-

nîie în fiecare dimineașș, ba chiar si în timpul meselor, își pipși mereu bșrbia cu mîna, cu un aer de satisfacșie. Kikuko se simte pușin rușinatș, cu toate cș e mulșumitș.

î Am sș și-l împrumut și șie, zise el rîzînd; Yasuko dșdu din cap.

în ziua reîntoarcerii lui Kikuko, bștrînul venise de la birou împreunș cu Shuichi. Seara, în sufragerie, aparatul electric de ras oferit de tînșra femeie avu un succes deplin. El înlșturș stinghereala ce domnea între ei și le prilejui o ușurare: tînșra femeie plecase la pșrinșii ei fșrș îngșduinșa celorlalși, iar socrii ei o lșsaserș sș avorteze. Prima lor reîntilnire putea sș fie, deci, destul de încordatș.

Fusako încercș chiar arunci rochișele fetișelor și se arșș foarte încîntatș, lșudș eleganșa broderiilor din jurul girului și de la mîneci. Shingo studie prospectul aparatului de ras, vrînd sș-l punș în funcșiune pe loc. Toși ceilalși își așinteau privirile la el, curiosi sș știe cum o sș mearș mașinșria asta. Cu bșrbia întinșș înainte, Shingo șinea aparatul într-o mînș, iar prospectul în cealaltș:

î Aici scrie, zise el, cș pot fi rase cu ușurinșș tuleile de pe ceafa femeilor.

Se uitș la Kikuko. Marginea coafurii ei, între urechi și frunte, era foarte frumoasș. Bștrînul avu impresia cș o vede pentru prima oarș; firele de pșr care creșteau acolo formau o linie delicatș și marcau un contrast deslușit între pielea netedș și pieptșnștura bine ordonatș. Tînșra femeie avea de data asta obrajii îmbujorași; ochii îi strșluceau.

î Ce jucșrie frumoasș pentru tata! zise Yasuko.

175

î Nu-i o jucșrie, ci un instrument al civilizașiei moderne, un instrument de precizie. Seria aparatului e indicatș aici; și apoi, responsabilii tuturor secșiiilor și-au pus pecetea lor: de la inspecșie, de la reglaj, de la finisare.

Cu o mare bunș dispozișie, Shirigo încercș sș se radș, trșgînd ba în sensul pșrului, ba contra.

î Se pare cș nu rupe pielea, n-o iritș si cș nu e nevoie nici de apș, nici de sșpun, zise Kikuko.

î Da, briciul obișnuit taie adesea ridurile bștrînilor. Poși sș-l folosești și tu! Shingo fșcu gestul de a înmîna aparatul soșiei sale, care se dșdu repede înapoi, îngrozitș:

î Eu n-am barbș, zise ea.

Shingo examina cu atenșie lama aparatului de ras electric, lucru pentru care își puse ochelarii de prezbit, ca sș vadș mai bine.

î E curios! Cum poate sș radș fșrș ca lama sș se mișteș Motorul se învîrtește, într-adevșr, însș lama stș pe loc.

î Sș vedem! Shuichi întinse mîna, însș trecu numaidecît obiectul mamei sale.

î Așa-i; s-ar zice cș lama nu se mișcș. Trebuie sș fie același principiu ca la aspirator; suge praful.

Î Nu se vede nici un fir de păr țiat! zise Shingo; Kikuko rîse, lîșîndu-si fața în jos.

Î Ce bine i-ar prinde lui Kikuko, dacș i-ai cumșra un aspirator, sau o mașinș de spșlat, în semn de mulșumire pentru cadoul ei!

Î S-a fșcut! rșșpunse Shingo.

Î Noi, aici, duceam lipsș de asemenea ustensile ale civilizașiei, iar cît despre frigider, ne promiși în fiecare an cș ai sș cumperi unul; uite, pe vremea asta am avea mare nevoie de el. știi cș existș și un aparat de prșjit pîne foarte comod, unde curentul se întreprue automat cînd pînea, bine prșjitș, sare din elș

Î Poftim, femeile bștrîne nu mai pot fșrș electrificarea cșminului!

Î în vorbe, ești foarte galant cu Kikuko, dar nu-i aduci nici un obiect folositor.

176

Shingo desfșcu aparatul de ras electric, în cutiușș se aflau douș piese, una semșnînd cu o periușș de dinși, cealaltș cu un mic pșmștuf. Bștrînul le încercș pe amîndouș, stergînd cu ele micile pete de pe dosul lamei. Abia atunci, lîșîndu-și ochii în jos, vșzu cș genunchii șși erau presșrași cu firișoare de păr alb, țiate foarte mșrunt. și toate albe. Shingo le scuturș fșrș șș se bage de seamș.

3

A început cu aspiratorul. Cînd auzea zbîrnînd în același timp aparatul de ras electric și cel pe care-l folosea Kikuko, bștrînul avea, fșrș șș-și explice de ce, impresia cș totul e tare amuzant. Acesta era probabil zgomotul reînoirilor din familie. Lui Satoko îi plșcea aspiratorul și o urmșrea pe Kikuko peste tot prin casș.

Poate din cauza aparatului de ras, Shingo vișș o barbș, în vis, el nu juca înșș decît rolul unui spectator. Totuși, distincșia dintre personaj și spectator nu era netș, așa cum se întîmplș în orice vis. Povestea se petrecea în America, șarș unde Shingo nu fusese niciodatș. Mai tîrziu își spuse cș pieptenele american al lui Kikuko suscitase pesemne aceastș evocare.

Prin urmare, în visul șșu Shingo deosebea în America mai multe state diferite, unele unde se gșseau numeroși englezi, altele unde dominau spaniolii, în așa fel cș fiecare se distingea printr-un gen particular de barbș. Cînd s-a trezit, varietatea culorilor și a formelor nu-i mai era limpede în minte, înșș în somn putea șș facș bine legștura între bșrbi și state, adicș între rase. Într-un loc, al cșrui nume îl uitase la deșeptare î dar asta n-avea importanșș î un om întru-nea în bșrbia lui particularișșile tuturor statelor, în plus, acest ansamblu pșros, departe de a forma un talmeș-balmeș rasial, se împșrșea în mai multe sectoare, sectorul francez, indian etc., unde smocurile fiecșrui tip se alșturau. Guver-

nul Statelor Unite decretș aceastș barbș Tezaur nașional,
177

așa fel cș bietul om nu-și mai putea țșia și netezi barba dupș bunul plac.

Asta era tot. Bștrînul vșzuse barba aceea împșunatș, o resimșise chiar ca fiind a lui. El luase parte, într-o anumitș mșsurș, la mîndria, la uimirea individului în cauzș.

Un vis fșrș acșione. Shingo vșzuse omul acela si nimic mai mult. Bșrbile lui erau lungi, bineînșeles. Poate faptul de a se rade în mod foarte migșlos, în fiecare dimineașș, cu aparatul lui electric, plșmșdise un vis contradictoriu, un vis cu bșrbi lungi, în orice caz, aceste bșrbi declarate Tezaur nașional, iatș ceva ce i se pșru foarte amuzant. Se bucurș la gîndul cș va putea povesti dimineașa acest vis cu totul nevinovat. Numai cș, un alt vis, erotic, avea sș-1 trezeascș din somn peste pușin.

Shingo se juca cu niște sîni nișel lșsași, care rșmîneau moi.

Deh! Tot degeaba! Ei nu se întșreau, deoarece femeia nu voia sș rșpundș la mîngîierile lui. în ciuda acestor familiaritșși, el nu putu identifica femeia sau, mai bine zis, n-avea nici o dorinșș s-o identifice. S-ar fi putut spune cș sîni erau suspendași în aer, fșrș legșturș cu vreo figurș sau cu vreun trup. Apoi cînd, în fine, se întreba cine era femeia, ea deveni sora unui prieten de al lui Shuichi. Dar Shingo nu simșii în acest vis nici o reacșie a conștiinșei sale morale, si nici cea mai micș excitare. Apropierea de aceastș fatș rșmînea vagș, figura ei neconturatș. Sîni arștau cș ea nu avusese copil pînș acum, dar bștrînul n-o credea virginș. Cînd el descoperi urmele fecioriei fetei pe degetele sale se minunș, se simșii pușin rușinat, dar, în fond, nu vșzu un rșu prea mare în asta. îVei spune cș erai foarte sportivș", murmurș el, și surprinderea pe care i-o produse aceastș expresie îl trezi din somn.

Shingo recunoscua exclamașia: îDeh! Tot degeaba!" Erau ultimele cuvinte ale scriitorului Mori Ogai¹. Se vede treaba cș le citise într-un ziar. Dar, dacș fșcuse legștura cu acest citat, la deșeptare, era numai spre a ocoli fondul problemei.

1 Mori Ogai (1862-1933) î scriitor japonez.

178

Nu simșise nici dragoste, nici plșcere, nici chiar erotism în acest vis erotic. Totul a fost, într-adevșr, îdegeaba". Un vis searbșd.

Poate cș nu fșcuse dragoste cu acea fatș, poate cș începușe doar, cșci, dacș ar fi mers pînș la capșt, mșcar senzașia pșcatului i-ar fi rșmas vie în memorie.

Bștrînul cșutș sș-și aminteascș visurile sale erotice din ultimii ani; aproape în toate cazurile, partenererele lui erau femei îde nimic", cum se zice, iar fata din noaptea aceasta

nu făcea excepție de la regulă. Se temuse chiar și în somn de remușcările morale care urmează după adulter și încercă să-și aducă aminte cum arăta sora prietenului lui Shuichi. I se pără că avea sîni rotunzi și tari. Înainte de a se însura cu Kikuko, Shuichi parcă se gândise s-o ceară în căsătorie pe acea fată; tinerii se și văzuseră în acest scop. "Oh!" Un gând îl fulgeră pe Shingo. Fata din vis nu era oare întru chiparea lui Kikuko? Nu cumva ea luase altă înfățișare fiindcă simșmintul moral lucrează chiar și când dormi? Nu cumva el procedase la această substituție cu o ființă lipsită de atracție, de o categorie inferioară, spre a-și ascunde depravarea și a-și amâna remușcările? Dacă i s-ar îngădui să-și satisfacă fărș opreliști dorința, dacă ar putea să-și refacă viața după placul său, n-ar rîvni el oare să se însoare cu Kikuko fecioară, cu Kikuko dinaintea căsătoriei cu Shuichi?

Fondul inimii lui, refulat, deformat, apăsător și mai lamentabil în visul său. Oare și în vis căută să și-l ascundă, să se mintă pe el însuși?

Dacă se opri la imaginea acelei fete pe care fiul său avusese de gând s-o ia căsătorie în imagine foarte imprecisă, de altfel în asta nu se explica oare prin teama pe care o simțea ca femeia din vis să nu fie Kikuko înșși?

Cînd se gândi la ea mai tîrziu, partenera lui din acest vis îi apăsă fărș contur, și, la fel ca și intriga, amintirile îi erau confuze, degetele lui nu simșiseră nici o plăcere să mîngîie sîni aceia. Toate astea se datorau cumva unei șiretenii ascunse, ce se exercita cu putere pe pragul treziei, ca să spulbere visul.

179

În-a fost decît un vis. Să declari o barbă Tezaur național... E absurd... Nu cred în țîlmșcirea viselor." își șterse fața cu palmele. După acest vis searbăd și lipsit de căldură, se pomeni totuși, la deșteptare, nșșdit de transpirație. Ploaia, al cărei șîrîit ușor îl auzise după visul acela cu bărbi, se alia acum cu vîntul și biciuia tot mai tare casa. O să ajungă apa pînă la tatamil. Dar în curînd zgomotul ploii pșrea să-și vestească încetarea, după această furtună subită. Shingo își aminti de un desen de Watanabe Kazan¹, pe care-l văzuse cu cîteva zile mai înainte la un prieten. Desenul reprezenta un corb agșșat într-un copac uscat. Sub el, cîteva versuri:

Corb încșpșșinat din zori,
Ploaie de iunie.

noboru

La lectura acestui hai-ku, bătrînul crezuse că pștrunde înșelesul desenului, precum și simșmintul ce-l stșpînise pe artist.

Desenul acela, își spunea el, reprezintă un corb care așteaptă zorile pe craca unui copac uscat, în bătaia vîntului și

a ploii. Vântul ploios era redat cu o cerneală alburie. Shingo nu-și amintea tocmai bine forma copacului uscat. Poate că nu era altceva decât un trunchi mare spintecat de trăsnet. Dar își amintea foarte bine corbul.

Passrea se umfla pușin, fie pentru că dormea, fie pentru că o pătrundea ploaia; poate și una și alta. Avea un cioc foarte mare, a cărui parte superioară pșrea și mai groasă, deoarece hîrtia supsesse cemala. Stștea cu ochii deschiși, dar, mai mult adormit, pșrea că picotește. Privirea aspră îi era înșș plină de rșutate. Ocupa cea mai mare parte a coalei de hîrtie. Shingo știa, doar atît, că pictorul Kazan se sinucisese din cauza șrșciei; i se pșru că acel îcorb din zorii cu furtună" exprima starea sufletească a artistului într-un moment anumit.

1 Watanabe Kazan (1793-1841) î pictor japonez.

180

Se prea poate ca prietenul lui să fi pus desenul în tokonoma ca să fie în notă cu anotimpul, dar Shingo îndrșzni să declare:

îCe înfșșicare cruntă are corbul șta! Nu-mi place deloc!"

Celșlalt rșpunse: îDaș" Eu 1-am privit adeseori în timpul rșzboiului; și îmi spuneam: La dracu! Iată unul care nu se teme de nimic! Pe de altă parte, atmosfera din acest tablou e pașnică. Dar, dragul meu, dacă ar fi să ne sinucidem, într-o situație ca aceea a lui Kazan, de cîte ori ar fi trebuit s-o facem! Ce vremuri! Am așteptat și noi zorile..."

Shingo își spuse că acel corb trebuie să fie agșșat pe pereți în salonul prietenului său, în noaptea asta furtunoasă. Apoi se întrebă cum își vor fi petrecut această noapte uliul și corbul său.

4

Shingo, neputînd să mai adoarmă după cel de-al doilea vis, aștepta zorile, înșș el nu avea dîrzenia, înverșunarea corbului lui Kazan. încetul cu încetul, îl cuprindea simșș-mîntul că acea lipsă de orice reacție interioară, în visul lui erotic î că era vorba de Kikuko, sau că era vorba de cealaltă fată î avea o semnificație demnă de plîns. O sinistră desfîrnare. Oare asta să fie ceea ce se numește ticșloșia bștrîneșii

încetase în timpul rșzboiului de a mai avea relații cu femeile și nu reîncepuse după aceea. Totuși, nu era tocmai atît de bștrîn... Chestiune de obișnuinșș, firește. După ce fusese strivit, nu se mai putuse reface. Spiritul îi era captivul unui lanș de prejudecșși, pe care le impuseserș evenimentele. Ispitit adesea să-și consulte prietenii (mai erau oare mulși în cazul lui) Shingo se temea să nu fie luat în rîs pentru bicisnicia sa, așa că țșcu.

De ce ar fi un lucru urît să-ți iubești nora în vis? Sau chiar în realitate? De ce se temea el? Ce încerca să alungeș

îi reveniș în minte aceste versuri de Buson:

Vreau s-alung iubirea senilș.

Afarș-i lapovișș și frig.

181

Relașiile conjugale dintre Kikuko și Shuichi se adînciserș de cînd fiul sșu își luase o amantș. Dupș avortul tinerei fe-meii, aceste raporturi cșpștaserș pecetea calmului, a cșldurii, în noaptea taifunului, Kikuko se lșșș dezmiertatș mai mult ca de obicei; în noaptea cînd soșul ei se întorsese acasș beat turtș, ea îl iertș, de asemenea mai drșgșstoasș ca de obicei. Blinda Kikuko se dovedea miloasș, ori toantșș Acșiona în mod conștient, sau urma cu docilitate, fșrș sș-și dea seama de nimic, calea cea minunatș a naturiiș

Kikuko protestase împotriva purtșrii soșului ei, mai întfi refuzînd sș aibș copil, apoi ducîndu-se la ai ei; își manifes-tase prin actele sale adîncă ei tristeșe. Totuși, dupș douș sau trei zile de absenșș, se întorsese și se apropiase de soșul ei, ca spre a-i cere iertare, ca spre a evita sîngerarea propriei sale rșni. Shingo putea prea bine sș strige, ca în visul lui: "Deh! Tot degeaba!" cînd, în realitate, ar fi trebuit sș se simtș ușurat.

Bștrînul ajunsese la concluzia cș ar fi poate mai bine sș lase lucrurile sș-și urmeze cursul lor cîtva timp, fșrș a mai șine seama de problema cu Kinuko.

Shuichi era fiul sșu. Cele douș fiinșe formau ele o pereche predestinatș, astfel încît Kikuko sș rșmînș legatș de soșul ei, chiar cu preșul unor asemenea suferinșeș Shingo putea sș-și punș la nesfîrsit aceastș întrebare.

Nevoind s-o trezeasç pe Yasuko, care dormea lîngș el, Shingo se abșinu sș aprindș lampa de pe noptierș ca sș vadș cît e ceasul, dar avea impresia cș se crșpa de ziuș. Clopotul de la templu începu sș batș. Shingo își aduse aminte de cel care bștea seara în vechiul Parc imperial Shinjuku, anunșînd închiderea grșdinilor. "Ai zice cș-i un clopot de bisericș, îi spusese el lui Kikuko. Nu și se pareș" Avea impresia cș se duce la bisericș, pe sub o boltș de copaci, într-un parc euro-pean, împreunș cu niște grupuri de oameni.

Bștrînul se sculș, fșrș sș fie destul de odihnit. Stingherit de perspectiva unei întflniri cu Kikuko, plecș devreme de acasș, împreunș cu Shuichi. Deodatș, îl întrebș:

î Tu ai ucis oameni în rșzboiș

182

î Nu știu. Cei care primeau gloanșele din mitraliera mea probabil cș mureau. Dar s-ar putea spune cș nu eram decît o mașinș în dosul altei mașini, si cș nu eu eram cel care trșgea.

Shingo fșcu o strîmbșturș și întoarse fașa.

Ploaia se potoli peste zi, dar se stîrni o aversș spre searș și Tokyo fu acoperit de o ceașș deasș.

Shingo, ieșind dintr-un restaurant unde întreprinderea sa dăduse un banchet, se văzu obligat să ia un taxi spre a duce acasă gheșele. Douș dintre femei, cam trecute, se așezară de o parte și de alta a lui; celelalte trei, mai tinere, se îngrșmșdirș pe genunchii lor. Shingo cuprinse cu brașele mijlocul fetei care se afla în fașa lui și o trase spre el.

Î E bine așăș

Î Mulșumesc. Scuzași-mș.

Gheșa se așezș cu încredere pe genunchii lui. Pșrea să fie cu patru sau cinci ani mai tînșrș decît Kikuko. Bștrînul avu un început de intenșie să-i noteze numele în agenda sa, cînd o să fie în tren, spre a și-l întipșri în memorie, dar nu fu decît un impuls trecștor; presimș cș va uita.

183

În ploaie

1

În dimineaș a ceea, Kikuko fu prima care își aruncș ochii peste jurnal. Pe cutia de scrisori de la poartș ploua, și ziarul se udase. Acum îl usca deasupra gazului la care fierbea orezul, citindu-l între timp. Shingo, care în general se trezea mai devreme, citea uneori ziarul în pat, dar sarcina de a-l aduce intra de obicei în atribușiile lui Kikuko.

De regulș, ea îl citea dupș ce-i conducea pe Shingo și pe Shuichi pînș la poartș.

Î Tatș! Tatș! strigș Kikuko, cu voce înșbușitș de dincolo de ușș.

Î Ce esteș

Î Daș te-ai trezit, aș vrea...

Î Ce și s-a întîmplatș

Bștrînul crezuse, într-adevșr, dupș tonul ei, cș i se întîmplase ceva rău; se sculș numaidecît. Kikuko stștea pe coridor, cu ziarul în mînș.

Î Ce aiș

Î E vorba de Aihara. În ziar. Scrie despre el.

Î E arestatș Polișiaș

Î Nu.

Retrșgîndu-se cu un pas, îi întinse ziarul.

Î Poftim. E încș ud.

Shingo întinse mîna, fșrș prea mare chef să ia un ziar ud, care se mototolea. Kikuko șinea foile pe amîndouș palmele desfșcute.

Î Nu vșd nimic. Ce i s-a întîmplatș

Î O sinucidere. Cu o femeie.

Î Sinucidereș A muritș

184

Î Scrie cș s-ar putea ca el să scape.

Î Așteaptș aici pușin. Shingo lșșș ziarul și se depșrta.

Î Fusako e acasă, doarmeș

Î Da.

Fiica lui, care în ajun se culcase la ei cu cele douș fetișe,

nu putuse, desigur, sș se sinucidș cu bșrbatul ei. De altfel, nici n-ar fi fost timp sș se publice în ziarul de dimineașș. Shingo privea rafalele ploii pe fereastra camerei de baie și se strșduia sș-și pșstreze calmul. Pe frunzele mari de timofticș, de la poalele colinei, se prelingeau, una cîte una, picșturi lucitoare de apș.

Î Ce potop! Ai zice cș-i musonul, bombșm el, cștre Kikuko.

Bștrînul se așezș pe un scaun în sufragerie și luș ziarul, dar cînd voi sș înceapș lectura, îi alunecarș ochelarii. Fșcu o mișcare de enervare, îi scoase și-și frecș apșsat, cu un gest iritat, rșdșcina nasului, pînș la coada ochilor. Avea o senzașie neplșcutș de asudare, în timp ce citea știrea, ochelarii îi cșzurș din nou.

Încercarea aceea de sinucidere se petrecuse la Rendaiji, stașione balnearș în peninsula Izu. Femeia murise. Probabil cș era o servanș de bar, de doușzeci și cinci, doușzeci și șase de ani, dar nu putuse fi identificatș. El pșrea drogat. S-ar putea sș scape. Faptul cș nu lșsase nici o scrisoare, dș-dea de bșnuit cș era doar o simulare.

Lui Shingo îi venea sș apuce și sș arunce cît colo ochelarii șștia care-i tot alunecau pe nas. Aceastș dublș sinucidere îl agasa; ochelarii îl agasau; bștrînul nu mai știa ce anume îl agasa, își fricșionș fașa cu palma, cu un gest furios, și trecu în camera de baie.

Dupș cum scria în ziar, pe fișa de la hotel a lui Aihara era trecutș o adresș din Yokohama; numele femeii nu figura nicșieri. Familia lui Shingo nu era pusș în cauzș.

Adresa din Yokohama putea sș fie o adresș falsș; Aihara probabil cș nu mai avea o reședinșș fixș, iar Fusako probabil cș nu mai era soșia lui.

Shingo se spșlș pe fașș, apoi pe dinși, gîndindu-se la probleme practice: "Fiica mea mai e oare nevasta lui Aiharaș" 185

se întreba el; surprizele astea neplșcute, necazurile ce-i cș-deau pe cap, se datorau cumva unui exces de nehotșrîreș

Î Iatș cum aranjeazș timpul lucrurile, mormșii el.

Pe cînd bștrînul tot amîna sș ia o hotșrire, timpul își fșcea datoria, înainte ca ginerele sșu sș fi ajuns aici, Shingo n-ar fi putut gșsi oare un mijloc sș-l ajuteș Fusako îl dusesese cumva la catastrofșș Sau omul acesta o nenorocise pe Fusakoș...

Nimeni nu știa nimic. Dacș unele fiinșe le împing pe altele la catastrofș, altele se lasș tîrîte spre nenorocire.

Se întoarșe în sufragerie și își bșu ceaiul așa fierbinte cum era.

Î Kikuko, zise el, acum cinci sau șase zile Aihara ne-a trimis prin poștș o înștiinșare de divorș, își amintestș

Î Da, tatș, și erai foarte mînios.

Î Mînios, da! și fiica mea, de asemenea. "Orice jignire are o limitș", spunea ea. Totuși, sș nu fi fost oare vreo înșe-

legere între ei, înainte de moartea lui Aiharaş în ceea ce-l priveşte pe el, e o sinucidere premeditată, nu o simulare. Femeia s-a lăsat dusă de bunăvoie în acea căştorie.

Kikuko îşi încreşi frumoasele ei sprâncene, fărş şi spusă nimic. Era îmbrăcată într-un kimono de mătase în dungi.
Î Du-te şi scoală-1 pe Shuichi, zise Shingo.

O privea din spate, în timp ce ea se ridică şi făcă ceea ce-i spusese. Şă fie oare din cauza kimonoului I se pşru că e mai înaltă decât o ştia.

Î Aiharaş A făcut el una ca astaş exclamă Shuichi, înhş-şînd ziarul.

Î Înştiinşarea de divorş a sorş-mi a fost depusă

Î Nu. încş nu.

Î încş nu! strigă Shuichi, ridicînd capul. Si de ce, mă rogă Dar mai e timp, ar trebui dusă chiar azi, fărş întîrziere. Dacă Aihara nu scapă cu viaşă, înseamnă că divorşul va fi cerut de un cadavru!

Î Dar cum rşmîne cu starea civilă a celor două fetişeş Aihara n-a lăsat nici un cuvînt în legătură cu ele, iar ele sînt prea mici ca să aleagă.

186

Hîrtia oficială semnată de fiica lui se afla în servieta sa şi făcea drumul dusă şi întors, între casă si birou.

Shingo, care-i trimitea din cînd în cînd cîte o sumă de bani bştrînei doamne Aihara, se gîndea să depună acest document prin acelaşi mesager, dar, în timp ce el se gîndea la asta, zilele treceau.

Î Fetişele sînt aici, cu atît mai rău! scrişni Shuichi.

Î Au să vină de la comisariată

Î Ce să cauteş

Î Pş noi sîntem garanşii lui Aihara.

Î N-au să vină. El ar fi trebuit să ne trimită avizul de divorş, ca să se evite aşă ceva.

Uşă se deschise deodată si apşru Fusako în pijama.

Abia dacă îşi aruncă ochii peste articol si, fărş şi-1 citească, rupse cu furie ziarul şi-1 aruncă la pşmînt. Îşi pusese toate puterile ca să-1 rupă, dar cînd îl aruncă, bucşşile de hîrtie nu zburăş prea departe; îi căzură la picioare şi ea le îmbrînci cu obidă; s-ar fi spus că se răzbuna pe ele.

Î Kikuko, închide uşă aceea! zise Shingo.

Prin deschizătură se vedeau chipurile adormite ale celor două fetişe. Mama lor sfîşie din nou ziarul, cu mîini tremurînde. Shuichi si Kikuko nu rostiră o vorbă.

Î Fusako, n-ai vrea să te duci să-1 cauă pe Aiharaş

Î Nu.

Fusako, sprijinită în coate pe tatami, întoarse deodată fata şi-1 fulgeră pe tatăl său cu o privire şşlbatică.

ÎIa spune, tată! Drept cine mă ieş E o lăşitate să mă lăşă să fiu tratată astfel! Asta nu te înfurie delocă Du-te dumneata, dă-te dumneata în spectacol! Exprimă-ti ruşinea! Cine m-a

dat acestui om îngrozitorș"

Kikuko se retrase în bucușșrie.

Aceste cuvinte îi reveniserș în minte lui Shingo, care lșsase sș fie rostite atunci, fșrș gînduri ascunse. Daç acum Fusako s-ar duce sș-și întilneascș soșul, cele două fiinșe despșrșite s-ar uni din nou; perechea ar apuca pe un alt drum. La oameni, așa ceva nu e cu neputinșș, își zise el, în reveria lui.

187*2*

Cș Aihara e mort sau e viu, ziarul nu spunea nimic. Cș s-a înregistrat divorșul la primșrie, asta însemna doar cș el nu era mort pentru starea civilș.

Iar daç e mort, ar putea fi îngropat fșrș sș se aibș informașii precise despre elș Cu neputinșș! Omul acesta avea o mamș, bștrîna aceea cu picioarele betege. Daç ea n-a citit ziarul, altcineva trebuie sș-l fi citit în orice caz. Shingo își spunea cș ginerele lui poate n-a murit.

Dar, dupș ce luase la sine cele două fetișe, mai era oare îngșduit sș visezeș Shuichi rașiona la rece, în timp ce Shingo își mai fșcea încș probleme. De fapt, cele două fetișe rșmîneau în sarcina lui; Shuichi nu pșrea sș prevadș cș, mai curînd sau mai tîrziu, această povarș va cșdea asupra lui.

Lșșînd la o parte grija educașiei, fericirea lui Fusako și a fetișelor ei pșrea de aici încolo compromisș. Dar numai Shingo sș fie rșspunștor de astaș

încș de cînd primise anunșul de divorș, bștrînul bșnuise cș Aihara avea o amantș. Acea femeie murise, fșrș discușie.

Viașea ei, moartea ei, ce-au însemnat oareș

î S-ar putea sș renascș sub o altș înfșșșare, reflectș

Shingo, vorbind cu voce tare; și rșmase el însuși surprins de ceea ce spusese.

î Ce existenșș nenorocitș!

Daç viașea casnicș a fiicei lui ar fi fost pașnicș, cealaltș femeie nu s-ar fi omorît; trebuie sș se tragș de aici concluzia cș Shingo ar fi, fșrș voia sa, ucigașul eiș La gîndul acesta, un simșșmînt religios se trezi în inima lui îndoliatș.

În fașa ochilor îi rșșșri o imagine, dar aceasta nu era a femeii necunoscută, ci a copilului lui Kikuko. Firește, el nu-și putea fșuri o reprezentare a acelu copil avortat, dar își închipuia cș trebuia sș fie o fiinșș minunatăș.

Shingo nu era oare, indirect, și ucigașul copilului care n-a mai apucat sș vadș lumina zileiș

Zilele treceau una dupș alta, înșbușșitoare, grele, iritante, ca și ochelarii care-i alunecau pe nas. Bștrînul simșea o apșsare dureroașș în partea dreaptș a pieptului.

188

în plinș perioadș a musonului, soarele începu sș strșluceascș cu putere.

î Oamenii care au pus vara trecutș floarea-soarelui, anul șsta au sșdit... cum li se spuneș... florile acelea care seamșș cu crizantemele de Europa... florile acelea albe...

Sș fie o coincidenșș Patru sau cinci anotimpuri la rînd
au cultivat aceleași plante, e curios! și vara trecutș, floa-
rea-soarelui... gîndea bștrînul trșgîndu-și pantalonii.
Kikuko îi aduse vestonul și stștea în picioare, în fașa lui.
î Taifunul din vara trecutș probabil cș a distrus floa-
rea-soarelui.

î Probabil. Spune-mi, Kikuko, tu ai mai crescut în ulti-
mul timpș

î Da, am mai crescut de cînd am venit aici, în casș. Mai
întîi, pușin, dar în ultimul timp mai mult. Cș s-a mirat si
Shuichi.

î Cu ce prilejș

Kikuko roși brusc și trecu la spatele lui, ca sș-i șinș haina.

î Așa mi se pare și mie; nu e numai chimonoul care te
face mai înaltș. Dupș cîșiva ani de cșșștorie, crești încș...
E foarte bine!

î Poate cș sînt întîrziatș.

î Ce vorbești! Ești încîntștoare.

Shingo o gșsea, într-adevșr, pe nora lui proaspșș și în-
cîntștoare. Ea crescuse într-atîta, cș soșul ei, luînd-o în brașe,
observase aceasta.

Viașa rșpusș a copilului probabil cș se prelungește în tru-
pul mamei, gîndea Shingo, în timp ce ieșea din casș.

Stînd pe vine pe marginea drumului, Satoko se uita la co-
pii din vecini, care se jucau de-a tata și de-a mama. Cîteva
frunze verzi de vișș și buçșși de scoarșș de ulm șineau loc
de farfurii; țșiaserș mșrunt niște fire de iarbș și fșcuserș
din ele grșmșjoare aranjate metodic. Bștrînul se opri sș-i
admire.

Petale de dalii si de margarete, țșiate de asemenea mș-
runt, se amestecau cu iarba, schimbînd coloritul. Copiii în-
tînseserș o fașș de masș pe pșmînt și deasupra ei cșdea
umbra margaretelor.

189

î Ah! Astea-s margarete, își spuse Shingo, aducîndu-și
aminte cuvîntul care nu-i revenea în memorie.

În fașa a trei sau patru case înfloreau margarete, înlocuind
floarea-soarelui din vara trecutș.

Satoko, fiind prea micș, se pșrea cș nu fusese admisș în
cercul celor ce se jucau.

Shingo își reluș drumul.

î Bunicule! Fetișa alerga dupș el, îl striga; Shingo o luș
de mînș; ea îl însoși pînș la stradș, apoi se întoarse în buçș-
țșrie, în fugș, și umbra ei sșlîndș exprima pentru el bucu-
riile verii.

La birou, secretara, cu brașul alb, întins, ștergea geamu-
rile.

î Ai vșzut jurnalul de astșziș o întrebș el pe un ton ușor.

î Mda..., fșcu ea încet.

î Se spune totdeauna: jurnalul; dar nu se știe niciodatș

de care e vorba. Dumneata pe care-l cumperiș

î Vorbiși de jurnalș

î Nu-mi mai amintesc unde am citit un articol despre niște sociologi de la Harvard, din Boston, care au anchetat o mie de secretare din sectorul particular. La întrebarea: Ce vș face cea mai mare plăcereș toate au dat, se pare, același rșspuns: șș li se faciș complimente de fașș cu o terșș persoanș. Femei din Orient, femei din Occident, toate sînt la fel! Dumneata ce zici de astaș

î Eu mș întreb dacș așa ceva nu le rușineazșș

î Plșcerea si faptul de a se rușina... Aceste douș simșș-minte nu se exclud, ba dimpotrivș. Mai ales cînd un bșrbat îti face curte!

Fata își lșșș fașă în jos, fșrșș șș rșspundș. Shingo își spu-nea cș în zilele noastre nu se întîlnesc prea des femei ca î aceasta.

î Domnișoara Tanizaki e de genul șsta. Ar fi trebuit șș-i fac complimente în public.

î A fost aici, domnișoara Tanizaki. Pe la opt si jumștate, spuse secretara cu un aer care nu era al ei. fi

î A, daș șiș *>

î A spus cș poate va reveni cștre amiazș.

190

Shingo fu strșpuns de o presimșire. La ora indicatș se hotșrî șș nu plece și o așteptș. Vizitatoarea deschise ușă, se opri, tinîndu-si rșsuflarea, ca și cum ar fi plîns, și în aceeași clipș îl vșzu pe Shingo.

î Azi nu mi-ai adus floriș zise el, ascunzîndu-si neliniștea.

Fata, ca și cum l-ar fi muștrat pentru ușurinșă lui, se apropie cu un aer grav.

î Trebuie șș dau iarșși toatș lumea afarșș întrebș el, cu toate cș secretara plecase la masș și nu mai erau decît ei singuri.

Cînd aflș cș amanta fiului șșu era însșrcinatș, Shingo rș-mase ca încremenit.

î I-am spus cș nu trebuie șș pșstreze copilul, zise tînșra fatș, ale cșrei buze tremurau ușor. Ieri, cînd am plecat de la magazin, am oprit-o pe Kinuko și i-am spus-o pe șleau.

î Așă deci!

î Totuși, e adevșrat! Asta întrece orice mșsurș!

Shingo nu știa ce șș rșspundș și fașă i se întunecș.

Se gîndea la Kikuko... Soșia și amanta fiului șșu rșmș-seserș însșrcinate cam în același timp. Se știe cș asemenea lucruri se pot întîmpla oricui, dar tocmai fiului șșu... Shingo nu și-ar fi închipuit niciodatș una ca asta. Iar Kikuko avortase!

3

î Fiul meu e aiciș Du-te și vezi, te rog. Dacș-l gșsești, spune-i șș vinș încoace douș minute.

î Bine.

Eiko scoase o oglinjoară din geantă și continuă cu o voce șovșitoare:

Î Mi-e rușine; am un cap caraghios! și apoi, Kinuko își va da seama că am venit să vă spun.

Î Daș

Î Bineînțeles; poate că în curând voi fi obligată să plec de la magazin.

Î Să nu faci asta!

191

Shingo îl chemă pe telefonul interior; alte câteva persoane lucrau în biroul lui Shuichi, față de care el nu voia să vorbească. Shuichi însă nu era acolo.

Bătrânul o invită pe fată să ia masa cu el într-un restaurant european din apropiere. Pe când ieșeau din birou, Eiko, micș de statură, își ridică ochii spre Shingo ca să-i vadă mai bine expresia chipului.

Î Când lucrăm la dumneavoastră, m-ași dus într-o seară la dans. Vă mai amintiți?

Î Da, aveai părul legat cu o panglică albă.

Î Nu, făcu tîmșra față dînd din cap. Panglica albă a fost a doua zi după taifun. Atunci mi-ati vorbit pentru prima dată despre Kikuko și eram groaznic de încurcat. N-am uitat.

Î Se poate.

Shingo își aduse aminte că, fărș îndoială cam în vremea aceea, Eiko definea vocea răgușită a lui Kinuko drept "îerotice".

Î Asta s-a petrecut în septembrie trecut. Am cerut prea mult de la dumneata.

Shingo ieșise fărș să-și ia pîlșria. Razele soarelui ce-i cădeau în creștetul capului i se pșreau foarte fierbinși.

Î Nu v-am fost de folos cu nimic.

Î Ba eu n-am știut să te folosesc. Am o familie de care mi-e rușine!

Î Eu însă vă stimez mult. De când am plecat de la birou, regret din ce în ce mai tare, zise Eiko pe un ton ciudat. Apoi începu să-i turuie gura: I-am demonstrat că nu trebuie să aibă acest copil. Ea m-a privit cu un aer dispreșuitor: "Asta nu te privește pe tine. Mă prind că n-ai să înșelegi mare lucru. Nu te amesteca, fiindcă nu slujește la nimic."

Î Vai de mine!

Î și știți ce mi-a mai spus? "Din partea cui văi să-mi îndrugi toate balivernele astea? Tu vrei să mă dispară de Shuichi. Dacă mă pșrșește, nu pot face nimic, dar copilul, eu, numai eu îl voi aduce pe lume. Nimeni n-are dreptul să se amestece aici. Dar ca să știi cât de necesară sau nu este această naștere întrebă copilul pe care-l port în mine, dacă poți." M-a făcut îfetișă și s-a supșrat pe mine. Totuși, ea

192

era aceea care-mi cerea să nu rîd de dînsa! Dacă mă gîndesc bine, voia oare să pșstreze copilul fiindcă nu putuse să aibă

unul cu soșul ei, care a murit în război
Shingo nu răspunde decât cu un semn din cap, fără să se
oprească din mers.
Î Mi-a vorbit așa fiindcă au iritat-o vorbele mele. Pînă
la urmă poate că avortează
Î Cît a trecut de atunci
Î Patru luni. Eu nu băgasem de seamă, dar cei de la ma-
gazin observaseră toți. Însuși directorul era la curent. Se
zice că și el a sfîșuit-o și nu-l pîstreze. E o femeie foarte
pricepută, o să regrete.
Eiko ridică mîna pînă la obraz.
Î Pentru mine e de neînțeles. V-am spus toate astea ca
să-i puteți vorbi lui Shuichi.
Î Da...
Î Ar trebui s-o întîlniți pe Kinuko și cît mai repede cu
putință.
și Shingo se gîndea la asta, înșă fata o spusese.
Î Dar femeia aceea care a venit la birou, acum cîtva timp
Stau tot împreună
Î Doamna Ikeda
Î Da. Care e mai în vîrstă
Î Kinuko cred că e cu doi sau trei ani mai tînăr.
După ce luară masa, Eiko îl însoți pe Shingo pînă la ușa
biroului. Surîdea ca și cum ar fi fost gata să plîngă.
Î Iertați-mă că v-am deranjat.
Î Mulțumesc. Acum te duci la magazin
Î Da. Zilele astea Kinuko pleacă mai devreme, iar ma-
gazinul e deschis pînă la șase și jumătate.
Î Crezi că va trebui s-o cauți la magazin
Eiko pîrea să-l implore să o întîlnească pe Kinuko chiar
în ziua aceea; el se simțea foarte deprimat, dar dacă s-ar fi
întors la Kamakura fără să fi făcut nimic, n-ar mai fi îndrăz-
nit să o privească pe nora lui în față.
În timpul legăturii lui Shuichi cu cealaltă, Kikuko fusese
nenorocită că e însărcinată, poate din cauza îgustului ei de
193
absolut". Avortul ei se explica oricum prin asta. Dar Kikuko
era departe de a bănuși că și cealaltă a rămas însărcinată.
După ce bătrînul aflase despre aceste fapte, nora lui ple-
case pentru două sau trei zile la părinții ei. La întoarcere,
Shingo constatase că raporturile dintre soș și soșie deveni-
seră mai călduroase. Shuichi venea în fiecare seară devreme
acasă, și-i purta mai mult de grijă lui Kikuko. Ce putea să
însemne asta
Pentru cine vrea să interpreteze faptele cu bunăvoință,
la rigoare s-ar putea admite că Shuichi, nemulțumit de si-
tuația amantei lui, se îndepărta încet de ea și cerșea iertarea
lui Kikuko.
Shingo înșă vedea în toate astea un iz de corupție, de imo-
ralitate, ce-i întorcea inima pe dos. De unde venea, în de-

finitiv, sîngele acestui fetus, care i se pşrea atît de monstruosş

îDacş se naşte, va fi nepotul meu!" îşi zise bştrînul, vorbind singur.

194

Valul de şînşari

1

Shingo urca strada principalş din Hongo, pe partea dinspre curtea Universitşşii.

Lşsase taxiul în dreptul magazinelor, socotind, cum era şi normal, ca de acolo s-o apuce pe strşduşa unde locuia Kinuko; însş intenşionat traversş linia tramvaiului pentru a trece pe partea cealaltş a strşzii, cşci avea de învins o mare silş înainte de a se hotşrî şş între la amanta fiului şşu. Va putea el şş-i cearş, de la prima întrevedere, şş nu dea naştere copilului care trşia deja în eaş

încş o moarte, îşi spunea el. Oare nu s-ar putea produce fşrş şş mînjeascş mîinile unui bştrînş Dar nu existş nici o soluşie care şş nu fie crudş, aşa cred."

Era datorია fiului şş rezolve aceastş problemş; tatşl n-ar fi trebuit şş intervinş. Totuşi, bştrînul se ducea s-o întilneasç pe Kinuko, fşrş şş-i fi spus o vorbş lui Shuichi; ceea ce dovedea cş-şî pierduse încrederea în el.

Shingo se întreba totodatş, cu uimire: de cînd se şşpa aceastş prşpastie între ei doiş Nu cumva demersul lui de azi e motivat mai puşin de dorinşa de a rezolva aceastş dificultate în locul şî în numele lui Shuichi, decît de amarnica milş ce-l cuprindea cînd se gîndea la cît de mult suferise Kikukoş

Vşpşile apusului incendiau coama copacilor din parcul Universitşşii. Trotuarul era în umbrş. Pe alei, studenşii în cşmaşş, stşteau de vorbş cu studentele; era o scenş de voioşie luminoaşş, în plinş perioadş a musonului.

Shingo îşi duse palma la obraji. Efectul celor cîteva pşşş-rele de sake se împrşştia.

195

Datş fiind ora cînd aceastş femeie pleca de la lucru, el invitase pe unul din prietenii lui, de la o altş întreprindere, şş ia masa împreunş la un restaurant european, dar, cum nu-l mai vşzuse de multş vreme, uitase ce bşutor era ce-lşlalt. Amîndoi se cinstirş la repezealş, afarş, înainte de a intra la masş; apoi, dupş masş, se întoarsersş şş mai stea puşin la bar.

î Cum, pleciş se mirş prietenul. Presupunînd cş, la re-întîlnirea lor, aveau multe şş-şî spunş, convivul rezervase o masş într-un local din cartierul gheişelor, în Tsukiji.

Shingo plecş de la restaurant spunînd cş avea o vizitş de fşcut, cş nu va lipsi poate decît o orş. Prietenul îi scrisse pe o carte de vizitş adresa şî numşrul de telefon al locului de întîlnire. Shingo n-avea de gînd şş se ducş acolo.

înainta pe lângă zidul Universității, pîndind pe celălalt trotuar intrarea în străduș; se bizuia pe niște vagi amintiri și memoria nu-l înșela.

în vestibulul sumbru, orientat spre nord, se zărea o urîșenie de ladș pentru încșșminte. Deasupra ei, o plantș într-un ghiveci de facturș europeanș, de care era atîrnatș o umbrelș de ploaie.

O femeie cu șorș la brîu ieși din bucșșrie. Scoase o exclamașie, apoi se întunecș la fașș. își smulse șorșul, lșșînd șș se vadș o fustș bleumarin; era cu picioarele goale.

î Doamna Ikeda, nu-i așăș Ne-ași onorat odatș cu o vizitș la birourile noastre.

î într-adevșr. Putea șș parș îndrșzneș din partea mea, dar Eiko m-a fșcut șș vin acolo.

Cu șorșul strîns în mînș, avea o privire întrebștoare. Pete de roșcatș i se urcau pînș la pleoape, cu atît mai vizibile cu cît fașa nu-i era pudratș. Un nas ascușit, ochi înguști și melancolici, o piele albș, formau o fizionomie plșcutș. Bluza ei î nouș î probabil cș fusese cusutș de prietena sa.

î Speram s-o gșșesc pe doamna Kinuko, zise el, ca și cum ar fi cerșit o favoare.

î A, daș Trebuie șș vinș și ea. Intrași, vș rog.

Din bucșșrie nșvșlea un miros de pește fiert.

196

Bștrînul socotea cș e mai bine șș revinș dupș ce Kinuko, sositș acăș, va fi terminat de mîncat. Totuși, supunîndu-se însistenșelor acestei doamne Ikeda, intrș.

în tokonoma dintr-un salon de mșrime mijlocie era un vraf de reviste de modș, din care multe strșine; alșturi, douș pșpuși franșuzești cu zorzoane multicolore, ce contrastau cu pereșii șșrșcșcioși. La mașina de cusut atîrna o bucatș de material de mștase, al cșrei desen luminos și înflorat scoțtea de asemenea în evidenșș niște tatami jigșrite.

La stînga mașinii, un mic birou, pe care se aflau cîteva cșrși de școalș și fotografia unui bșiat.

între mașinș și birou se înșlșa un manechin și, așezatș exact în fașa dulapului, o oglindș mare, cu picior. Kinuko se folosea de ea în munca sa de croitoreăș, ori pentru probele clientelor particulareș iar în apropiere aștepta o scîndurș lungș de cșlcat.

Femeia aduse, din bucșșrie, un suc de portocale. Ea observș privirea lui Shingo fixatș asupra fotografiei și zise fșrș șș se mai codeascș:

î E fiul meu.

î Merge la școalșș

î Nu stș cu noi. L-am lșsat în familia șoșului meu. Cșrșile. .. Eu n-am o ocupașie regulatș, ca Kinuko, și atunci dau meditașii. Mș duc astfel în cinci sau șase case.

î Vșd. Chiar îmi spuneam cș sîht prea multe cșrși pentru un singur copil.

Î Am școlari din clase și de vârste diferite, dar azi școala primară nu mai e ca aceea dinainte de război. Nu sînt o profesoare prea bună, dar cînd îi învăș pe copii, am impresia că sînt cu fiul meu.

Bătrînul încuviinș cu un semn din cap. Nu avea ce să discute cu această vșduv de război. Kinuko munea și ea.

Î Cum aș nimerit drumul îl întreb ea. Vi l-a spus Shuichiș

Î Nu. Am mai fost o dată pînș la ușș, dar n-am avut curajul să intru. Asta s-a întîmplat în toamna trecutș.

197

Î Ah, daș Anul trecutș Ea ridicș fașă spre dînsul, apoi o coborî din nou, pșștrînd țșcere. Pe urmș aruncș, cu o voce asprș: Shuichi nu mai vine pe aici de cîtva timp.

Shingo se gîndi că ar fi poate mai bine să-i spunș scopul vizitei sale.

Î Se pare că Kinuko e însărcinatș, daș

Femeia dșdu ușor din umeri și-și întoarse fașă către imaginea copilului ei.

Î Știși cumva dacă doamna Kinuko vrea să-l pșstrezeș

Ea privea mereu spre fotografie.

Î Pe ea trebuie s-o întrebași.

Î Bineînșeles. Dar mș tem să nu fie o nenorocire la fel de mare pentru mamș, ca și pentru copil.

Î După concepșiile de azi, se poate spune că e o nenorocire.

Î Dar dumneavoastrș cred că aș sfștuit-o să rupș cu Shuichi.

Î Da, asta e și pșrerea mea, însă ea e mai tare ca mine.

Nu pot să-i dau sfaturi. Avem caractere diferite, dar ne înșelegem bine. De cînd ne-am cunoscut, la clubul vșduvelor de război, ea mș încurajează foarte mult. Am pșrșsit amîndouș familiile soșilor noștri, fșrș să ne reîntoarcem la pșrinși. Sîntem libere, ca să zic așa. Ne-am hotșrît să gîndim prin noi înșine. Am înapoiat chiar fotografiile soșilor noștri. Bineînșeles, eu am pșstrat-o pe a fiului meu. Pe de altș parte, Kinuko citește multe reviste americane; zice că, ajutîndu-se cu un dicționar, se descurcă și în franșuzește, în fond e vorba de croitorie, nu trebuie atîtea cuvinte. Ambișia ei este să aibș o pșvșlie proprie. și apoi ne gîndim că, dacă ni s-ar ivi ocazia, am fi pșgștite să ne remșritșm. Așa că nu înșeleg de ce l-a pșstrat pe Shuichi în viașă ei în toată această vreme. Ușă de la intrare se deschise. Doamna Ikeda se ridicș repede și o zbughi în vestibul.

Î Î Bunș seara. E aici tatșl domnului Ogata! zise ea destul de tare ca să fie auzitș de Shingo.

Î și trebuie să-l vșdș rșspunse o voce rșgușitș.

198

2

Kinuko se duse mai întîi la bucșțșrie; probabil a bșut apș,

cșci s-a auzit robinetul curgînd.

Î Rșmîi și tu, zise ea intrînd în camerș și adresîndu-se prietenei sale. Era îmbrșcatș într-o rochie de un colorit vesel. ÎPoate din cauzș cș e înaltș nu i se vede sarcina", își zise Shingo. El numai cu greu putea crede cș aceastș voce guturalș ieșea din niște buze atît de delicate.

Deoarece toate oglinzile erau agșșate pe pereșii din salon, probabil cș se aranjase pușin la chip servindu-se de oglinjoara pudrierei.

Prima impresie a bștrînului nu fu deloc defavorabilș.

Fașa rotundș, cu obraji pușin scobiși, nu trșda acea voinsș puternicș pe care, dupș cele ce-i spusese doamna Ikeda, se aștepta s-o gșseascș la ea. Mîinile îi erau mici și durdulii. Shingo se prezentș: îOgata."

Kinuko nu rșspunse.

Doamna Ikeda se așezș pe scaunul biroului scund, cu fașa întoarsș cștre bștrîn.

Î Ne-ai fșcut șș te așeptșm, zise ea.

Kinuko țșcea mereu. Chipul ei, fșcut pentru voioșie, nu putea probabil șș exprime nici dușmșnie, nici jenș. Pșrea mai degrabș gata șș izbucneascș în lacrimi. Shingo își aminti cș, tot în aceastș casș, fiul șșu, cînd se îmבșta, o fșcea șș cînte pe doamna Ikeda, iar pe amanta lui șș plîngș.

Kinuko, venind repede pe strșzile vînturate de muson, avea obrajii roșii; respirașia fșcea șș-i tresalte pieptul bine dezvoltat.

Î Vizita mea trebuie șș vi se parș ciudatș, începu Shingo, care nu îndrșznea șș atace subiectul frontal, dar cred cș ghi-ciși ce mș aduce aici.

Kinuko nu rșspunse nici de data aceasta.

Î E vorba de Shuichi, bineînșeles.

Î Daș e vorba de Shuichi, eu n-am nimic șș vș spun.

Apoi, deodatș, pe un ton mușștor: Vreși cumva șș-mi cer scuzeș

Î Cîtuși de pușin, eu ar trebui șș vș cer iertare.

199

Î Ne-am despșrșit. De acum încolo n-o șș vș mai produc nici un necaz. și se întoarse cștre doamna Ikeda: S-a spus tot ce era de spus, nu-i așăș

Shingo cșuta cuvintele și sfîrși prin a le gșsi:

Î Va mai rșmîne de reglementat chestiunea copilului.

Kinuko pșli deodatș; pșru a-și aduna toate puterile spre a le pune în cuvintele pe care le rosti:

Î Nu înșeleg la ce anume vș referiși. Apoi vocea ei, corroborîț cu un ton, deveni și mai rșgușiț: Trebuie oare șș rșspund la acest soi de întrebareș Cînd o femeie vrea șș aibș un copil, cine ar putea-o împiedica, din afarș, șș-1 aibșș Ne înșeleg oare bșrbașii vreodatș pe noi, femeileș

Vorbise repede și glasul îi pșrea încșrcat de lacrimi.

Î Din afarș, spuneșiș Dar eu sînt tatșl lui Shuichi; copilul

acesta trebuie să aibă și el un tată, așa cred.

Î N-o să aibă. O văd de război s-a hotărât să aducă pe lume un bastard, asta-i tot... Nu vă cer nimic, decât să mă lăsați să-mi am copilul meu, în liniște și pace. Vă rog, uitați restul. Copilul e în mine, e al meu.

Î Da, într-un sens, așa-i, dacă o să se întâmple să vă remșritați, o să mai aveți și alții... Atunci, în acest caz... oarecum anormal...

Î Anormal să ai un copil?

Î Mă rog!

Î Nimeni nu garantează că mă voi remșrita, că voi avea și alți copii. Dumnezeu voastră proorociți ca un profet! Când am fost mșritat, n-am avut.

Î Nu va exista o legătură normală de la tată la fiu. Șta e un lucru principal. Copilul va avea de suferit de pe urma atitudinii dumitale și chiar dumneata însși vei suferi.

Î Căși bărbăți au murit în război lăsând în urma lor atîșia copii și atîtea mame care suferă... închipuiți-vă deci că a plecat în Sud, că a făcut acolo vreun metis și că o femeie îl crește! (

Î E vorba de copilul lui Shuichi.

Î Nu văd nici o diferență, atîta vreme cît nu vă stingheresc cu nimic. N-am să vin niciodată să vă cer ceva, v-o jur. Totul între mine și Shuichi s-a terminat!

200

Î Lucrurile nu se vor petrece așa cum spui dumneata.

Copilul va trăi mult și legătura cu tatăl său, chiar dacă dumneata o crezi ruptă pentru totdeauna, poate să se reînnoade.

Î Vă spun că acest copil nu e al lui Shuichi.

Î Ai aflat probabil și dumneata că soția lui Shuichi și-a pierdut copilul.

Î Ea va avea atîșia copii căși are să vrea. Dacă, din întâmplare, n-o să mai aibă, ei bine, cu atît mai rău pentru ea. Credeți că o femeie care nu se zbate cu greutățile vieții poate să înșeleagă ceea ce simt eu?

Î Nici dumneata nu știi cît suferă Kikuko.

Bătrînul rosti acest nume fărîșă vrea.

Î Spuneți-mi, Shuichi v-a trimis aici rețeta, ca și cum ar fi procedat la un interogatoriu. El mi-a poruncit să nu trebuie să pștrec copilul; m-a lovit, m-a bștut, m-a călcat în picioare, m-a tîrît pe scări, pînă la ușă, ca să mă ducă cu forța la un doctor. Violențe sau farse, Shuichi și-a îndeplinit, cred, toate obligațiile față de femeia lui.

Shingo făcu o mută acru.

Î Am avut parte de un spectacol frumos, nu-i așa? Adăugă ea, adresîndu-se doamnei Ikeda, care încuviinșă din cap.

Î Kinuko strînge de pe acum petice să facă scutece și hșinușe.

Î După scandalul acela, m-am dus la un doctor, căci după toate loviturile pe care le-am încasat, mi-era teamă pentru copil, urmș Kinuko. I-am spus lui Shuichi că acest copil

nu era al lui. își-o declar, copilul nu e al țsu", i-am zis-. și cu asta am rupt-o; de atunci, n-a mai dat pe-aici.

Î Copilul e al altuiaș

Î Credeși asta și voi fi fericitș.

Kinuko înșlșș semeașș capul; plînsese și mai înainte, dar acum alte lacrimi îi curgeau pe obraji.

Chiar în aceastș clipș, după epuizarea oricșror argumente și dovezi, Shingo o gșsea frumoașș. Studiind-o amșnunșit, trșșșturile ei nu erau desșvîrșite, dar din ele se desprindea o impresie generalș de frumuseșe, în pofida aparentei sale blîndeși, nu era femeia care sș-1 lase pe Shingo sș se amestece în viașsa ei.

201

3

Shingo pșrșsi casa lui Kinuko cu privirile în pșmînt. Ea acceptase sș primeascș un cec.

Î Daș ai rupt-o de-adevșratelea cu Shuichi, ai face bine sș-1 primești, zisese doamna Ikeda, fșrș ocol, iar cealaltș încuviinșș cu o mișcare din ochi.

Î In fond, mș cumpșrași... Iatș pînș unde am decșzut!

Vreși o chitanșșș

Urcat în taxi, Shingo se întreba daș era mai bine sș respecte ruptura, sau sș încerce sș-i împace pe cei doi amanși cu scopul de a o convinge pe femeie sș avorteze.

Purtarea lui Shuichi pșrea s-o fi exasperat pe Kinuko, iar vizita de azi nu îndreptase cu nimic lucrurile. Apoi, aceastș înduioșștoare dorinșș de-a avea un copil e foarte puternicș la o femeie.

O reîmpșcare ar prezenta unele primejdii, dar daș nu se va face nimic, copilul oricum are sș se nascș.

Admișșnd çș el ar fi al altuia, așsa cum pretinde Kinuko, totul ar fi cum nu se poate mai bine; numai çș Shuichi, în ce-1 privește, nu putea sș fie sigur de nimic. Daș Kinuko fșcea aceastș afirmașie din mîndrie, daș Shingo consimșea s-o creadș, totul ar fi în regulș, lucrurile ar fi în ordine și nimeni nu s-ar mai teme de complicașii. ÎTotuși, își zise bș-trînul, după ce copilul se va naște, cînd el va exista cu adevșrat. .. iar eu voi muri într-o bunș zi, lșșșînd undeva, pe lume, un nepot pe care nu l-am vșzut niciodatș... Cum vine astaș"

Familia Ogata se grșbise sș înregistreze înșștiinșarea divorșului în momentul încercșrii de sinucidere a lui Aihara. Shingo, de fapt, se însșrcina sș o ia în grija lui pe fiica sa și pe cele două nepoșele.

Daș Shuichi se despșrșea de amanta lui, mai rșmînea un al treilea copil, trșșnd nu se știe unde... în ambele cazuri, solușii pe care le propunea el nu rezolvau nimic, erau doar niște cîrpeli de moment. ÎIar eu, își spunea Shingo, n-am fost în stare sș contribui cu nimic la fericirea cuiva."

202

Afarș de asta, întrevădarea cu Kinuko îi lășase un gust penibil; își amintea de ea fără nici o satisfacție deosebită. Se gândise să se întoarcă direct acasă, luând un tren din Gara centrală, însă dădu în buzunar de cartea de vizită a prietenului său și chemă un taxi să-l ducă în Tsukiji. Shingo dorea să-i ceară sfatul acestui om, dar îl găsi mai mult beat, în tovrășia a două gheșe; nu era chip să se stea de vorbă cu el.

Bătrînul își aduse aminte de fata pe care o șinuse pe genunchii lui, în taxi, după un banchet. Acum, când ea apăru în fașa lor, prietenul se lansă în niște fraze fără noimă: „că nu trebuie să-l subaprecieze pe Shingo, că el are închi” etc. Cât despre Shingo, care uitase cu totul figura acestei gheșe, fu o adevărată performanță pentru el să-și aducă aminte numele. De fapt, fata era elegantă și frumoasă.

Shingo se retrase cu ea într-o mică încăpă separată, dar acolo nu făcu nimic deosebit. Peste puțin, simți că tînșra își lăsa ușor obrazul pe pieptul lui. El crezu că încearcă să-l atîșe, dar ea pșrea că așipise. „Dormi” o întrebă coborîndu-și privirile spre ea, dar fata era prea aproape de el, astfel că nu-i putea vedea fașa.

Shingo zîmbi. Ce plăcere adîncă să șii în brașe o fată care doarme liniștită. Nu avea încă douăzeci de ani; era cu vreo patru sau cinci ani mai tînșră decît Kikuko.

Probabil că în ceea ce simșea el intra și oarecare mișă pentru soarta tristă a prostituatei. Dar oricum ar fi fost, bătrînul avea senzația că plutea într-o tihnă dulce, acea plăcere pe care o încerci arunci când dormi lîngă o fată tînșră. „Fericierea, își zise el, poate că nu se află decît în clipa care zboară.” Se gândi, ca într-un vis, că și în dragoste sînt oameni bogași și oameni săraci, unii norocoși și unii nenorocoși. Se retrase pe nesimșite, grșbindu-se să prindă ultimul tren. Yasuko și Kikuko îl așteptau în sufragerie. Era trecut de unu.

Își și Shuichișă întrebă el, ferindu-se să întîlnească privirile nurorii lui.

Își S-a culcat.

Își Daș și Fusakoș

203

Își și. (Kikuko îi împștorea hainele.) Toată ziua a fost timp frumos, zise ea, dar se pare că cerul s-a întunecat din nou.

Își N-am observat.

În timp ce se ridică, tînșra scșpșă costumul din brașe. Ea potrivea din nou pantalonii pe dungă. Shingo îi observă pșrul, era mai scurt; probabil că fusese la un institut de înfrumuseșare.

Alșturi de el, Yasuko respira greu, tulburîndu-i somnul.

Nu peste mult, începu să viseze.

Tînșr ofișer în armata de uscat, era îmbrăcat în uniformă, cu sabie la șold și cu trei pistoale la centură. Sabia trebuie să

fi fost o moștenire din familie, pe care i-o dăduse lui Shuichi în vederea plecării la luptă. Shingo mergea pe o cărare de munte, îl însoțea un pșdurar.

În drumurile sînt primejdioase noaptea, spunea acesta. De aceea, eu nu prea circul pe întuneric. Ași face bine și șineși pe dreapta, e mai sigur!"

Shingo șinea dreapta, dar, neliniștit, aprinsese lanterna de buzunar. O mulțime de diamante prinses și scînteieze în jurul becului, făcînd lanterna și strălucesc orbitor. Lumina dezlui o mîgldeaș și întunecat în beznă din jur: pșreau două sau trei trunchiuri de copaci trîntite unele peste altele. Dar, privind-o mai de aproape, mîgldeaș se dovedea a fi un val de șînșari care lua această formă. "Ce-i de făcut se întrebă el. Trebuie și-mi croiesc drum pe aici." își scoase sabia și începu și lovească obstacolul cu țîșul și cu vârful spadei.

întorcînd capul, el văzu pe pșdurar fugind ca un nebun.

Din uniformă lui Shingo șișniș flșcșri. Partea stranie era că se aflau acolo doi Shingo, unul adulecîndu-l pe celălalt, a căruia tunică începuse și ardă. Focul se întindea de la manșetă spre cusătura de la umăr, cuprindea apoi epoleșii și dispșrea fșrș și mistuie cu adevșrat ceva. Se auzeau pîrîituri slabe, însoțite de mici sclipiri fugare, ca niște țciuni aprinși. În sfîrșit, Shingo se pomeni la el acasă, de bună seamă în casa din copilșria lui, la Shinshu. Sora cea frumoasă a lui Yasuko era acolo. Shingo, rșpus de oboseală, nu resimșea totuși nici o mîncșrime de pe urma înșepșturilor de șînșari.

204

După ce o luase la fugă, se vede treaba că pșdurarul nimerise și el drumul ce ducea la casa de altădată. Abia ajunse acolo, că leșină. I se scoase din trup o gșleată plină de șînșari. Shingo nu știa prin ce procedeu, dar cînd se trezi, văzu insectele care umpleau acum un hîrdșu întreg...

Un șînșar și fi pștruns oare sub cuverturșă. Voi și tragă cu urechea, dar își simșea capul greu și nșclșit. Afară plouă.

205

Oul de șarpe

1

Poate din cauză că o dată cu apropierea toamnei oboseala adunată în timpul verii îl apșsa tot mai greu, Shingo adormea uneori în tren, pe drumul de la birou spre casă.

În orele de vîrf, pe linia Yokosuka trenurile plecau din sfert în sfert de ceas. Compartimentele de clasa a doua nu erau prea aglomerate.

Pe cînd picotea astfel, în minte îi apșru un pîlc de salcîmi.

Cu pușine zile mai înainte, trecuse pe sub acești copaci, mîrîndu-se că ei puteau și înflorească pe străzile din Tokyo.

Mergea atunci pe strada care ducea la picioarele colinei Kudan, pînă la șanșul din jurul Palatului imperial. Era o zi urîțș de august; bura.

Numai unul dintre copacii aceia își scuturase florile, care erau împrăștiate pe asfalt. Privind pe fereastra din spate a taxiului, Shingo se întrebase de ce. El văzuse imaginea unor flori delicate, de un galben pal băștind în verde, flori multe și mici. Chiar în ciuda acestui arbore, singurul care se vestejea, pînă la urmă se înfloriși și se imprimase bine în memorie. Poate din pricină că se întorcea de la un spital unde se dusese să-și vadă un prieten bolnav de cancer la ficat, mai precis un fost coleg de facultate, pe care însă nu-l mai vedea decît foarte rar.

Prietenul acela părea foarte slăbit. Doar o infirmieră îi mai șinea tovarășie. Shingo nici nu știa măcar dacă soția lui mai trăia sau nu.

Îl mai vezi cumva pe Miyamotoș îl întrebă bolnavul.

Dacă n-ai prilejul să-l întâlnești, vrei să-i telefonezi și să-i spui

206

Î Ce să-i spun

Î Ei, știi tu! Despre ceea ce vorbeam noi la reuniunea foștilor colegi. La Anul Nou.

Shingo își aminti. Cianura. Prietenul său probabil că se simțea încă de pe atunci atins de cancer.

La orice reuniuni de sexagenari, discuțiile se învîrtesc de obicei în jurul infirmităților, a bătrîneții și a fricii de boli incurabile. Știind că la fabrica lui Miyamoto se lucra cu cianură, unul dintre comeseni spusese că, dacă s-ar întâmpla să se îmbolnăvească într-o zi de un cancer inoperabil, el ar cere să i se dea o doză de otravă. A prelungi suferințele unei maladii îngrozitoare e un lucru lamentabil. Dacă s-ar ști condamnat, ar vrea cel puțin să-și aleagă singur sfîrșitul.

Shingo, destul de încurcat, răspunse:

Î Era o discuție de oameni chercheliși, vorbe aruncate în vînt.

Î Nu mă voi folosi de cianură. Nu, nu mă voi folosi. Vreau numai să-mi asigur acea libertate de care vorbeam noi atunci.

Mă simt în stare să îndur toate durerile, cu condiția să știu că am o porțiune de scăpare. Tu mă înșelegi, nu-i așa? Iată tot ce-mi mai rămîne: ultima mea libertate, singura mea răzvrătire. Dar îți fîșăduiesc că n-am să mă folosesc de ea.

O lucrare străbătu ochii bolnavului. Infirmiera, care tricota un pulover de lînă albă, lucra alături, în tăcere.

Rugămintea nu putea fi, firește, îndeplinită; Shingo o lăsa în suspensie, dar considera îngrozitoare ideea că muribundul acela se putea bizui pe el.

La oarecare distanță de spital, bătrînul află o ușurare la vederea acelor salcîmi înfloriși. Iar acum, moșșind în tren, îi vedea reapărînd în fașa ochilor închiși. De-ar putea alunga din mintea sa imaginea acelui prieten bolnav!

Adormi; cînd se trezi, trenul stătea pe loc, dar nu într-o gară.

Un rapid, care se îndrepta spre Tokyo, trecea cu un uruit puternic pe linia cealaltă. Desigur, zgomotul acesta îl trezise din somn.

Trenul lui Shingo mergea pușin, se oprea, mai mergea pușin și iar se oprea.

207

Un grup de copii alerga la vale, de-a lungul unui drum îngust, spre linia ferată. Mai mulți călători, aplecași la ferestre, priveau spre locomotivă. În fața ferestrelor, la stînga, se ridica zidul de beton al unei uzine, desprins de tren printr-un șanș umplut cu apă murdară, stătută. Un miros greu, urît, nșvălea în vagon.

La dreapta se afla drumeagul pe care alergau copiii. Pe marginea lui, un câine, stînd pe labe, își freca botul în iarba verde. La pasajul de nivel se înșlău două sau trei barșci reparate cu scînduri vechi, bștute în cuie. Pe o fereastră, care nu era altceva decît o gaură de formă pștrată, o fată care locuia desigur acolo, făcea semne cu gesturi lente, languroase, spre tren.

Î Se pare că trenul dinaintea noastră a avut un accident în gara Tsurumi, zise un impiegat. Nu mai poate porni. Ne cerem scuze pentru această întîrziere.

Pe banca din fața bștrînului un călător strșin îl scutură pe un tînșr japonez care dormea lîngș el, cerîndu-i, în engleză, să-i traducă cele ce spusese impiegatul.

Bșiatul își sprijinise obrazul de umșrul vecinului și se șinea cu amîndouă mîinile de brașul lui gros. Cînd se trezi, nu-și schimbă pozișia, dar îi aruncă strșinului o privire încruntată. Ochiul îi era pușin iritaș, înroșit, înconjuraș de cearcșne negre. Pșrul roșcat, care-i crescuse de cînd îl vopsise ultima oară, rșmînînd negru la rșdșcini, crea un efect general de castană murdară; numai pe creștet pștra acel roșu ciudat. Shingo bșnui că bșiatul trebuie să fie un prostituat specializat în clientelă americană.

. Tînșrul întoarse în sus palma lată ce stștea pe genunchiul strșinului, o lipi de ea pe a lui și o apșșș încet, cu mișcări de femeie care se gudură.

Labele însoșitorului și, ce ieșeau din mînele scurte, pșreau niște labe de urs sur, pșros. Bșiatul, fșrș și fie prea mic, ziceai că e un copil pe lîngș acest uriaș cu un abdomen mare, cu gît gros. Namila gșsea pesemne că e prea obositor și întoarce fașă și parce nici nu se sinchisea de bșiatul ghemult lîngș el. Aerul lui sșlbatic, robusteșea lui vînjoasă sco-

208

teau și mai mult în evidenșș paloarea pșmîntie a chipului tînșr și obosit.

E greu să precizezi vîrsta strșinilor. Capul mare, pleșuv, ceafa încreșit, petele negre de pe braș îl făceau pe Shingo să creadă că acesta nu putea să fie cu mult mai tînșr decît el. și cînd te gîndești că un asemenea individ a venit dintr-o

șarș depșrtatș ca șș punș stșpînire pe bșiatul acesta! Tînșrul
avea o cșmașș cenușie, al cșrei nasture de la gît, deschis,
lșsa șș se vadș un torace osos.

Î N-are s-o mai ducș mult, își zice bștrînul, întorcînd
ochii.

șanșul mocirlos era nșpșdit de șșlcii, verzi. Trenul con-
tinua șș stea pe loc.

2

Shingo spunea cș plasa contra șînșarilor e grea și înșbuși-
toare și n-o mai folosea. Soșia lui se plîngea aproape în fie-
care searș c-o dșdea deoparte și punea o dîrzenie nemaipo-
menitș an vînștoarea șînșarilor.

Î Kikuko și Shuichi se acoperș cu plasa.

Î Du-te și culș-te cu ei! zise el, ridicîndu-și ochii spre
tavanul acum liberat de împletitura aceea groașș.

Î E nișel cam greu, dar cred cș mîne searș am șș mș
mut la Fusako.

Î De ce nuș Ai șș dormi cu una din nepoșele an brașe.

Î Poși șș-mi explici de ce Satoko se șine mereu de fusta
maicș-si, acum cș o are și pe cea micșș Nu și se pare cș e
cam ciudatșș Uneori are o privire stranie.

Shingo nu rșspunse.

Î Mș întreb dacș absenșa unui tatș poate șș înrîureașș
într-atîta un copilș

Î Ar f i poate bine șș fii mai apropiatș de ele.

Î Aș putea șș-și spun același lucru și șie. Eu, personal,
o prefer pe cea micș.

Î și nici un semn de la Aihara, ca șș știm dacș mai trș-
iește sau nu!

209

Î Ai trimis înștiinșarea de divorș. Cu asta am scșpat de
bucluc.

Î Creziș Nu mai avem nici un cuvînt de spusș

Î înșeleg la ce te gîndești. Șș presupunem cș trșiește,
noi înșș n-avem nici un mijloc șș dșm de el. Trebuie șș ne
resemnșm: cșșștoria asta e o greșealș. Dar trebuia șș se în-
tîmple așăș Ai fșcut doi copii, apoi te desparș! Asta distruge
orice încredere în institușia cșșștoriei.

Î Chiar cînd o cșșnicie se stricș, zise el, urmșrile ar pu-
tea șș fie mai pușin neplșcute. Fusako își are și ea vina ei.

El e un neisprșvit, nu știu cîte a avut de îndurat, înșș mș
gîndesc cș nici ea nu s-a arștat destul de înșelegștoare.

Î Cînd un bșrbat se lasș în gheara deznșdejdiei, femeia
nu mai poate șș facș mare lucru pentru el. Mai întîi o pș-
rșsește. Dacș fiica ta a acceptat fșrș crîcnire șș fie pșrșsitș
astfel, poate cș asta a ferit-o de sinucidere, pe ea și fetișele
sale. Un bșrbat gșșește totdeauna o femeie care șș moarș
împreunș cu el. Cît despre Shuichi, continuș Yasuko, el s-a
dat pe brazdș de cîțva tîmp, dar cine poate ști dacș n-are

s-o ia de la început. Ultimele întâmplări n-au fost prea plăcute pentru Kikuko.

Î Vorbești de copil...

În mintea lui Shingo aceste vorbe evocau două lucruri diferite: faptul că nora lui refuzase să părăsească copilul și acela că femeia cealaltă se hotărâse să nască. Dar despre asta Yasuko nu știa nimic.

Î La urma urmei, aș face mai bine să mă duc să dorm sub pologul lui Shuichi. Poți să știi ce mai sînt în stare să mai pun la cale? Mi-e teamă.

Î Ce vrei să zici?

Yasuko, care era culcată pe spate, se întoarse spre el și voi să-i apuce mîna, dar el nu i-o întinse. Atunci ea se apropiă ușor de marginea pernei și murmură, ca și cum i-ar fi dezvăluit o taină:

Î N-ar fi de mirare ca ea să rămîie însărcinată din nou.

Shingo fu uluit.

Î Mie mi se pare cam devreme, dar Fusako mi-a împărtășit bucuriile ei.

210

El nu mai vedea în Yasuko pe femeia care altădată îi vorbea despre sarcinile sale.

Î și-a spus Fusako asta?

Î E prematur, răspunse Yasuko. Dar se zice că după, vine numaidecît altul.

Î Kikuko și Shuichi au stat de vorbă cu ea?

Î Nu. E vorba de cercetările lui Fusako.

Î Cercetări", i se pîru straniu. Fiica lui, care-și pîrîsise propriul ei bărbat, pîrea să manifeste o curiozitate deplasată cînd era vorba de soșia fratelui ei.

Î Ar trebui să vorbești tu însuși cu ea, reluă Yasuko. S-o convingi să-ți pîstreze de data asta.

Shingo simți că i se pune un nod în gît. Vestea asta făcea să i se pară și mai apăsătoare sarcina celeilalte.

În definitiv, că două femei au rămas însărcinate de la același bărbat, în același timp, asta nu este ceva chiar atît de neobișnuit. Dar cînd era vorba de propriul lui fiu, faptul producea o teamă ciudată. Nu-i cumva un blestem? Nu-i cumva o răzbunare a iadului?

S-ar fi putut ca toate aceste întâmplări să fie socotite niște manifestări fiziologice foarte naturale, dar Shingo era prea departe de a atinge o asemenea libertate de spirit.

Kikuko ar trece pentru a doua oară prin această încercare, în momentul cînd ea a avortat, cealaltă era însărcinată, înainte ca a doua să nască, prima se află din nou în aceeași situație, însă fără să știe nimic de starea rivalei sale, care trebuie să fie acum groasă și să simtă copilul mișcîndu-se în pîntecul ei.

Î Dacă prinde de veste că noi știm, atunci n-o să mai faci așa cum vrea ea, ca rîndul trecut.

Î Așa presupun și eu, zise Shingo încet. Ar trebui să vorbești tu cu ea.

Î Un nepot din partea lui Kikuko și-ar prinde bine. Shingo nu mai putu să adoarmă. Tot felul de gânduri haine îi hârșuiau mintea; se întreba cu obidă dacă, luând-o din scurt, ceva mai tare, n-ar putea-o determina pe Kinuko să renunțe la acel copil.

211

Ea pretindea că Shuichi nu era tatăl copilului. Dacă bătrînul ar cerceta viața particulară a acestei femei, ar descoperi oare ceva care să-i aducă vreo ușurare?

Afară, în grădini, se auzea un zgomot neîntrerupt. Ceașul era două trecute. El nu recunoștea în zgomotul acela bîzîitul obișnuit al insectelor din fiecare noapte. Zbîrnîitul acesta înfundat, neprecis, îl făcea să se gîndească la somnul pșmîntului jilav și întunecat.

În ultimul timp visase de foarte multe ori, iar acum, cștre ziuș, avu un nou vis, mai lung decît celelalte.

Nu știa pe ce drum apucase, dar cînd se trezi mai vedea încș în fașa ochilor două ouș albe, puse alșturi. Pe o cîmpie nisipoasă î nisipul se întindea cît vedeai cu ochii î două ouș zșceau laolaltș deasupra colbului: unul era mare, un ou de struș; celșlalt mic, un ou de șarpe. Coaja celui mic se sparse și din el își scoase capul, clștinîndu-se, un pui de șarpe. Lui Shingo i se pșrea foarte drșguș.

Fșrș nici o îndoialș, toate gîndurile sale se învîrteau în jurul lui Kikuko și Kinuko. Iatș originea visului șșu; însș nu avea cum să știe care era copilul strușului și care al șarpeului.

Î șerpilor sînt ovipari sau vivipariș se întrebș el deodatș.

3

A doua zi, duminică, simtindu-se sleit de puteri, Shingo rșmase în pat pînș la nouș.

Dimineașă, la deștepare, oul de struș și puiul de șarpe ce scotea capul din gșoacea lui îi creau o stare de neliniște adîncș. Se spșlș pe dinși, amșrît, și se duse în sufragerie. Kikuko așeza în pachete ziarele vechi pregștindu-le, fșrș îndoialș, să le vîndș. Era una din atribușiile ei să rînduiască, pentru soacra sa, ziarele de dimineașș și cele de searș, în ordine cronologicș.

Se duse să aducș ceaiul.

212

Î Tatș, ai vșzut articolele despre nenufariș zise ea punînd două ziare pe masș, în fașa lui. Scrie în amîndouș. și le-am pșstrat.

Î Mi se pare c-am citit ceva despre asta, rșspunse el, dar luș totuși ziarele.

Apruserș două știri noi despre seminșele de nenufari vechi de două milenii. Una arșta cum doctorul în nenufari separase vlșstarii spre a-i rșșdi în lacul de la Sanschiro,

de pe domeniile Universității din Tokyo, al cărei absolvent era. Cealaltă știre venea din America. Un savant de la Universitatea din Tohoku găsisese două semințe de nenufari, la prima vedere fosilizate, într-un strat argilos din Manciuria, pe care-l trimisese în Statele Unite. După înlăturarea prășii exterioare pietrificate, la Grădina botanică din Washington, semințele au fost puse între două așternuturi de bumbac hidrofil umed, sub o placă de sticlă. Anul trecut, semințele germinaseră dând niște muguri foarte fragili; anul acesta, răsdite în lac, ele dăduseră doi lăstari, care se dezvoltaseră, transformându-se în flori de culoare roz. Specialiștii de la Grădina botanică apreciau că semințele puteau să aibă între o mie și cincizeci de mii de ani.

Î Este tocmai ceea ce cred că am citit și prima dată. Între o mie și cincizeci de mii de ani î iată un interval de timp destul de convenabil.

Îl amuză și mai mult declarația unui erudit japonez că, judecând după natura stratului geologic, semințele ar fi vechi de câteva zeci de mii de ani; în schimb, datarea după elementul carbon nu le acorda decât o mie de ani.

Articolul era o relatare transmisă de corespondenții din Washington.

Î Ai terminat întrebuș Kikuko, strângând zărele. Voia să știe, fărș îndoială, dacă putea să le vândă.

Shingo făcu un semn de încuviințare.

Î O mie sau cincizeci de mii de ani... Semințele de lotus au o viaș lungă! În comparație cu existența omenească, asta înseamnă aproape eternitatea. Și ridică ochii spre Kikuko: Ar fi minunat să poți sta în pământ o mie sau două mii de ani fărș să mori!

213

Î În pământ repetă Kikuko, cu glas stins.

Î Nu în mormânt. Și fărș să mori. Să te odihnești, pur și simplu. Dacă ai putea să te odihnești în pământ și să te trezești după cincizeci de mii de ani și să găsești toate problemele tale, toate problemele societății, rezolvate! Lumea ar fi poate, atunci, un paradis!

Î Kikuko, e ora când mănâncă tata! Vrei să-i pregătești masaș strigă Fusako din bucătărie, unde urma să le dea de mâncare fetișelor.

Kikuko se întoarse numaidecât, aducând micul dejun.

Î Azi mănânci singur. Noi am terminat de mult.

Î Și Shuichiș

Î S-a dus să pescuiască la eleșteu.

Î Dar Yasukoș

Î E în grădiniș.

Î Cred că dimineaș asta n-am să mănânc ouș! zise el și împinse farfuria pe care se afla un ou răscopt, care-i amintea în mod neplăcut de oul de șarpe.

Fusako îi aduse o bucată de pește prăjit, o puse pe masă

și, fșrș sș scoatș o vorbș, se întoarse la fetișele ei.
Privind-o pe Kikuko drept în ochi, Shingo o întrebș, în timp ce lua castronașul cu orez pe care i-l întindea ea:
î Spune-mi, aștepși un copilș
î Nu, rșspunse ea numaidecât si nu pșru surprinsș decât ceva mai târziu. Nici vorbș de așa ceva, adșugș apoi, dînd din cap.
î Atunci, nu-i adevșratsș
î Nu, și îl privi cu un aer întrebștor, roșindu-se.
î Sper cș data viitoare ai sș-l tratezi mai bine. Ce discușii am avut cu Shuichi în legșturș cu primul! L-am întrebat dacș poate garanta cș o sș mai ai altul și el mi-a rșspuns cș da, atîta și nimic mai mult. Iatș dovada cș nu și-e fricș de rșz-bunarea cerului, i-am ripostat eu. Cine poate garanta cș o sș mai fie în viașș peste o ziș Bineînșeles, copilul va fi al țșu și al lui Shuichi, dar va fi și nepoșelul nostru. Un copil zș-mislit de tine trebuie sș fie un copil frumos.

214

î îmi pare rșu, fșcu Kikuko, lșșînd capul în jos, și Shingo fu convins cș ea spunea adevșrul.
Atunci, ce nșscocise Fusakoș Fiica lui ducea încercetșrile" ei cam prea departe. Cum putea ea sș cunoascș o situașie despre care pesemne cea mai interesatș nu știa nimicș Imposibil!
Shingo aruncș o privire în jur, temîndu-se ca fiica lui sș nu-i fi auzit. Dar Fusako era probabil afarș, cu fetișele.
î Shuichi n-a mai fost niciodatș la pescuit la eleșteu.
î Nu. I-a vorbit despre asta unul din prietenii lui, zise Kikuko.
Bștrînul se gîndi cș fiul sșu își pșrșsise în sșrșșit amanta, cșci duminica se ducea de obicei acolo.
î Nu și-ar plșcea sș te duci și tu cu el la pescuitsș
î O, da!
Shingo ieși în grșdinș. Yasuko privea, cu fașa ridicatș în sus, cireșul.
î Ce s-a întîmplatș
î Nimic, dar i-au cșzut aproape toate frunzele. Mș întreb dacș n-o fi avînd cumva parazișș Greierii de varș șrîfie încș și iatș cș pomul nostru e aproape gol.
Chiar în timp ce vorbea, frunzele îngșlbenite cșdeau una cîte una, brșzdînd aerul liniștit, fșrș sș se rșsuceascș.
î Se pare cș fiul nostru e la pescuit. Mș duc și eu cu Kikuko, sș vedem ce face acolo.
î La eleșteuș Yasuko aruncș o privire în jurul ei.
î I-am vorbit despre chestiunea aceea, dar ea mi-a spus cș nu-i adevșrat, îmi face impresia cș Fusako are vedenii, cu presupunerile ei.
î Ai întrebat-oș Yasuko pșru pușin dezumflatș. Pșcat!
î De ce pune Fusako atîta stșruinșș în încercetșrile" eiș
î De ceș

Î Eu te întreb pe tine.

În casș, o gșsi pe Kikuko care-1 aștepta îmbrșcatș într-o bluzș albș și cu sandale, își dșduse pușin ruj pe obraz și pșrea foarte vioaie.

215

4

Într-o zi, în ferestrele trenului se oglindirș deodatș și-
raguri de flori: erau crini roșii ce creșteau de-a lungul șan-
șului, atît de aproape, încît pșreau cș se clatinș la trecerea
trenului.

Shingo îi contemplș în același timp și pe cei care creșteau
pe malul rîului Totsuka, plantat cu cireși. Aceștia se des-
chiseserș și aveau un colorit minunat.

Era într-una din acele dimineși cînd florile aduc aminte
de liniștea cîmpului, toamna. Noile spice ale tufelor de gra-
minee începeau sș prindș formș.

Shingo se descșlșș, își puse piciorul drept pe genunchiul
stîng și se frecș pe talpș.

ÎAi pșșit cevaș îl întrebș Shuichi.

Î Le simt atît de grele! Uneori, cînd urc treptele gșrii,
picioarele mi se îngreuiasz. Nu știu, dar mș simt tare slșbit
anul șsta. Parcș se scurge vlaga din mine.

Î Kikuko e neliniștitș. Zice cș ești obosit.

Î Daș Asta fiindcș i-am spus c-aș vrea sș mș odihnesc
în pșmînt timp de cincizeci de mii de ani.

Shuichi îi aruncș o privire nedumeritș.

Î E vorba de seminșele de nenufari, își aminteștiș De
acele seminșe foarte vechi, care au germinat, care au fșcut
chiar flori.

Î O! Shuichi își aprinse o șigarș. Ai întreat-o dacș aș-
teaptș un copilș S-a simșit foarte rușinatș.

Î De fapt, așteaptș sau nuș

Î Cred cș e prea devreme ca sș știm.

Î Dar cu al lui Kinuko ce se audeș

Cu toate cș el era cel încolșit, Shuichi luș ofensiva.

Î Se pare cș ai fost la ea ca sș-i oferi o despșgubire pen-
tru rupturș. Era de prisos.

Î Cînd ai aflatș

Î Mi-a spus altcineva. știi doar cș între noi nu mai e
nimic.

Î Copilul e al tșuș

216

Î Kinuko susșine, cea dintîi, cș nu.

Î Ea susșine, dar conștiinșta ta ce ziceș fșcu Shingo cu
o voce ridicatș. Ce ai de rșspuns la astaș

Î În acest domeniu conștinșta nu prea e în stare sș dea
indicașii.

Î Cumș

Î și dacș eu aș suferiș Crezi cș asta ar putea s-o miște
pe o femeie care vrea sș aibș un copil cu orice preșș

Î Eu cred că ea suferă mai mult decât tine. Kikuko de asemenea.

Î Acum, că ne-am despărțit, vâd că ea a făcut așa cum a țiat-o capul.

Î și asta și-e de-ajuns. Nu vrei, într-adevăr, să știi dacă ești tatăl copilului ei? Mai ales când conștiința ta te-a prevenit?

Shuichi nu răspunde. Ochii lui mari, niște ochi aproape prea frumoși pentru un bărbat, clipeau des.

Un anunț înconjurat de un chenar negru aștepta pe biroul lui Shingo. Cancerosul murise, dar ceva mai repede decât ar fi lăsat să se prevadă cursul normal al bolii. Oare să-i fi dat cineva otrava? Poate că Shingo nu era singurul căruia i-o ceruse. Afară doar dacă nu găsisse un alt mijloc de sinucidere...

Bătrînul deschise o scrisoare de la Tanizaki Eiko. Ea lucra acum într-un alt magazin. Kinuko plecase și ea de la atelier. Î după Eiko, se arăta în scrisoare și pentru a se retrage la Numazu. Spera să deschidă acolo o prăvălie, îi declarase tinerei fete, deoarece la Tokyo s-ar fi lovit de prea multe greutăți. Cu toate că Eiko nu spunea nimic despre asta, probabil că Kinuko se ascunsese la Numazu, ca să aștepte acolo nașterea copilului. Să fie deci adevărat, cum susținea Shuichi, că ea făcea așa cum o ția capul, fără să șină seama de simșmintele nimșnui, ale lui Shuichi, sau chiar ale bătrînului? Shingo rămase mult timp pe scaun, absent, cu privirile pierdute în lumina albă a ferestrei.

Iar acea doamnă Ikeda, ce se întâmplă cu ea acum, că a rămas singură?

217

Bătrînul se gândi dacă n-ar fi cazul s-o vadă, pe ea sau pe Eiko, pentru a căpșta știri despre Kinuko.

În cursul după-amiezei se duse să-și prezinte condoleanșele. Arunci află că soșia prietenului său murise de șapte ani. Defunctul probabil că stătuse la fiul său; în casa acestuia erau cinci copii mici. Fiul nu pșrea să semene cu tatăl, cu atât mai puțin nepoșei.

Lui Shingo îi mirosea a sinucidere, dar acestea sînt chestiuni despre care nu se întrebă. Niște minunate crizanteme atrșgeau privirile printre celelalte flori care împodobeau cosciugul.

Întors la birou, în timp ce se ocupa de corespondenșă, împreună cu secretara, Shingo primi un telefon neprevăzut de la Kikuko. Se temu să nu se fi întâmplat ceva rău.

Î Unde ești, la Tokyo?

Î Da. În vizită la părinșii mei. Avea o voce veselă. Mama mi-a trimis vorbă că are să-mi spună ceva. Am venit, dar adevărul e că nu s-a întâmplat absolut nimic. Se simșea singură și voia să mă vadă.

Î Atît?

Î Atît.

O mare dulceaşş îl pştrundea, îi nşpşdea inima, iar vocea agreabilş care-i vorbea la telefon nu era singura cauzaş a acestei senzaşii.

Î Te întorci devreme acasşş întrebş Kikuko.

Î Da. Toatş lumea e bine la pşrinşii tşiş

Î Foarte bine, mulşumesc. Mş gîndeam cş ar fi plşcut şş mş întorc şî eu împreunş cu dumneata. şî ca atare, ti-am telefonat.

Î Fixeazş tu ora, de vreme ce eşti aici. Şş-l previn şî pe bşrbatul tşu.

Î Eu plec imediat.

Î Ce-ar fi şş vii aici, la birouş

Î N-o şş te deranjezş Mş gîndeam şş te aştept la garş.

Î Nu, mai bine vino aici. Vrei şş şî-l dau pe Shuichiş

Am putea merge şş luşm masa toti trei împreunş.

Î Telefonista de la centralş mi-a spus cş nu-i la birou.

218

Î Aşaş

Î Atunci pot şş vinş Sînt gata.

Shingo simşea cum o cşldurş i se urca în trup, pînş la pleoape, iar oraşul i se pşru, pe fereastrş, mai înseninat.

219

Peştii de toamnş

1

Într-o dimineaşş de octombrie, înnodîndu-si cravata, Shingo simşî deodatş cş nu mai e stşpîn pe mîinile lui.

Î Na! şî se opri. O expresie îngrijoratş îi apşru pe faşş.

Cum naiba se face nodul şstaş

Desfşcu nodul, încercş a doua oarş, dar nu reuşi mai bine.

Ridicş cele douş capete în dreptul ochilor şî le privi cu un aer uimit.

Î Ce s-a întîmplatş La spatele bştrînului, dar ceva mai într-o parte, Kikuko îi şinea haina. Fşcînd ocolul lui, tînşra femeie trecu în faşş.

Î Nu pot şş-mi înnod cravata. Am uitat. E foarte curios!

Cu un gest încet şî stingaci, înfşşurş unul dintre capetele cravatei în jurul unui deget, apoi încercş s-o tragş prin buclş, dar nu izbuti şş facş decît un nod foarte bizar. "Bizar", cuvîntul se potrivea foarte bine cu strşdania asta neîmplinitş, dar teama şî deznşdejdea îi întunecarş privirea.

Aceastş expresie pşru s-o sperie pe Kikuko.

Î Tatş! exclamş ea.

Î Ce şş facş Shingo rşmase neclintit, secştit de orice forşş ce i-ar fi putut reanima aducerea aminte.

Tulburatş, dar şî compştimitoare, Kikuko se apropie cu haina pe braş.

Î Cum se apucşş Degetele ei nu ştiau cum şş rşsuceascş cravata, în faşa pupilelor bştrîne ale lui Shingo, ele pşreau

strșvezii.

Î Tocmai asta-i, cș nici eu nu mai știu.

220

Î Dar o înnози singur în fiecare zi!

Î într-adevșr.

De ce oare nu-și mai aducea aminte acea sucesiune de mișcșri repetate în fiecare zi, de patruzeci de ani de cînd se ducea la birouș Mîinile trebuiau sș execute gesturile cu un automatism desșvîrșit. Trebuia sș-și înnoadе cravata fșrș sș se gîndeascș mșcar la ce face.

Bștrînul avu deodatș o senzașie de prșbușire, de pierdere a unei pșrși din el însuși; fu cuprins de groazș.

Î Te vșd fșcîndu-l în fiecare dimineașș, zise Kikuko pe un ton grav, rșsucind cravata, apoi întinzînd-o din nou. Se lșșș de bunșvoie în grija ei. Începutul unui sentiment curios lua naștere în el: acela al unui copil care e rșsfșșat cînd e bolnav. Mirosul pșrului lui Kikuko îi dezmiерda plșcut nșrile.

Î E prea scurtș, zise Kikuko, înnosindu-se la fașș.

Î N-ai înnodat-o niciodatș pe a lui Shuichiș

Î Nu.

Î O deznodai doar, cînd se întorcea acasș beat.

Ea se dșdu pușin înapoi, cu bustul șeapșn, ca sș examineze nodul.

Î Mama poate cș știe, zise în cele din urmș, rșsuffînd ușuratș. Mamș! strigș ea. Vrei sș vii puțin înnoaсeș Tata zice cș nu poate sș facș nodul la cravatș.

Î Cum nu poateș Yasuko veni, cu un aer batjocoritor.

De ce nu poate sș și-o înnoadе singurș

Î Zice cș nu mai știe.

Î Am uitat dintr-o datș totul. E foarte straniu.

Î Foarte straniu, într-adevșr.

Kikuko se dșdu la o parte. Yasuko trecu în locul ei.

Î Poate cș am uitat si eu. Dar sș încerc. Ridicș ușor bșr-bia bștrînului cu mîna care șinea cravata. El înnchise ochii. Yasuko pșru a reuși sș formeze un fel de nod.

Poate din cauza unei ușoare presiuni la baza craniului, Shingo simșea cș i se înnvîrteste capul și un nor de zșpadș auritș strșlucea în fașa pleoapelor sale înnchise. O pulbere

221

de zșpadș dupș avalanșș, prin care se filtreazș aurul luminii de la asfînșit. Bștrînul crezu cș aude un vuiet prelung.

Deschise ochii, speriat. Sș fie o hemoragie cerebralșș Kikuko își șinea rșsuflarea, privirile nu i se dezlipeau de mîinile soacrei sale.

Era imaginea unei avalanșe pe care o vșzuse cîndva, în casa de la munte unde trșise pe cînd era copil mic.

Î Capștul șsta poate sș treacș așa, pe aiciș

Dupș ce înnodș cravata, Yasuko încercș s-o potriveascș la gît. Degetele ei le atinserș pe ale lui Shingo cînd el ridicș

mîna ca să verifice.

Bștrînul își aduse aminte că la terminarea universității, atunci cînd lășase, pentru prima dată, uniforma de student cu guler tare, sora cea atît de frumoasă a lui Yasuko îi legase cravata. Se întoarse către dulapul cu oglindă, ferindu-se să înfîlnească privirile celor două femei.

Î Așa cred că merge. Bștrîneșea mi-a jucat renghiul de data asta. E groaznic să constași deodată că nu mai știi să-și faci nodul la cravată!

Soșia lui îi înnodase destul de bine cravata, îl ajuta la aceasta pe vremea cînd erau tineri cășștoriiș Nu-și mai amintea nimic. O înnodase cumva pe a seducătorului ei cumnat atunci cînd îi făcea menajul după ce acela rășșese vșduvș Punîndu-și sandalele în picioare, Kikuko, foarte îngrijorat, îl conduse pe socrul ei pînă la poartă.

Î Ce proiecte ai pentru disearșș

Î Nimic deosebit. Am să mă întorc devreme.

Î Atunci, pe curînd.

În timp ce admira muntele Fuji, în vșzduhul albșștrui al toamnei, pe cînd trenul trecea prin Ofuna, Shingo își pipșii nodul de la cravată. Constată că era făcut pe dos. Fiindcă stștea în fașa lui, Yasuko petrecuse capștul din stînga pe deasupra.

Deznodă, apoi legă din nou, fără nici o greutate, această cravată fatidică. Gîndul că putuse să uite, cu cîteva clipe mai înainte, cum se face un nod, i se pșru aproape de necrezut.

222

2

De data asta Shingo și Shuichi luau același tren ca să revie acasă.

Trenurile de pe linia Yokosuka plecau în general din jumătate în jumătate de oră, dar în perioadele de afluenșș, cadenșa se accelera, ele plecau din sfert în sfert de ceas. Uneori, în orele de afluenșș, vagoanele erau mai pușin aglomerate ca în orele cu trafic redus.

La Tokyo, o fată se așezase în fașa lor.

Î Sînteși bun să spunei că-i ocupată i se adresă ea lui Shuichi, lășînd o geantă de atlas roșie pe banchetă.

Î Amîndouș locurileș

Fata murmură un rășpuns din care nu se înșelegea mai nimic. Totuși, cînd se rășuci ca să iasă, nu se citea nici un fel de sfială pe fașa ei pudrată din belșug. Umerii strimși ai mantoului se ridicau într-un mod foarte plăcut, haina îi cădea foarte bine. Avea o siluetă de o eleganșș foarte femininș. Shingo resimși oarecare mirare. Cum de putuse ghici fiul său că fata voia să rezerve ambele locuriș Ce prezenșș de spirit! De ce nu bșnuise și el că tînșra aștepta pe cinevaș Fiul său înșelesese asta de la început, iar acum a bștrînul admitea că tovarășa lor de cășștorie ieșise ca să-și caute însoșitorul. Pe de altă parte, așezată în colșul de la fereastră, chiar

în fașa lui Shingo, ea nu i se adresase lui. În mișcarea ei de a se ridica, se trezi fașș în fașș cu Shuichi, lucru normal, dar pentru o femeie fiul sșu nu pșrea oare cel mai abordabil dintre ei amîndoiș

Shingo își acoperi pe jumștate fașa, aplecat asupra ziarului de searș.

Fata se urcș din nou în tren. Agșșatș de barele ușii deschise, ea mșșura cu privirea peronul. De bunș seamș, persoana care-i dșduse întîlnire îi trșgea chiulul. Se întoarse la locul ei cu mantoul de culoare deschisș ce-i filfia ușor, ritmic, de la umeri pînș la poale. Un nasture mare îl încheia la gît. Buzunarele erau croite jos, aduse mult în fașș. Ea mergea dștinîndu-se, cu mîna într-un buzunar. Modelul hainei, deși pușin banal, o prindea foarte bine.

223

Instalîndu-se de data asta în fașa lui Shuichi, tînșra își aruncș de trei ori ochii spre ușș. S-ar fi zis cș își alesese anume locul acela, deoarece de acolo putea sș vadș mai bine pe culoar.

Geanta de mînș rșmșse pe celșlalt loc, în fașa lui Shingo î o geantș în formș de cilindru turtit, cu un fermoar mare. Cerceii de la urechi, de diamant, desigur falși, aveau înșș o strșlucire plșcutș. Nasul cîrn se profila bine pe fașa dreaptș, regulatș; gura ei micș era frumoasș. Sprîncenele dese, scurte și foarte negre, tindeau sș se înalșe spre rîmple; curba pleoapelor lungi, de asemenea grașioasș, se estompa înainte de a ajunge la coada ochilor. Obrazul dșdea impresia de sșnștate și vigoare. Toate aceste trșșșturi diverse alcștuiau laolaltș un chip destul de frumos în genul sșu. Ochii trșdau o anumitș obosealș; bștrînul aprecia cu greu vîrsta acestei femei. La ușș se auzirș deodatș cîteva voci gșlșgioase. Privirile lui Shingo se îndreptarș într-acolo în același timp cu ale femeii. Cinci sau șase bșrbași, voioși ca la întoarcerea dintr-o excursie, se urcarș în vagon, cu ramuri mari de arșar pe umeri. Roșul adînc al frunzelor amintea zonele reci ale zșpezilor. Shingo înșelege repede, din conversașia lor slobodș, cș veneau de departe, din munșii Echigo.

Î La Shinshu, îi spuse Shingo fiului sșu, arșarii trebuie sș fie acum în toatș splendoarea lor.

Se gîndea, totuși, mai pușin la arșarii sșlbatici de la munte, cît la pomișorul din hîrdșu, cu frunzele lucioase, din fașa altarului familial, în ziua cînd a murit sora lui Yasuko. Pe atunci, firește, Shuichi nu se nșscuse încș.

Shingo își șinea ochii așintiși la frunzele roșii, care, atîr-nînd deasupra bșncilor, aduceau în vagon ceva din farmecul iernii.

Se reîntoarse la clipa prezentș. Tatșl fetei stștea în fașa lui. Așadar pe tatșl ei îl aștepta! Shingo gșși o anumitș ușurare la gîndul acesta.

Tatșl avea un nas la fel de gros, semșnînd atît de mult

cu al ei, cș pșrea aproape comic. Linia de unde îi creștea pșrul pe frunte era identicș cu a fetei; bștrînul purta ochelari cu rama neagrș.

224

Indiferenșii unul fașș de celșlalt, tatșl și fiica nu schimbăș nici un cuvînt, nici o privire. Tatșl adormi înainte ca trenul sș fi ajuns la marginea Tokyoului. Fata închise si ea ochii, iar genele lor prezentau aceeași mare asemșnare. Shuichi era departe de a-i semșna într-atîta lui Shingo.

Cu toate cș dorea sș audș un schimb de cuvinte între acești doi cșlștori, Shingo resimșea un fel de invidie fașș de admirabila lor placiditate. Ce familie potolitș, de bunș seamsș!

De aceea fu foarte surprins cînd fata coborî singurș la Yokohama. În realitate, departe de a fi tatș și fiicș, erau cu totul strșini unul de altul. Shingo avu sentimentul cș a fost pșcșlit.

Bșrbatul întredeschise ochii la plecarea din Yokohama, apoi adormi din nou, în hainele lui boșite. Cșci dintr-o datș, dupș plecarea tinerei femei, bșrbatul acesta între douș vîrste pșrea un om boșit.

3

Shingo îi dșdu cu cotul lui Shuichi.

Î Așadar nu erau tatș și fiicș, îi șopti el.

Shuichi nu arșș interesul pe care l-ar fi dorit tatșl lui.

Î Totuși, ai vșzutș

Shuichi înclinș din cap, de formș.

Î E foarte curios!

Shuichi nu pșrea sș gșseascș faptul atît de curios.

Î Semșnau foarte mulfc

Î Parcș, într-adevșr.

Bșrbatul dormea și zgomotul trenului acoperea vocea lui Shingo, dar cu toate acestea nu era indicat sș discute cu glas tare despre persoana care se afla în fașa lor.

Shingo întoarse capul socotindu-se vinovat cș se uitase cu prea multș stșruinșș la cei din jur și astfel îl cuprinse o anumitș tristeșe. Mai întîi, o tristeșe fașș de acest om, apoi una care se raporta la el însuși. Trenul parcurgea lungul

225

traseu dintre Hodogaya și Totsuka. Cerul de toamnș se întuneșș.

Strșinul era mai tînșr decît Shingo, dar totuși mai aproape de șaizeci de ani decît de cincizeci. Iar acea tînșrș sș aibș oare vîrsta nurorii luiș Nimic la ea nu-i amintea puritatea din ochii lui Kikuko.

ÎS-ar putea ca ea sș nu fi fost fiica lui", gîndi Shingo. Uimirea lui creștea din ce în ce.

Existș pe lume unele persoane care se aseamșnș într-atît, încît pot fi luate drept pșrinși și copii; totuși, astfel de cazuri nu se poate sș fie prea multe; în lumea întreagș abia dacș

se gîsește un bărbat care sîș se potriveascî cutșrei fete, sau o fatș care sîș se potriveascî cutșrui bărbat. Unul singur pentru fiecare dintre ei. In lumea întregîș poate cîș nu existș decît o pereche la fel. Ei trșiesc ca niște strșini, fșrș ca ceva sîș indice mșcar cea mai micș legșturș între ei. Poate cîș fiecare nici nu știe de existenșă celuilalt.

șî iatș cîș întîmplarea îi aduce îh același vagon, îi alșturș pentru prima datș, sortiși fșrș îndoialș sîș nu se mai întîlneascș dupș aceea niciodatș. O jumștate de ceas, pe parcursul unei lungi vieși. Dupș aceea s-au despșrșit, fșrș a-șî fi spus douș vorbe. Așezași unul lîngș altul, nici mșcar nu s-au privit. Or fi observat oare cît de mult se aseamňșș Dar s-au despșrșit dupș ce au fost participanșii unui miracol de care ei habar nu au.

Singurul cșruia ciudșșenia acestei coincidenșe i-a atras luarea aminte era un strșin.

îDar el, martorul acesta întîmplștor, a luat șî el parte la miracolș" se întreba Shingo.

Cine este deci cel ce a creat un bărbat șî o femeie care se aseamňșș ca un tatș cu fiica lui, șî i-a așezat unul lîngș altul, timp de o jumștate de ceas, în fașa lui Shingoș

Ea se așezase acolo, cu genunchii lipiși unul de altul, lîngș un bărbat care pșrea sîș nu fie altcineva decît tatșl ei, si asta numai fiindcș cel pe care-l aștepta nu venise.

îAsta sîș fie viașăș" Atît izbuti sîș murmure Shingo.

226

Cînd trenul se opri în gara Totsuka, somnorosul se trezi șî plecș, pușin împleticindu-se. Pșlșria îi cșzu din plasa de bagaje chiar la picioarele lui Shingo, care o ridicș și i-o dșdu.

î Mulșumesc! și-o puse pe cap fșrș a se osteni mșcar s-o scuture.

î Sînt unele lucruri extraordinare, zice Shingo, care putea sîș vorbeascș acum cu glas tare. Nici nu se cunoșteau!

î Semșnau, însș nu la șinutș.

î La șinutșș

î Femeia era scoasș ca din cutie, dar bărbatul pșrea jerpelit.

î Pșî așa se întîmplș adesea, fiicele sînt elegante, îh timp ce pșrinșii poartș zdrenșe.

î Veșmintele lor nu erau fșcute în același stil.

Bștrînul dșdu din cap.

î Fata a coborît la Yokohama. Abia a plecat ea, cș omul acesta mi s-a pșrut dintr-o datș prșbușit.

î Era o ruinș de la început.

î și eu am bșgat de seamș numaidecît. Asta m-a frapat.

Omul m-a emoșionat, cu toate cș mi s-a pșrut mai tînșr decît mine.

î Fșrș nici o îndoialș. și Shuichi fșcu o glumș: Un bștrîn e totdeauna avantajat cu o fatș frumoasș lîngș el. Asta e adevșrat și pentru dumneata, nu-i așăș

În Voi, tinerii, ne priviși cu invidie, răspunse bătrînul, schimbînd subiectul.

În Cîtuși de pușin. O pereche frumoasă nu-și sare totdeauna în ochi, dar ti se face miș de un tip slut cînd fata e frumoasă. Să lășșm deci frumuseșile pentru bătrîni.

Totuși, ciudățenia acelei perechi întîmplătoare îl obseda înceș pe Shingo.

În Dar poate că sînt cu adevărat tatș și fiicș. Ideea asta mi-a venit acum. S-ar putea să fie o fiicș pe care el a făcut-o și a lășsat-o de izbeliște. Nu s-au cunoscut niciodatș, habar n-au ce legătură e între ei.

227

Shuichi întoarse capul. Shingo fu pușin speriat de remarcă pe care o făcuse; putea fi luatș drept o aluzie. Nu-i mai rămase decît să adauge:

În Peste douăzeci de ani, același lucru și s-ar putea întîmpla și șie.

În Așadar, asta voiai să-mi spuiș Ei bine, eu nu fac parte dintre fatalistii sentimentali. Obuzele mi-au șuierat pe la ureche, dar nici unul nu m-a atins. Poate că am lășsat și eu în urma mea, în insulele din sud sau în China, un copil sau doi. A te întîlni cu propriul țșu bastard și a-l pșrșsi fșrș și-l recunoști nu înseamnă nimic cînd ai auzit obuzele șuierîndu-și la ureche. Prin asta, viașă nu și-e ameninșatș cu nimic. și apoi, ce dovadă avem că Kinuko va naște o fetișșșș Iar dacș ea spune că nu e a mea, nici eu n-am s-o descos mai mult.

În în timp de război și în timp de pace î sînt două lucruri deosebite.

În Poate că ne pîndește un nou război! și poate că ultimul ne obsedează înceș! Războiul e totdeauna în noi, ca un spectru, zise Shuichi, mînios. Această femeie era pușin ciudatș, ea ti-a plăcut și de aici ai trecut la poveștile dumitale bizare. Bșrbașii sînt totdeauna atrași de femei care se deosebesc pușin de ei.

În și asta e normalș Fiindcă o femeie se deosebește pușin de tine, tu trebuie s-o lași înșercinatș și cu povara de a-si crește copilulș

În Nu eu am vrut asta. Ea a vrut.

Shingo nu mai avea ce să răspundș.

În Femeia asta, care a coborît la Yokohama, e o femeie liberș.

În Liberșș

În Nu-i cășștoritș, te-ar fi urmat dacș i-ai fi făcut semn.

Își dș poate aere de mare doamnă, dar n-are din ce trși cuviincios și a obosit să se tot zbatș ca s-o ducș de pe o zi pe alta.

Observașile lui Shuichi îl uimirș pe bătrîn.

În Ești extraordinar, zise el, dar cîțș perversitate!

228

Î Nici Kikuko nu e altfel, scrișni Shuichi pe un ton de dispreș. Ea nu e nici soldat, nici prizonier, e cu adevșrat liberș.

Î Libertatea soșiei tale! Ce vrei șș spuiș I-ai vorbit și ei astfelș

Î Spune-i-o dumneata.

Î Vrei s-o gonesc din casșș! Shingo își stșpîni furia cu preșul unui mare efort.

Î Cîtusi de pușin. Shuichi se stșpînea și el. Noi vorbim aici cș fata care a coborît la Yokohama e liberș... Fiindcș e de vîrsta lui Kikuko, dumneata te-ai și gîndit cș sînt tatș și fiicș.

Shingo fu atît de surprins, cș rșmase încremenit.

Î Tocmai fiindcș nu erau tatș și fiicș, semșnau atît de bine, încît faptul pșrea un miracol.

Î Nu e nimic în asta care șș te emoșioneze.

Î Pentru mine este.

Dar acum, dupș ce fiul șșu îi spusese cș se gîndea la Kikuko, simșii cș i se pune un nod în gît.

Bșrbașii cu ramuri de arșar coborîrș la Ofuna.

Î Ce-ar fi șș ne ducem la Shinshu șș vedem arșariis zise Shingo, uitîndu-se dupș oamenii cu ramurile, care se înde-pșrtau pe peron. Cu Yasuko și Kikuko, bineînșeles.

Î Pe mine personal nu mș intereseazș frunzele de arșar, dar...

Î Aș vrea șș mai vșd o datș munșii din locul meu de baștinș. Yasuko mi-a spus cș a visat casa de acolo, care se dșrșpșna.

Î E într-o stare destul de proastș.

Î Ar trebui s-o reparșm cît mai e încș timpul. Altfel va putrezi de tot.

Î Lemnșria e încș bunș, iar casa nu e chiar dșrșpșnatș.

Daç e vorba de reparașii... Dar la ce bunș

Î O șș dorim poate o casș, ca șș avem unde șș ne re-tragem. și poate cș și tu vei pleca de la oraș.

229

Î Eu am șș rșmîn la Kamakura, ca șș pșzesc locuinș.

Kikuko n-are decît șș meargș șș vadș vechiul nostru șșlaș; și aș, nu-l cunoaște.

Î Cum s-a simșit zilele asteaș

Î Ei bine, pare cș se cam plictisește, acum, dupș ce-am rupt-o cu cealaltș.

Shingo schișș un zîmbet amar.

4

Era iarșși duminicș și, dupș cîte se pșrea, Shuichi se dusese iarșși la eleșteu șș pescuiascș.

Punînd cap la cap un rînd de perne ce se aeriseau pe verandș, Shingo se întinse la soarele cald, de toamnș, cu mîna sub ceafș. Teru, cșșeaua, stștea si ea la soare, pe o treaptș mai de jos a scșrii de piatrș.

În sufragerie, Yasuko frunzește un teanc de ziare pe care le așezase pe genunchi și dintre care cel mai vechi trebuie să fi fost de-o săptămână. Când dădea de un pasaj interesant, i-l comenta lui Shingo, dar asta se întâmpla atât de des, încât el nu mai răspundea decât de formă.

Îmi M-aș bucura să văd că renunși la mania asta de a citi ziarele duminică, zise el, răsuindu-se lenevos pe perne. În salon, Kikuko era ocupată să aranjeze niște țertșușe roșii în tokonoma.

Îmi Le-ai cules pe colinșș

Îmi Da, fiindcă mi s-au părut foarte frumoase.

Îmi Mai sînt și alteleș

Îmi Numai cîteva. Cinci sau șase.

Trei țertșușe atîrnau de pe ramura pe care nora o șinea în mînș.

În fiecare dimineașș, în timp ce-și făcea toaleta, Shingo putea să admire aceste țertșușe roșii, pe munte, deasupra ierburilor. Acum, în casș, coloritul lor era și mai strălucitor. Tînșra femeie apărea astfel în cîmpul vizual al bătrînului. La ea, linia ce cobora de la bărbie spre piept era de o nespușș

230

frîșgezime. Au trebuit să treacă mai multe generații ca să se ajungă aici, gîndi Shingo, pe care această idee îl întrista puțin. Pieptșnștura îi lăsa libere gîtul și ceafa, iar fașa îi pșrea puțin slșbitș.

Firește, bătrînul aprecia de multș vreme frumuseșea acestei curbe și a gîtului lung și subșire, dar îmi să fie în raport cu distanșsa, cu unghiul din care o priveăș îmi acum ieșea și mai mult în evidenșș. Poate că și lumina sfîrșitului de toamșș contribuia la efectul acesta.

Această linie de la bărbie pînș la piept scotea în relief încș un farmec juvenil și începea să indice ușor o alcștuire trupeascș minunatăș; dar gingșșia ei virginalș nu va întîrșzia să se ofileascș și ea.

Îmi Nu mai am decât un ziar, ultimul, îl trezi din reveria sa Yasuko. Iată ceva foarte interesant.

Îmi Ceș

Îmi E vorba de Statele Unite. De un oraș care se numește Buffalo, în statul New York. Buffalo. Un om a căruia ureche stîngș a fost retezatș într-un accident de automobil, se duce la un doctor. Acesta se repede la locul accidentului, gșșește urechea încș sîngerîndș, o ia și o lipește la loc. De-atunci șine perfect.

Îmi Se pare că poate fi pus la loc și un deget, cu condișia să-o faci repede.

Îmi Daș Ea își mai continuș o clipș lectura, apoi pșru fulgeratș de o idee: Mș gîndesc că așa ceva s-ar potrivi și pentru soșii și soșii. Dacă treaba nu se învechește, pot fi puși la locul lor și totul se lipește din nou. Dar dacă trece prea mult timp...

Î Ce vrei să spui? Știu Shingo distrat.
Î Nu crezi că ar fi valabil și pentru Fusako?
Î Numai că Aihara a șters-o, zise Shingo cu glas moale.
și pe urmă, nu știm dacă mai trăiește.
Î Am putea să știm, dacă am vrea să ne dăm osteneala.
Dar ce-o să se mai întâmple?
Î Bunica are încă regrete! Nu te mai gândi la asta! Iaș
atâta vreme de când am introdus notificarea de divorț.
231

Î De când eram copil, m-am învățat să renunț; dar le
am mereu în fața ochilor, pe ea și cele două fetițe, și mă în-
treb ce trebuie să facem pentru ele.
Shingo nu răspunde.
Î Fusako nu e cea mai frumoasă femeie din lume. Admi-
tind că se recșstorește, o să fie nișel cam greu pentru Kikuko,
care o să se trezească deodată cu două fetițe în brașe.
Î Într-un asemenea caz, ar fi mai bine ca Shuichi și
Kikuko să se mute în altă parte. și atunci o să cadă în sar-
cina bunicii creșterea fetișelor.
Î Nu c-aș vrea să fug de muncă, dar, ia spune, ce vârstă
crezi că am?
Î Vom trăi și vom vedea! Unde e Fusako?
Î S-au dus să-1 vadă pe marele Buddha. Copiii sînt foarte
ciudași. Odată, Satoko era cît pe-acum să fie călcat de o ma-
șină, în timp ce se întorcea de-acolo, și totuși îl adoră pe ma-
rele Buddha. Vrea mereu să fie dusă acolo.
Î Mă îndoiesc foarte mult că Buddha e cel care o atrage.
Î Ar spune, dacă ar fi altceva.
Î Bine! Bine!
Î Nu crezi că Fusako s-ar putea stabili în provincie? Ar
moșteni casa de la șarș.
Î Ei n-au nevoie de moștenire, răspunde Shingo, sec.
Yasuko își relua lectura, în tăcere.
Î Povestea asta cu urechea, despre care vorbea mama,
îmi amintește de ceva. (De data asta vorbea Kikuko.) Își
aduci aminte ce mi-ai spus odată, că ai vrea să-și lași capul
la spital, ca să fie reparat și curățat?
Î Când ne uitam la floarea-soarelui din josul străzii...
Am impresia că nevoia asta se face mai simțită acum când
s-a întâmplat să nu-mi mai pot înoda cravata. Peste puțin,
am să citesc ziarul pe dos, fără să-mi dau seama.
Î Mă gândesc ades la asta și mă întreb ce s-ar întâmpla
după ce și-1 ai lăsa acolo?
Shingo se uită lung la ea.
Î Ei bine, în fiecare seară e ca și cum omul și-ar lăsa
capul la spitalul somnului! Poate că așa ceva șine de vârstă
mea înaintat, înșă eu visez în permanență. ÎCând sînt trist,
232
visurile-mi prelungesc realitatea!" Cred că-mi amintesc să
fi citit asta undeva. Ceea ce nu înseamnă că visurile mele

au vreo legătură cu realitatea!

Tînșra femeie examina sub toate unghiurile aranjamentul țrțrțcușelor pe care tocmai îl terminase. Shingo se uita și el. Î Kikuko! De ce nu vș mutași, tu și Shuichi, în altș parteș zise deodatș.

Ea se rșsuci repede pe cșlcîie și se apropie de dînsul.

Î Mi-e fricș, zise cu o voce joasș, ca sș nu fie auzitș de Yasuko. Shuichi mș sperie.

Î Ai de gînd sș te desparși de elș

Î In acest caz, aș putea sș mș ocup de dumneata atît cît mi-ar plșcea, rșspunse ea cu gravitate.

Î Ce nenorocire pentru tine!

Î Nu e nenorocire sș faci ceea ce-și place!

Bștrînul fu strșbștut de un fior, ca la un semnal de alar-mș. O astfel de afirmașie nu seamșnș oare cu manifestarea unei porniri juvenileș Presimșii cș aici se ascundea o primedie.

Î Tu pui mult zel în a te ocupa de mine, dar nu trebuie sș confunzi lucrurile, eu nu sînt Shuichi. Mi-e teamș ca asta sș nu facș decît sș-1 îndeșrteze și mai mult de tine.

Î E ceva în el pe care nu-1 îndeșleg. Fașa ei albș i se pșru bștrînului rugștoare: în unele zile, mi-e fricș pur și simplu și nu știu ce sș fac.

Î îndeșleg. S-a schimbat de cînd a fost la rșzboi. Uneori pare cș se poartș dinadins într-un anume fel, ca sș nu pot ghici ce se petrece îndeșuntru lui. Dar cred cș dacș te șii de el, ca în cazul cu urechea aceea sîngerîndș, lucrurile se vor aranja pînș la sfîrșit.

Kikuko țșcea, nemișcatș.

Î și-a vorbit cumva despre libertatea taș

Î Nu, rșspunse ea privindu-1 cu un aer nedumerit. Libertatea meaș

Î Eu însuși 1-am întreat ce îndeșlegea prin asta. Dupș o chibzuire îndeșlungatș, s-ar putea îndeșlege cam acestea: tu trebuie sș te degajezi de mine î eu trebuie sș te eliberez pe tine.

233

Î Eu... chiar de dumneata vorbeștiș

Î Da, Shuichi m-a îndeșrcinat sș-și spun cș ești liberș, în acea clipș se auzi un mare freamșt în vșzduh. Pentru Shingo era ca și cum ar fi auzit un bubuit din cer. Ridicș ochii. Cinci sau șase porumbei strșbșteau grșdina, în diagonalș, zburînd jos.

Kikuko îi auzi și ea. Înainta pînș la marginea verandei.

Î Așadar, sînt liberș! rosti încet, cu lacrimi în glas, privind porumbii care se depșrtau în zbor.

Teru sșri de pe treapta de piatrș și se repezi în grșdinș, în urmșrirea acelu filfiit de aripi.

5

Cei șapte locatari ai casei se îndeșlniș la masa de searș.

Fusako și fetișele ei făceau acum, firește, parte din familie.
Î N-am mai găsit decât trei pșștrșvi la pescărie, zise
Kikuko. Unul e pentru Satoko. Îi servi unul lui Shingo, unul
lui Shuichi, unul nepoșelei.
Î Pșștrșvii nu sînt pentru copii, zise Fusako întinzînd
mîna. Lasș-1 pentru bunica.
Î Nu, șipș Satoko, care se agșșș de farfurie.
Î Ce pșștrșvi frumoși! observș Yasuko pe un ton potolit.
Ultimii de anul șsta, probabil. Am șș iau o bucșșicș din al
bunicului, șsta de-aici; nu vreau de la tine. Kikuko poate
șș gustे pușin din al lui Shuichi.
Iatș-i deci cș alcștuiau trei grupe. Trebuiau oare șș aibș
trei caseș
Satoko nu-și înfșgea betișoarele decît în pșștrșv, lșșînd
la o parte orezul.
Î E bunș o întrebș Fusako, încreșindu-și sprîncenele.
Oh, ce murđșrie faci!
șși adunș laptii ca șș-i dea lui Kuniko, cea mititicș. Satoko
nu protestș.
Î Laptii! mormș Yasuko, înfșgîndu-și furculișa într-unul
din lapșii pșștrșvului din farfuria soșului ei.
234
Î Cîndva sora lui Yasuko mș îndemnase șș scriu niște
hai-ku-uri. Pentru pșștrșvi sînt tot felul de expresii, bunș-
oars: pșștrșvi de toamnș, pșștrșvul care coboarș, pșștrșvul
ruginit.
Shingo îi arunçș o privire soșiei lui, apoi continuș:
Î Pșștrșvul care coboarș și pșștrșvul ruginit sînt cei care
șși-au depus icrele. Istoviși, la capștul puterilor, pierzîndu-și
toatș frumuseșea, ei se lasș duși de curent spre mare.
Î La fel ca și mine, rșspunse numaidecît Fusako. Cu
toate cș n-am avut niciodatș o frumuseșe de pierdut, chiar
cînd eram un pșștrșv în putere.
Shingo se fșcu cș n-aude. El continuș:
Î Un pșștrșv de toamnș, lșșîndu-se în voia apei. Pșștrșv
înotînd spre marile adîncuri, fșrș șș știe cș-1 așteaptș moar-
tea. Iatș un model de versuri. Ele mi se potrivesc mie.
Î Ba mie, zise Yasuko. Nu mor cînd coboarș în mare,
dupș ce și-au depus icreleș
Î Cred cș așa suna versul. Dar, bineînșeles, uneori cîșiva
pșștrșvi își petrec iarna în vreo scobiturș de stîncș. Aceia
se numesc pșștrșvi care rșmîn.
Î șsta e genul meu!
Î Eu nu cred cș am șș pot rșmîne, zise Fusako.
Î Dar ai crescut în greutate, de cînd te-ai întors, si ai o
minș foarte bunș, observș Yasuko.
Î N-am chef șș cresc în greutate.
Î A te întoarce acasș, înseamnș a te ascunde în apele
adinei, declarș Shuichi.
Î Nu socot cș am șș rșmîn prea mult timp aici. Aș pre-

fera și cobor spre mare. Satoko! strigă Fusako, cu o voce
ascuțită: Nu mai ai decât oase. Termină!

Î Poveștile voastre cu pșștrșvii mi-au alungat pofta de
pește, zise Yasuko, pe fața cșreia apșru o expresie de ze-
flemea.

Fusako lșșș ochii în jos. Gura i se schimonosi nervos.

Apoi, luând un ton ceremonios, izbuti și spunș:

Î Tatș, nu vrei și-mi deschizi un mic magazinș O prș-
vșlie cu articole de podoabșș O papetșrie... nu conteazș
unde! Chiar o baracș pe stradș; un colșșor unde se bea.

235

Î Te simș tu în stare și faci un astfel de negoșș o întreabș
Shuichi, cu un aer surprins.

Î Desigur. Clienșii nu vin și-și soarbș chipul. Ei vin pen-
tru sake. Tu spui așa, fiindcș ai o nevastș frumoasș.

Î Nu la asta mș gîndeam.

Î Bineînșeles cș e în stare, interveni Kikuko, spre sur-
prinderea tuturor: cșci toate femeile pot și vîndș sake; și
dacș ea ar vrea și-și încerce norocul, aș putea s-o ajut si eu,
dacș îmi îngșduie.

Î O, la, la! Ce idee nobilș! fșcu Shuichi, cu un aer uimit.
Singurș Kikuko roși. Se împurpura pînș la vîrful ure-
chilor.

Î Atunci, ce facem duminica viitoareș Mș gîndesc cș
ar f i un lucru bun dacș ne-am duce la șarș, și vedem arșarii,
zise Shingo.

Privirile lui Yasuko scap ararș.

Î Arșariiș Da, eu vreau!

Î și Kikukoș Ea încș n-a vșzut locul nostru de baștinș.

Î Cu plșcere, rosti Kikuko.

Shuichi și Fusako țceau, nehotșrîși.

Î Cine va rșmîne acasșș întrebș pe urmș Fusako.

Î Eu, rșspunse Shuichi.

Fusako se opuse cu țrie:

Î Nu, eu! Dar înainte de a te duce acolo, aș vrea și-și
cunosc rșspunsul.

Î își voi spune la timp care e hotșrîrea mea, zise Shingo.

Se gîndea la Kinuko, despre care se zicea cș deschisese un
mic atelier de croitorie la Numazu, în timp ce era încș în-
șșrcinatș.

Dupș ce terminarș de mîncat, Shuichi se sculș de la masș
și plecș.

Shingo se ridicș și el, își frecș ceafa care-l înjunghia pu-
șin, își îndreptș o privire absentș spre salon, aprinse lumina.

Î Kikuko, țrtșcușele tale încep și se lase în jos! spune
el cu voce tare. Pesemne cș-s prea grele!

Dar zșngșnitul farfuriilor o împiedicș pe tînșra femeie
și-l audș.

*

Cuprins

Vuietul muntelui.....	5
Aripile de greiere	19
Norii de flșcșri	35
Castanele.....	45
Visul cu insula.....	64
Cireșul de iarnș.....	81
Apa de dimineașș.....	94
Glasul în noapte	107
Clopotele primșverii.....	121
Casa uliului.....	139
Parcul din capitalș	153
Rana.....	170
în ploaie.....	184
Valul de șînșari	195
Oul de șarpe	206
Peștii de toamnș.....	220

*

Redactor

ADRIANA IRIMIA

Apșrut 2000

BUCUREȘTI - ROMÎNIA

Cșrșile sunt ca oamenii. Pe multe le întîlnești la tot pasul, dar nu-și produc nici o impresie: le uiși imediat. Cu unele te întîlnești de nevoie. Sunt altele pe care își amintești cș le-ai iubit, dar nu-și mai spun nimic, și cîteva care pur și simplu n-au vrut șș te iubeascș. Dar sunt și cșrșile de care rșmîi cumva îndrșgostit: crezi cș le-ai uitat și totuși le duci atît de tare dorul.. .. Sau cșrșile cșrora le-ai presimșit miracolul, fșrș șș le fi cunoscut vreodatș. Cșrși gata șș te iubeascș, adunate pentru tine în colecșia Cartea de pe noptierș.

*

Alte aparișii în aceeași colecșie:

Yasushi Inoue, Pușca de vînștoare

*

ISBBN: 973-50-0046-6

236 pag.

Recommended

Kyoto by Yasunari Kawabata

Yasunari Kawabata - O mie de cocori.doc

Yasunari Kawabata - Frumusetete si intristare

Dan-Marius Sabau - Dincolo de realitate

Îngeri și demoni Dan Brown

Rodica Ojog-Brașoveanu - Să nu ne uităm la ceas

Cristian Tudor Popescu - Copiii Fiarei